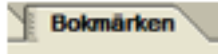

Välkommen till Polisens digitala årsredovisning 2007

Årsredovisning 2007 är digital och anpassad för att läsas på skärmen.

Tips för läsning

Söka/bläddra med hjälp av bokmärken

Som vanligt finns bokmärken inlagda för att hjälpa dig att hitta och bläddra i årsredovisningen. Bokmärken visas automatiskt när dokumentet öppnas. För att växla mellan att Visa och Visa inte bokmärken, klickar du på fliken bokmärken i vänstermarginalen. Fördelen med att inte visa bokmärken, är att läsytan blir större.

Söka/bläddra med hjälp av fraser

Använd kommando Sök för att söka efter t. ex frasen "brottsförebyggande arbete".

Bläddra med hjälp av tangenter (Windows)

Använd tangenter Pil vänster resp. Pil höger för att bläddra en sida bakåt resp. framåt.

Använd tangenter PageUp resp. PageDown för att bläddra en skärmsida bakåt resp. framåt.

Använd tangenter Pil Uppåt resp. Pil Nedåt för att bläddra en rad bakåt resp. framåt.

Förstora/förminska texten med tangenter (Windows)

Använd tangenter Ctrl+plustecken resp. Ctrl+minustecken för att förstora resp. förminska texten.

Tips för utskrift

Använd kommando Skriv ut för att skriva ut papperskopior på hela eller vissa utvalda sidor.

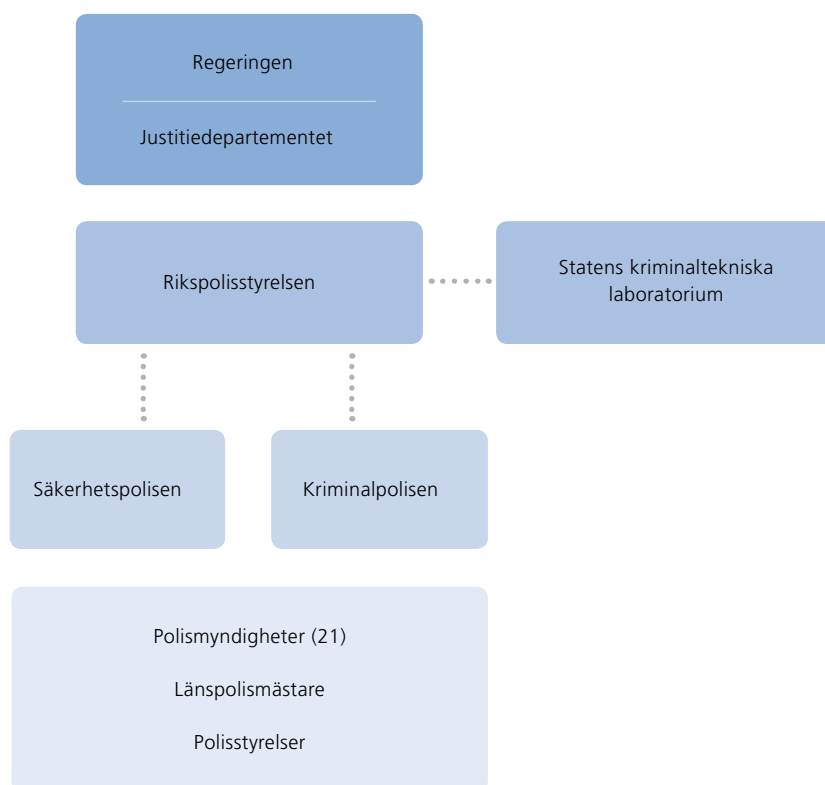
För att beställa en häftad utskrift av årsredovisningen, kontakta Kundcentrum, tel 08-401 93 00 eller fax 08-401 93 01.

Trevlig läsning!

Polisens Årsredovisning 2007

Polisens organisation

Styrande dokument för Polisen

Grundläggande bestämmelser för hur polisen ska bedriva verksamheten för att nå det övergripande målet finns i

- polislagen (1984:387)
- polisförordningen (1998:1558)
- förordningen (2002:1051) med instruktionen för Rikspolisstyrelsen
- polisutbildningsförordningen (1999:740)

CO-902-6546/06

Produktion: Rikspolisstyrelsen

Grafisk form, layout och webanpassning: Blomquist Annonsbyrå AB Fotograf omslag: Magnus Westerborn
Papperskopior kan beställas från Rikspolisstyrelsens kundcentrum: telefon 08-401 93 00, telefax 08-401 93 01

Innehåll

Rikspolischefen har ordet	6		
Detta är Polisen	8	8	Organisation
		8	RPS
		9	Polismyndigheter
		9	Statens kriminaltekniska laboratorium
		9	Fem år i sammandrag
Sammanfattning	10	10	Resultaten för kärnverksamheten
		10	Brottsförebyggande arbete
		11	Utredning och lagföring
		12	Service – ökad tillgänglighet för medborgarna
		12	Resursfördelning
		13	Personalen – ökad mångfald och fler kvinnor i chefsposition
		13	Ekonomi
Kärnverksamhet	14	14	Verksamhetsgrenar
		14	Uppföljning i fyra perspektiv
		14	Kärnverksamhet inom Polisen
		15	Brottsförebyggande arbete
		35	Utredning och lagföring
		79	Service
Gemensam verksamhet	92	84	Detaljredovisningar
		84	Övriga mål och återrappporteringskrav
		92	Polisens kompetensförsörjning
		92	Bedömningsgrunder
		92	Personalsammansättning
		95	Antal anställda och antal årsarbetskrafter inkl. prognoser
		95	Kollektivavtalsfrågor
		96	Attrahera och rekrytera kompetens
		98	Förvalta och utveckla kompetens
		101	Omställa och överföra kompetens
Uppdrag	103	103	Ökad polisiär synlighet
		103	Ökad synlighet
		104	Polisens arbete mot brott i nära relationer
		104	Kvalificerad kompetens att utreda brott mot kvinnor, närstående och barn
		104	Vidtagna åtgärder under 2007
		105	Samverkan kring barn utsatta för brott
		105	Polisens arbete mot hedersrelaterad brottslighet (4)
		105	Bakgrund
		105	Utförda aktiviteter under 2007
		106	Planerad verksamhet under 2008

	106	Hatbrottsmotiv (5)
	106	Bakgrund
	107	Beslutade åtgärder under år 2007
	107	Pågående utvecklingsarbete
	107	Utbildning inom Åklagarmyndigheten
	108	Utbildning inom Polisen
	109	Operativt arbete mot hatbrott
	109	Utbildning och mänskliga rättigheter (7)
	109	Avgiftsbelagd verksamhet (8)
	109	Åtgärder för att varje polismyndighet ska ha tillgång till kompetens för att ge brottsoffer relevant information (12)
	109	Uppdraget
	110	Rikspolisstyrelsens kommentar
	110	Åtgärder som Polisen har vidtagit
	110	Planerade åtgärder
	111	Nulägesbeskrivning
	112	Kvalificerad kompetens och relevant information
	112	Miljöledning
	113	Nationellt flerårigt program avseende den Europeiska fonden för de yttre gränserna
	113	Redovisning av anmälda medel för insatser mot hedersrelaterad brottslighet
	113	Bakgrund
	113	Genomförda insatser under 2005
	113	Genomförda insatser under 2006
	114	Genomförda insatser under 2007
Ekonomisk redovisning	116	Kommentarer
	116	Sammanfattning
	116	Resultaträkning
	117	Balansräkning
	118	Anslagsredovisning
	119	Redovisningsprinciper
	119	Allmänt
	119	Avgiftsfinansierad verksamhet
	119	Värderingsprinciper
	119	Övriga bestämmelser
	120	Resultaträkning
	121	Balansräkning
	124	Anslagsredovisning
	126	Finansieringsanalys
	127	Noter
	136	Sammanställning över väsentliga uppgifter
	139	Styrelse och ledning
	140	Andra uppdrag som styrelse- eller rådsledamot
	141	Ersättningar och förmåner
Återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet	142	Styrelsens underskrift av årsredovisningen
	143	Återrapportering i årsredovisningen 2006
	143	Verksamhetsstyrning
	146	Sammanställning av återrapporteringskrav som lämnats vid sidan av årsredovisningen
	147	Läsanvisningar
	147	Förklaringar av använda begrepp
	153	Polismyndigheternas adresser
Bilagor	153	Antal anställda, årsarbetskrafter och medeltal anställda
	154	Åldersstruktur vid myndigheterna inom Polisen

Rikspolischefen har ordet

När Polisen i sin årsredovisning ska sammanfatta verksamhetsåret 2007 kan vi konstatera att delar av Polisens verksamhet utvecklas positivt samtidigt som det också finns områden som kräver ett fortsatt utvecklingsarbete. Polisen står stark inför att möta framtidens utmaningar. Arbetet med att uppfylla regeringens mål om 20 000 poliser pågår. På flera områden ser vi hur tillskotten av resurser och personal nu ger resultat.

Särskilt förtjänar Polisens insatser i kampen mot narkotikan att lyftas fram. Den positiva resultatutvecklingen från tidigare år har fullföljts och antalet upptäckta narkotikabrott fortsatte att öka även under 2007. Ökningen avser både eget bruk och innehav. Huruvida detta återger en faktisk ökning av narkotikabrottsligheten är inte utrett, men det är tydligt att Polisen varit framgångsrik i arbetet med att upptäcka fler narkotikabrott. Personal i yttre tjänst arbetar i dag mer offensivt mot narkotikabrott och har bättre kunskap på området. Inom de flesta polismyndigheter har den yttre personalen genomgått utbildningen Drogtecken och symptom. Ett omfattande samarbete med andra brottsbekämpande myndigheter och andra aktörer på området pågår.

Till följd av Polisens hastighetsövervakning via vägkameror (ATK) har de anmälda trafikbrotten ökat kraftigt. Denna insats, tillsammans med Polisens trafiksäkerhetsarbete i övrigt, är ett viktigt bidrag i arbetet för att öka säkerheten på våra vägar och därmed rädda liv. Polisen gör fler utandningsprov än vad som är fallet i de flesta andra länder. Antalet utandningsprov har fortsatt att öka och under 2007 togs 2,5 miljoner prov.

Polisen är alltså framgångsrik i de ingripanden som Polisen själv initierar. Att fler narkotika- och trafikbrott upptäcks utgör en förklaring till att antalet anmälda brott totalt under 2007 ökade med 13 procent. Andra förklaringar är att Försäkringskassan gjort en särskild satsning mot bidragsbrott och att Stockholms lokaltrafik och andra kommunala aktörer numera polisanmäler allt klotter.

Antalet anmälda brott mot person, tillgreppsbrott och skadegörelsebrott ökade under 2007 med 4 procent. Vi tvingas därför konstatera att Polisen inte

når ett av sina viktigaste verksamhetsmål. Ökningen av anmälda brott omfattar även prioriterade brottstyper som våldsbrott. Detta är en oroande fortsättning på en trend som sträcker sig många år bakåt i tiden.

Antalet anmälda brott ska inte ses som det verkliga antalet brottsliga händelser i samhället. Hur många brott som anmäls påverkas bl.a. av hur benägen befolkningen är att anmäla brott. Det är viktigt att en större andel av de brott som begås i samhället kommer till Polisens kännedom. Därmed ges Polisen större möjlighet att bekämpa brottsligheten, lagföra fler gärningsmän och stödja fler brottsoffer. Antalet anmälda brott påverkas vidare av Polisens och andra myndigheters och aktörers prioriteringar. Teknikutvecklingen, levnadsmönster och andra omvärldsförändringar kan påverka den anmälda brottsligheten i positiv eller negativ riktning. Brottsligheten kan även påverkas av demografiska förändringar. Exempelvis har antalet ungdomar i åldern 15–20 år har ökat med ca en femtedel sedan år 1998, vilket sannolikt har en ogynnsam effekt på brottsutvecklingen då vi vet att denna åldersgrupp är överrepresenterad bland dem som är misstänkta för brott.

Arbetet med att förebygga brott kan inte bedrivas av Polisen ensam, men Polisen har självklart en nyckelroll i arbetet för ett tryggare samhälle. Polisen måste stärka sin brottsförebyggande förmåga ytterligare och utveckla samverksformerna med andra. Ett omfattande utvecklingsarbete pågår, där målsättningen är att Polisen senast vid utgången av 2010 ska bedriva ett kvalitetssäkrat brottsförebyggande arbete. Detta innebär en vidareutveckling av Polisens förmåga att identifiera och analysera orsaker till brott och ordningsstörningar, att åtgärda dessa orsaker, att återkoppla kunskap samt att samverka.

När det gäller utredningsverksamheten har antalet ärenden redovisade till åklagare och personuppkärade brott fortsatt att öka under 2007. Även antalet ordningsbot och förenklade redovisningar till åklagare har blivit fler. Ökningen hänförs huvudsakligen till narkotika- och trafikbrott, vilka är brott som ofta kan redovisas med en relativt liten resursinsats. För brott som kräver större utredningsinsatser, som brott

Foto: Peter Knutson

mot person, däribland våldsbrott, har antalet personuppklarade brott minskat. Att vända den utvecklingen är en av Polisens viktigaste uppgifter. Införandet av Polisens nationella utredningskoncept med många standardiserade förändringar av utredningsverksamheten, samt den ökade möjligheten att använda DNA-teknik, skapar förutsättningar för resultatförbättringar de kommande åren.

Serviceverksamheten uppnår inte verksamhetsmålet, men utvecklas positivt bl.a. genom att interaktiva och automatiserade tjänster införs. Användningen av Polisens webbplats ökar och det gemensamma telefonnumret 114 14 förbättrar tillgängligheten för allmänheten. Verksamheten vid Polisens kontaktcenter (PKC) har dock inte klarat att nå målen för svarstid i telefon. Även om samtal till PKC inte avser larm till Polisen, är tillgänglighet och service till allmänheten en nyckelfråga för Polisen som måste förbättras, bl.a. genom de åtgärder som lyfts fram i den servicestrategi som beslutats under 2007.

Personalen är Polisens viktigaste tillgång. Antalet poliser har under året ökat med 443 till 17 866 poliser. Antalet övriga anställda ökade med 764 och totalt arbetade 25 838 människor inom Polisen vid årets slut. Polisen kommer att tillföras ytterligare resurser och personal fram till halvårsskiftet 2010 då regeringens mål om 20 000 poliser bedöms vara uppfyllt. Ett nytt

gemensamt arbetstidsavtal för Polisen innebär ett betydande tillskott av personalresurser genom att den genomsnittliga arbetstiden för anställda inom Polisen ökar.

En fungerande och trivsamt arbetsmiljö är nödvändig för att verksamheten ska utvecklas. Det är därför glädjande att sjukfrånvaron inom Polisen fortsätter att sjunka. Den medarbetarundersökning som genomfördes under 2007 visar också på förbättringar inom alla områden, särskilt när det gäller möjligheten att utvecklas och förtroendet för ledningen. Arbetet med att få fler kvinnor i ledande positioner och att öka mångfalden inom Polisen går framåt. Med ett ökat antal poliser, med kunnig och engagerad personal och med ett omfattande utvecklingsarbete har Polisen goda möjligheter att möta de utmaningar vi står inför. Polisen ska arbeta fler timmar i yttre tjänst för att öka den polisiära synligheten och närvaron. Samverkan mellan Polisen och landets kommuner ska utvecklas. Genom en mer synlig och samverkande polis kan såväl det brottsförebyggande som det brottsutredande arbetet förbättras. Samtidigt fortsätter arbetet med att införa och vidareutveckla nya arbetsmetoder och verktyg för att öka kvaliteten och enhetligheten i Polisens verksamhet. Syftet är att effektivisera samt att frigöra resurser till kärnverksamheten så att Polisens resultat kan förbättras de kommande åren.

Samtidigt som framtiden innebär möjligheter finns det också stora utmaningar för alla inom Polisen att möta. Stora tillskott av personal under kort tid ställer stora krav på bl.a. utrustning, handledning och mottagande i övrigt för att de nya resurserna ska ge önskat resultat. Behoven av vidareutbildning kommer vara stort de kommande åren, och kraven på ledarskap inom Polisen ökar. Ett flertal satsningar görs för att stärka och utveckla ledarskapet inom Polisen. Polisen kommer för kommande år också att prioritera arbetet med att utveckla de IT-baserade verksamhetsstöden. Avrapportering ska kunna ske genom mobila lösningar och informationsutbytet genom hela rättskedjan ska förbättras och förenklas.

Ett omfattande förändringsarbete har inletts och mycket av det arbetet återstår. Möjligheten till framgång är beroende av viljan och förmågan hos varje medarbetare och varje del av organisationen inom svensk polis. Jag är övertygad om att Polisen i det avseendet står mycket väl rustad för framtiden.

Bengt Svenson
Tf. rikspolischef

Detta är Polisen

Regeringen har i regleringsbrevet för år 2007 angett att målet för rättsväsendet är den enskildes rättstrygghet och rättssäkerhet. Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och öka människors trygghet.

mål:

För Polisen är målen bl.a. följande:

- att antalet brott skall minska
- att antalet uppklarade brott skall öka inom samtliga brottskategorier i Polisens resultatrapporter
- att antalet nöjda servicemottagare skall öka

Organisation

Polisen består av Rikspolisstyrelsen, 21 polismyndigheter med geografiska ansvarsområden som motsvarar länsindelningen samt Statens kriminaltekniska laboratorium.

RPS

Rikspolisstyrelsen är en central förvaltningsmyndighet för Polisen och har tillsyn över denna. Rikspolisstyrelsen ska bl.a. verka för planmässighet, samordning och rationalisering. Viktiga uppgifter är att ansvara för teknik- och metodutvecklingen inom Polisen. Rikspolisstyrelsen har vidare samordningsansvar för bl.a. gränskontroll, internationellt polis-samarbete, centrala polisregister och Polisens planering vid särskilda händelser.

Rikspolisstyrelsens styrelse består av högst åtta personer, inklusive rikspolischefen som är styrelsens ordförande. Styrelseledamöterna i övrigt utses av regeringen.

Vid Rikspolisstyrelsen finns ett huvudkontor i vilket det ingår fem avdelningar, en stab samt internrevisionen. Dessutom finns Polisens verksamhetsstöd, Polishögskolan, Rikskriminalpolisen och Säkerhetspolisen. Rikspolisstyrelsen är vidare chefsmyndighet för Statens kriminaltekniska laboratorium.

Huvudkontoret

Huvudkontoret utarbetar bl.a. mål och strategier för Polisen och bevakar rättsutvecklingen samt fördelar medel inom Polisen. Genom styrning och uppföljning säkerställer det också att nationella mål och strategier får genomslag i Polisens operativa verksamhet.

Polisens verksamhetsstöd

Polisens verksamhetsstöd genomför och vidareutvecklar tjänster till Polisen i hela landet på uppdrag av Rikspolisstyrelsens huvudkontor.

Polishögskolan

Grundutbildningen till polis genomförs i dag vid Polishögskolan, Sörentorp, Solna och som uppdragsutbildning vid universiteten i Växjö respektive Umeå. Den vidareutbildning som anordnas centralt genomförs i huvudsak vid Polishögskolan, men även Växjö och Umeå universitet anordnar vissa av kurserna.

Rikskriminalpolisen

Rikskriminalpolisen, RKP, är den operativa enheten inom Rikspolisstyrelsen. RKP samordnar nationellt bekämpningen av grov organiserad brottslighet liksom brott med större geografisk spridning och brott med internationella förtecken samt leder i vissa fall polisverksamhet. Sveriges nationella kontaktpunkt mot internationella brottsbekämpande organisationer, såsom Interpol och Europol, finns inom RKP, liksom polisens internationella sambandsmän. RKP biträder vidare polismyndigheter med expertkompetens bl.a. genom nationella insatsstyrkan och polisflyget. Därutöver ansvarar RKP för polisens utlandsstyrka.

Säkerhetspolisen

Säkerhetspolisen förebygger och avslöjar brott mot rikets säkerhet, bekämpar terrorism och skyddar den centrala statsledningen.

Syftet med verksamheten är att skydda den svenska demokratin och dess institutioner, medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter samt den nationella säkerheten.

Säkerhetspolisen arbetar strategiskt för att möta hot mot Sverige och svenska intressen. En stor del av verksamheten utgörs av förebyggande arbete i form av underrättelsearbete, säkerhetsskyddsarbete och personskyddsarbete. Säkerhetspolisen lämnar en egen separat årsredovisning.

Polismyndigheter

Varje län utgör ett polisdistrikt. Inom varje polisdistrikt finns en polismyndighet som ansvarar för polisverksamheten inom distriktet. För ledning av polismyndigheten finns en polisstyrelse bestående av en länspolismästare och högst 13 andra ledamöter.

Chef för polismyndigheten är en länspolismästare. Polisstyrelserna avgör själva hur en polismyndighet ska vara organiserad. Därför kan strukturen variera mellan myndigheterna.

Statens kriminaltekniska laboratorium

Statens kriminaltekniska laboratorium, SKL, har som huvuduppgift att som opartiskt expertorgan utföra kriminaltekniska undersökningar i brottmål åt rättsväsendets myndigheter.

Det innebär att man förfogar över avancerad analys- och undersökningsutrustning, men framförallt att man har välutbildad personal med kompetens att göra kvalificerade bedömningar och värderingar där analysresultaten sätts in i sina rättsliga sammanhang. SKL är ackrediterat enligt ISO/IEC 17025 för merparten av de undersökningar som utförs.

Fem år i sammandrag

TABELL 1 | POLISENS VERKSAMHETSRESULTAT UNDER PERIODEN 2003–2007.

	2003	2004	2005	2006	2007
Anställda					
Poliser	16 292	16 891	17 073	17 423	17 866
Övriga anställda	6 770	6 753	6 867	7 208	7 972
Summa anställda	23 062	23 644	23 940	24 631	25 838
Utbildning av poliser					
Antagna polisstuderande	840	1 056	1 032	1 048	980
Verksamhetsmått					
Antal inkomna brottsärenden*		1 176 544	1 171 856	1 151 473	1 331 683
Andel ärenden redovisade till åklagare*		15 %	16 %	17 %	15 %
Verksamhetens kostnader (1000-tal kronor)					
Personal	10 494 134	10 838 716	11 533 286	11 931 102	12 579 426
Lokaler	1 338 642	1 416 677	1 500 100	1 575 636	1 676 277
Drift	1 755 480	1 974 487	2 069 889	2 385 665	2 546 757
Finansiella kostnader	81 552	101 052	39 444	46 110	80 453
Avskrivningar	692 619	696 685	660 190	676 252	734 327
S:a verksamhetens kostnader	14 362 427	15 027 618	15 802 909	16 614 765	17 617 240
Anslagssparande/-kredit 4.4:1					
Anslagssparande	5 481	375 292	287 222	509 633	663 616
Utnyttjad anslagskredit					

* Orsaken till att antalet inkomna ärenden respektive andel ärenden redovisade till åklagare endast redovisas för perioden 2004–2007 är att nya rutiner införts för uttag av summanvärdet för Polisens inkomna ärenden. Fr.o.m. 2004 görs ett avdrag för ärenden som inkommit till flera polismyndigheter. Redovisningen av polismyndighetsärenden har tagits bort. Anledningen är att tillgänglig statistik bedöms alltför bristfällig.

Sammanfattning

Resultaten för kärnverksamheten

Inom Polisen pågår ett omfattande arbete med att utveckla verksamheten parallellt med att vi blir fler poliser. Trots detta har verksamhetsmålen i alla delar inte kunnat nås.

Polisen nådde inte verksamhetsmålet för brottsförebyggande arbete. Bedömningen grundas på att de anmälda brotten inom brottsområdet 1 (brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott) har ökat med 4 procent. Verksamhetsmålet för utredning och lagföring anses delvis vara uppnått. Såväl det sammanlagda antalet ärenden redovisade till åklagare som antalet personupplärade brott har ökat under 2007. Detta speglar en ökad ingripandeverksamhet från Polisen mot trafik- och narkotikabrott, men utredningsresultaten har försämrats inom brottsområde 1 och brottsområde 3 (övriga brott). Andelen ärenden till åklagare av inkomna samt personuppläringsprocenten har dock inte ökat. Målet inom verksamhetsgrenen service anses inte uppnått, då för liten andel av alla samtal till Polisens kontaktcenter har besvarats inom tre minuter.

Brottsförebyggande arbete – fler brott kom till Polisens kännedom

Målet för verksamhetsgrenen är att antalet brott ska minska. Rikspolisstyrelsens bedömning är att målet för verksamhetsgrenen inte har uppnåtts. Bedömningen grundas på att de anmälda brotten inom brottsområde 1 (brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott) har ökat med 4 procent. Dessutom har de anmälda brotten ökat för den brottslighet som Polisen riktat särskild uppmärksamhet emot: misshandel utomhus, inbrottsstöld i bostad och skadegörelsebrott.

Inom det brottsförebyggande arbetet finns det områden med positiv utveckling. Exempel på detta är framgångsrikt arbete mot tillgrepps-, trafik- och narkotikabrott, samt att Polisens underrättelsemodell (PUM) är införd i samtliga polismyndigheter och att Polisens verktyg för planlagd operativ polisverksamhet (VPOP) används i allt högre utsträckning. Totalt ökade antalet anmälda brott med 13 procent, vilket är anmärkningsvärt mycket jämfört med de

senaste åren. Emellertid sammanfattar den kraftiga ökningen till viss del en utveckling som Polisen ser som önskvärd. Ett stort antal anmälda brott via Polisens hastighetsövervakningskameror, förändrade kontroller och rutiner på Försäkringskassan och Stockholms lokaltrafik, har inneburit att brott som även tidigare begåtts, numera i högre utsträckning kommer till Polisens kännedom.

Brottsområde 1: Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott

Inom brottsområde 1 har antalet anmälda våldsbrott ökat med 6 procent, varav antalet misshandelsbrott och våldtäkt mot barn har ökat mycket.

Antalet misshandelsbrott ökade med 7 procent och har ökat med 44 procent sedan början av 2000-talet och de grova misshandelsbrotten har ökat i nästan samma utsträckning. Sannolikt är ökningen en kombination av att benägenheten att anmäla brotten till Polisen har ökat och en viss faktisk ökning av antalet misshandelsbrott.

Brottsområde 2: Trafik- och narkotikabrott

Polisen har presterat ett bra resultat i ett brottsförebyggande perspektiv för brottsområde 2. Antalet upptäckta narkotikabrott har ökat med ytterligare 7 procent från en redan hög nivå historiskt sett. I den ökande ingripandeverksamheten från Polisen ligger även en ökad synlighet. Under året har även Polisens hastighetsövervakningskameror på allvar fått genomslag och starkt bidragit till att 53 procent fler trafikbrott upptäcktes.

Brottsområde 3: Övriga brott

Antalet anmälningar inom brottsområde 3 ökade med 14 procent. Ökningen härrör från ökningen på 33 procent för antalet bedrägeribrott inom brottsområdet. Ökningen av bedrägeribrotten består till stor del av öknings av datorbedrägeri (ej med hjälp av Internet), bedrägeri med hjälp Internet och bedrägeri mot försäkringskassa.

Utredning och lagföring – våldsbrottsligheten resurskrävande

Målet för verksamhetsgrenen är att antalet uppkärade brott ska öka inom samtliga brottskategorier. Verksamhetsmålet för utredning och lagföring anses delvis vara uppnått. Förvisso fortsatte såväl det sammanlagda antalet ärenden redovisade till åklagare som antalet personuppkärade brott¹ att öka under 2007, vilket främst återspeglar en ökad ingripandeaktivitet från Polisen mot trafik- och narkotikabrott. Huvudskälet till bedömningen är ett försämrat utredningsresultat inom brottsområde 1 (brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott) och även brottsområde 3 (övriga brott).

I förhållande till antalet inkomna ärenden har antalet öppna ärenden äldre än 6 månader varit oförändrat jämfört med 2006 (4,2%). Antalet öppna ärenden totalt har dock ökat med 15 procent, vilket är den största ökningen under många år. Särskilt oroande är utvecklingen för antalet öppna bedrägeriärenden.

Brottsområde 1: Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott

En fortsatt ökning av antalet anmälda brott har inte åtföljts av någon ökning av lagföringen, dvs. personuppkärade brott. Antalet anmälda brott inom brottsområdet ökade med 4 procent, medan antalet personuppkärade brott minskade med 1 procent. Det betyder att andelen personuppkärade brott i förhållande till anmälda brott, dvs. personuppkärlingsprocenten, minskade från 6,1 till 5,8 procent. Utvecklingen av inkomna ärenden (+4%) respektive ärenden redovisade till åklagare (-2%) inom brottsområde 1 ger också den en minskad andel redovisade ärenden, från 6,9 till 6,5 procent.

Antalet anmälda våldsbrott respektive övriga brott mot person ökade med 6 respektive 8 procent. Samtidigt har antalet ärenden redovisade till åklagare respektive personuppkärade brott inom kategorierna minskat. En möjlig förklaring är att såväl antalet anmälda brott som antalet inkomna ärenden som rör grov våldsbrottslighet har ökat. Denna typ av utredningar är – generellt sett – mer resurskrävande än andra brott. Det påverkar verksamhetsresultatet såtillvida att Polisen hinner med färre ärenden, vilket i sin tur leder till färre antal ärenden redovisade till åklagare och följaktligen att en lägre andel av de anmälda brotten personuppkärlas.

Trots att anmälda tillgreppsbrott (exkl. butiks-tillgrepp) och inkomna ärenden minskade med 2

procent, har andelen ärenden redovisade till åklagare respektive personuppkärlingsprocent minskat². Både antalet anmälda skadegörelsebrott och inkomna ärenden var drygt 20 procent fler under 2007, vilket innebär att den minskade andelen ärenden redovisade till åklagare respektive personuppkärlingsprocenten ändå inte innebär att antalen minskat (+7 respektive +4 %). Det är endast för skadegörelsebrotten som det redovisats fler ärenden till åklagare respektive personuppkärlats fler brott jämfört med 2006.

Inom samtliga brottskategorier inom brottsområde 1, har andelen ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna ärenden samt personuppkärlingsprocenten minskat.

Brottsområde 2: Trafik- och narkotikabrott

Antalet inkomna ärenden för trafikbrott ökade med 67 procent. Ökningen består i huvudsak av hastighetsöverträdelser via Polisens hastighetsövervakningskameror som inkommer till Rikspolisstyrelsen. Dessa har lett till en ökning av antalet utfärdade ordningsbot för trafikbrott (+9%). Dessutom har antalet ärenden redovisade till åklagare ökat mycket för trafik- och narkotikabrotten.

Ett sätt att se på det inflytande som dessa båda brottskategorier har är att räkna samman antalet ärenden redovisade till åklagare och ordningsbot. Narkotika- och trafikbrottsligheten utgör 79 procent av det totala antalet ärenden redovisade till åklagare och ordningsbot, varav enbart trafikbrotten utgör 73 procent av totalantalet. Det ska ses mot bakgrund av att enbart 19 procent av arbetstiden inom utredningsverksamheten ägnades åt brottsområde 2.

Sammantaget ska brottsområdet även ses mot bakgrund av att den stora ökningen sett i antal ärenden kräver begränsade utredningsresurser. Den ökade antalet ärenden redovisade till åklagare och personuppkärade brott för brottsområde 2 återspeglar därmed främst en ökad resursinsats inom brottsförebbyggande arbete.

Brottsområde 3: Övriga brott

Den anmälda brottsligheten och antalet inkomna ärenden ökade, medan antalet ärenden redovisade till åklagare var samma som 2006 och personuppkärlade ökade något. Såväl andelen ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna ärenden, liksom personuppkärlingsprocenten, har minskat.

Som nämnt har de anmälda bedrägeribrotten ökat. De anmälda brotten har ökat mycket. Det är framförallt brottstyperna bedrägeri med hjälp av Internet,

1 | Med personuppkärlade brott avses brott där åklagare fattat ett lagföringsbeslut, dvs. beslutat om åtal, utfärdat strafföreläggande eller meddelat åtalsunderlåtelse.

2 | Ett inkommet ärende kan innehålla flera brott och ibland redovisas därför även antalet anmälda brott.

Foto: Magnus Westerborn

bedrägeri mot försäkringskassa och datorbedrägeri (ej med hjälp av internet) som ökat. De markanta ökningarna av datorrelaterade bedrägerier har åtföljts av ökningarna av antalet ärenden redovisade till åklagare – särskilt gäller det bedrägerierna med hjälp av Internet. Internetbedrägerierna har, på grund av bevissvårigheter, låga lagföringstal. För bedrägerierna mot försäkringskassa gäller att antalet inkomna ärenden har ökat rejält (+ 68 %). Visserligen har även antalet ärenden redovisade till åklagare ökat, men andelen ärenden redovisade till åklagare har minskat. Sammantaget har andelen ärenden redovisade till åklagare minskat tydligt för bedrägeribrott m.m., från 17 till 14 procent och personupplklaringsprocenten har minskat ungefär lika mycket. Faktum är att antalet personupplklarade brott inte ökat alls. Dessutom är det oroande att det har byggts upp ett stort antal gamla öppna bedrägeribrottsärenden.

Service – ökad tillgänglighet för medborgarna

Målet för verksamhetsgrenen service är att 90 procent av alla samtal ska besvaras inom tre minuter. Under 2007 inkom 2,3 miljoner samtal till Polisens kontaktcenter (PKC), varav 78 procent besvarades inom tre minuter. Målet inom verksamhetsgrenen service anses därför inte ha uppnåtts. Det är dock en positiv utveckling sedan 2006 då 73 procent av alla inkomna samtal besvarades inom det målsatta tiden.

Det har skett förbättringar i syfte att öka tillgängligheten för medborgarna i andra avseenden. PKC har

ett gemensamt telefonnummer och till från skillnad från tidigare även en gemensam, dygnet runt-öppen hantering av anmälningsupptagning och upplysningsfrågor. Under 2006 infördes även möjligheten initiera en polisanmälan via Internet. Redan under 2007 anmäldes 7 procent av det totala antalet anmälda brott på detta sätt. Under året påbörjades även arbetet med att utveckla tjänsten till att innehålla fler brottstyper.

Resursfördelning – fokus på brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott

Totalt sett ökade den redovisade resurstiden för kärnverksamheten inom Polisen med drygt 1 procent. Uppdelat på de tre verksamhetsgrenarna ökade arbetsinsatsen med 1 procent för brottsförebyggande arbete och för utredning och lagföring med 3 procent, medan den minskade med 2 procent för service. Det är svårt att dra några slutsatser om utvecklingen och av resurstiden, eftersom förändringar sett över åren troligen beror på att kvaliteten i tidredovisningen har fortsatt att förbättras. Fördelningen av resurstiden mellan verksamhetsgrenarna bedöms dock som tillförlitlig.

Den största andelen av resurstiden, 54 procent, redovisades inom verksamhetsgrenen utredning och lagföring, vilket var 1 procentenhet större andel än föregående år. Därefter följde brottsförebyggande arbete som utgjorde 31 procent, vilket var samma andel som året innan. Inom service redovisades 15 procent av resurstiden, 1 procentenhet mindre än 2006. Både inom brottsförebyggande arbete och utredning

och lagföring är det brottsområde 1 som har dominerat resursinsatsen. Det är mest tydligt inom utredning och lagföring, där 65 procent av resursen ägnas åt brottsområde 1. För brottsförebyggande arbete är motsvarande andel 48 procent. I stället ägnades en klart större andel av tiden åt brottsområde 2 inom brottsförebyggande arbete, 39 procent, än brottsområde 2 inom utredning och lagföring, 19 procent.

För brottsförebyggande arbete var det inom brottsområde 2 som resursinsatsen ökade mest, jämfört med resursinsatsen för de två andra brottsområdena. Polisens brottsförebyggande resursinsats mot brottsområde 2 återspeglas i den stora ökningen av antalet anmälda narkotikabrott. Inom utredning och lagföring är det resursinsatsen inom brottsområde 1 och 3 som ökat mest.

Personalen – ökad mångfald och fler kvinnor i chefsposition

Polisen hade 25 838 anställda vid utgången av 2007, varav 17 866 poliser. För att personalen ska kunna genomföra det uppdrag som Polisen har räcker det inte bara med att det finns tillräckligt många anställda inom myndigheterna, de måste dessutom ha rätt kompetens och trivas för att kunna prestera ett bra resultat. Under 2007 har en gemensam definition av kompetensbegreppet tagits fram och en struktur för en kompetensförsörjningsstrategi med nationella mål har utvecklats.

Inom Polisen är målet att mångfaldsperspektivet ska genomsyra all verksamhet, bl.a. vid nyrekrytering och antagning till polisutbildningen. En positiv utveckling i linje med det arbetet kan konstateras: nämligen att av de nyutbildade polis-aspiranterna har andelen med utländsk bakgrund ökat från 5,6 procent 2005 till 8,7 procent 2007. Av samtliga anställda hade 6 procent utländsk bakgrund under 2007.

Andelen kvinnor i ledningskompetens har ökat och uppgår nu till drygt 20 procent. Polisens mål är att var fjärde chef ska vara kvinna vid utgången av 2009.

En fungerande och trivsamt arbetsmiljö är viktig ur flera aspekter, varav en är att de anställda tillsammans ska kunna uppfylla de krav som medborgarna ställer på Polisen och uppnå de högt ställda målen som är satta inom Polisen. Ett sätt att mäta hur trivsamt arbetsmiljön är inom Polisen är omfattningen av sjukfrånvaron under 2007. Denna indikerar att Polisen är på rätt väg i och med att sjukfrånvaron minskade från 4,2 till 3,8 procent. Emellertid återstår mycket arbete eftersom kvinnornas sjukfrånvaro fortfarande är betydligt högre än männens.

Genom Polisens medarbetarundersökning mäts ytterligare aspekter av arbetsmiljön. Den undersökning som genomfördes under 2007 visade på förbättringar inom alla områden, jämfört med den senaste

undersökningen som genomfördes 2005. Fler anställda såg möjligheter att utvecklas inom Polisen och förtroendet för ledningen på alla nivåer hade ökat.

Ekonomi

För 2007 har Polisen tilldelats 16 683 miljoner kronor (på anslaget 4.4:1.1 Polisorganisationen), vilket är en ökning med 1 031 miljoner kronor (+6,6%) jämfört med 2006. Ingående överföringsbelopp från 2006 uppgick till 510 miljoner kronor. Utgående överföringsbelopp från 2007 uppgår till 664 miljoner kronor. I detta ligger upplupna retroaktiva löner avseende löneavtal inklusive sociala avgifter med 164 miljoner kronor.

Kärnverksamhet

Verksamhetsgrenar

Polisens verksamhet redovisas enligt följande tre verksamhetsgrenar:

- Brottförebyggande arbete
- Utredning och lagföring
- Service

Sammanställningar av resultaten bygger på polismyndigheternas bedömningar. De större myndigheternas betydelse och påverkan för resultatutvecklingen har vägts in. Redovisningen följer de återrapporteringskrav som regeringen ställt i regleringsbrevet för 2007. Årsredovisningen beskriver därför inte alla områden där Polisen haft verksamhet under året. Polisens verksamhet inom Politikområde Rättsväsendet bedöms i förhållande till uppställda mål enligt följande.

Målet har:

- uppnåtts
- delvis uppnåtts
- inte uppnåtts.

Uppföljning i fyra perspektiv

Polisens verksamhet följs upp och presenteras genom Polisens resultatrapporter (PRR). Resultatrapporterna redovisar verksamhetsrelevant resultatinformation på ett processorienterat sätt – dvs. från resursinsats till effekt – nationellt och lokalt för kärnverksamheten och den gemensamma verksamheten.

I praktiken innebär detta att Polisen följer upp och analyserar sin verksamhet utifrån vad Ekonomistyrningsverket (ESV) kallar ”Verksamhetslogik”. Syftet är att tydliggöra sambanden mellan:

- **resursinsats** – den resursinsats inom Polisen i såväl kvantitet som kvalitet som används för att genomföra verksamheten och nå önskad effekt,
- **genomförande** – vilka arbetssätt och metoder som används inom Polisen,
- **prestation** – det Polisen levererar utifrån sitt arbete och
- **effekt** – den effekt som Polisen uppnår genom sin resursinsats och sitt arbete för att nå målet.

Avsnitten om verksamhetsgrenarna brottsförebyggande arbete och utredning och lagföring inleds med effekt och därefter följer i tur och ordning prestation, genomförande och resursinsats. Perspektiven är i sin tur uppdelade i brottsområden och brottskategorier.

Kärnverksamhet inom Polisen

VERKSAMHETSGRENAR

Miljoner kronor	2005	2006	2007
RÄTTSVÄSENDET			
Brottsförebyggande arbete			
Intäkter	0	0	0
Kostnader	-7 065,00	-5 098,00	-5 343,90
Utredning och lagföring			
Intäkter	0	0	0
Kostnader	-6 484,40	-8 740,10	-9 485,10
Service			
Intäkter	726,7	785,4	828,6
Kostnader	-2 098,40	-2 649,60	-2 651,80
Flygande inspektioner			
Intäkter	0	0	0
Kostnader	-36,8	0	0
Freds- och säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet			
Intäkter	0,4	0	0,5
Kostnader	-94,5	-104,2	-105,2
Åtgärder inom samverkansområde skydd, undsättning och vård			
Intäkter	19,2	23,1	24,4
Kostnader	-17,8	-16,5	-18,2
Åtgärder inom samverkansområde spridning av allvarliga smittämnen, giftiga kemikalier och radioaktiva ämnen			
Intäkter	7,2	6,9	18,9
Kostnader	-6	-6,2	-13
SUMMA			
Intäkter	753,5	815,4	872,4
Kostnader	-15 802,90	-16 614,60	-17 617,20

Foto: Patrick Trägård

År 2006 införde Polisen en ny modell för resultatuppföljning, Polisens resultatrapporter, PRR, vilket bl.a. innebär att innehållet under de olika verksamhetsgrenarna skiljer sig mellan 2006 och övriga år.

Brottsförebyggande arbete

mål:

- Antalet brott ska minska

Verksamhetsmålet har inte uppnåtts.

Bedömningsgrunder

Rikspolisstyrelsens bedömning är att målet för verksamhetsgrenen inte har uppnåtts. Bedömningen grundas på att de anmälda brotten inom brottsområde 1 (brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott) har ökat med 4 procent. Dessutom har de anmälda brotten ökat för den brottslighet som Polisen, i enlighet med regleringsbrevet, riktat särskild uppmärksamhet emot: misshandel utomhus, inbrottsstöld i bostad och skadegörelsebrott.

Rikspolisstyrelsen bedömer dock att det inom det brottsförebyggande arbetet finns områden med positiv utveckling. Bedömningen grundas bl.a. på framgångsrikt arbete mot tillgrepps-, trafik- och narkotikabrott, samt att Polisens underrättelsemodell (PUM) är införd i samtliga polismyndigheter och att Polisens verktyg för planlagd operativ polisverksamhet (VPOP) används i allt högre utsträckning.

Effekt

Effekten mäts i antalet anmälda brott. Statistiken möjliggör jämförelse över tid samt mellan polismyndigheter. I årsredovisningen tabellredovisas först den övergripande utvecklingen för de tre brottsområdena för åren 2005, 2006 och 2007. Därefter bryts brotts-

områdena successivt ned i elva brottskategorier och i vissa fall i brottstyper inom brottskategorin. Därtill redovisas viss brottslighet som Polisen anser särskilt viktig att följa upp. Enskilda polismyndigheters resultat och den nationella brottsutvecklingen i ett längre perspektiv har kommenterats i de fall det ansetts som väsentligt.

Måttet anmälda brott är inte oproblematiskt att använda för uppföljning av hur väl Polisen utför det brottsförebyggande arbetet. Det är dock det mått som i nuläget är lämpligast att använda. För att kunna tolka statistiken är det nödvändigt att ha en förståelse av vad som påverkar utvecklingen av antalet anmälda brott. Omständigheter sammanfattas i det följande.

Faktorer som påverkar utvecklingen av antalet anmälda brott

Antalet anmälda brott ska inte ses som det verkliga antalet brottsliga handlingar i samhället. Varje dag begås kriminella handlingar som aldrig kommer till Polisens eller andra myndigheters kännedom. Att den verkliga, faktiska, brottsligheten ökar eller minskar är en av flera förklaringar till att den anmälda brottsligheten förändras.

Anmälningsbenägenhet

Antalet anmälda brott påverkas bl.a. av hur benägen befolkningen är att anmäla brottet. Det är viktigt att anmälningsbenägenheten är så hög som möjligt så att myndigheter, kommuner och organisationer får möjlighet att hjälpa fler brottsoffer och lagföra fler gärningsmän. En hög anmälningsbenägenhet gör dessutom att Polisen kan skapa sig en bättre bild av den faktiska brottsligheten och prioritera resurserna mer effektivt.

Faktorer som kan påverka anmälningsbenägenheten för brott mot person är exempelvis vilken relation offer och gärningsman har och brottets grovhet. När det gäller exempelvis tillgreppsbrott finns det andra faktorer som påverkar, exempelvis skadans storlek

och om det förlorade eller skadade var försäkrat. Anmälningssbenägenheten kan även påverkas av förändringar i samhällets syn på brottet.

Befolkningsförändringar

Befolkningens demografi är en annan faktor som spelar in. Ett välkänt faktum är att yngre individer är mer brottsbenägna än äldre. Under 2000-talet har andelen ungdomar i åldern 15–20 år ökat i relation till den övriga befolkningen och även deras andel av misstänkta gärningsmän har ökat.

Vid jämförelse mellan polismyndigheterna kan även befolkningsomflyttningar ha inverkan på utvecklingen av antalet anmälda brott. I och med att befolkningsomflyttningarna i respektive polismyndighet i relation till varandra trots allt är små från ett år till ett annat, tas ingen hänsyn till det i denna årsredovisning.

Myndigheters prioriteringar och polisiära metoder

Vissa brott som upptäcks och anmäls är förknippade med olika myndigheters prioriteringar, dvs. hur mycket resurser som avdelas för denna brottslighet, s.k. ingripandebrott. Exempel på sådana brott är trafik- och narkotikabrott.

Beroende på vilka metoder Polisen väljer, kan de rendera i att antalet anmälda brott såväl ökar som minskar. Olika metoder ger olika effekt, vissa an-

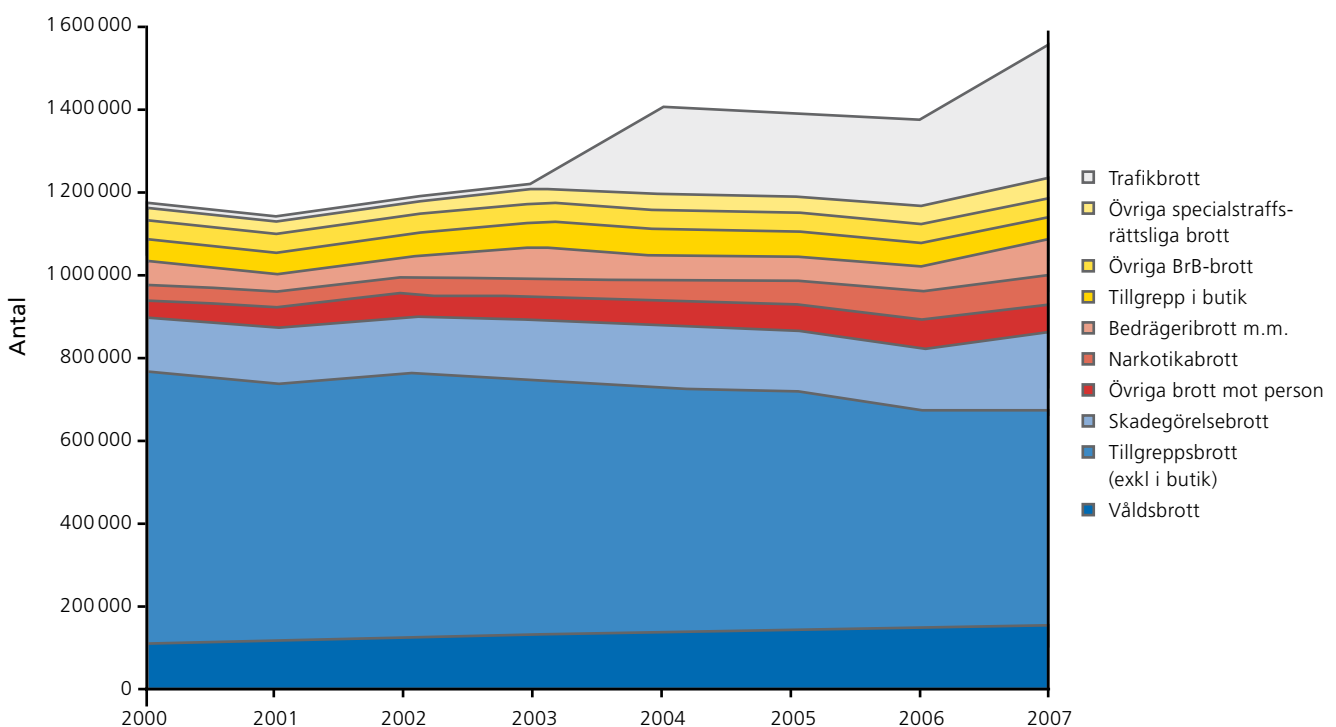
vänds med avsikten att förhindra att brott begås och andra används för att upptäcka fler brott. I många fall innebär metoderna att brott både förhindras och upptäcks i högre grad. Det är svårt att avgöra vilken inverkan polisens insatser haft på den anmälda brottsligheten; Uppföljningar och utvärderingar av genomförda insatser sker lämpligast på lokal nivå för att kunna bedöma effekten. Det är endast när flera polismyndigheter samtidigt genomför satsningar mot en specifik brottstyp som det kan ge effekt på brottsutvecklingen på nationell nivå.

De anmälda brotten ökade – och en högre andel kom till Polisens kännedom

Totalt ökade antalet anmälda brott under 2007 med 13 procent, jämfört med 2006. Ökningen är exceptionell jämfört med hur den anmälda brottsligheten förändrats per år hittills under 2000-talet. Under de åren har den totala anmälda brottsligheten som mest ökat eller minskat med 4 procent (trafikbrotten ej medräknade).

Det finns emellertid flera förklaringar till 2007 års exceptionella ökning. Mer effektiv metod i form av Polisens hastighetsövervakningskameror (ATK), ökad kontroll i form av Försäkringskassans satsning mot bidragsbrott och förändrade rutiner på Stockholms lokaltrafik som numera anmäler allt klotter, har

FIGUR 1 | ANTALSUTVECKLING FÖR SAMTLIGA BROTTSKATEGORIER, ÅR 2000–2007.

bidragit till en stor del av den totala ökningen av anmälda brott. Om man räknar bort dessa anmälningar har de anmälda brotten ökat med 3 procent, vilket ligger inom det spann som observerats tidigare år.

Sammantaget ska det även understrykas att ökningen på 13 procent – till viss del – sammanfattar en utveckling som Polisen ser som önskvärd och har strävat efter. Anmälningarna genererade via ATK och från Försäkringskassan och Stockholms lokaltrafik har inneburit att brott som även tidigare begåtts, numera i högre utsträckning kommer till Polisens kännedom. Samtidigt är det bekymmersamt att förändrade kontroller och rutiner i ett slag blottar ett så pass stort antal brott.

Det är viktigt att påpeka att oavsett vad det ökade inflödet av anmälningar beror på, har arbetsbelastningen för – och kraven på – Polisen ökat ytterligare under 2007.

De tre brottsområdena

Inom brottsområde 1 (som innefattar brottskategorierna brott mot person, tillgreppsbrott exkl. i butik och skadegörelsebrott) har antalet våldsbrott ökat med 6 procent, varav antalet misshandelsbrott och våldtäkt mot barn har ökat mycket.

Inom brottsområde 2 (som innefattar brottskategorierna trafik- och narkotikabrott) har Polisen presterat ett bra resultat under 2007. Antalet upptäckta narkotikabrott har ökat ytterligare 7 procent från en redan hög nivå historiskt sett. Under året har även

Polisens ATK på allvar fått genomslag och starkt bidragit till att 53 procent fler trafikbrott upptäcktes.

Brottsområde 3 (som innefattar bedrägeribrott, ekonomiska brott, tillgrepp i butik, övriga brottsbalksbrott samt övriga specialstraffrättsliga brott) ökade med 14 procent. Antalet bedrägeribrott ökade med 33 procent, och stod därmed för en stor del av ökningen inom brottsområdet. Detta härrör i sin tur från stora ökningar av datorbedrägeri (ej med hjälp av internet), bedrägeri med hjälp av internet och, som nämnts, bedrägeri mot Försäkringskassan.

Brottsområde 1 (brottskategorierna brott mot person, tillgreppsbrott exkl. i butik och skadegörelsebrott)

Totalt ökade antalet anmälda brott inom brottsområde 1 med 4 procent. Våldsbrotten ökade med 6 procent. Detta kan främst förklaras av en fortsatt ökning av antalet anmälda misshandelsbrott, men även av att i stort sett samtliga övriga typer av våldsbrott ökade. Ökningen inom brottskategorin övriga brott mot person förklaras framför allt av ökningen av antalet ofredanden. Tillgreppsbrotten (exkl. i butik) fortsatte att minska under året, även om minskningen avtog i takt jämfört med den årliga utvecklingen sedan 2002.

Antalet anmälda skadegörelsebrott ökade med 21 procent. Någon enskild skadegörelsetyp kan inte förklara denna ökning; den är snarare ett resultat av att samtliga typer av skadegörelse har ökat.

TABELL 2 | TOTALT ANTAL ANMÄLDA BROTT INOM BROTTSSOMRÅDE 1, 2 OCH 3 ÅR 2005, 2006 OCH 2007, SAMT PROCENTUELL FÖRÄNDRING.

	2005	2006	2007	2006–2007	2005–2007
Anmälda brott totalt	1 392 635	1 374 395	1 556 641	13%	12%
Brottsområde 1	929 729	891 161	926 891	4%	0%
Brottsområde 2	256 608	279 048	396 169	42%	54%
Brottsområde 3	206 298	204 186	233 581	14%	13%

TABELL 3 | TOTALT ANTAL ANMÄLDA BROTT INOM BROTTSSOMRÅDE 1 FÖRDELAT PÅ VÅLDSBROTT, TILLGREPPSBROTT (EXKL. BUTIKSTILLGREPP), SKADEGÖRELSEBROTT OCH ÖVRIGA BROTT MOT PERSON 2005, 2006 OCH 2007.

	2005	2006	2007	2006–2007	2005–2007
Brottsområde 1 totalt	929 729	891 161	926 891	4%	0%
Våldsbrott	146 455	150 692	159 467	6%	9%
Tillgreppsbrott (exkl. i butik)	570 895	524 438	514 724	-2%	-10%
Skadegörelsebrott	148 706	148 498	179 785	21%	21%
Övriga brott mot person	63 673	67 533	72 915	8%	15%

Myndighetsvisa skillnader

Brottsstrukturen för de anmälda brotten skiljde sig en del åt mellan polismyndigheterna. Högst andel våldsbrott var det i Södermanland och minst andel var det i Kronoberg. Även Västra Götaland och Skåne hade en låg andel våld jämfört med övriga myndigheter, medan Stockholm hade en mer genomsnittlig andel. I Västra Götaland och Skåne anmäldes desto fler tillgreppsbrott (exkl. butik).

Våldsbrott

Totalt har antalet våldsbrott ökat med 6 procent, varav misshandelsbrotten står för större delen av den antalsmässiga ökningen. Antalet brott i form av olaga hot fortsatte att öka och har så gjort sedan 2000. Antalet rån ligger däremot i stort sett konstant och på ungefär samma nivå som de gjort sedan 2000. Bland de övriga våldsbrotten ska nämnas att antalet anmälningar om våld mot tjänsteman ökade med 7 procent.

Misshandelsbrott

Större delen, 52 procent, av alla våldsbrott som anmäls till Polisen är misshandelsbrott. Under 2007 anmäldes 82 544 misshandelsbrott, vilket är en ökning med 7 procent jämfört med 2006. Av brottsoffren var 53 procent män, 31 procent kvinnor och 16 procent barn. När brottsoffret var man var det vanligast att han var obekant med gärningsmannen (67%), medan det när brottsoffret var kvinna var vanligast att hon var bekant med gärningsmannen (73%).

Antalet misshandelsbrott inomhus ökade med 8 procent, och utomhus med 6 procent. Av samtliga anmälda misshandelsbrott begicks ungefär hälften inomhus och följaktligen lika stor andel utomhus.

Myndighetsvisa skillnader för misshandel

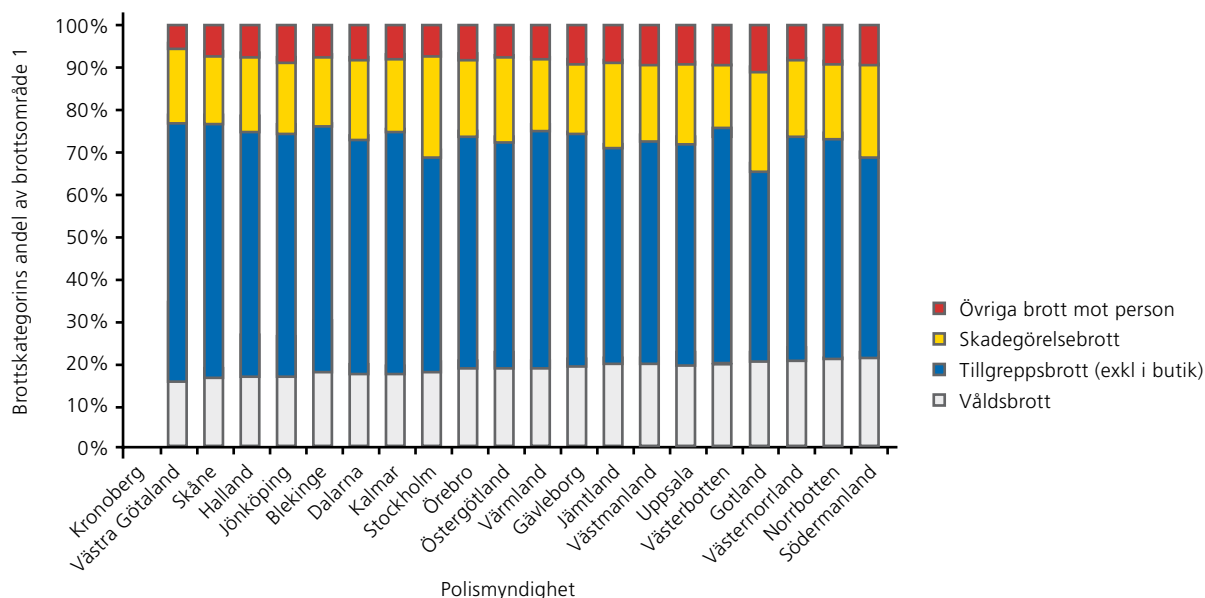
Antalet anmälningar av misshandel utomhus har ökat med 6 procent totalt sett. Mest ökade de i Kronoberg (+22%), som är den polismyndighet med lägst antal misshandelsbrott utomhus per 100 000 invånare, och Kalmar (+15%). I Stockholm och Västra Götaland ökade de med 6 procent, och i Skåne med 2 procent.

Även om antalet ökade mest i Kronoberg, bedöms den s.k. Kronobergsmodellen ha en god effekt för att förebygga misshandelsbrott. Modellen omfattar insatser mot langare, direktförverkande av alkohol som innehas av ungdomar och omedelbar kontakt med deras föräldrar och socialtjänst. För gruppen under 18 år, som är föremål för Kronobergsmodellen, har brottsligheten inte ökat. Det är främst antalet misshandelsbrott bland gärningsmän över 25 år som bidrar till ökningen i Kronoberg. Rikspolisstyrelsen följer resultaten vid de polismyndigheter som har tagit efter och nu tillämpar modellen: Stockholm (Nacka och söderort), Uppsala, Gotland, Värmland, Väster-norrland och Norrbotten.

Ökad anmälningsbenägenhet eller en faktisk ökning?

I statistiken över anmälda brott finns det ett visst stöd för att de senaste årens ökning till del är en faktisk

FIGUR 2 | BROTTSTRUKTUR FÖR BROTTSSOMRÅDE 1, PER POLISMYNDIGHET 2007

ökning av misshandel; de grova misshandelsbrotten har ökat i nästan samma utsträckning som övriga misshandelsbrott. I en rapport från Brottsförebyggande rådet framgår att cirka en tredjedel av alla misshandelsbrott anmäls¹. Av de mer allvarliga misshandelsbrotten, definierat som sådana som ledde till besök hos läkare, sjuksköterska eller tandläkare, anmäldes två tredjedelar. I och med att en högre andel av de grova misshandelsbrotten anmäls finns det ett mindre utrymme för förändringar i anmälningsbenägenhet, vilket i sin tur gör att man – i något större utsträckning – kan sluta sig till att när antalet anmälningar förändras är det den faktiska brottsligheten som förändras. Ökningen av de grova misshandelsbrotten emotsäger att det i huvudsak är mer ringa våldsbrott som står bakom ökningen av våldsbrott i samhället. Man bör beakta att det även kan vara en större andel av misshandelsbrotten som av olika anledningar kodats som grova misshandelsbrott under de senaste åren.

Emellertid finns det även studier som har jämfört utvecklingen av antalet anmälda misshandelsbrott de senaste åren med antalet akut vårdsökande^{2,3}. De har inte visat på samma ökning av antal fall.

Sannolikt handlar ökningen under 2000-talet om en kombination: en ökad anmälningsbenägenhet och en viss faktisk ökning av antalet misshandelsbrottslighet.

1 | Brottsförebyggande rådet, Brå (2007). Nationella trygghetsundersökningen 2006. Rapport 2007:14. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

2 | Våld i Örebro (2007). KUT-roteln, Polismyndigheten i Örebro län.

3 | Estrada, F. (2005). Våldsutvecklingen i Sverige. En prestation och analys av sjukvårdsdata. Arbetsrapport 2005:4. Stockholm: Institutet för framtidsstudier.

Ökad alkoholkonsumtion och ökad andel ungdomar möjliga förklaringar

En av orsaksfaktorerna till den faktiska ökningen av såväl misshandelsbrott som flera andra våldsbrott är troligen den ökade alkoholkonsumtionen i Sverige de senaste åren. Ökningen av alkoholkonsumtion i samhället har sannolikt sin förklaring i att tillgängligheten har ökat; det finns fler systembolagsbutiker och de har utökat öppettiderna, antalet utskänkningstillstånd har ökat i de flesta län, krogarna har öppet längre och resandeförseln har ökat.

Jämfört med 2006 ökade olovligt anskaffande och olovlig dryckeshantering av alkoholdrycker med 53 procent till 2216 anmälda brott och olovlig försäljning och innehav av alkoholdrycker ökade med 47 procent till 4807. Ett antal polismyndigheter satsade särskilt mycket på dessa brott, vilket förklarar en del av ökningen.

Ett välkänt faktum är att yngre individer är mer brottsbenägna än äldre. Andelen ungdomar i åldern 15–20 år har ökat betydligt mer i relation till den övriga befolkningen sedan 2000. Mellan 2000 och 2006 ökade andelen individer av hela befolkningen i åldern 15–20 år med cirka 16 procent. Även åldersgruppens andel av det totala antalet misstänkta för misshandel jämfört med den övriga befolkningen har ökat till 34 procent av de misstänkta. De senaste tio åren har andelen legat kring 30 procent, med den lägsta andelen år 1999, 29 procent.

I Brå:s undersökning där niondeklassare själva får uppge om de begått brott, har andelen som uppgett att de begått ett våldsbrott minskat under de första fem

TABELL 4 | ANTALET ANMÄLDA VÅLDSBROTT, 2005, 2006 OCH 2007, SAMT PROCENTUELL UTVECKLING.

	2005	2006	2007	2006–2007	2005–2007
Våldsbrott totalt	146 455	150 692	159 467	6%	9%
Misshandel	73 383	77 433	82 544	7%	12%
Olaga hot	45 893	46 593	48 916	5%	7%
Rån	9 476	8 649	8 717	1%	-8%
Övriga våldsbrott*	17 703	18 017	19 290	7%	9%

* Våldtäkt är inkluderade, men särredovisas nedan.

TABELL 5 | ANTALET ANMÄLDA MISSHANDELSBROTT, SAMT VARAV MISSHANDEL INOMHUS OCH MISSHANDEL UTOMHUS 2005, 2006 OCH 2007 OCH PROCENTUELL UTVECKLING.

	2005	2006	2007	2006–2007	2005–2007
Misshandel totalt	73 383	77 433	82 544	7%	12%
– varav misshandel inomhus	36 603	37 976	40 882	8%	12%
– varav misshandel utomhus	36 780	39 457	41 662	6%	13%

åren av 2000-talet⁴. För Polisens del står emellertid ungdomarna för en fortsatt ökad belastning då såväl andelen ungdomar misstänkta för misshandelsbrott som andelen ungdomar i den totala befolkningen har ökat. Här möter såväl Polisen, som samhället i stort, en enorm utmaning.

Sammantaget är den verklighet Polisen möter och måste förhålla sig till – oavsett vad andra källor indikerar om den faktiska våldsutvecklingen i samhället – trots allt att inflödet av anmäld våldsbrottslighet till Polisen ökar såväl i antal som i grovhet.

Varför har Polisens arbete inte önskad effekt?

Polisen arbetar på bred front mot misshandel utomhus och ändå har de anmälda brotten ökat med 44 procent sedan 2000 – varför har Polisens arbete inte gett önskad effekt? Inom Polisen ifrågasätts kontinuerligt de metoder som används mot brottslighet. Det är viktigt att Polisen ligger i framkant och utvecklar och anpassar metoderna till förändringar i samhället och drar nytta av tekniska framsteg.

Polisen har emellertid begränsad möjlighet att påverka utvecklingen. När utvecklingen av antalet misshandelsbrott per polismyndighet sedan 2000

jämförs, framträder en tydlig bild av att antalet anmälningar från år till år fram till 2007 fluktuerar mycket likartat mellan polismyndigheterna⁵. I och med att polismyndigheterna satsar olika mycket resurser och använder olika metoder mot misshandel utomhus, borde utvecklingen av de anmälda brotten år från år skilja sig åt mellan polismyndigheterna, men så är alltså inte fallet. Med andra ord är det faktorer som i huvudsak ligger utanför Polisens kontroll som är orsak till de senaste årens utveckling.

Rån

Inom brottskategorin våldsbrott är det antalet anmälda rån som ökar minst, med 1 procent. Sedan 2005 har rånerna minskat med 8 procent. Ungefär ett av tio rån begicks med hjälp av ett skjutvapen, vilket är den nivå det legat på under senaste åren.

I Stockholm har det historiskt sett anmälts en oproportionerligt stor andel av landets personrån; år 2000 anmäldes 43 procent av de anmälda personrånerna i Stockholm. Sedan dess har såväl antalet som andelen av alla anmälda personrån successivt minskat och under 2007 var 35 procent av de anmälda personrånerna anmälda i Stockholm.

4 | Brottsförebyggande rådet (2007). Ungdomar och brott i Sveriges län 1995–2005. Rapport 2007:30. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

5 | Den genomsnittliga korrelationskoefficienten mellan polismyndigheterna år 2000–2007 är 0,9, vilket är högt i jämförelse med andra brottstyper.

TABELL 6 | ANTAL ANMÄLDA RÅN 2005, 2006 OCH 2007, SAMT PROCENTUELL UTVECKLING.

	2005	2006	2007	2006–2007	2005–2007
Rån totalt	9 476	8 649	8 717	1%	-8%
Personrån	6 764	6 356	6 288	-1%	-7%
Butiksran	944	742	818	10%	-13%
Värdetransportrån	51	50	41	-18%	-20%
Övriga rån	1 717	1 501	1 570	5%	-9%

TABELL 7 | ANTAL ANMÄLDA TILGREPPSBROTT (EXKL. STÖLD I BUTIK) 2005, 2006 OCH 2007, SAMT PROCENTUELL UTVECKLING.

	2005	2006	2007	2006–2007	2005–2007
Tillgreppsbrott (exkl. stöld i butik) totalt	570 895	524 438	514 724	-2%	-10%
Tillgrepp av, ur och från motorfordon	266 554	234 823	221 779	-6%	-17%
- varav fullbordat tillgrepp av bil	32 197	26 729	22 728	-15%	-29%
Inbrottsstöld i bostad	43 486	37 336	37 704	1%	-13%
- varav fullbordat inbrott i villa/radhus, lägenhet	13 855	12 416	14 054	13%	1%
Fickstöld	41 870	40 873	42 789	5%	2%
Väskryckning	2 351	1 991	2 078	4%	-12%
Övriga tillgreppsbrott	216 634	209 415	210 374	0%	-3%

Rikskriminalpolisen går manuellt igenom de anmälningar som kodats som värdetransportrån. Rikskriminalpolisen ser samma minskande trend, d.v.s. utvecklingen går i rätt riktning⁶. Samtidigt finns risken att brottsligheten flyttar till andra geografiska områden eller till andra typer av brott, s.k. överflyttningseffekt. Överflyttningen kan ske såväl till andra länder som till exempelvis rån av ur- och juvelerarbutiker, utpressning och bedrägerier.

Minskning av tillgreppsbrott

Tillgreppsbrotten (exkl. i butik) fortsatte att minska under året (-2%), även om minskningen avtog i takt jämfört med utvecklingen sedan 2002. Ett minskat antal tillgrepp av, ur och från motorfordon (-6%) och särskilt minskningen av fullbordat tillgrepp av bil (-15%) står bakom den antalsmässiga reduktionen av tillgreppsbrotten. En allt mer stöldsäker bilpark ses som huvudorsak till utvecklingen.

Den fleråriga minskande trenden av antalet anmälningar av inbrottsstöld i bostad har brutits och jämfört med 2006 har anmälningarna ökat med 1 procent. Ökningen står i huvudsak antalet fullbordade och försök till inbrott i villa/radhus och lägenhet för, medan de antalsmässigt dominerande brotten som ingår: stöld i fritidshus, källare och vind har minskat, vilket håller nere ökningen för inbrottsstöld i bostad totalt.

Såväl antalet fickstölder som väskryckningar har ökat några procent. Detta är brott där det inte går att se någon tydlig trend för utvecklingen under 2000-talet, utan de pendlar kring ungefär samma antal varje år.

Myndighetsvisa skillnader

Antalet anmälda tillgrepp av, ur och från motorfordon har minskat i de allra flesta myndigheter; mest har de minskat i Västerbotten (-19%) och mest ökade de i Jönköping (+6%). Antalet ökade i Västra Göta-

land (+3%), medan de minskade i Stockholm (-11%) och Skåne (-3%). Även antalet fullbordade biltillgrepp fortsatte att minska i majoriteten av polismyndigheterna, däribland de tre största.

Antalet inbrottsstölder ökade mest i Kronoberg (+34%) och minskade mest på Gotland (-27%). På Gotland sker det ett litet antal inbrottsstölder varje år, vilket innebär att förändringar kan bero på hur aktiva vissa brottsbenägna individer varit under året. Men trenden på Gotland, med en halvering av antalet sedan 2004, är värd att lyfta fram. Även i den mest närliggande polismyndigheten, Kalmar, observeras en nästintill halvering av antalet inbrottsstölder sedan 2004. I båda polismyndigheterna är det främst stöld i fritidshus, källare och vind som har minskat.

I Stockholm och Skåne ökade antalet inbrottsstöld i bostad, med 6 respektive 5 procent, medan de minskade med 3 procent i Västra Götaland. I alla tre polismyndigheter ökade dock försök och fullbordade inbrottsstöld i villa/radhus mycket, med över 20 procent.

Ökning av anmälda skadegörelsebrott

Antalet skadegörelsebrott ökade med 21 procent under 2007, jämfört med 2006. Ökningen har skett på bred front, i princip samtliga typer av skadegörelsebrott har ökat mycket.

De anmälda skadegörelsebrotten ökade i alla myndigheter, och allra mest i Stockholm (+32%). Ökningen i Stockholm beror till stor del på att skadegörelsebrotten anmäls i högre utsträckning än tidigare. Samarbetet mellan Storstockholms lokaltrafik (SL) och Polismyndigheten i Stockholms län har intensifierats. Det innebär bl.a. att det i samband med sanering numera alltid görs en anmälan av varje förekomst av klotter i lokaltrafiken. Detta syns tydligt i statistiken, där klotter (mot kollektivtrafik) står för två tredjedelar av polismyndighetens ökning av skadegörelsebrott. På SL upplever man det inte som att det faktiska klottret skulle ha ökat under 2007, utan att det ligger rätt konstant eller till och med har minskat något.

6 | Under 2007 var värdetransportränen 28 till antalet, under 2006 var det 31 och under 2005 var det 41.

TABELL 8 | ANTAL ANMÄLDA SKADEGÖRELSEBROTT 2005, 2006 OCH 2007, SAMT PROCENTUELL UTVECKLING.

	2005	2006	2007	2006–2007	2005–2007
Samtliga skadegörelsebrott	148 706	148 498	179 785	21%	21%
Klotter (ej kollektivtrafik)	22 614	29 523	34 009	15%	50%
Klotter (mot kollektivtrafik)	9 616	7 911	18 223	130%	90%
Skadegörelse, annan skadegörelse (ej klotter)	40 994	41 523	46 291	11%	13%
Skadegörelse, mot stat, kommun, landsting (ej klotter)	20 815	21 899	28 212	29%	36%
Skadegörelse, på motorfordon	41 665	41 889	46 786	12%	12%
Övriga skadegörelsebrott	13 002	5 753	6 264	9%	-52%

Överhuvudtaget är det sannolikt att ökningarna när det gäller skadegörelsebrotten till stor del beror på en ökad anmälningsbenägenhet. Myndigheterna uppger att kommuner och skolor har en lägre toleransnivå än tidigare och anmäler i högre utsträckning.

Ett undantag är dock skadegörelse på motorfordon, som ökade med 12 procent. Ökningen av skadegörelse på motorfordon observeras i stort sett i alla myndigheter. När det gäller denna typ av brottslighet bedömer flera polismyndigheter att det är en faktisk ökning som skett, det har exempelvis blivit mer vanligt att ungdomar repar och hoppar på bilar. Myndigheterna ser en ökad alkoholkonsumtion bland ungdomar som orsak.

Myndighetsvisa skillnader

Som nämnt ovan har de olika typerna av skadegörelsebrott ökat på bred front, och det gäller även såväl totalt per myndighet som per skadegörelsetyp på myndighetsnivå. Mest ökade de i Stockholm (+ 32%) och minst ökade de på Gotland och Gävleborg (båda + 1%). I Skåne och Västra Götaland ökade de med 19 respektive 22 procent. I Skåne och Västra Götaland var det klotter (ej i kollektivtrafik) och skadegörelse mot stat, kommun, landsting (ej klotter) och på motorfordon som stod för större delen av ökningen.

Övriga brott mot person

Kategorin övriga brott mot person har ökat med 8 procent jämfört med 2006. De anmälda ofredandebrotten står för större delen av ökningen, och det är kvinnor som drabbas i än större utsträckning än

tidigare. Sexuellt ofredande har minskat med 2 procent och har därmed fortsatt den nästintill linjära trend som har pågått sedan 2003.

Ökningen av antalet anmälda ofredanden är mycket generell sett över polismyndigheterna, men det är oklart vad den utbredda ökningen beror på. Polismyndigheten i Kalmar har gått igenom de anmälda ofredandebrotten som inkom under de fem första månaderna 2007, och analyserat vilken typ av ofredande det handlade om⁷. Vanligast var att det handlade om stalkning, d.v.s. en oönskad och upprepade kontakt med offret, vilket var fallet i 40 procent av anmälningarna.

En möjlig orsak till ökningen skulle kunna vara den allt mer utbredda kommunikationen över elektroniska medier, som mobiltelefoner och internet.

Utvecklingen har inneburit att fler obekanta kommer i kontakt med varandra. Enligt ovan nämnda rapport hade förvisso endast 4 procent av ofredandebrotten skett via internet. Möjligtvis är det så att kontakten uppstår via internet, och sedan utvecklas till en telefonkontakt, och att brottet begås först i detta skede eller senare.

Myndighetsvisa skillnader

Antalet övriga brott mot person ökade mest i Norrbotten (+ 23%) och Jönköping (+ 20%). I båda myndigheterna handlade det om att ofredande mot såväl man som kvinna ökat mycket. De enda polismyndigheterna med ett minskat antal övriga brott mot person var Västmanland (-4%) och Västra Götaland

7 | Rapport angående övriga brott mot person i Kalmar län, januari-maj 2007. Polismyndigheten i Kalmar län.

TABELL 9 | ANTAL ANMÄLDA ÖVRIGA BROTT MOT PERSON 2005, 2006 OCH 2007, SAMT PROCENTUELL UTVECKLING.

	2005	2006	2007	2006–2007	2005–2007
Övriga brott mot person, totalt	63 673	67 533	72 915	8%	15%
Ofredande	32 864	35 841	39 603	10%	21%
- varav mot kvinnor	17 379	18 017	20 680	15%	19%
- varav mot män	11 048	12 849	13 141	2%	19%
Sexuellt ofredande	6 309	6 419	6 305	-2%	0%
Resterande brott	24 500	25 273	27 007	7%	10%

TABELL 10 | ANTAL ANMÄLDA VÅLDS- OCH SEXUALBROTT MOT KVINNA 2005, 2006 OCH 2007, SAMT PROCENTUELL UTVECKLING.

	2005	2006	2007	2006–2007	2005–2007
Vålds- och sexualbrott mot kvinnor	48 415	50 670	53 043	5%	10%
- varav våldtäkter mot kvinna	2 857	3 175	3 597	13%	26%

(-2%). I Västmanland var det generella minskningar, medan det i Västra Götaland berodde på att ofredande mot kvinna ökat en del, men att ofredande mot man minskat mycket.

Vårds- och sexualbrott mot kvinnor⁸

Utöver de återrapporteringskrav Polisen har till regeringen, anser Polisen att det är särskilt viktigt att följa upp vålds- och sexualbrott mot kvinnor.

De anmälda vålds- och sexualbrotten mot kvinna fortsatte att öka, med 5 procent. Vid hälften av myndigheterna har de anmälda våldsbrotten mot kvinna ökat med mer än 5 procent. I Kronoberg och Norrbotten ökade anmälda brott med 22 procent respektive 13 procent. Av de tre storstadsmyndigheterna är det bara Stockholm som har en tydlig ökning av anmälda brott mot kvinnor (+7%).

Våldtäkterna ökar

Nationellt har antalet anmälda våldtäkter mot kvinna ökat med 13 procent. Det föreligger vissa skillnader mellan de tre storstadslänen. I Västra Götaland anmäler man våldtäkt i större utsträckning (15% ökning jämfört med föregående år), Stockholm ökar med 9 procent, medan Skåne har en minskning av anmälda våldtäkter (-5%).

Antalet anmälda våldtäkter ökade i alla polismyndigheter förutom Västerbotten, Skåne, Gävleborg, Uppsala och Blekinge. För vissa mindre myndigheter kan den procentuella förändringen vara stor, och det är därför viktigt att veta hur många anmälningar förändringen baserar sig på. I Kronoberg har våldtäkterna ökat markant procentuellt sett (+118%), medan det antalsmässigt handlar om en ökning från 35 anmälningar till 49 anmälningar.

Vårds- och sexualbrott mot barn⁹

Utöver de återrapporteringskrav Polisen har från regeringen, anser Polisen att det är särskilt viktigt att även följa upp vålds- och sexualbrott mot barn. Dessa

8 | Den enda typen av sexualbrott som ingår i definitionen är våldtäkt. Rikspolisstyrelsen arbetar med att utvidga definitionen till att även gälla andra typer av sexualbrott.

9 | Den enda typen av sexualbrott som ingår i definitionen är våldtäkt. Rikspolisstyrelsen arbetar med att utvidga definitionen till att även gälla andra typer av sexualbrott.

brott har ökat med 11 procent jämfört med tidigare år. De ökade mest i Blekinge (+47%) och minskade mest i Södermanland (-11%). De ökade i Stockholm (+21%), Skåne (+10%) och Västra Götaland (+4%).

Våldtäkt mot barn ökade¹⁰

Antalet anmälda våldtäkter mot barn fortsatte att öka under 2007. Totalt anmäldes 12 procent fler våldtäkter mot barn jämfört med året innan.

I alla tre storstadsmyndigheter ökade antalet anmälda våldtäkter mot barn. I Skåne ökade de med 60 procent, i Stockholm med 13 procent och i Västra Götaland med 10 procent.

Brottsområde 2: (brottskategorierna trafik- och narkotikabrott)

Brottsområde 2 innehåller brottskategorierna narkotika- och trafikbrott, s.k. ingripandebrott. Hur många av dessa brott som upptäcks och anmäls beror till stor del på Polisens, tullens och andra myndigheters prioriteringar, dvs. hur mycket resurser som avdelas för denna brottslighet.

Under 2007 har Polisen fortsatt de senaste årens satsningar mot narkotikabrottslighet och trafikbrott, och antalet anmälda brott ökade med 42 procent. Ökningen beror till stor del på den markanta ökningen av anmälda trafikbrott (+53%). Denna ökning förklaras i sin tur av Polisens och Vägverkets övervakning med vägkameror, s.k. ATK.

Polisens satsningar bakom ökning av narkotikabrott

Under 2007 fortsatte Polisen den satsning mot narkotikabrottslighet som satts de senaste åren. Totalt ökade de anmälda narkotikabrotten med 7 procent jämfört med 2006. Av alla narkotikabrott utgjorde eget bruk av narkotika den största andelen, 58 procent, och innehav utgjorde 32 procent. Under 2007 var det dock ökningen av anmälda dopningsbrott som hade den högsta procentuella ökningen jämfört med 2006 (+38%).

10 | Den enda typen av sexualbrott som ingår i definitionen är våldtäkt. Rikspolisstyrelsen arbetar med att utvidga definitionen till att även gälla andra typer av sexualbrott.

TABELL 11 | ANTAL ANMÄLDA VÅLDS- OCH SEXUALBROTT MOT BARN 2005, 2006 OCH 2007, SAMT PROCENTUELL UTVECKLING.

	2005	2006	2007	2006–2007	2005–2007
Anmälda vålds- och sexualbrott mot barn	13 629	14 829	16 444	11%	21%
- varav anmälda våldtäkter mot barn	784	1186	1 324	12%	69%

Foto: Nina Lindhe Tell

Myndighetsvisa skillnader

De myndigheter som hade de största ökningarna av narkotikabrott var Jämtland (+64%) och Norrbotten (+41%). Även i Västra Götaland och i Stockholm ökade anmälningarna, med 12 respektive 9 procent, medan de minskade med 2 procent i Skåne. För Skåne bör den största ökningen 2006 beaktas (+46%). I ett fåtal av polismyndigheterna observerades ett minskat antal anmälda narkotikabrott. I Blekinge och Kronoberg minskade antalet narkotikabrott mest, 21 procent respektive 16 procent.

Automatisk trafiksäkerhetskamera bakom ökade trafikbrott

De anmälda trafikbrotten ökade med 53 procent. Ökningen förklaras i sin helhet av polisens hastighetsövervakning via vägkameror (ATK). Om antalet anmälda brott som härrör från ATK exkluderades, minskade antalet trafikbrott med 4 procent. Emellertid var det vissa typer av trafikbrott som ökade: vållande av kroppsskada eller sjukdom i samband med bilolycka ökade med 26 procent, bilbältesbrott med 20 procent, rattfylleri under påverkan av narkotika med 13 procent, beteendebrott med 6 procent och rattfylleri (inkl. grovt) med 4 procent.

Myndighetsvisa skillnader

Mest har antalet anmälda trafikbrott ökat i Jämtland (+14%), medan antalet har minskat mest i Jönköping (-24%). Av de tre stora polismyndigheterna är det bara i Västra Götaland som antal anmälda trafikbrott minskat (-12%). I Polismyndigheterna Stockholm och

TABELL 12 | ANTAL ANMÄLDA BROTT MOT NARKOTIKA STRAFFLAGEN, SAMT TOTALT ANMÄLDA BROTT 2005–2007.

	2005	2006	2007	2006–2007	2005–2007
Narkotikabrott totalt	53 156	68 090	72 994	7%	37%
Eget bruk	26 731	37 512	42 482	13%	59%
Innehav	17 689	22 095	23 199	5%	31%
Övriga narkotikabrott	8 736	8 483	7 313	-14%	-16%

TABELL 13 | ANTAL OLYCKOR MED DÖDADE OCH SKADADE I TRAFIKEN SAMT ANTAL OLYCKOR MED DÖDADE OCH SKADADE I TRAFIKEN DÄR FÖRAREN VARIT PÅVERKAD AV ALKOHOL ELLER DROGER.*

	2005 Antal/Andel	2006 Antal/Andel	2007 Antal/Andel	2006–2007 Procutv	2005–2007 Procutv
Totalt antal olyckor med döda och skadade	17 807	18 269	18 390	1%	3%
– varav olyckor där föraren varit påverkad av alkohol eller droger	939	1 045	1 109	6%	18%
Andel	5,30%	4,60%	6,00%	-	-

* Information från Vägverket.

Skåne har trafikbrotten ökat med 2 respektive 1 procent under 2007. Hastighetsöverträdelser som registreras av vägkamerorna noteras som anmälda brott hos Rikspolisstyrelsen.

Alkohol och droger bakom antal ökade trafikolyckor

Antalet trafikolyckor som orsakades av att föraren varit påverkad av alkohol eller droger ökade med 6 procent. Antal dödade och skadade i trafiken följde samma utveckling, om ej i samma utsträckning (+ 1 %).

Enligt Vägverket utgör tre trafikområden störst problem inom trafiken: alkohol, hastighet och tvåhjuliga motorfordon. Om alla fordon körde med lagliga hastigheter skulle cirka 140–150 färre dödas varje år¹¹. Under 2007 genomfördes studier av Väg- och transportforskningsinstitutet i fält tillsammans med Polisen. Studierna visade att 12 000–13 000 resor per dag i Sverige genomförs med en alkoholpåverkad bilförare.

Andelen alkoholrelaterade (inklusive alkoholpåverkade cyklister och gående) dödsolyckor har varit relativt konstant sedan 1997, och enligt Vägverket omkommer cirka 125 personer i sådana olyckor varje år. Alkoholrelaterade olyckor utgör cirka 20 procent av samtliga dödsolyckor.

Brottsområde 3 (brottskategorierna bedrägeribrott, ekonomiska brott, tillgrepp i butik, övriga brottsbalks-brott samt övriga specialstraffrättsliga brott)

Antalet brott inom brottsområdet ökade med 14 procent under 2007. Detta förklaras av ökningarna av datorbedrägeri (ej med hjälp av internet), bedrägerier mot försäkringskassan samt bedrägerier med hjälp av internet (t.ex. modemkapning, kontokortsbedrägeri, falsk hemsida). Även miljöbrotten ökade (se vidare under avsnitt Miljöbrott).

Fortsatt ökning av tillgrepp i butik och övriga brottsbalksbrott

När det gäller brottskategorierna tillgrepp i butik (snatteri och stöld) har utvecklingen över tid legat stadigt på cirka 53 000 till 60 000 anmälda brott per år (sedan år 2000). Mellan 2006 och 2007 har kategorin ökat igen, med 4 procent. Dessa brott upptäcks och anmäls i huvudsak av kontrollanter, väktare och butiksbiträden. Övriga brottsbalksbrott ökade med 6 procent. Andelsökningen avser främst tjänstfel (+ 7 %), övriga brott mot kap 17, bestickning, otillbörligt verkande vid röstning m.m. (+ 10 %), våldsam motstånd (+ 10 %) samt förfalskningsbrott gällande annan legitimationshandling (+ 9 %).

Miljöbrott bakom ökningen för övriga specialstraffrättsliga brott

Inom brottskategorierna övriga specialstraffrättsliga brott är det främst en ökning av brott mot miljöbalken, grovt miljöbrott (+ 96 %), alkohollagen (+ 53 %) och brott mot knivlagen (+ 8 %) som bidrar till ökningen av brottskategorierna totalt (+ 7 %).

Bedrägerier mot Försäkringskassan en förklaring till ökningen av bedrägeribrotten

Under 2007 anmäldes det högsta antalet bedrägeribrott sedan mitten av 1990-talet. I Uppsala observerades en ökning under 2007 medan Polismyndigheten i Västerbotten hade en fortsatt nedåtgående trend. Av de tre stora polismyndigheterna ökade bedrägeribrotten mest i Västra Götaland (+ 35 %), följt av Stockholms län (+ 29 %), och Skåne (+ 24 %).

Miljöbrott

Antalet anmälda miljöbrott mot miljöbalkens bestämmelser har fortsatt att öka (+ 9 %) och det är brott mot miljöbalken, miljöbrott inklusive grova miljöbrott, som står för ökningen (+ 96 %). Observera att det endast rör sig om en antalsökning med 521 brott. Denna ökning förklaras till viss del av att miljöbrott och grova miljöbrott numera faller under samma brottskod.

Större andelen av miljöbrotten anmäls av tillsynsmyndigheter såsom kommuner, länsstyrelser och statliga verk. I hälften av landets polismyndigheter ligger andelen miljöbrott som har anmälts från tillsynsmyndigheter mellan 80 och 95 procent. I övriga myndigheter ligger andelen som har anmälts av tillsynsmyndigheter mellan 50 och 85 procent. Allmänheten anmäler i genomsnitt ungefär 25 procent av brotten och Polisens andel varierar mellan 1 och 10 procent.

Prioriteringar och arbetsmetoder bakom ökningen av miljöbrott

Den troligen enskilt viktigaste förklaringen till ökningen är de insatser som gjordes mot illegal export av farligt avfall i form av skrotbilar under 2007. Bara i april 2007 skrev RKP in 177 miljöbrott av den typen. Andra polismyndigheter kan förmodas ha hanterat skrotbilsexportärenden likadant som RKP, dvs. varje exporterad skrotbil innebär ett brott.

En annan förklaring är miljöbalkens nya straffsanktioner som trädde i kraft vid årsskiftet 2006/2007. Samtidigt som nya straffbestämmelser infördes avkriminaliserades ett antal mindre allvarliga överträdelser av balkens bestämmelser. Innan de nya straffbestämmelserna trädde i kraft var det en vanlig uppfattning att förändringarna skulle innebära ett minskat ärendeflöde till polis och åklagare. Av

11 | Vägverket 2007, Analys av trafiksäkerhetsutvecklingen 1997–2007.

statistiken att döma har utvecklingen hittills blivit den motsatta. Mot bakgrund av att den stora andelen miljöbrott anmäls av tillsynsmyndigheterna kan förklaringen till det ökande antalet anmälda brott ligga i tillsynsmyndigheternas prioriteringar och arbetsmetoder. Det kan även röra sig om en ökad brottsbenägenhet inom det område som miljöbalken täcker.

Ekonomisk brottslighet

Antalet anmälda ekonomiska brott¹² ökade med 6 procent. Det skedde dock en tydlig minskning 2006 och antalet anmälda brott år 2007 är fortfarande färre än 2005. Ökningen under 2007 kan delvis förklaras av ökningen av antalet anmälda brott mot bokföringslagen och skattebrottslagen (skattebrott, skatteförseelse, avseende mervärdesskattelagen). Ansvaret för den ekonomiska brottsligheten är delat mellan Ekobrottsmyndigheten och Polisen vilket gör det svårt för Polisen att genomföra en generell bedömning av

12 | Antalet anmälda brott skiljer sig något mot de siffror som redovisas i polisens verksamhetsuppföljningssystem (VUP). Anledningen är att polismyndigheter med ekobrottsutredning förlagd till Ekobrottsmyndigheten (EBM) har exkluderats. Det gäller Stockholm, Västra Götaland, Skåne, Blekinge, Halland och Gotland.

brottsutvecklingen och av områdets sammanlagda resursinsatser. Antalet brott som registrerats vid Polisen mäts inte. Istället används antalet inkomna ekobrottsärenden, vars utveckling redovisas under motsvarande avsnitt för utredning och lagföring.

Diskriminering och hets mot folkgrupp

Antalet anmälda fall av hets mot folkgrupp har minskat med 5 procent jämfört med föregående år och antalet anmälda fall av olaga diskriminering har minskat med 21 procent. Hets mot folkgrupp och olaga diskriminering representerar hatbrott och brott med rasistiska förtecken. Definitionen av hatbrott är att det är brott som grundar sig på gärningsmannens hat mot grupper och individer på grund av deras etniska tillhörighet, religiösa åskådning eller sexuella läggning. Brotten kännetecknas av att de utgör ett angrepp på de mänskliga rättigheterna och strider mot grundläggande samhällsvärderingar om alla människors lika värde. Brotten kan vara allt från skadegörelse till mord.

Polismyndigheten i Stockholm var den enda som hade en ökning av antalet anmälda fall av hets mot folkgrupp. I stora drag kan sägas att Västra Götaland står för minskningen av hets mot folkgrupp och att

TABELL 14 | ANTAL ANMÄLDA MILJÖBROTT ÅREN 2005–2007.

	2005 Antal/Andel	2006 Antal/Andel	2007 Antal/Andel	2006–2007 Procutv	2005–2007 Procutv
Antal anmälda miljöbrott	3 588	3 374	3 682	9%	3%

TABELL 15 | ANTAL ANMÄLDA BROTT OM HETS MOT FOLKGRUPP SAMT ANMÄLDA BROTT OM OLAGA DISKRIMINERING 2005, 2006 OCH 2007.

	2005	2006	2007	2006–2007	2005–2007
Anmälda brott om hets mot folkgrupp	721	775	735	-5%	2%
Anmälda brott om olaga diskriminering	430	405	319	-21%	-26%

TABELL 16 | FÖRDELNING AV RESURSTID FÖR PLANLAGDA BF-INSATSER I RELATION TILL TOTAL RESURSTID FÖR YTTRE OPERATIV VERKSAMHET.

	TIMMAR	ÅRSARBETSKRAFTER	ANDEL
Planlagda BF-insatser	5 670 589	3 780	60%
Övrig yttre operativ verksamhet	3 779 686	2 520	40%
All yttre operativ verksamhet*	9 450 275	6 300	100%

* Med yttre operativ verksamhet avses all händelsestyrd verksamhet (inom brottsförebyggande verksamhet, utredningsverksamhet och serviceverksamhet), och all planlagd verksamhet som bedrivs i yttre tjänst (såväl brottsförebyggande som spaning och serviceingripanden).

Stockholm står för större delen av minskningen av olaga diskriminering.

Prestation

När Rikspolisstyrelsen för 2007 redovisar Polisens brottsförebyggande prestation, bedöms effektiviteten på resursutnyttjandet. Som mått på Polisens prestation används hur stor andel av resurstiden som använts för planlagda brottsförebyggande insatser i relation till resurstid för yttre operativ verksamhet, den så kallade händelsestyrda verksamheten.

Ytterligare ett mått som ska användas är resurstiden för planlagda brottsförebyggande insatser i VPOP som har påbörjats, följts upp, avslutats och utvärderats under den senaste 24-månaders perioden i jämförelse med den totala planlagda resurstiden för brottsförebyggande arbete under samma period. Måttet redovisas inte i denna årsredovisning eftersom Polisens tidredovisningssystem ännu inte fungerar tillfredsställande.

För hela den brottsförebyggande verksamheten har andelen planlagda brottsförebyggande insatser ökat från 58 procent till 60 procent, vilket är i den riktning som Polisen strävar efter.

Samverkan mellan Polisen och kommuner

På rikspolischefens uppdrag har en genomlysning av samverkan mellan kommuner och Polisen genomförts. Uppdraget är redovisat som en handlingsplan. Sammanfattningsvis föreslås att samverkan ska ha sin utgångspunkt i underrättelseinhämtning av Polisen och respektive kommun, skapandet av en gemensam lägesbild, en strategisk överenskommelse på grundval av den gemensamma lägesbilden och uppföljning av genomförda åtgärder. Samverkan mellan kommuner och Polisen kommer framöver att utvecklas och prövas inom ramen för den brottsförebyggande strategin.

Kontaktpoliser

Samtliga polismyndigheter samarbetar med grund- och gymnasieskolor runt om i landet, vilket konstaterats genom redovisning av uppdrag till regeringen. Formerna för detta arbete ser olika ut och är anpassat till de lokala förhållanden som råder. Rikspolisstyrelsen har undersökt hur arbetet fortskrider. Det visade sig att själva begreppet kontaktpolis finns vid samtliga polismyndigheter utom sju. Detta betyder dock inte att samarbete med skolorna saknas vid dessa myndigheter, utan att man där har valt andra former.

Det flesta polismyndigheter har regelbundna samverkansmöten för informationsutbyte mellan polisen, främst socialtjänsten och skolan. Genom dessa samarbetsformer har olika gemensamma

insatser genomförts. Exempel på en sådan insats är informations- och utbildningsinsatser till föräldrar och elever. I några fall har kortare insatser i samarbete mellan polisen och skolan gjorts, och i andra fall har mer långvariga projekt och insatser genomförts.

Den sammantagna bedömningen är att samarbete mellan polisen och andra samhällsaktörer, i detta fallet skolor, håller på att utvecklas. De flesta kommuner i landet har även ett brottsförebyggande råd eller liknande där samarbetet är etablerat sedan lång tid tillbaka.

Ökningen av antalet händelserapporter på en bra nivå

För att bedöma genomförandet används även statistik över Polisens händelserapporter. För varje uppdrag en polispatrull får upprättas ett protokoll över händelsen, en så kallad händelserapport. När en händelserapport har prioritet 1, 2 eller 3, innebär det att en polispatrull har kallats till en brottsplats.

Totalt ökade antalet händelserapporter med 3 procent 2007 i jämförelse med 2006, dvs. Polisen kallades till fler brottsplatser av Länskommunikationscentralen. Ökningen är i linje med ökningen av antalet anmälda brott för motsvarande händelserapportbrott. I den ökade ingripande verksamheten för Polisen ligger även en ökad synlighet.

Att Polisen kallades till något färre brottsplatser, jämfört med ökningen av antalet anmälda brott, beror sannolikt på att skadegörelsebrott, och då främst klottret, ökade mycket och att det är en typ av brottslighet som dokumenteras och anmäls av exempelvis kommuner. Polisen åker därför normalt inte ut i dessa fall, utan kan lägga resurserna på annat.

Det är önskvärt att förändringarna av antalet händelserapporter ligger i linje med utvecklingen för antalet anmälda brott. Hade händelserapporterna exempelvis minskat medan den anmälda brottsligheten ökade, skulle det indikera att fler brott anmäls direkt på polisstationen långt efter att brottet begicks, och att varken offer eller vittnen larmade när brottet begicks. Det är viktigt att Polisen så fort som möjligt får vetskap om att ett brott begåtts, så att bevis och vittnesmål kan samlas in och förbättra utredningsföretagningarna.

Hade händelserapporterna ökat mycket mer än vad de anmälda brotten ökade, skulle det kunna indikera att händelser i samhället överrapporteras, dvs. när Polisen kommer till platsen konstateras det att inget brott har begåtts. Blir det för stor överrapportering tar det onödigt mycket av Polisens resurser som kunde ha använts mer effektivt på annat håll.

Samtidigt är det viktigt att påpeka att i den ökade inripande verksamheten för Polisen ligger även en ökad synlighet.

Myndighetsvisa skillnader

Mest ökade antalet händelserapporter i Jämtland (+ 14 %), Kronoberg (+ 11 %) och Västra Götaland (+ 8 %). Myndigheterna som minskade mest var Blekinge (- 11 %), Södermanland (- 8 %) och Värmland (- 6 %). I Stockholm och Skåne ökade de med 4 procent.

Brottsområde 1 (brottskategorierna brott mot person, tillgreppsbrott exkl. i butik och skadegörelsebrott)

Åtgärder för att förebygga våldsbrott

För att bryta våldsbrottslighetens uppåtående trend inleddes under hösten 2007 en nationell satsning mot misshandel utomhus. Landets samtliga länspolis-mästare beslutade att, mellan den 1 november 2007 och den 31 januari 2008, fokusera myndigheternas arbete på våldsbrott i den offentliga miljön. Respektive polismyndighet genomförde åtgärder anpassade till lokala förhållanden och satsningen följs upp och utvärderas av Rikspolisstyrelsen.

Under 2007 har ett flertal polismyndigheter utbildat krögare och krogpersonal i ansvarsfull alkoholservering. Flertalet myndigheter uppger även att de har arbetat, bl.a. med att förbättra och förstärka samverkan med krogar, ordningsvakter, kommunen och lokala aktörer. I samverkan med Statens folkhälsoinstitut (FHI) genomförs en instruktörsutbildning i restaurangtillsyn i syfte att stärka Polisens tillsynsverksamhet och genom denna bidra till att servering av alkohol sker i enlighet med gällande bestämmelser.

Polismyndigheten i Stockholm redovisar ett stort antal åtgärder för att förhindra och upptäcka våldsbrott och att förhindra att framförallt unga hamnar i

en kriminell livsstil. Några av åtgärderna som bör lyftas fram är den insats som kallas "Cityhelg" där 40 polismän arbetar varje fredag och lördag, kväll och natt, för att öka tryggheten och förebygga brott, de mobila poliskontoren som användes varje fredag och lördag, kväll och natt, och att myndigheten nu har öppnat 13 lokala poliskontor i områden med särskild problematik. Syftet är att förstärka närpolisverksamheten i arbetet mot ungdomskriminalitet och att öka förtroendet för Polisen. En särskild grupp med s.k. dialogpoliser har även inrättats, vilken deltar vid planeringen av idrottsevenemang och demonstrationer, för att öka tryggheten och förhindra brott.

I Västmanland, som har en hög misshandelsfrekvens per 100 000 invånare, är det enda län som minskat antalet anmälningar av misshandel utomhus. Myndigheten har satsat på hög synlighet och ett offensivt arbetssätt på brottsfrekventa platser, med exempelvis extra förstärkning på helgerna och ett nära samarbete med ordningsvakterna. De fokuserar särskilt på utredning av den typen misshandelsbrott för att få en snabb reaktion från rättsväsendet och därmed minska brottsligheten.

Åtgärder för att förebygga vålds- och sexualbrott mot kvinnor

I nio av polismyndigheterna bedriver man i dag, eller har påbörjat arbete med att inrätta, en särskild enhet för utredning av brott mot kvinnor, närstående och barn. Fjorton av polismyndigheterna uppger att de i dag har ett nära samarbete med åklagare och sju polismyndigheter säger att de även bedriver nära samarbete med socialtjänsten. Vissa av polismyndigheterna har gemensamma ärendegenomgångar medan några är fysiskt samlokaliserade. Av de polismyndig-

TABELL 17 | ANTALET HÄNDELSERAPPORTER PRIORITET 1–3 OCH ANTALET ANMÄLDA BROTT, TOTALT OCH FÖR VISSA BROTTSTYPER FÖR ÅREN 2006 OCH 2007, SAMT PROCENTUELL FÖRÄNDRING.

	2006	2007	2006–2007	Anmälda brott
Händelserapporter/anmälda brott totalt*	122 339	125 794	3%	5%**
Misshandel	34 820	37 989	9%	7%
Våldtäkt	1 542	1 704	11%	12%
Rån	4 953	4 726	-5%	1%
Tillgrepp av motorfordon	3 887	4 077	5%	-5%
Tillgrepp ur och från motorfordon	3 833	4 113	7%	-6%
Inbrottsstöld	46 373	45 259	-2%	1%
Skadegörelse	26 931	27 926	4%	21%

* Statistik för Polismyndigheterna i Västernorrland och Norrbotten saknas för 2006, och de är därför exkluderade i tabellen.

** Totalt anmälda brott för de brottstyper som redovisas i tabellen.

Foto: Daniel Barosen

heter som saknar nära samarbete med åklagare och socialtjänst rapporterar sex att de vidtagit åtgärder för att främja detta. Samtliga polismyndigheter utom två uppger att de upprättat samarbete med hälso- och sjukvården¹³.

Åtgärder för att förebygga vålds- och sexualbrott mot barn
Rikspolisstyrelsen har fastställt nya kursplaner för barnutredarutbildningen. Polisens barnutredarutbildning kommer från och med våren 2008 innehålla två steg samt en återkommande obligatorisk fortbildning för alla barnförhållare. Steg 1 är inriktat på metodik för att utreda brott mot barn och ungdomar och steg två innehåller förhörsmetodik. För att antas till utbildning i förhörsmetodik kommer den sökande att genomgå ett särskilt antagningsförfarande i syfte att säkerställa särskild lämplighet i bemötande, empati och kommunikativ förmåga.

Ett annat exempel på åtgärd är att Rikspolisstyrelsen i samråd med Socialstyrelsen har tagit fram en nationell blankett för Polisen att använda vid anmälan till socialtjänsten då barn far eller riskerar att fara illa. Till blanketten finns en handledning med instruktion kring när och hur Polisen ska använda blanketten.

De vanligaste brottsförebyggande insatserna mot vålds- och sexualbrott mot barn är samma som för vålds- och sexualbrott mot kvinnor. Exempelvis tillämpas SARA-modellen och det görs utbildningsåtgärder för poliser gällande våldsutsatta barn¹⁴. Polisen i Västra Götaland anser att de utbildningsinsatser som skett under 2006 har lett till en ökad medvetenhet hos personalen och att antalet anmälda vålds- och sexualbrott mot barn är ett direkt resultat

av den ökande kunskapen hos de poliser som möter utsatta barn. I Västmanland bedrivs ett barnpilotprojekt där det sker utbildning av personal i offentlig förvaltning som kommer i kontakt med barn.

Flera polismyndigheter, däribland Skåne och Östergötland, har vidtagit informationssatsningar för att öka allmänhetens kännedom. I Västra Götaland arbetar polisen förebyggande mot våld mellan barn. Det görs genom en ökad närvaro i skolor och därigenom arbetar de med påverkansprogram, medling och samrådsgrupper som riktar sig till barn under 15 år samt deras föräldrar.

Vidareutveckling av barncentrum och Barnahus har skett under 2007, i samverkan med andra myndigheter, kommuner och samverkansaktörer.

Åtgärder för att förebygga inbrottsstöld i bostad

En allt vanligare åtgärd för att förebygga inbrottsstöld i bostad är att arbeta mer individinriktat. Det innebär exempelvis att särskilt fokus riktas mot frekventa vaneförbrytare. Även om antalet inbrottsstöld i bostad har ökat nationellt, verkar metoden ha god effekt i de polismyndigheter som tillämpar den. Flera polismyndigheter har under året arbetat med att få igång ytterligare grannsamverkansprojekt.

Brottsområde 2 (brottskategorierna trafik- och narkotikabrott)

Att förebygga narkotikabrott tar 8 procent av polisens totala brottsförebyggande resurstid medan 30 procent av resurstiden läggs på att förebygga trafikbrott. Hur mycket Polisen satsar på att förebygga trafikbrott varierar mellan myndigheterna. Nationellt lade Polisen 10 procent mer tid på att förebygga trafikbrott 2007 jämfört med 2006. I de tre storstadsmyndigheterna syns en ökning på mellan 25 och 29 procent. Det

13 | Information från uppföljning av Polisens verksamhet till årsredovisningen 2007.

14 | SARA-modellen innebär att en hot- och riskanalys genomförs i samband med anmälan.

var framför allt Polismyndigheten i Stockholm som lade mer tid på trafikbrott 2007 jämfört med 2006¹⁵.

Det narkotikaförebyggande arbetet har utvecklats

Polisens förebyggande arbete har utvecklats. Personal i yttre tjänst arbetar i dag betydligt mer offensivt mot narkotikabrott och har bättre kunskap på området. I de flesta polismyndigheter, med några undantag, har den yttre personalen genomgått utbildningen drogtecken och symptom. Polismyndigheterna har redovisat ett omfattande samarbete med andra brottsbekämpande myndigheter och övriga berörda aktörer på området.

De flesta polismyndigheter har en uttalad ambition att prioritera narkotikabekämpningen mot ungdomar och har redovisat flera riktade insatser, t.ex. i Halland och Jämtland. Polismyndigheten i Västra Götaland har ett projekt riktat mot ungdomar, Ung och trygg, som sker i nära samverkan med bl.a. socialtjänst och skola. Vissa polismyndigheter uppger dock svårigheter med att nå ungdomar, särskilt de under 18 år. Många polismyndigheter genomför även särskilda satsningar i krogmiljön.

Vid Polisen i Stockholm har MUMIN-metoden införlivats i det ordinarie arbetet. Metoden syftar till att ingripa tidigt och förkorta processen från det att ungdomar misstänks för brott till att de kommer i kontakt med missbrukarvården och socialtjänsten. Metoden har visat sig ge goda resultat. Även det s.k. LOTS-projektet, som främst riktar sig mot redan etablerade missbrukare, är numera införlivat i myndighetens linjearbete. Flera myndigheter har eller håller på att genomföra SMADIT (Samverkan mot alkohol och droger i trafiken) som innebär att direkt erbjuda vård för rattfyllerister för att minska återfallsfrekvensen.

De flesta polismyndigheter har uppgett att de i huvudsak arbetar underrättelsebaserat med narkotikabekämpning och tillämpar Polisens underrättelsemo-

dell (PUM). En majoritet av polismyndigheterna har redovisat att verksamheten styrs av den operativa ledningsgruppen. Kriminalunderrättelsetjänsten arbetar aktivt med kartläggningar och tar fram analyser och problembilder, i vissa fall i samarbete med övriga berörda aktörer på området. Få myndigheter har lyckats att i någon större utsträckning utreda vinning av brott i samband med narkotikabrottslighet.

Fortsatta satsningar leder till ökad produktivitet inom trafikområdet

Svensk polis gör fler utandningsprov (LAU-prov) än de flesta andra länder och 99,5 procent av alla utandningsprov visade på ett negativt resultat, dvs. föraren var nykter¹⁶. Antalet utandningsprov ökade med 6 procent, från drygt 2,4 miljoner 2006 till 2,5 miljoner 2007¹⁷.

Det är ett fåtal myndigheter som bidrar till 2007 års andelsökning. Polismyndigheterna i Kalmar, Jämtland och Uppsala hade en högre produktivitet än resten av polismyndigheterna. I dessa myndigheter togs mellan 45 och 54 procent fler utandningsprov jämfört med föregående år. För dessa myndigheter ska deras låga produktivitet för 2006 beaktas.

Trots att Polisen har genomfört ett ökat antal utandningsprov under 2007, har antalet positiva prov minskat med 8 procent jämfört med föregående år. Hur stor andel av utandningsproven som är positiva beror till stor del på var och när poliserna genomför sina kontroller. Om kontrollen ska genomföras i ett mer brottsförebyggande avseende är det av vikt att ett stort antal trafikanter ser att Polisen genomför kontroll, d.v.s. kontrollen genomförs vid en plats och en tid där det passerar mycket fordon. Är avsikten å andra sidan att upptäcka fler brott kan en annan plats och tidpunkt för en kontroll vara mer lämplig. Minskningen av antalet positiva prov kan även vara ett resultat av de senaste årens ökning av poliskontroller, vilket nu givit en brottsförebyggande effekt.

15 | Men hänsyn till det bristfälliga tidredovisningssystemet ska siffrorna tolkas med försiktighet.

16 | Analys av trafiksäkerhetsutvecklingen 1997–2007, Vägverket.

17 | Med anledning av Polisens verksamhetsuppföljningssystem (VUP) är 2006 års siffror reviderade. Föregående år plockades statistik ut från systemet START2 och den har i efterhand blivit uppdaterad i systemet VUP.

TABELL 18 | ANTAL UTFÖRDA DROGTESTER I TRAFIKEN OCH ANTAL TESTER MED POSITIVT RESULTAT 2005–2007.*

	2005 Antal/Andel	2006 Antal/Andel	2007 Antal/Andel	2006–2007 Procutv	2005–2007 Procutv
Antal utförda drogtester	7 753	10 152	11 319	46%	11%
- varav positiva	6 599	8 469	9 328	41%	10%
- varav andel positiva	85%	83%	82%	-	-

* Statistiken från Rättsmedicinalverket. Siffrorna för 2007 är preliminära.

Av de tre storstadsmyndigheterna har Polisen i Västra Götaland störst ökning av andel positiva prov jämfört med 2006 (+ 33%). I Västra Götaland har produktiviteten ökat med 2 procent och Stockholm har ökat med 11 procent. I Polismyndigheten i Stockholm har andelen positiva prov jämfört med 2006 ökat med 14 procent. I Skåne har såväl antalet tagna prov som andelen positiva prov ökat med 5 procent jämfört med 2006. I Polismyndigheten i Blekinge har antalet positiva utandningsprov minskat med 35 procent, vilket till viss del kan förklaras av att polismyndigheten tog 10 procent färre utandningsprov under 2007.

Polisens ingripanden

Polisens insatser i trafiken återspeglas både i antalet anmälda brott och i antalet utfärdade ordningsförelägganden. Antalet utfärdanden har ökat med 11 procent, framför allt för brott mot hastighetsbestämmelser. Om trafikbrotten exkluderas återstår övriga specialstraffrättsliga brott, där bl.a. förargelseväckande beteende genom offentlig urinerings eller att på allmän plats förtära alkoholdryck ingår. Dessa brott ökade med 29 procent respektive 31 procent.

Av de tre storstadsmyndigheterna är det i Västra Götaland antalet utfärdade ordningsbot minskat mest (- 14 %), följt av Stockholm (- 1 %). I Skåne ökade de med 6 procent jämfört med 2006.

Drograttfylleri

Under 2007 analyserade Rättsmedicinalverket 11 procent fler prover som tagits av polisen vid misstänkt drograttfylleri jämfört med 2006. Ungefär 82 procent av alla prover innehöll någon form av narkotika eller läkemedel¹⁸. Det är ungefär samma andel positiva prover som 2006.

Brottsområde 3 (brottskategorierna bedrägeribrott, ekonomiska brott, tillgrepp i butik, övriga brottsbalks-brott samt övriga specialstraffrättsliga brott)

Bedrägeribrott och tillgrepp i butik utgör tillsammans drygt 60 procent av samtliga anmälda brott inom brottsområde 3. Utvecklingen av anmälda bedrägeribrott styrs i första hand av vilka satsningar som

genomförs av försäkringsbolag och försäkringskassan. Utvecklingen av anmälda tillgreppsbrott i butik beror på vilka rutiner handeln har, t.ex. frånvaro/närvaro av kontrollanter och anmälningsbenägenhet. Polisens möjligheter att påverka brottsutvecklingen är begränsad och det faller sig därmed naturligt att det läggs minst brottsförebyggande resurser på detta område.

Genomförande

Polisen uppföljning i perspektivet genomförande sker i syfte att säkerställa att ett metodiskt arbetssätt tillämpas i det brottsförebyggande arbetet och att skapa förutsättningar för en erfarenhetsbaserad verksamhetsutveckling och möjlighet till erfarenhetsutbyte, genom bl.a. VPOP.

För att följa upp Polisens genomförande av brottsförebyggande aktiviteter jämförs antalet planlagda timmar inom brottsförebyggande arbete med det antal som faktiskt utförts. Uppgifterna hämtas från Polisens verktyg för planlagd operativ polisverksamhet (VPOP) och bryts även ner i resurstid i samverkan med andra aktörer och självständigt arbete inom Polisen. Uppföljningen av utförd resurstid redovisas dock ej eftersom Polisens tidredovisningssystem inte fungerar tillfredsställande.

Brottsområde 1 (brottskategorierna brott mot person, tillgreppsbrott exkl. i butik och skadegörelsebrott)

Utvärdering av metoder mot våld i offentliga miljöer

Rikspolisstyrelsen och Brottsförebyggande rådet (Brå) har ett gemensamt uppdrag om våld i offentliga miljöer. Inom ramen för uppdraget ska polisiära brottsförebyggande arbetsmetoder identifieras för att prövas och utvärderas. Under 2007 har RPS och Brå man inventerat och identifierat vilka av de befintliga polisiära arbetsmetoderna som är lämpliga att ingå i uppdraget, samt inlett arbetet med att pröva och utvärdera den så kallade Kronobergsmodellen. Modellen består av flera olika moment som bl.a. riktas mot försäljning av alkohol, direktförverkan av alkohol som innehas av ungdomar och kontakt med deras föräldrar och socialtjänst.

18 | Förekomst av en substans betyder dock inte alltid att personen är skyldig till drograttfylleri.

TABELL 19 | ANDEL UTFÖRD RESURSTID FÖR PLANLAGDA BF-INSATSER I SAMVERKAN RESPEKTIVE SJÄLVSTÄNDIGT 2007.

	Timmar	Andel
Planlagt brottsförebyggande i samverkan (BF1B)	1 451 027	26%
Planlagt brottsförebyggande – självständigt (BF1C)	4 219 562	74%
Totalt	5 670 589	100%

Foto: Ragnar Liljesterna

Utbildning i brott i nära relationer

Flertalet polismyndigheter uppger att det finns rekryteringsproblem till tjänster som handläggare av brott i nära relationer, medan några inte har det problemet. För att underlätta rekrytering till utredningstjänsterna rapporterar 14 polismyndigheter att de vidtagit särskilda åtgärder.

Exempel som nämns är:

- särskilda insatser och information till personal som i dag har andra tjänster
- fler handläggare för minskad arbetsbelastning
- administrativt stöd i utredningarna
- fördjupad utbildning och obligatorisk handledning
- höjd grundlön eller funktionstillägg.

Rikspolisstyrelsen har beställt en nationell utbildning för handläggare av brott mot kvinnor och närstående vilket tidigare saknats. Utbildningen kommer bl.a. att behandla bemötandefrågor, våld i samkönade relationer, brottsoffer med funktionsnedsättning, brott med hedersmotiv samt tvångsäktenskap. En kursplan håller på att utarbetas och utbildningen beräknas starta under höstterminen 2008.

Aktiviteter mot inbrottsstöld i bostad

Flera polismyndigheter utbildar och fortbildar brottsplatsundersökare inom ramen för Lokala kriminaltekniska utbildningar. I Stockholm har LOKUS-patrullerna vidareutbildats så att de kan bistå målsäganden med att gå igenom bostaden ur säkerhetsperspektiv för att förhindra upprepade utsatthet.

Brottsområde 2 (brottskategorierna trafik- och narkotikabrott)

Åtgärder för att förebygga trafikbrott

Enligt Skellefteåmodellen håller SMADIT (samarbete mot alkohol och droger i trafiken) på att genomföras nationellt. Modellen innebär att snabbt erbjuda vård (inom 24 timmar) för ertappade förare för att minska återfallsfrekvensen. De flesta av landets kommuner kan nu ta emot dessa förare, efter att Polisen erbjudit dem denna kontakt. När kommunerna i större utsträckning kommer med i detta samarbete kan också polisen öka sina insatser på området.

Vid Polismyndigheten i Stockholm har trafikpolisensheten öppnat en särskild tipstelefon som allmänheten kan ringa till och lämna tips vid misstanke om drog- eller rattfylleribrott. De inkomna tipsen gäller ofta personer som annars sällan eller aldrig blir kontrollerade av polisen. Cirka 60 procent av de förare som polisen på detta sätt fått tips om var vid kontroll drog- och/eller alkoholpåverkade mot cirka 1 procent vid traditionell trafiknykterhetsövervakning¹⁹. Denna verksamhet har under det gångna året även kommit igång i Göteborg.

Automatisk trafiksäkerhetskamera (ATK)

Under 2007 har antalet kameror för trafikövervakning ökat med 169 stycken till att bli drygt 875 stycken. Under året har beslut tagits att de fasta ATK-enheterna ska kompletteras med mobila enheter i form av släpkärror med fast monterad mätutrustning på samt i några fall ATK-utrustning monterad i en minibuss. Dessa ska användas på platser där de behövs under en

19 | Information hämtad från uppföljning av Polisens verksamhet till årsredovisningen 2007.

kortare tid per dygn t.ex. vid skolor och vid vissa vägarbeten. De hanteras av respektive polismyndighet men ärendehanteringens sköts av Rikspolisstyrelsens Kirunaenhet på samma sätt som för de fasta ATK-anläggningarna.

Under året har även förstudiedirektiv tagits fram för att undersöka möjligheten med sträckmätning (genomsnittshastighetsmätning) mellan fasta ATK-skåp.

Genomförda insatsveckor

Polisen har under 2007 genomfört tio insatsveckor med olika trafikaktiviteter. Samtliga polismyndigheter har deltagit och inrapporterat resultaten av insatserna direkt till RPS. Av dessa insatsveckor var åtta planerade i förväg och man hade via olika medier informerat om dem. Fem av de åtta var internationella insatser där samtliga EU-länder deltog. Två av dessa insatser var yrkestrafikinsatser, också internationella, och genomfördes med avsikt att inte vara kända i förväg för att få en större överraskningseffekt bland förarna.

Yrkestrafikområdet

Inom yrkestrafikområdet har några stora uppdrag genomförts under året. Bl.a. har två regeringsuppdrag tillsammans med Vägverket genomförts. Uppdragen rör bl.a. den framtida trafikkontrollverksamheten med kör- och vilotidskontrollerna som en viktig del men även flygande inspektionen samt konkurrenssituationen mellan företag. Det har också bedrivits ett projektarbete med framtagning av programvara för kontroll av digitala färdskrivare. Inom detta projekt kommer programupphandling att ske under våren 2008.

Brottsområde 3 (brottskategorierna bedrägeribrott, ekonomiska brott, tillgrepp i butik, övriga brottsbalks-brott samt övriga specialstraffrättsliga brott)

Polismyndigheten i Stockholm har tagit in särskilda personer vid länskriminalpolisens utredningsrotel

som arbetar som miljöutredare. Denna miljöbrottsgrupp utreder också CITES-brotten, dvs. handeln med fridlysta djur och växter²⁰. Det finns dessutom ett samverkansnät med representanter från länskriminalpolisens miljögrupp, Tullverket, Kustbevakningen, miljöåklagare, länsstyrelsen och projekt Fågelvakt.

Rikskriminalpolisen har haft dialog med skrot-handlarnas branschorganisation för att hitta brottsförebyggande åtgärder avseende smuggling av skrotade bilar. Rikskriminalpolisen deltar även i EU-samarbete om att hitta metoder för gemensamma brottsförebyggande åtgärder om skrothantering.

Insatser för att förebygga miljö- och jaktbrott

Sju polismyndigheter har genomfört någon riktad insats mot de brottsområden som omfattas av miljöbalken och/eller grova jaktbrott. Polismyndigheten i Västmanland har gjort en riktad insats mot verkstaders hantering av farligt avfall. Jämtland och Dalarna har genomfört riktade insatser mot bl.a. grovt jaktbrott. Polismyndigheten i Norrbotten har, i samverkan med Länsstyrelsen, gjort riktade insatser mot faunabrottslighet. I Skåne har polismyndigheten gjort insatser mot så kallade CITES-brott på mässor, i samband med handel med rysk kaviar och internethandel. Polismyndigheterna har gjort dessa insatser i samverkan med tillsynsmyndigheter.

Jämtland är en av få polismyndigheter där antalet anmälda miljöbrott har haft en minskande trend. Sedan 2005 har antalet anmälda miljöbrott sjunkit med 50 procent. För de tre storstadsmyndigheterna är det i Stockholm och Västra Götaland man ser en minskning. I Jönköping och Gävleborg fortsatte föregående års ökning (+ 45%).

Resursinsats

I detta avsnitt redovisas Polisens arbetsflöden och kärnverksamheten brottsförebyggande arbete, samt

20 | Kommersiella aktiviteter med skyddade arter i strid mot Rådets förordning (EG) 338/97.

TABELL 20 | FÖRDELNING AV RESURSTID INOM KÄRNVERKSAMHETEN FÖR BROTTSFÖREBYGGANDE ARBETE (KUT, SAMVERKAN, SJÄLVSTÄNDIGT SAMT HÄNDELSESTYRT) 2007.

	Timmar	Per 1 500 timmar	Andel
BF1A Kriminalunderrättelseverksamhet/Brottsanalys	724 916	483	10%
BF1B Planlagd brottsförebyggande/Samverkan	1 451 027	967	19%
BF1C Planlagd brottsförebyggande/ Självständigt	4 219 562	2 813	56%
Händelsestyrt brottsförebyggande arbete*	1 150 534	767	15%
Totalt	7 546 039	5 031	100%

* Med händelsestyrt brottsförebyggande arbete avses ingripanden som Polisen gör antingen till följd av allmänhetens påkallade behov (företrädesvis bråk) eller ett av Polisen egeninitierat ingripande (främst kontroll av person/fordon).

kortfattat vad arbetet riktas mot per brottsområde. När det gäller PRR perspektivet resursinsats, fördelat per brottsområde, så frångås detta under följande avsnitt. Detta avsnitt redovisar endast resurstimmar per brottsområde.

Hur mycket resurser Polisen fördelar per aktivitet och brottsområde är grundläggande för den brottsförebyggande verksamheten. När Polisen inte arbetar händelsestyrt, är det viktigt att arbetet är planlagt.

Av all polisverksamhet, mätt i arbetad tid, svarade brottsförebyggande arbete för 20 procent 2007. Den tydligaste skillnaden vad avser den totala resursinsatsen 2007 jämfört med 2006 är att andelen resurstid som läggs på planlagda insatser i samverkan med andra aktörer har ökat från 14 till 25 procent. Det självständiga planlagda brottsförebyggande arbetet har minskat med 9 procent sedan 2006. Det finns dock fortfarande brister i tidredovisningssystemet som medför att utvecklingen bör tolkas med försiktighet.

Polisens resurstid fördelas ojämnt på de olika brottsområdena. Brottsområde 1 ligger oförändrat sedan 2006, brottsområde 2 har en ökning med 10 procent och brottsområde 3 en minskning med 1 procent.

Av det brottsförebyggande arbetet inom Polisen utgör dock självständigt planlagt brottsförebyggande arbete den största delen (57%). Flest årsarbetskrafter (en årsarbetskraft utgör 1 500 timmar) läggs på självständigt brottsförebyggande arbete följt av ett händelsestyrt brottsförebyggande arbete.

De tre storstadsmyndigheterna har ökat sin händelsestyrda resurstid jämfört med 2006, med den största ökningen i Skåne. Man kan också se en ökning hos vissa andra myndigheter, bl.a. i Norrbotten, Jämtland och Gävleborg. Polismyndigheterna i Blekinge, Kalmar, Västernorrland och Värmland har dock cirka 50 procents minskning av händelsestyrt arbete 2007.

Resursinsats per brottsområde

Flest resurstimmar inom brottsförebyggande arbete riktades mot brottsområde 1 (våld, övriga brott mot person, tillgrepp och skadegörelse). Det är också det

område som kräver flest arbetskrafter. Brottsområde 1 stod för nära hälften av alla brottsförebyggande insatser. Andelen timmar som togs i anspråk för att utreda trafik- och narkotikabrott (brottsområde 2) har ökat med 11 procent.

Polisens underätelsemodell

Lednings- och styrningsmodellen Polisens underätelsemodell (PUM) bidrar till att verksamheten i allt högre grad är planerad, att beslutade åtgärder följs upp och att de åtgärder som vidtas grundas på analys av vad som orsakar problemen. PUM är i stora delar införd, operativa och strategiska ledningsgrupper är inrättade och beställningar av analyser av problem görs till kriminalunderrättelsetjänsten i respektive polismyndighet. Innan modellen kan tillämpas med fullgod kvalitet av samtliga polismyndigheter krävs emellertid ytterligare åtgärder och stöd.

I syfte att kartlägga och stödja polismyndigheterna i införandet av PUM skickades en enkät ut i slutet av 2007. Resultatet av enkätundersökningen visade att PUM i stora delar är införd, men att förmågan att hantera PUM:s olika delprocesser i vissa avseenden behöver stärkas. Exempelvis behöver förmågan att identifiera och analysera orsaker till problem och brott utvecklas både på operativ och strategisk nivå.

Verktyg för planlagd operativ polisverksamhet

Verktyg för planlagd operativ polisverksamhet (VPOP) som är ett it-systemstöd till polisens underätelsemodell (PUM) har under året börjat användas i större omfattning vid polismyndigheterna och Rikskriminalpolisen. Skillnaden mellan myndigheterna då det gäller användande och kunskap är fortfarande relativt stor. Nationell har en grupp med VPOP-ansvariga med en representant för varje myndighet och för de tre stora myndigheterna en för varje polismästardistrikt respektive polisområde bildats. Gruppen har haft en första konferens under hösten 2007.

TABELL 21 | FÖRDELNING AV RESURSTID FÖR PLANLAGDA BROTTSFÖREBYGGANDE INSATSER INOM DE TRE BROTTSSOMRÅDEN.

	Timmar	Per 1 500 timmar	Andel
B1 Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott	3 699 322	2 466	49%
B2 Narkotika- och trafikbrott	2 921 567	1 948	39%
B3 Annan brottslighet	951 480	634	13%
Totalt	7 572 368	5 048	100%

Utredning och lagföring

mål:

- Antalet uppklarade brott skall öka inom samtliga brottskategorier i Polisens resultatrapporter

Verksamhetsmålet har delvis uppnåtts.

Bedömningsgrunder

Bedömningen vilar främst på utvecklingen av antalet personuppklarade brott i förhållande till antalet anmälda brott (personuppklaringsprocent²¹). Dessutom har utvecklingen för ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna respektive bearbetade ärenden haft betydelse vid bedömningen.

Vid bedömningen har särskilt beaktats:

- utvecklingen av andel personuppklarade brott av antalet anmälda brott som kan lagföras (resultatmått UL6.2 i PRR),
- utvecklingen av antalet utfärdade ordningsbot (resultatmått UL7.1 i PRR),
- hur målsäganden/brottsoffer och misstänkta upplever polisens brottsutredande verksamhet (resultatmått UL8 i PRR).

Särskild tonvikt har lagts på resultatet för brottsområde 1 (brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott). Ett resultatmått som redovisar antal anmälda brott med förutsättning för personuppklarade brott har ännu inte införts för PRR. Det går ändå att bedöma hur brott utan förutsättningar för lagföring påverkat resultatet.

Den preliminära statistiken från BRÅ över uppklarade brott har inte kunnat användas vid bedömningen av resultatutvecklingen. Anledningen är att Åklagarmyndigheten tillämpar ett nytt ärendehanteringssystem, Cåbra, vilket försenat möjligheten att ta fram tillförlitlig uppklaringsstatistik. Antal bearbetade ärenden ger viss vägledning till hur antalet uppklarade brott har utvecklats²².

21 | Med personuppklarade brott avses brott där åklagare fattat ett lagföringsbeslut, d.v.s. beslutat om åtal, utfärdat strafföreläggande eller meddelat åtalsunderlåtelse. Statistiken avser för första gången den som finns i Polisen system för verksamhetsuppföljning (VUP).

22 | Uppklarade brott innefattar personuppklarade brott samt tekniskt uppklarade brott, t.ex. gärningen ej brott eller att den misstänkte är under 15 år, men även brott kan ej styrkas (utan att någon person misstänks för brott) m.fl. beslutsgrunder. Begreppet brukar anges som synonymt med att brottet är "polisiärt uppklat".

Foto: Kristoffer Thessman

VPOP har under året utvecklats med möjlighet till åtkomstskydd och skapande av insatsstruktur och möjligheten att välja operativa metoder har delvis införts men kommer att kräva fortsatt utveckling. Åtkomstskyddet är i första hand avsett för spaningsinsatser mot grov organiserad brottslighet där endast en begränsad mängd personer bör ha kännedom om insatsen. Insatsstrukturen möjliggör att under ett övergripande inriktningsbeslut dokumentera obegränsat antal insatser. Operativa metoder hanteras i tre nivåer: evidensbaserade, erfarenhetsbaserade och oprövade. De två föstnämnda är fastlagda i systemet och nya kan prövas inom ramen för den tredje nivån.

Arbetet med operativa nivåer används för att underlätta för polisverksamheten att välja rätt metoder för att nå god effekt i en insats. Hanteringen av metoder och genomförda uppföljningar och utvärderingar kommer att utgöra grunden i den kunskapsbank som successivt skapas inom VPOP.

Minskad personupplklaringsprocent och andel ärenden redovisade till åklagare

Rikspolisstyrelsens samlade bedömning att målet delvis uppnått görs främst mot bakgrund av att personupplklaringsprocenten respektive ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna ärenden har minskat totalt och för de flesta brottskategorier (inklusive samtliga inom brottsområde 1).

Däremot har det sammanlagda antalet ärenden redovisade till åklagare och personupplklarade brott ökat. Detsamma gäller för antal ordningsbot och förenklade utredningar redovisade till åklagare. En närmare analys visar att resultatutvecklingen inte påverkats av ett förändrat antal ärenden/brott som helt saknar förutsättningar för lagföring.

Målsäganden/brottsoffer och misstänkta upplevelse av polisens brottsutredande verksamhet

Det finns ännu inte något löpande resultatmått (UL8 i PRR) som kan ge besked om resultatet och utvecklingen.

Planerad brottsofferundersökning

Däremot kommer det att genomföras undersökningar under 2008. Resultatet av genomförd nationell brottsofferundersökning 2007/2008 ska ligga till grund för mätningen av upplevelsen av Polisens brottsutredande verksamhet. Undersökningarna kommer därefter att genomföras årligen fram till och med år 2010 för att följa utvecklingen. Rikspolisstyrelsen ska leda arbetet med att genomföra brottsofferundersökningar och ansvara för den nationella analysen av dessa²³. Preliminärt beräknas undersökningen omfatta 10 000–12 000 personer som anmält främst mängdbrott, och det kommer att vara möjligt att bryta ner resultaten per myndighetsområde.

Urvalet kommer att inhämtas genom uttag ur polisens anmälanssystem, RAR, och datainsamlingen kommer att genomföras av Statistiska centralbyrån (SCB) som även bistår vid planeringen av undersökningen. Rikspolisstyrelsen anser även att det är viktigt att följa upp verksamheten när det gäller känsligare brott, såsom våld med bekant gärningsman och sexualbrott.

Resultat från andra undersökningar

Bland andra undersökningar som mäter hur brottsoffer upplever polisen kan nämnas den Nationella Trygghetsundersökningen som genomförs av Brottsförebyggande rådet årligen. De resultat som presenterades i juni 2007 visar att personer som drabbats av brott²⁴ under år 2005 har högst förtroende för polisen i jämförelse med andra myndigheter inom rättsväsendet. Av dem som drabbats av brott har 50 procent ganska eller mycket stort förtroende för polisen. Förtroendet för polisen minskar, men är fortfarande högst i förhållande till övriga rättsväsendet, om man enbart studerar dem som drabbats av integritetskränkande brott²⁵. I denna grupp har 46 procent mycket eller ganska stort förtroende för polisen. Resultaten visar att personer som anmält brott under de senaste tre åren har lägre förtroende för polisen och övriga rättsväsendet, än de som inte anmält något brott.

Ökat antal personupplklarade brott, ärenden redovisade till åklagare och ordningsbot

Antalet ärenden redovisade till åklagare och personupplklarade brott totalt har fortsatt att öka och antalet ordningsbot och förenklade redovisningar till åklagare har blivit fler. Ett ökat antal bearbetade ärenden, om dock inte i förhållande till antalet inkomna ärenden, ger anledning att förmoda att fler brott blivit tekniskt upplklarade under 2007. Dock har ökningen av inkomna ärenden mest lett till att de lagts ned utan inledd förundersökning. Det gäller särskilt trafikbrottsärenden som inkommit och redovisats genom Rikspolisstyrelsens ATK-verksamhet²⁶.

Narkotika och trafik står bakom ökningen av lagföringen

De brottskategorier som bidragit mest till ökningen av personupplklarade brott och ärenden redovisade till åklagare totalt sett är de inom brottsområde 2, narkotikabrott och trafikbrott, som båda avser ärenden som initieras av Polisens ingripanden och omfattar ett stort antal brott som redovisats till åklagare relativt snabbt och med liten resursinsats. Under 2007 är utvecklingen mycket påverkad av ett stort antal inkomna ärenden med hastighetsöverträdelser från ATK. Detta har i viss mån lett till ärenden redovisade till åklagare, men mest har det lett till lagföring i form av ordningsbot.

23 | Planeringen av 2007/2008 års nationella brottsofferundersökning har försenats på grund av att flera polismyndigheter inte lämnat sitt medgivande för att göra uttag ur RAR (Rationell Anmälnings Rutin). Rikspolisstyrelsen utreder frågan. Det har även framkommit att Rikspolisstyrelsen måste ansöka om tillfällig statistiksekretess hos regeringen för att få tillgång till datafiler av materialet från SCB.

24 | Brott mot person, bostadsinbrott eller bil- och cykelstöld.

25 | Hot, misshandel, sexualbrott, personrån, ofredande och bostadsinbrott.

26 | Polisens och Vägverkets hastighetskameror. Ärenden registreras som inkomna vid Rikspolisstyrelsen och utreds av ATK-sektionen vid Kirunaenheten.

Foto: Magnus Westerborn

Dessa båda brottskategorier står för strax under hälften av samtliga personupplärade brott och ärenden redovisade till åklagare (47 respektive 48%), medan resursinsatsen mot dessa brottskategorier utgjort mindre än en femtedel (19%) av den totala för utredning och lagföring 2007. För den delen som avser mer än fyra femtedelar av den arbetade tiden med utredning och lagföring märks därmed inte någon förbättrad prestation eller effekt.

Svag utveckling för brottsområde 1 (brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott)

Den mest oroande utvecklingen avser brott mot person, där anmälda våldsbrott och övriga brott mot person fortsatt att öka samtidigt som antalet personupplärade brott minskat, om dock endast något för våldsbrott. Resultatet är ungefär samma för ärenden redovisade till åklagare, dvs. ett tydligt ökat antal inkomna ärenden med brott mot person, men ingen ökning av antalet ärenden redovisade till åklagare.

Dessutom har den låga personuppläringsprocenten respektive andelen ärenden redovisade till åklagare för tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp inte ökat utan istället minskat något. Det totala antalet person-

upplärade brott inom brottsområde 1 (brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott) är i stort sett oförändrat. Det gäller även utvecklingen för ärenden redovisade till åklagare. Att antalet totalt sett för brottsområde 1 inte minskat hänför sig till ett ökat antal personupplärade skadegörelsebrott.

Särskilt svag utveckling för vålds- och sexualbrott mot kvinna och barn

Det bedöms särskilt negativt att ett ökat antal inkomna ärenden för vålds- och sexualbrott brott mot kvinnor (+ 5,7%) respektive barn (+ 8,4%) inte lett till att fler ärenden redovisats till åklagare. Det finns inte någon tillgänglig statistik över personupplärade brott för dessa brott, men andelen ärenden redovisade till åklagare av inkomna ärenden har minskat – från 24 till 22 procent för kvinna och från 16 till 15 procent för barn.

I stort sett oförändrat resultat för brottsområde 3 (övriga brott)

Antalet personupplärade brott inom brottsområde 3 (övriga brott) är i stort sett oförändrat.

En mindre minskning av antalet bedrägeribrott noteras, medan antalet personupplärade brott för övriga brott mot brottsbalken har ökat. En kraftig ökning av antalet personupplärade brott ekobrott betyder inte särskilt mycket för bedömningen p.g.a. att det hänför sig till en serie av brott i Östergötland. Både andelen ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna ärenden och personuppläringsprocenten har dock minskat för brottsområde 3 – från 32 till 29 respektive från 30 till 27.

Sammantaget har andelen ärenden redovisade till åklagare minskat tydligt för bedrägeribrott m.m. (från 17 till 14%) och personuppläringsprocenten har minskat ungefär lika mycket (från 18 till 13%). Faktum är att antalet personupplärade brott inte ökat alls. Dessutom är det "alarmerande" att det byggts upp ett stort antal gamla öppna bedrägeribrottsärenden.

Positiv utveckling för förenklade redovisningar och ordningsbot

Ordningsbot

Antalet ordningsbot har ökat med 11 procent, från 310 437 till 345 427, dvs. med nästan 35 000. I huvudsak avser ökningen ordningsbot för hastighetsöverträdelser upptäckta genom ATK. Sammanlagt har ordningsbot för trafikbrott ökat med 11 procent. En ökning med 1 370 (+ 26%) noteras även för ordningsbot för annat än trafikbrott, dvs. brott mot övriga specialstraffrättsliga författningar.

RB 23:22

Ärenden redovisade med förenklat utredningsförfarande enligt RB 23:22 har fortsatt att öka (+ 10%). En majoritet (60%) av den sammanlagda ökningen av ärenden redovisade till åklagare avser detta förenklade utredningsförfarande. Exklusive trafikbrott är ökningen mindre (+ 4%), men även då utgör ökningen av ärenden redovisade enligt RB 23:22 en majoritet av ökningen totalt exkl. trafikbrott.

Trafikbrotten utgör 81 procent av samtliga ärenden redovisade enligt RB 23:22 – dessa ärenden har ökat med 11 procent. En procentuellt sett ännu tydligare ökning märks även för ärenden med butikstillgrepp (+14%).

RB 23:21

Även förenklade redovisningar till åklagare med förundersökningsanteckning (RB 23:21) har ökat något (+ 2%). Det är i första hand ärenden med brott mot övrig specialstraffrättslig författning som ökat (+ 27%) – dock har förenklade redovisningar totalt (inkl. 23:22) minskat för denna brottskategori.

Det är totalt sett istället ärenden med trafikbrott och butikstillgrepp som står för ökningen totalt för RB 23:21 och 23:22. Detta innebär sannolikt att antalet primärrapporter för trafikbrottsärenden minskat. Sammanlagt har antalet ökat med 3 496 ärenden (+ 8%) under 2007, från 43 692 till 47 188 ärenden.

Resultatet utifrån bearbetade ärenden, tekniskt uppklarade brott och brott utan förutsättningar för lagföring

Vid sidan av måtten på antal personuppklarade brott och ärenden redovisade till åklagare finns ytterligare resultatmått att beakta vid bedömningen.

Bearbetade ärenden, ärenden med inledd förundersökning eller redovisade med RB 23:22, har nästan ökat i paritet med inkomna ärenden. Samtidigt har antalet ärenden redovisade till åklagare ökat i betydligt mindre utsträckning. Å ena sidan indikerar det att Polisen (och åklagarna) bearbetat en nästan lika stor andel av inkomna ärenden som under 2006. Å andra sidan har andelen ärenden redovisade till åklagare inte bara minskat i förhållande till inkomna ärenden utan även i förhållande till bearbetade ärenden. Det är därmed svårt att bedöma om utvecklingen med ett ökat antal bearbetade ärenden är i huvudsak positiv.

Det är inte helt enkelt att bedöma om de bearbetade ärendena ska betraktas som uppklarade. Det hade varit en fördel om preliminär statistik från Brå över antalet uppklarade brott kunnat användas. Viss vägledning kan dock fås genom att studera utvecklingen av olika beslutsgrunder som ligger bakom ökningen av antalet bearbetade ärenden (ärenden med

inledd förundersökning eller redovisat till åklagare med förenklad redovisning enligt RB 23:22).

Ingen ökning av ärenden utan förutsättningar för lagföring

De ärenden som inkommit till Polisen har i hög grad olika förutsättningar för att kunna redovisas till åklagare och sedermera leda till personuppklarade brott. En delmängd av brotten saknar helt förutsättningar för lagföring. Det rör sig främst om dem som lagts ned med beslutsgrunderna att gärningen ej är brott eller att de misstänkta inte fyllt 15 år. Dessutom finns det ett antal ytterligare beslutsgrunder som helt, eller i stort sett, innebär att lagföring är omöjlig. Detta "avdrag" för de brott som saknar lagföring uppskattas genom statistiken över de beslut i ärenden som finns i VUP. Varken totalt eller inom brottsområde 1 finns det någon tendens till att dessa ärenden skulle ha ökat mer än andra, andelen i förhållande till antalet avslutade ärenden totalt, är ungefär samma de båda åren. Det innebär att resultatutvecklingen inte påverkats av ett förändrat antal ärenden/brott som helt saknar förutsättningar för lagföring.

De viktigaste övergripande åtgärderna för att uppnå målen

De åtgärder som vidtagits för att höja kvaliteten på brottsutredningsverksamheten och öka lagföringen har främst varit att

- mål- och resultatstyrning utvecklats (mer personligt ansvar och löpande uppföljning av enheter och enskilda utredares resultat)
- förundersökningen i högre grad leds av allt mer kvalificerade förundersökningsledare – även under "jourtid"
- antalet utredare under jourtid har ökat, vilket inneburit att utredningar påbörjats i ett tidigare skede
- långtgående förstahandsåtgärder har genomförts i större utsträckning
- fler kvalificerade lokala brottsplatsundersökare (LOKUS), utfört fler tekniska undersökningar
- rådande DNA-lagstiftning utnyttjas allt mer – fler tekniska spår har uppdagats
- brottsamordningsfunktioner, eller motsvarande, samverkan med åklagare har fortsatt att förbättras och fördjupas.

Polisens nationella utredningskoncept har ännu inte givit avsett resultat

Trots införandet av Polisens nationella utredningskoncept (PNU) har inte resultatet fortsatt att förbättrats. Bedömningen är att de många standardiserade förändringar av utredningsverksamheten som genomförts vid polismyndigheterna ändå förbättrat förut-

sättningarna för ett bättre utredningsresultat. Vad som gjort att de fortsatta kvalitetshöjande åtgärderna inom ramen för PNU och i övrigt inte givit ett större antal ärenden redovisade till åklagare och personupplärade brott för brottsområde 1 är inte helt klarlagt. En sannolikt bidragande orsak är att man ännu inte kunnat ersätta den kompetens som försvunnit i och med att äldre, erfarna utredare slutat.

Huruvida resursinsatsen för utredning och lagföring ökat eller inte är inte klarlagt. Visserligen visar tidredovisningen en ökning med 3 procent²⁷, men detta förklaras av att ett ökat antal arbetade timmar registrerats och inte av en faktisk ökning av den arbetade tiden. Detta förhållande försvårar värderingen av resultatet avsevärt.

Osäker utveckling av arbetsproduktiviteten

Enligt strukturen i PRR finns det redovisad tid endast för år 2006 och 2007. Antalet redovisade timmar för utredningsverksamheten har ökat (+6%). Ökningen beror dock i första hand, och kanske uteslutande, på att ett större antal timmar fångats i tidredovisningen. Det går därför inte att bedöma hur arbetsproduktiviteten inom utredningsverksamheten har utvecklats i förhållande till antalet utredningstimmar. Statistiken visar dock att det totala antalet ärenden redovisade till åklagare per 1 500 utredningstimmar varit samma (23) för åren 2006 och 2007. Det hänger ihop med den stora ökningen av antalet ärenden redovisade till åklagare för brottsområde 2. Både för brottsområde 1 och 3 har arbetsproduktiviteten minskat.

Om utvecklingen av antalet personupplärade brott och ärenden redovisade till åklagare ställs mot utvecklingen av antalet anställda poliser (+3%) eller årsarbetskrafter för poliser (+0,7%) vid polismyndigheterna visar detta att antalet ärenden redovisade till åklagare och lagföringen hos åklagarna har ökat mätt i antal ärenden och ordningsbot.

Övergripande resultatutveckling

I detta avsnitt redovisas utvecklingen för det samlade resultatet av Polisens verksamhet inom utredning och

lagföring. Sammantaget arbetades 13 443 698 timmar inom verksamhetsgrenen. Det motsvarar nästan 9 000 årsarbetskrafter²⁸. Exklusive trafik var motsvarande antal 8 200. Anledningen till att brottskategorin trafik i de flesta fall exkluderats vid redovisningen av det övergripande resultatet är att det mycket stora antalet trafikbrottsärenden redovisade till åklagare är oproportionerligt stort i förhållande till resursinsatsen²⁹.

Den kvantitativa resultatutvecklingen på övergripande nivå ska tolkas med försiktighet. Förändringar av övergripande resultat beror ofta på att den underliggande brottsstrukturen ändrats, dvs. proportionen av olika typer av ärenden. Uppdelningen av brottsligheten i PRR (tre brottsområden och elva brottskategorier) har utformats mot bakgrund av att det totala resultatet ofta inte ger en bra bild av utvecklingen. Sett till utvecklingen av strukturen för inkomna ärenden respektive ärenden redovisade till åklagare så har brottsområde 2 – för 2007, särskilt trafikbrott – betytt mer och mer för det kvantitativa resultatet.

Resultatet inom brottsområde 1 tillmätts särskilt stor betydelse för bedömningen av utredningsresultatet dels p.g.a. den stora resursinsatsen (65% av verksamhetsgrenen), dels p.g.a. att dessa ärenden utgör flertalet av de som anmäls av enskilda medborgare. Dessutom finns den största resultatutvecklingspotentialen bland dessa ärenden. En stor andel (79% år 2007) av ärenden som avslutats utan inledd förundersökning (ej bearbetade) finns inom brottsområde 1, främst tillgrepps- respektive skadegörelsebrott.

Antalet inkomna ärenden exkl. trafik har ökat, antalet bearbetade ärenden har ökat i nästan samma utsträckning, medan antalet redovisade till åklagare knappt ökat något. Antalet gamla öppna ärenden äldre än 6 månader exkl. trafik har ökat mer än inkomna ärenden. Medelgenomströmningstiden har minskat något under 2007. Antalet personupplärade brott har ökat något mer än ärenden redovisade till åklagare, men antalet anmälda brott har ökat mer. Det innebär att både personuppläringsprocenten och andelen ärenden redovisade till åklagare i förhållande till inkomna ärenden minskat.

27 | Gäller när all tid för utredning och lagföring räknas med. Sett enbart till den tid som finns specificerad under de tre brottsområdena – inom vilken all tid borde vara redovisad – är ökningen 5 procent. Det är osäkert vilken av dessa båda som på bästa sätt återspeglar utvecklingen.

28 | Till detta antal ska läggas ca 200 000 timmar för SKL och ca 25 000 timmar för RKP som redovisats i samband med årsredovisningen, men som inte ännu lagts in i uppföljningssystemet (VUP). Detta motsvarar ungefär 150 årsarbetskrafter ytterligare för utredning och lagföring.

29 | Hela 32 procent av alla ärenden redovisade till åklagare var ett trafikbrottsärende, medan endast 9 procent av utredningstimmarna avsåg trafik. Visserligen har det redovisats ett ännu större antal ärenden till åklagare i förhållande till resursinsatsen för butikstillgrepp, men inflytandet på det totala resultatet av den senare brottskategorin är betydligt mindre än för trafik. Läggas därtill den mycket omfattande lagföring som sker för trafikbrott med ordningsbot så förstärks den oproportionerliga inverkan trafik har på resultatet i förhållande till resursinsatsen.

I stort sett oförändrat resultat

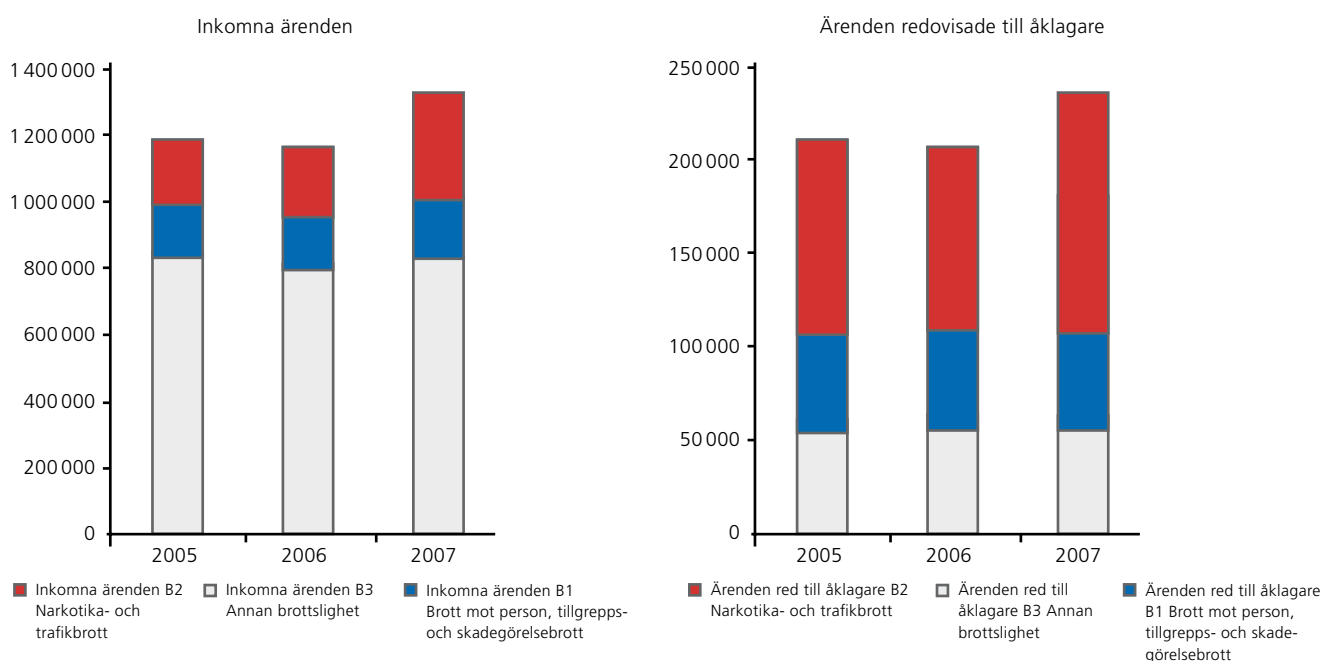
Under 2007 bedöms utredningsresultatet vara i stort sett oförändrat jämfört med 2006. Det är främst det ökade antalet redovisade narkotikabrottsärenden, trafikbrottsärenden och skadegörelsebrottsärenden som ligger till grund för det ökade antalet personupplärade brott samt ärenden redovisade till åklagare.

Mot bakgrund av ökningen totalt kan resultatet bedömas som något bättre än 2006. Det finns dock skäl att värdera resultatet som något sämre än 2006.

Bakom den bedömningen ligger främst den minskade andelen (och antalet) ärenden redovisade till åklagare och personuppläringsprocenten inom brottsområde 1. Den arbetade tiden med utredning och lagföring har ökat (+3%)³⁰. Antalet årsarbetskrafter för poliser har också ökat något (+0,7%) och antalet anställda poliser har ökat mer (+3%). Det sammanlagda antalet

30 | Räknas enbart de timmar som kan hänföras till de tre brottsområdena är ökningen 5 procent. Det är inte självklart om den "felkodade" och okodade tiden ska räknas med eller inte.

FIGUR 1 | ÄRENDESTRUKTUREN FÖR INKOMNA ÄRENDEN RESPEKTIVE ÄRENDEN REDOVISADE TILL ÅKLAGARE FÖRDELAT ÖVER BROTTSSOMRÅDEN 2005-2007. BROTTSSOMRÅDE 2 HAR PLACERATS HÖGST UPP P.G.A. ATT DET ÄR DÄR SOM DET SKETT STÖRST FÖRÄNDRING.

TABELL 22 | ÖVERGRIPANDE UTVECKLING FÖR UTREDNINGSRISULTATET EXKL. TRAFIK ÅREN 2005-2007.

	2005 Antal/Andel	2006 Antal/Andel	2007 Antal/Andel	2006-2007 Procutv	2005-2007 Procutv
Utredningstimmar/1 500*	-	8 504	8 960	5%	-
Inkomna ärenden exkl. trafik	1 031 928	1 004 681	1 057 076	5%	2%
Bearbetade ärenden exkl. trafik	415 042	433 294	450 671	4%	9%
Öppna ärenden äldre än 6 månader exkl. trafik	44 353	43 816	50 444	15%	14%
Medelgenomströmningstid (dagar) exkl. trafik	41	45	43	-4%	5%
Ärenden redovisade till åklagare exkl. trafik	131 769	137 993	138 491	0%	5%
Anmällda brott exkl. trafik*	1 081 906	1 057 366	1 121 949	6%	4%
Personupplärade brott exkl. trafik**	137 759	140 972	145 655	3%	6%
Ordningsbot	299 675	310 437	345 427	11%	15%

* Detta antal avser statistik från RUS (levererat av BRÅ)

** Ett antagande har gjorts att en årsarbetskraft motsvarar ca 1 500 timmar vid polismyndigheterna. Tiden avser den som specifikt angivits under de tre brottsområdena, inom vilken all tid borde vara redovisad – det förkommer dock även tid som redovisats som utredning och lagföring, men med andra underkoder än brottsområden (felregistreringar).

årsarbetskrafter har ökat (+3%) mer än enbart sett till poliser. Detsamma gäller för antalet anställda totalt (+5%).

Förklaringar till resultatutvecklingen

Införandet av PNU och den ökade möjligheten att använda DNA i utredningsverksamheten har skapat goda förutsättningar för en fortsatt resultatförbättring. Än så länge har detta övergripande stannat vid bättre förutsättningar, även om föregående års relativt positiva utveckling sannolikt till stor del kunde kopplas till de genomförda förändringarna. En faktor som sannolikt spelat in är det minskade antalet DNA-träffar i förhållande till föregående år. Andra hypoteser är att den utredningskompetens som försvunnit vid avgångar ännu inte kunnat ersättas fullt ut samt att resursinsatsen mot den mer grova och organiserade brottsligheten ökat mer än för övrig verksamheten. Dessa två hypoteser har dock inte fullt ut kunnat verifieras. En ytterligare, och mer verifierad, orsak är att belastningen på utredningsverksamheten ökat – allt fler inkomna ärenden med våldsbrott är den tydligaste belastningsökningen, men belastningen har även ökat inom de flesta brottskategorier i övrigt.

Sett till de enskilda polismyndigheternas resultat är det de tre storstadsmyndigheternas resultat – och uteblivna resultatförbättringar i Stockholm och Västra Götaland – som påverkar resultatet och resultatutvecklingen mest. Inte heller i Skåne har resultatet förbättrats påtagligt efter föregående års resultatförbättring.

Åklagarnas statistik verifierar en minskad lagföring

Enligt statistik från Riksåklagaren (RÅ) har antalet inkomna brottsmisstankar ökat (+3%) i motsvarande utsträckning som ärenden redovisade till åklagare och personuppklarade brott. Dock har antalet brottsmisstankar för våldsbrott (inte riktigt samma definition som Polisens) minskat ganska tydligt under 2007 (-8%). Dessutom har antalet inkomna brottsmisstankar för narkotikabrott också minskat (-18%) mer än ärenden redovisade till åklagare och personuppklarade brott. Sett till antalet lagförda misstänkta av samtliga misstänkta som varit föremål för beslut har andelen minskat från 61 till 60 procent. För våldsbrott minskade andelen från 42 till 40 procent. Antalet lagförda misstänkta har ökat med 4 procent, vilket alltså stämmer ganska bra överens med ökningen av antalet personuppklarade brott. Däremot har antalet lagförda misstänkta för våldsbrott minskat ganska tydligt (-3,5%). Än mer överraskande är att även antalet lagförda misstänkta för narkotikabrott

minskat (-2,7%), att jämföra med en kraftig ökning av antalet personuppklarade brott (+10%). Det ska dock observeras att det inte är exakt samma definitioner som gäller för RÅ:s statistik som för personuppklarade brott. Dessutom är det skillnad på att räkna personuppklarade brott och lagförda misstänkta.

Övergripande resultatutveckling för polismyndigheterna

Utvecklingen totalt sett för polismyndigheterna mäts lämpligen utifrån tre sätt att analysera den totala bilden och med ett särskilt fokus på brottsområde 1, som utgör den allra största delen av resursinsatsen. De fyra viktigaste värden att beakta är resultatet för

- samtliga ärenden
- samtliga ärenden exkl. trafikbrott
- samtliga ärenden exkl. brottsområde 2
- ärenden inom brottsområde 1

Eftersom brottsområde 1 följs upp separat kommer utveckling och omfattning inte att beskrivas lika noggrant med värden i denna övergripande analys av polismyndigheternas resultat, men brottsområde 1 påverkar ändå, tillsammans med de tre totalvärdena, bedömningen. I huvudsak är det effekten (personuppklarade brott) och prestationen (ärenden redovisade till åklagare) som utgör kriterierna för bedömningen. Om det är personuppklarade brott eller ärenden redovisade till åklagare som säger mest om resultatet är inte självklart. Även om personuppklarade brott är effektmåttet så är ärenden (polisanmälningar) ofta ett bättre resultatmått än antalet brott. Det kan nämligen finnas många brott på en och samma polisanmälan som redovisas till åklagare och sedermera leder till lagföring (personuppklaring). Sällan motsvarar en sådan seriebrottslighet samma resursinsats som motsvarande antal brott som redovisats i separata polisanmälningar.

Det är också så att ärenden redovisade till åklagare ger ett besked om prestationen för kalenderåret 2007, medan personuppklarade brott – p.g.a. att det krävs viss arbetstid innan åklagare fattar beslut – är mer påverkat av redovisningen av ärenden till åklagare i slutet av 2006 än i slutet av 2007. Dessutom är personuppklarade brott beroende av den prestation som åklagarna gör. Totalt och för de flesta polismyndigheter och brottskategorier stämmer utveckling och omfattning av ärenden redovisade till åklagare respektive personuppklarade brott bra överens, men det finns emellanåt stora skillnader som avsevärt komplicerar bedömningen. Ärenden redovisade till åklagare utgör huvudmålet för polismyndigheternas resultat. Stora avvikelser mot personuppklarade brott kommer dock att påverka bedömningen och noteras.

Den tredje faktorn som tydligt påverkar bedömningen av resultatet är utveckling och omfattning av antalet gamla öppna ärenden, dvs. hur polismyndigheterna ser ut att hantera inflödet av ärenden och beslutsprocessen. Det är normalt sett bra att ha relativt få gamla öppna ärenden. En ökning av antalet tolkas normalt som att myndigheten har problem med att ha kontroll över alternativt hinna med utredningarna. En minskning anses normalt vara positivt, men analyseras också utifrån möjligheten att ett riktat arbete mot att arbeta av "den s.k. ärendebalansen" kan också ha givit ett oproportionerligt stort antal ärenden redovisade till åklagare under den perioden.

Ganska stora variationer mellan polismyndigheternas resultat

Andelen ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna ärenden totalt har varierat mellan 22 procent vid Polisen i Värmland och Västmanland till 14 procent i Jönköping. I Västra Götaland respektive i Stockholm var andelen 15 procent och vid Polisen i Skåne var andelen 17 procent.

Exkl. trafikbrott var andelen ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna ärenden som högst i Västmanland, med 18 procent följd av Polisen i Västernorrland, Värmland och Örebro, med 17 procent. Lägsta andelarna avser Jönköping, med 10 procent samt Stockholm och Västra Götaland, med 12 procent. Vid Polisen i Skåne var andelen 13 procent.

Exkl. hela brottsområde 2 var andelen ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna ärenden som högst i Värmland, med 14 procent, följd av Polisen i Gävleborg, Västerbotten, Västmanland, Västernorrland, Södermanland och Örebro, med 13 procent. Lägsta andelarna avser Jönköping, Stockholm, Västra Götaland och Halland, med 9 procent. Vid Polisen i Skåne var andelen 10 procent.

När personuppklaringsprocenten istället används för att rangordna polismyndigheternas värden finns det en del stora skillnader jämfört med andel ärenden redovisade till åklagare. Följande polismyndigheter bedöms ha ett signifikant bättre resultat i form av personuppklaringsprocent än i andel ärenden redovisade till åklagare (i förhållande till antalet inkomna ärenden):

- Örebro
- Kalmar
- Uppsala
- Västernorrland
- Västra Götaland

Följande bedöms ha ett sämre resultat för personuppklaringsprocent:

- Södermanland
- Värmland
- Västmanland

Det finns också andra polismyndigheter med vissa stora skillnader sett till enskilda brottskategorier, men det bedöms inte som signifikant utifrån den övergripande bedömningen. Skillnader mellan resultatet i form av andel ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna ärenden och personuppklaringsprocent kan främst förklaras av skillnader i

- genomsnittligt antal brott per ärenden redovisade till åklagare – särskilt stora serier av anmälda brott per anmälan
- kvalitet i de ärenden som redovisas till åklagare
- åklagarnas benägenhet att använda förundersökningsbegränsning
- åklagarnas beslut och lagföring alternativt nedläggning av brott.

Polismyndigheter med ett bra resultat

Utifrån dessa tre totalvärden utkristalliserar det sig att de stabilt högsta andelarna ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna ärenden finns vid Polisen i Värmland och Västmanland. Därutöver bedöms de bästa utredningsresultatet finnas vid Polisen i Västernorrland, Södermanland, Gävleborg och Örebro. Det ska dock påpekas att Örebros resultat är bättre sett till personuppklaringsprocent, medan Värmlands och Västmanlands är sämre. Vid fem av dessa sex polismyndigheter bedöms utredningsresultatet som i stort sett oförändrat jämfört med 2006, d.v.s. det har inte skett någon förbättring från deras redan höga nivåer. Vid Polisen i Gävleborg har resultatet försämrats, men ligger fortfarande på en hög nivå, ungefär i paritet med år 2005.

Mindre positivt är att det har skett en ökning av antal gamla öppna ärenden i Västmanland. Även i Värmland och i Södermanland bedöms antalet gamla öppna ärenden vara för många.

Åtta polismyndigheter med betydligt lägre nivåer

De sämsta utredningsresultaten sett till andelen ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna ärenden förekommer vid Polisen i Jönköping och i Stockholm. Därefter följer Västra Götaland och Halland. Andra polismyndigheter med låga andelar 2007 är Skåne, Blekinge, Dalarna och Kalmar. Här ska dock påpekas att Kalmars resultat är betydligt bättre sett till personuppklaringsprocent, och att de har en mycket positiv utveckling av personuppklarade våldsbrott. Blekinge, Dalarna, Kalmar och Västra Götaland har haft en i stort sett negativ utveckling 2007 jämfört med 2006. I Stockholm och

Foto: Magnus Westerborn

Halland har utvecklingen varit i stort sett oförändrad, men med en tendens till ett sämre resultat.

Bättre resultat i Skåne än i Västra Götaland och Stockholm

Vid Polisen i Skåne har föregående års positiva resultatutveckling åtföljts av ett i stort sett oförändrat resultat. Den bedömningen görs också mot bakgrund av att antalet gamla öppna ärenden är litet och under kontroll vid myndigheten. I Stockholm och Västra Götaland är antalet gamla öppna ärenden fler i förhållande till antalet inkomna ärenden vilket är en oroande utveckling. Vid båda dessa polismyndigheter gäller att föregående års resultatförbättring inte fortsatt. Det ska dock noteras att Västra Götalands resultat är bättre för personupplärade brott.

Effekt

Effekten tar främst sikte på resultatet av de ärenden som redovisats till åklagare. Målet är att en hög andel av de redovisade ärendena ska leda till lagföring i form av personupplärade brott/lagföringsbeslut

(åtal, strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse) av åklagare. Statistiken över åklagarnas beslut i form av personupplärade brott kommer från Brå, men det finns också en ytterligare källa i form av lagföringsstatistiken från Riksåklagaren. Båda dessa källor har använts för att analysera effekten. Dessutom ingår Polisens egen lagföring i form av ordningsbot.

Effektperspektivet tar också sikte på målsägandes attityder till Polisens arbete. Eftersom det ännu inte finns någon heltäckande bild av målsägandens uppfattning om Polisens utredningsarbete, fokuseras redovisningen på utveckling och omfattning av personupplärade brott.

Minskad personuppläringsprocent

Totalt märks en viss ökning (+ 3%) av antalet personupplärade brott. Ökningen förklaras av fler personupplärade brott för brottsområde 2 (+ 7%). Dessutom har antalet personupplärade brott ökat något (+ 3%) för brottsområde 3, medan antalet minskat (1%) för brottsområde 1.

Personuppläringsprocenten har minskat, till 16

TABELL 23 | ANTAL PERSONUPPLÄRADE BROTT 2005–2007 (KÄLLA: RUS)
PERSONUPPLÄRADE BROTT/PERSONUPPLÄRINGSPROCENT.

	2005		2006		2007		2006–2007 Procutv (antal)	2005–2007 Procutv (antal)
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel		
Brottsområde 1	54 247	5,80%	54 127	6,10%	53 580	5,80%	-1%	-1%
Brottsområde 2*	86 109	68%	93 613	64%	99 821	66%	7%	16%
Brottsområde 3**	63 889	33%	58 260	30%	59 761	27%	3%	-6%
Totalt	204 245	16%	206 000	17%	213 162	16%	3%	4%

* Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott.

** Narkotikabrott och trafikbrott.

*** Övriga brott.

procent. Både inom brottsområde 1 och brottsområde 3 noteras ganska tydliga minskningar, till 5,8 respektive 27 procent. Däremot märks en ökning för brottsområde 2, till 66 procent. Det stora skillnaderna mellan brottsområdenas personupplklaringsprocent förklaras av att brottsområde 2, och till ganska stor del även brottsområde 3, omfattar s.k. ingripande brott, dvs. brott som uppdagas vid ett ingripande från polisen eller andra brottsbekämpande aktörer, såsom andra myndigheter och bevakningsföretag. I de allra flesta fall finns det redan initialt konkreta brottsmiss tankar mot en gripen person.

Brottsområde 1. Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott

Det mest anmärkningsvärda är att personupplklaringsprocenten återigen har minskat för tillgrepps brott exkl. butikstillgrepp och att den fortsatt för våldsbrott. Föregående års trendbrott, med en avstannad minskning, har därmed inte fortsatt. Det är dessa båda utvecklingstendenser som anses som mest negativa. Även antalet personupplklarade brott har minskat för tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp, medan det endast ökat något för våldsbrott. Antalet personupplklarade brott och personupplklaringspro-

centen för övriga brott mot person har emellertid fortsatt att minska. Antalet personupplklarade skadegörelsebrott har dock ökat, även om personupplklaringsprocenten minskat tydligt.

Brottsområde 2. Narkotika- och trafikbrott

Antalet och andelen personupplklarade brott inom brottsområde 2 har fortsatt att öka, vilket främst beror på fler personupplklarade narkotikabrott.

Antalet personupplklarade narkotikabrott har ökat med 10 procent, vilket är än tydligare än antal redovisade ärenden till åklagare (+ 5%). Även antalet och andelen personupplklarade trafikbrott har fortsatt att öka, liksom antalet utfärdade ordningsbot.

Ordningsbot

Ökningen av antal utfärdade ordningsbot handlar i mycket stor utsträckning om ordningsbot för hastighetsöverträdelser. Även antalet ordningsbot för annat än trafikbrott har ökat klart.

En ökning av antalet ordningsbot kan noteras för såväl trafikbrott som andra brott. Ökningen av ordningsbot för andra brott beror till stor del på en fortsatt ökning av utfärdade ordningsbot för förargelseväckande beteende genom offentlig urinering

TABELL 24 | ANTAL PERSONUPPKLARADE BROTT FÖR BROTTSSOMRÅDE 1 2005–2007 (KÄLLA: RUS)
PERSONUPPKLARADE BROTT/PERSONUPPKLARINGSPROCENT.

	2005		2006		2007		2006–2007 Procutv (antal)	2005–2007 Procutv (antal)
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel		
Brottsområde 1*	54 247	5,80%	54 127	6,10%	53 580	5,80%	-1%	-1%
Våldsbrott	27 840	19%	28 280	19%	28 484	18%	1%	2%
Övriga brott mot person	5 528	8,90%	5 153	7,80%	4 985	7,20%	-3%	-10%
Tillgreppsbrott (exkl. i butik)	14 650	2,60%	14 249	2,70%	13 409	2,60%	-6%	-8%
Skadegörelsebrott	6 229	4,20%	6 445	4,30%	6 702	3,70%	4%	8%

* För trafikbrott avviker definitionen mot PRR och därmed för ärenden redovisade till åklagare – skillnaden är mycket stor (i PRR ingår ett betydligt större antal brott än enbart brotten mot TBL).

TABELL 25 | ANTAL PERSONUPPKLARADE BROTT ÅREN 2005–2007 (KÄLLA: RUS)
PERSONUPPKLARADE BROTT/PERSONUPPKLARINGSPROCENT.

	2005		2006		2007		2006–2007 Procutv (antal)	2005–2007 Procutv (antal)
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel		
Brottsområde 2*	86 109	68%	93 613	64%	99 821	66%	7%	16%
Narkotikabrott	33 423	64%	40 388	60%	44 298	62%	10%	33%
Trafikbrott (endast TBL)*	52 686	71%	53 225	68%	55 523	69%	4%	5%

* För trafikbrotten inom brottsområde 2 gäller att definitionen avviker mot PRR och därmed för ärenden redovisade till åklagare – skillnaden är marginell för narkotikabrott, men mycket stor för trafikbrott (i PRR ingår ett betydligt större antal brott än enbart brotten mot TBL).

(+ 29 %), men även på att förseelse mot förbud i kommunal föreskrift att på allmän plats förtära alkohol dryck har ökat tydligt (+ 31 %) ³¹.

Ökningen av ordningsbot för trafikbrott beror uteslutande på den tydliga ökningen av ordningsbot för hastighetsöverträdelser, som till stor del beror på de ärenden som har inkommit via Polisens och Vägverkets vägkameror. Främst har antalet utfärdade ordningsbot ökat för hastighetsöverträdelser från 1–15 km/timmen på vägar med hastighetsbegränsning från 70 km/timmen. Där har antalet utfärdade ordningsbot ökat med 25 405 (+ 72 %) varav Rikspolisstyrelsen och ATK-verksamheten utfärdade 22 206 av dem.

Minskningen av antal utfärdade ordningsbot för bilbältesbrott förklaras delvis av att fler ärenden om bilbältesbrott har redovisats till åklagare, främst genom det förenklade utredningsförfarandet enligt RB 23:22.

Brottsområde 3. Övriga brott

Antalet personuppklarade brott ökade med 3 procent, motsvarande 1 501 brott, för hela brottsområde 3 jämfört med år 2006. Ökningen förklaras till största delen av en markant ökning för brottskategorin övriga brottsbalksbrott som ökade med 10 procent, eller 808 brott.

Personuppklaringsprocenten har däremot sjunkit med 3 procentenheter jämfört med 2006. För brottskategorier bedrägeribrott, tillgrepp i butik och övriga specialstraffrättsliga brott noteras en lägre personuppklaringsprocent jämfört med år 2005 och 2006.

Brott som saknar förutsättningar för lagföring har inte påverkat resultatutvecklingen

Under 2007 skulle en ny, och sett till effekten av Polisens arbete, mer rättvisande, personuppklaringsprocent redovisas i PRR. Måttet innebär att antalet

personuppklarade brott endast jämförs mot de anmälda brott som har förutsättningar för lagföring. Måttet har ännu inte skapats i PRR ³².

De ärenden som inkommit till Polisen har i hög grad olika förutsättningar för att kunna redovisas till åklagare och sedermera leda till personuppklarade brott. En delmängd av brotten saknar helt förutsättningar för lagföring. Det rör sig främst om dem som lagts ned med beslutsgrunderna att gärningen ej är brott eller att de misstänkta inte fyllt 15 år. Dessutom finns det ett antal ytterligare beslutsgrunder av mindre betydelse som innebär att lagföring är omöjlig.

Redan i nuläget kan detta "avdrag" för de brott som saknar lagföring uppskattas genom statistiken över de beslut i ärenden som finns i VUP. Inom brottsområde 1 var 1,5–2,5 procent av alla avslutade ärenden sådana som enligt beslutsrubriceringen helt saknade förutsättningar för lagföring. Det innebär att den andel ärenden som redovisas till åklagare i förhållande till inkomna ärenden skulle vara något högre, om ärenden som helt saknar förutsättning för lagföring skulle dras av från antalet inkomna ärenden. Detsamma gäller personuppklaringsprocenten.

Den andel ärenden med beslut som innebär att förutsättningar för lagföring saknas var betydligt högre för våldsbrott, och än högre för övriga brott mot person, än för tillgreppsbrott exklusive butikstillgrepp och skadegörelsebrott. Anledningen till detta är bl.a. beslutstypen "Misstänkt ej fyllt 15 år". En förutsättning för att ett beslut om misstänkt under 15 år tas är att det finns en misstänkt, vilket är betydligt vanligare för våldsbrott och övriga brott mot person. Dessutom är omständigheterna runt brottet oftare utredda för dessa brott, vilket innebär att beslutet att gärningen ej är brott förekommer mer frekvent än för tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp och skadegörelsebrott. Även för brottskategorier utanför brottsområde 1 var andelen ärenden som saknar förutsättningar

31 | Definitionen av beteendebrott har ändrats 2004.

32 | Anledningen att detta resultatmått inte införts under 2007 är att projektarbetet inom ramen för RUS inte återupptagits under året.

TABELL 26 | UTVECKLINGEN AV ANTALET ORDNINGSBOT ÅREN 2005–2007.

	2005 Antal	2006 Antal	2007 Antal	2006–2007 Procutv	2005–2007 Procutv
Antal ordningsbot	299 675	310 437	345 427	11%	15%
Ej trafikbrott	4 598	5 235	6 605	26%	44%
Trafikbrott	295 077	305 202	338 822	11%	15%
Därav:					
Hastighetsöverträdelser	153 330	158 028	203 777	29%	33%
Bilbältesbrott	50 222	46 745	39 372	-16%	-22%
Beteendebrott*	34 566	35 598	36 995	4%	7%

* Definitionen av beteendebrott har ändrats 2004.

ar för lagföring i flera fall höga. För ärenden med butikstillgrepp var t.ex. 8 procent av de avslutade ärendena nedlagda med beslutet att den misstänkte inte fyllt 15 år.

Prestation

Polisens prestation i arbetet med utredning och lagföring mäts i huvudsak genom utvecklingen av antalet ärenden redovisade till åklagare och andelen i förhållande till inkomna ärenden. Målet är att en hög andel av inflödet med förutsättningar att lagföras, som inte lagförs vid polisen (ordningsbot), redovisas till åklagare. Antalet ärenden redovisade till åklagare jämförs dessutom med resursinsatsen i form av utredningstimmar.

I stort sett oförändrat antal ärenden redovisade till åklagare

Andelen redovisade ärenden i förhållande till inkomna har minskat totalt och för samtliga brottsområden. För brottsområde 1 är andelen dock fortfarande något

högre än 2005. Antalet ärenden redovisade till åklagare för brottsområde 1 är nästan oförändrat.

Det är inom brottsområde 2 (narkotika och trafikbrott) som antalet ärenden redovisade till åklagare ökat, vilket också är huvudorsaken till att det totala antalet ärenden redovisade till åklagare ökat. Den kraftigt minskade andelen ärenden redovisade till åklagare i förhållande till inkomna ärenden för brottsområde 2 (från 43 till 30%) förklaras nästan uteslutande av att det klart ökade antalet trafikbrottsärenden som inkommit via ATK i många fall leder till lagföring via kontorsförelägganden (och inte genom ärenden redovisade till åklagare). ATK-ärenden som inkommit till Rikspolisstyrelsen i Kiruna måste registreras som inkomna ärenden, till skillnad från de flesta övriga brott som lagförs via ordningsbot.

Per 1 500 utredningstimmar redovisades 23 ärenden till åklagare under 2007. Variationen mellan brottskategorierna var stor. Det största antalet (87) avsåg ärenden med butikstillgrepp, följt av trafik (81). Det klart lägsta antalet (4) noteras för ekobrott, följt av våldsbrott, övriga brott mot person och tillgrepps-brott exkl. butikstillgrepp (alla med 9). En särskilt

TABELL 27 | ANTAL PERSONUPPKLARADE BROTT FÖR BROTTSSOMRÅDE 1 2005–2007 (KÄLLA: RUS).
PERSONUPPKLARADE BROTT/PERSONUPPKLARINGSPROCENT.

	2005		2006		2007		2006–2007 Procutv (antal)	2005–2007 Procutv (antal)
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel		
Brottsområde 3	63 889	33%	58 260	30%	59 761	27%	3%	-6%
Bedrägeribrott m.m.	9 266	16%	9 751	18%	9 711	13%	0%	5%
Ekonomiska brott**	647	37%	530	30%	984	65%	86%	52%
Tillgrepp i butik	28 227	48%	25 643	46%	25 724	44%	0%	-9%
Övriga Brottbalksbrott	9 953	24%	7 958	19%	8 766	20%	10%	-12%
Övriga specialstraffrättsliga brott	15 796	44%	14 378	37%	14 576	35%	1%	-8%

** Statistiken över personuppklarade ekobrott bedöms osäker. Dessutom utreds de flesta ekobrottsärenden vid Ekobrottsmyndigheten (EBM).

TABELL 28 | ANTAL ÄRENDEN REDOVISADE TILL ÅKLAGARE RESPEKTIVE ANDELEN I FÖRHÅLLANDE TILL INKOMNA ÄRENDEN FÖRDELAT ÖVER BROTTSSOMRÅDEN 2005–2007.

	2005		2006		2007		2006–2007 Procutv (antal)	2005–2007 Procutv (antal)
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel		
Brottsområde 1*	52 881	6,30%	55 274	6,90%	54 308	6,50%	-2%	3%
Brottsområde 2**	82 702	42%	90 132	43%	96 724	30%	7%	17%
Brottsområde 3***	53 004	33%	51 997	32%	51 828	29%	0%	-2%
Totalt	188 587	16%	197 403	17%	202 860	15%	3%	8%

* Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott

** Narkotikabrott och trafikbrott

*** Övriga brott

stor enhetlighet för arbetsproduktiviteten sett över brottskategorierna finns därmed inom brottsområde 1 – endast skadegörelsebrott avviker med ett större antal (18) redovisade ärenden per 1 500 utredningstimmar.

Den generellt sett minskade arbetsproduktiviteten för antalet ärenden redovisade till åklagare per 1 500 utredningstimmar förklaras främst av att ett ökat antal arbetade timmar redovisats i tidredovisningen. Hur mycket måttet egentligen säger om utvecklingen av arbetsproduktiviteten är därmed tveksamt. Det är bara inom brottsområde 2 som arbetsproduktiviteten ökat. När antalet ärenden redovisade till åklagare ställs i relation till bearbetade ärenden har andelen också

minskat för samtliga tre brottsområden. Det förstärker bilden av att prestationen inte nått upp till samma nivå som under 2006. Det ska dock ses mot bakgrund av att allt fler ärenden har bearbetats. Den stora minskningen av andelen ärenden redovisade till åklagare i förhållande till bearbetade ärenden för brottsområde 2 hänger mycket samman med att många av de ATK-ärenden som inkommit till RPS redovisats som kontorsföreläggande och inte som ärenden redovisade till åklagare.

De flesta av förändringarna av medelgenomströmningstiderna för bearbetade ärenden beror på förändringar av sammansättningen av olika typer av brott inom områdena. De tydligaste förändringarna avser

TABELL 29 | ANTAL ÄRENDEN REDOVISADE TILL ÅKLAGARE PER 1 500 UTREDNINGSTIMMAR FÖRDELAT ÖVER BROTTSSOMRÅDEN 2005–2007.

	2006 Antal	2007 Antal	2006–2007 Procent (Antal)
98145,452	10,1	9,5	-6%
Brottsområde 2**	54	58	7%
Brottsområde 3***	38	37	-4%
Totalt	23	23	-1%

* Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott

** Narkotikabrott och trafikbrott

*** Övriga brott

TABELL 30 | ANDEL ÄRENDEN REDOVISADE TILL ÅKLAGARE I FÖRHÅLLANDE TILL BEARBETADE ÄRENDEN FÖRDELAT ÖVER BROTTSSOMRÅDEN 2005–2007.

	2005 Andel	2006 Andel	2007 Andel
Brottsområde 1*	20%	20%	19%
Brottsområde 2**	69%	69%	56%
Brottsområde 3***	46%	44%	42%
Totalt	38%	38%	35%

* Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott

** Narkotikabrott och trafikbrott

*** Övriga brott

en längre tid för bearbetade ärenden inom brottsområde 2 och en kortare inom brottsområde 3.

Brottsområde 1. Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott

Andelen ärenden redovisade till åklagare i förhållande till inkomna ärenden har minskat för samtliga brottskategorier inom brottsområde 1. Att antalet ärenden redovisade till åklagare för brottsområdet ändå är i stort sett samma som föregående år förklaras av en mycket tydlig ökning för skadegörelsebrottsärenden. För våldsbrott och övriga brott mot person är antalet redovisade ärenden ungefär som 2006 och för tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp har antalet minskat.

Den generellt sett minskade arbetsproduktiviteten för antalet ärenden redovisade till åklagare per 1 500 utredningstimmar förklaras främst av att ett ökat antal arbetade timmar redovisats i tidredovisningen. Hur mycket måttet egentligen säger om utvecklingen av arbetsproduktiviteten är därmed tveksamt. När antalet ärenden redovisade till åklagare ställs i relation till bearbetade ärenden har andelen också minskat för samtliga fyra brottskategorier. I stort sett har den genomsnittliga genomströmningstiden för bearbetade ärenden inom brottsområde 1 varit ungefär densamma sedan 2005. Det märks dock en viss minskning under 2007 i förhållande till 2006.

TABELL 31 | MEDELGENOMSTRÖMNINGSTIDEN FÖR BEARBETADE ÄRENDEN INOM BROTTSSOMRÅDEN OCH TOTALT 2005–2007.

	2005 Dagar	2006 Dagar	2007 Dagar
Brottsområde 1*	92	95	93
Brottsområde 2**	50	51	58
Brottsområde 3***	121	129	116
Totalt	89	92	87

* Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott

** Narkotikabrott och trafikbrott

*** Övriga brott

TABELL 32 | ANTAL ÄRENDEN REDOVISADE TILL ÅKLAGARE RESPEKTIVE ANDELEN I FÖRHÅLLANDE TILL INKOMNA ÄRENDEN 2005–2007.

	2005		2006		2007		2006–2007 Procutv (antal)	2005–2007 Procutv (antal)
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel		
Brottsområde 1	52 881	6,30%	55 274	6,90%	54 308	6,50%	-2%	3%
Våldsbrott	26 216	4,40%	28 012	4,80%	27 687	4,10%	-1%	6%
Övriga brott mot person	4 749	3,00%	4 513	3,30%	4 465	3,20%	-1%	-6%
Tillgreppsbrott (exkl. i butik)	16 261	22,90%	16 536	23,60%	15 517	21,90%	-6%	-5%
Skadegörelsebrott	5 655	10,40%	6 213	9,30%	6 639	8,40%	7%	17%

TABELL 33 | ANTAL ÄRENDEN REDOVISADE TILL ÅKLAGARE PER 1 500 UTREDNINGSTIMMAR FÖRDELAT ÖVER BROTTSSOMRÅDE 1 OCH BROTTSKATEGORIER 2005–2007.

	2005 Antal	2006–2007 Antal	2005–2007 Procutv (Antal)
Brottsområde 1	10,1	9,5	-6%
Våldsbrott	9,6	8,8	-8%
Övriga brott mot person	10,1	9,3	-8%
Tillgreppsbrott (exkl. i butik)	9,3	9,0	-4%
Skadegörelsebrott	18,8	18,2	-3%

Särskild redovisning av vålds- och sexualbrott³³ mot kvinnor
Den övergripande bedömningen av prestationen är att resultatet är sämre än 2006. Bedömningen grundar sig på att färre ärenden har redovisats till åklagare och andelen i förhållande till inkomna ärenden har minskat.

Ökningen av inkomna ärenden beror till stor del på fortsatta ökningar av misshandelsbrott där kvinnan är bekant med gärningsmannen, men även på olaga hot. Att antal redovisade ärenden till åklagare har minskat beror till stor del på en minskning av redovisade olaga hot och grov kvinnofridskränkning. Trots ökningar av inkomna misshandelsbrott till åklagare där kvinnan är bekant med gärningsmannen är antalet redovisade ärenden till åklagare i stort sett oförändrad jämfört med 2006. Även antalet inkomna misshandelsbrottsärenden där kvinnan är obekant med gärningsmannen fortsätter att öka, samtidigt som antalet redovisade ärenden till åklagare har minskat.

33 | Den enda typen av sexualbrott som ingår i definitionen är våldtäkt.

Däremot har antalet redovisade våldtäktsärenden fortsatt att öka (+6%), dock har antalet inkomna våldtäktsärenden ökat än mer (+11%).

Åtgärder eller insatser för att förbättra kvaliteten på utredningsverksamheten³⁴ för vålds- och sexualbrott mot kvinnor var:

- specialiserad utredningspersonal
- utbildning.

Flera polismyndigheter, däribland Västra Götaland, Uppsala och Västernorrland, påtalar särskilt vikten av förstahandsåtgärder för att nå resultat vid denna typ av ärenden.

34 | Brottsanmälningar, Initiala åtgärder, Förundersökningsledning, Redovisning, Information och stöd till målsägande, Samverkan.

TABELL 34 | ANDEL ÄRENDEN REDOVISADE TILL ÅKLAGARE I FÖRHÅLLANDE TILL BEARBETADE ÄRENDEN FÖRDELAT ÖVER BROTTSSOMRÅDE 1 OCH BROTTSKATEGORIER 2005–2007.

	2005 Andel	2006 Andel	2007 Andel
Brottsområde 1	20%	20%	19%
Våldsbrott	26%	26%	25%
Övriga brott mot person	15%	14%	13%
Tillgreppsbrott (exkl. i butik)	15%	15%	14%
Skadegörelsebrott	24%	23%	23%

TABELL 35 | MEDELGENOMSTRÖMNINGSTIDEN FÖR BEARBETADE ÄRENDEN INOM BROTTSSOMRÅDE 1 2005–2007.

	2005 Dagar	2006 Dagar	2007 Dagar
Brottsområde 1	92	95	93
Våldsbrott	116	117	115
Övriga brott mot person	103	105	99
Tillgreppsbrott (exkl. i butik)	68	72	72
Skadegörelsebrott	87	86	82

TABELL 36 | ANTAL OCH ANDEL REDOVISADE ÄRENDEN MED VÅLDS- OCH SEXUALBROTT MOT KVINNOR TILL ÅKLAGARE 2005–2007.

	2005 Antal/Andel	2006 Antal/Andel	2007 Antal/Andel	2006–2007 Procutv	2005–2007 Procutv
Ärenden redovisade till åklagare	8 795	9 395	9 124	-2,90%	3,70%
Andel redovisade ärenden av inkomna	24%	24%	22%		

Vårds- och sexualbrott mot barn³⁵

När det gäller inkomna ärenden med våldsbrott mot barn handlar det inte alltid om s.k. relationsvåld där en vuxen person är gärningsman. Relativt ofta handlar det om att barn misshandlar barn, d.v.s. att både offret och gärningsmannen är under 15 år.

Den övergripande bedömningen av prestationen är att resultatet är sämre än 2006. Bedömningen grundar sig på att färre ärenden har redovisats till åklagare och andelen i förhållande till inkomna ärenden har minskat.

Antalet redovisade ärenden till åklagare har minskat något jämfört med 2006. Antalet inkomna ärenden har fortsatt att öka vilket får till följd att andel redovisade ärenden till åklagare har minskat. En stor del beror på en än tydligare ökning än föregående år av inkomna olaga hot. Antalet och andelen redovisade våldtäktsärenden är oförändrad.

De åtgärder och insatser som har vidtagits för att höja kvaliteten för utredningsverksamheten är i stort sett samma som för vålds- och sexualbrott mot kvinnor, d.v.s:

- utbildning
- specialiserad utredningspersonal.

35 | Antalet avviker från definitionen för våld mot barn i VUP. Misshandel och våldtäkt mot 15–17-åringar (nya brottskoder införda maj 2007) räknas inte här som barn utan som vuxna, annars förloras jämförbarheten med 2006. I VUP återspeglas utvecklingen "fel" genom att den nya definitionen av barn (under 18 år) inte kommer att kunna användas för att korrekt jämföra två helår förrän 2009. Den enda typen av sexualbrott som ingår i definitionen är våldtäkt.

Därutöver har så kallade barnahus/barncentrum inrättats av fler polismyndigheter under 2007, däribland Västra Götaland, Uppsala och Västmanland.

Brottsområde 2. Narkotika- och trafikbrott

Under 2007 har antalet ärenden redovisade till åklagare inom brottsområde 2 fortsatt att öka. Under föregående år utgjordes övervägande delen av ökningen av narkotikabrottsärenden, medan 2007 års ökning utgörs av trafikbrottsärenden.

Antalet redovisade narkotikabrottsärenden har emellertid fortsatt att öka, vilket främst beror på fortsatta ökningsar av eget bruk och innehav. Antalet redovisade ärenden med förundersökningsanteckning, RB 23:21, är efter föregående års tydliga ökning i stort sett oförändrat. Andelen redovisade narkotikabrottsärenden i förhållande till inkomna ärenden är dock oförändrat jämfört med 2006. Antalet avslutade narkotikabrottsärenden med beslutstypen gärningen ej brott har ökat (+ 16%), största delen gäller ärenden om eget bruk.

Antalet redovisade trafikbrottsärenden till åklagare har ökat med 8 procent jämfört med 2006. En stor del av ökningen beror på att betydligt fler ärenden (+ 11 %) har redovisats med förenklat utredningsförfarande enligt RB 23:22. Av de nästan 5 000 fler trafikbrottsärenden som har redovisats till åklagare jämfört med 2006 består nästan 3 000 av redovisningar enligt RB 23:22. Stockholm står för en mycket stor del av den nationella ökningen av redovisningar enligt RB 23:22. Ökningen av antalet redovisade ärenden, inklusive RB 23:22, förklaras främst av ökningsar av antalet redovisade hastighetsöverträdelse på väg

TABELL 37 | ANTAL OCH ANDEL REDOVISADE ÄRENDEN TILL ÅKLAGARE FÖR VÅLDS- OCH SEXUALBROTT MOT BARN ÅREN 2005–2007.

	2005 Antal/Andel	2006 Antal/Andel	2007 Antal/Andel	2006–2007 Procutv	2005–2007 Procutv
Ärenden redovisade till åklagare	1 677	1 849	1 820	-1,60%	8,50%
Andel redovisade ärenden av inkomna	16%	16%	15%	-	-

TABELL 38 | ANTAL ÄRENDEN REDOVISADE TILL ÅKLAGARE RESPEKTIVE ANDELEN I FÖRHÅLLANDE TILL INKOMNA ÄRENDEN FÖRDELAT ÖVER BROTTSKATEGORIER INOM BROTTSSOMRÅDE 2 ÅREN 2005–2007.

	2005		2006		2007		2006–2007		2005–2007
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Procutv (antal)		Procutv (antal)
Brottsområde 2	82 702	42%	90 132	43%	96 724	30%	7% 17%	-	-
Narkotikabrott	25 884	71%	30 722	69%	32 355	69%	5% 25%	-	-
Trafikbrott	56 818	36%	59 410	36%	64 369	23%	8% 13%	-	-

(+ 49 %) och drograttfylleri (+ 39 %) ³⁶. Även antalet redovisade beteendebrottsärenden (+ 22 %), bilbältesbrott (+ 35 %) och rattfylleri (+ 4 %) har ökat ³⁷. Antalet redovisade ärenden om olovlig körning har fortsatt att minska (- 4 %). Det beror dock på att antalet redovisningar med förundersökningsprotokoll har minskat, antalet ärenden redovisade med förenklat utredningsförfarande enligt RB 23:22 har däremot ökat (+ 6 %).

Att andelen redovisade ärenden till åklagare i förhållande till inkomna ärenden har minskat kraftigt beror på en tydlig minskad andel för trafikbrottsärenden. Det hänger till stor del samman med att ATK-ärenden om hastighetsöverträdelser registreras som inkomna vid Rikspolisstyrelsen, men där största delen redovisas som utfärdade ordningsbot. Den minskade andelen som redovisas är därmed inte ett tillförlitligt mått på utvecklingen av Polisens prestation. Däremot har även antalet redovisade ärenden till åklagare för hastighetsöverträdelser ökat med drygt 3 100 ärenden, varav Rikspolisstyrelsen (ATK) står för drygt hälften av ärendena. Ett mycket stort antal, cirka 41 300, trafikbrottsärenden har dock avslutats med att brottet uppenbart inte går att utreda. Den vanligaste anledningen till det är att kvalitén på bilden som vägkameran tagit är dålig, vilket oftast

beror på vädret (exempelvis om det regnar eller snöar). Men även motorcyklar och utomnordiska fordon påverkar antalet inkomna ärenden, men möjligheten att utreda ärendena saknas.

Den högre arbetsproduktiviteten förklaras åtminstone till viss del av att antalet redovisade ringa narkotikabrott har fortsatt att öka samt att antalet trafikbrott som har redovisats med förenklat utredningsförfarande enligt RB 23:22 har haft en tydlig ökning. Antalet utredningstimmar har endast ökat något för trafik och minskat för narkotika.

Andelen ärenden som har redovisats till åklagare i förhållande till bearbetade ärenden har minskat tydligt vilket beror på den kraftiga minskningen för trafikbrott, som förklaras av att större delen av de inkomna trafikbrottsärendena inte har redovisats till åklagare utan det har utfärdats ordningsbot. Däremot har antalet trafikbrottsärenden som har bearbetats ökat markant i och med de stora antalet ärenden som inkommit genom vägkamerorna. Även antalet bearbetade narkotikabrott har ökat något men antalet redovisade ärenden har inte ökat i samma utsträckning, varpå andelen redovisade ärenden till åklagare i förhållande till bearbetade ärenden har minskat jämfört med 2006.

Den genomsnittliga genomströmningstiden för bearbetade ärenden inom brottsområde 2 har fortsatt att öka något, vilket beror på att utredningstiden har blivit längre för trafikbrottsärenden. Det hänger sannolikt ihop med att nästan 40 000 fler trafikbrottsärenden har bearbetats jämfört med 2006.

Att genomströmningstiden för bearbetade narkotikabrottsärenden har ökat något beror sannolikt på att

36 | Rattfylleri under påverkan av narkotika.

37 | Utvecklingen för ärenden redovisade till åklagare för i första hand drograttfylleri ger inte en bra bild över utvecklingen för antalet brott som redovisats. Många av brotten har redovisats tillsammans med andra brottstyper, främst olovlig körning och narkotikabrott, som ofta står före rattfylleribrottet på anmälan och därmed bestämmer ärendets brottsrubricering (första brottet på anmälan).

TABELL 39 | ANTAL ÄRENDEN REDOVISADE TILL ÅKLAGARE PER 1 500 UTREDNINGSTIMMAR FÖRDELAT ÖVER BROTTSSOMRÅDE 2 OCH BROTTSKATEGORIER 2005–2007.

Antal ärenden redovisade till åklagare per 1 500 utredningstimmar	2006 Antal/Andel	2007 Antal/Andel	2006–2007 Procutv
Brottsområde 2*	54	57	5 %
Narkotikabrott	34	36	5 %
Trafikbrott	79	81	3 %

antalet ärenden med ringa narkotikabrott som har bearbetats inte har ökat i samma utsträckning som 2006, då genomströmningstiden minskade tydligt.

Fortsatt ökning av antalet redovisade narkotikabrott

Det har skett en fördubbling av antalet narkotikabrottsärenden redovisade till åklagare under 2000-talet. De allra flesta av dessa ärenden avser ringa narkotikabrott, men det finns indikationer, baserad på statistik över intagna vid anstalt för narkotikabrott m.m., att även lagföringen för övriga narkotikabrott (grova och normalgraden) ökat betydligt sedan början av 2000-talet.

Antal och andel ungdomar 12–17 år misstänkta för narkotikabrott

Antalet ungdomar 12–17 år som misstänkts för narkotikabrott har varit i stort sett oförändrat åren 2005–2007. Andelen ungdomar misstänkta för narkotikabrott av samtliga misstänkta ungdomar har inte heller förändrats mer än marginellt under perioden. I förhållande till antalet ungdomar i befolkningen har andelen misstänkta ungdomar för narkotikabrott varit oförändrad under 2005–2007.

Antalet narkotikabeslag av tull och polis samt polisens andel av beslagen

Minskningen av Polisens beslag avser alla polismyndigheter med undantag för Jämtland och Norrbotten. Av storstadsmyndigheterna har Västra Götaland minskat mest både antalsmässigt (-1 435) och procentuellt (-37 %). Stockholm har minskat med 18 procent och Skåne med 8 procent.

Procentuellt sett ännu kraftigare minskningar har förekommit (rangordnat) i Dalarna, Kalmar och Halland. I Jämtland har det skett en markant ökning (+90 %). I förhållande till antalet poliser (årsarbetskrafter) varierar antalet beslag per årsarbetskraft från 1,7 i Västmanland till 0,3 i Dalarna. För Stockholm och Skåne var antalet beslag per årsarbetskraft 1,4 och i Västra Götaland 0,9.

Brottsområde 3. Övriga brott

Ett ökat antal inkomna ärenden har inte lett till någon ökning av ärenden redovisade till åklagare eller personupplärade brott. Den övergripande bedömningen av utredningsresultatet är att det försämrats något i förhållande till 2006.

Antalet inkomna ärenden för brottsområde 3 har ökat med 10 procent jämfört med 2006. Antalet redovisade ärenden till åklagare är i det närmaste

TABELL 40 | ANDEL ÄRENDEN REDOVISADE TILL ÅKLAGARE I FÖRHÅLLANDE TILL BEARBETADE ÄRENDEN FÖRDELAT ÖVER BROTTSSOMRÅDE 2 OCH BROTTSKATEGORIER 2005–2007.

Antal ärenden redovisade till åklagare av bearbetade ärenden	2005 Andel	2006 Andel	2007 Andel
Brottsområde 2*	69%	69%	56%
Narkotikabrott	73%	73%	71%
Trafikbrott	68%	67%	50%

TABELL 41 | MEDELGENOMSTRÖMNINGSTIDEN FÖR BEARBETADE ÄRENDEN INOM BROTTSSOMRÅDE 2 2005–2007.

Medelgenomströmningstid för bearbetade ärenden	2005 Dagar	2006 Dagar	2007 Dagar
Brottsområde 2	50	51	58
Narkotikabrott	77	71	73
Trafikbrott	38	41	52

TABELL 42 | ANTAL UNGDOMAR 12–17 ÅR MISSTÄNKTA FÖR NARKOTIKABROTT I FÖRHÅLLANDE TILL SAMTLIGA MISSTÄNKTA UNGDOMAR RESPEKTIVE TILL ANTAL UNGDOMAR I BEFOLKNINGEN 2005–2007.

	Antal			Andel av samtliga misstänkta ungdomar			Andel av ungdomar i befolkningen		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Misstänkta	1 553	1 551	1 533	5,7%	5,2%	5,40%	0,21%	0,21%	0,21%

oförändrat sett över tre år. Detta innebär att andelen redovisade ärenden minskat. Den brottskategori som står för den största ökningen av inkomna ärenden är bedrägeribrott. Inkomna ärenden för kategorierna övriga brottsbalksbrott och övriga specialstraffrättsliga brott har ökat med 6 respektive 8 procent.

Andelen redovisade ärenden av bearbetade ärenden minskade jämfört med dels 2005, dels 2006. Det finns sin förklaring i att samtliga brottskategorier redovisar en lägre andel ärenden av bearbetade ärenden till åklagare. Det enda undantaget är ekonomiska brott men det får ingen effekt för brottsområdet. Detta eftersom ekonomiska brott endast motsvarade 0,5 procent av det totala antalet inkomna ärenden för brottsområde 3 under 2007.

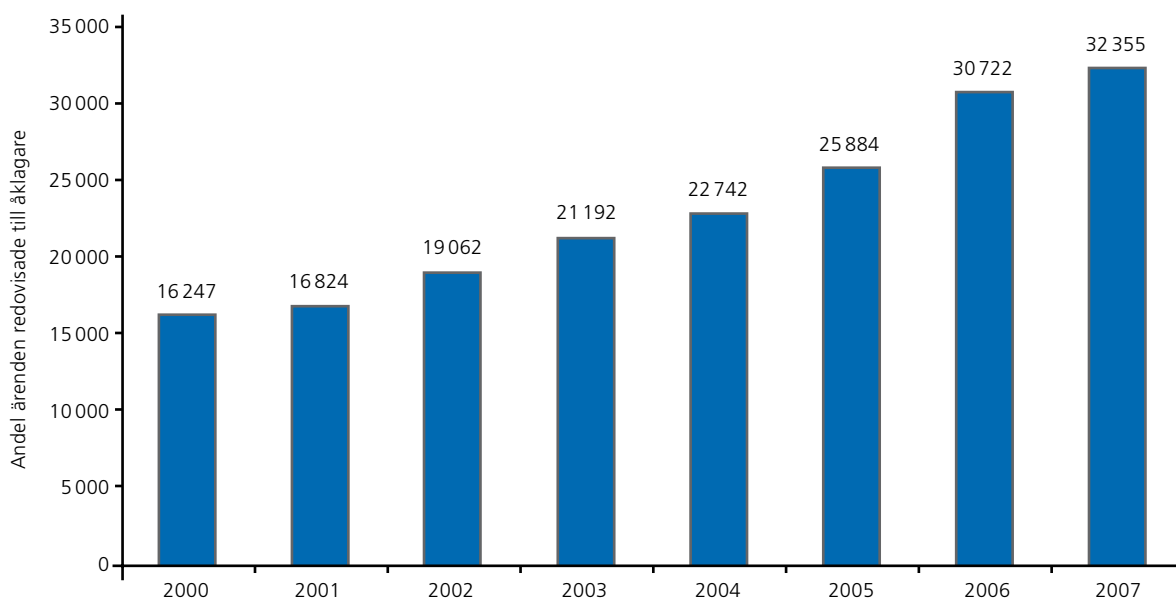
Bedrägeri

För 2007 har antalet inkomna ärenden för bedrägeribrott ökat med drygt 10 400 ärenden, 22 procent, jämfört med 2006. Under samma period har antalet redovisade ärenden till åklagare ökat med 5 procent.

Av inkomna ärenden är det framförallt brotts typerna bedrägeri med hjälp av internet, bedrägeri mot försäkringskassa och datorbedrägeri (ej med hjälp av internet) som ökat.

Andelen redovisade ärenden till åklagare för brotts typen bedrägeri med hjälp av internet är endast cirka 10 procent. Vid förundersökningar av denna typ är det ofta svårt att binda en gärningsman till den brottsliga handlingen. Problem som nämns, utöver omfattande utredningsåtgärder, är t.ex. bristande rutiner vid s.k. internetcaféer eller trådlösa nätverk som medför att det inte går att härleda transaktioner med visshet till en viss person. En majoritet, cirka 70 procent, av dessa ärenden läggs ned med motiveringsarna annat, brottet går uppenbart ej att utreda, spaningsuppslag saknas samt ej spaningsresultat. Beträffande brotts typen bedrägeri mot försäkringskassa har antalet inkomna och redovisade ärenden ökat påtagligt, 100 respektive 39 procent, jämfört med 2006. Orsaken till ökningarna är dels Försäkringskassans riktade insats mot felaktigt utnyttjande av

FIGUR 2 | UTVECKLINGEN AV ANTAL ÄRENDE REDOVISADE TILL ÅKLAGARE ÅREN 2000–2007 FÖR NARKOTIKABROTT.

TABELL 43 | ANTAL NARKOTIKABESLAG (INKL. DOPNINGSPREPARAT) AV TULL OCH POLIS 2005–2007.

	Antal beslag av tull och polis*			Antal beslag av polis*			Andel beslag av polis*		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Narkotikabrott (inkl. doping)	23 386	26 695	22 177	21 320	24 103	18 664	91%	90%	84%

* Statistiken över tullens beslag är tagen från Tullverkets beslagsstatistik. Polisen har endast statistik över Polisens beslag, som tagits fram ur BAR (Polisens beslagsregister). Polisens beslag avser perioden oktober 2006 t.o.m. september 2007, medan Tullverkets avser januari–december 2007. Statistiken som avser tull och polis ska därmed tolkas med försiktighet.

tillfällig föräldrapenning, dels införandet av den gemensamma strategin, den s.k. Västmanlandsmodellen, för bekämpande av bedrägerier mot försäkringskassa.

Antalet öppna ärenden över 6 månader har ökat med drygt 2 300 ärenden eller med cirka 26 procent. Det är främst brottstyperna bedrägeri med hjälp av faktura, bedrägeri med kontokort, bedrägeri mot försäkringskassa och datorbedrägeri (ej med hjälp av

internet) som ökat. Det finns en tydlig tendens till att det håller på att skapas en ärendebalans för denna brottskategori.

Särskild myndighetsanalys för bedrägeri

Polismyndigheten i Skåne redovisar ett ökat antal bedrägeriärenden till åklagare utan att antalet öppna ärenden över 6 månader ökat. Andra polismyndighe-

TABELL 44 | ANTAL ÄRENDEN REDOVISADE TILL ÅKLAGARE RESPEKTIVE ANDELEN I FÖRHÅLLANDE TILL INKOMNA ÄRENDEN FÖRDELAT ÖVER BROTTSKATEGORIER INOM BROTTSSOMRÅDE 3 2005–2007.

	2005		2006		2007		2006–2007	2005–2007
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Procutv (antal)	Procutv (antal)
Brottsområde 3	53 004	33%	51 997	32%	51 828	29%	0%	-2%
Bedrägeribrott m.m.	7 640	16%	7 807	17%	8 226	14%	5%	8%
Ekonomiska brott**	376	41%	424	51%	410	55%	-3%	9%
Tillgrepp i butik	28 268	51%	26 642	50%	26 133	47%	-2%	-8%
Övriga Brottsbalksbrott	6 531	20%	6 362	20%	6 434	19%	1%	-1%
Övriga specialstraffrättsliga brott	10 189	40%	10 762	39%	10 625	36%	-1%	4%

** Statistiken över personupplärade ekobrott bedöms osäker. Dessutom utreds de flesta ekobrottsärenden vid Ekobrottsmyndigheten (EBM).

TABELL 45 | ANTAL NARKOTIKABESLAG (INKL. DOPNINGSPREPARAT) AV TULL OCH POLIS 2005–2007.
ANTAL ÄRENDEN REDOVISADE TILL ÅKLAGARE PER 1 500 UTREDNINGSTIMMAR.

	2006	2007	2006–2007
	Antal	Antal	Procutv (antal)
Brottsområde 3	40	37	-8%
Bedrägeribrott m.m.	25	24	-4%
Ekonomiska brott**	4	4	0%
Tillgrepp i butik	113	87	-23%
Övriga Brottsbalksbrott	15	16	3%
Övriga specialstraffrättsliga brott	37	38	-2%

** Statistiken över personupplärade ekobrott bedöms osäker. Dessutom utreds de flesta ekobrottsärenden vid Ekobrottsmyndigheten (EBM).

TABELL 46 | ANDEL ÄRENDEN REDOVISADE TILL ÅKLAGARE I FÖRHÅLLANDE TILL BEARBETADE ÄRENDEN FÖRDELAT ÖVER BROTTSSOMRÅDE 3 OCH BROTTSKATEGORIER 2005–2007.

	2006	2007	2007
	Andel	Andel	Procutv (antal)
Brottsområde 3	46%	44%	42%
Bedrägeribrott m.m.	27%	25%	23%
Ekonomiska brott**	47%	44%	49%
Tillgrepp i butik	70%	70%	68%
Övriga Brottsbalksbrott	27%	26%	26%
Övriga specialstraffrättsliga brott	49%	47%	45%

** Statistiken över personupplärade ekobrott bedöms osäker. Dessutom utreds de flesta ekobrottsärenden vid Ekobrottsmyndigheten (EBM).

ter som visar på liknande goda resultat är Dalarna, Uppsala och Värmland.

Vid polismyndigheten i Stockholms län har antalet öppna ärenden över 6 månader ökat med 51 procent eller 1 437 ärenden främst för brottstyperna övrigt bedrägeri, bedrägeri med hjälp av faktura, bedrägeri med hjälp av internet samt bedrägeri mot försäkringskassa.

Ekonomiska brott

Ansvar för den ekonomiska brottsligheten är delat mellan Ekobrottsmyndigheten och Polisen vilket gör det svårt för Polisen att genomföra en generell bedömning av brottsutvecklingen och av områdets sammanlagda resursinsatser.

- Antalet redovisade ärenden till åklagare minskade med 3 procent eller 14 ärenden.
- Antalet inkomna ärenden minskade med 9 procent, eller 84 ärenden, jämfört med 2006.

Antalet redovisade ärenden till åklagare är således i princip oförändrat jämfört med 2006. I och med att antalet inkomna ärenden har minskat har andelen redovisade ärenden ökat.

Tillgrepp i butik

Antalet inkomna ärenden ökade med drygt 3 procent jämfört med 2006. Antalet redovisade ärenden sjönk däremot med 2 procent. Andel redovisade av inkomna ärenden sjönk med 3 procentenheter jämfört med 2006.

Polismyndigheterna i Skåne, Uppsala, Västerbotten och Västmanland har för de senaste två åren redovisat en relativt hög andel av inkomna ärenden. Uppsala redovisar en ökad satsning på tillämpandet av RB 23:22³⁸ som en framgångsfaktor. Andra myndigheter som tillämpar förenklade utredningsförfaranden är Halland, Västra Götaland och Stockholm.

38 | Ett förenklat utredningsförfarande för enklare brott, vanligtvis bötesbrott, där förundersökning inte behöver inledas.

Övriga brottsbalksbrott

Antalet inkomna ärenden ökade med 6 procent, eller 1 984 ärenden, jämfört med 2006 medan antalet redovisade ärenden i princip är oförändrat, 6 434 jämfört med 6 362.

För övriga brottsbalksbrott ökar inkomna ärenden för brottstyperna förfalskningsbrott annan legitimationshandling med 45 procent eller 203 ärenden, olovligt förfogande annat än avbetalningsgods med 16 procent eller 330 ärenden, tjänstefel med 8 procent eller 387 ärenden samt våldsamt motstånd med 14 procent eller 200 ärenden. För övriga brottsbalksbrott finns det ingen enskild myndighet som tydligt avviker.

Antal inkomna ärenden för hets mot folkgrupp respektive olaga diskriminering har minskat jämfört med år 2006. Om minskningen är att anse som ett trendbrott eller ej är svårt att tolka.

Polismyndigheterna i Stockholm, Västra Götaland och Skåne fick in 52 procent av det totala antalet inkomna ärenden för hets mot folkgrupp och redovisade 37 procent av det totala antalet redovisade ärenden. Nämnda myndigheter svarade för 68 procent av det totala antalet inkomna ärenden för olaga diskriminering.

Antalet och andelen redovisade ärenden till åklagare för hets mot folkgrupp och olaga diskriminering är i princip oförändrat för de senaste tre åren. För brottstypen hets mot folkgrupp tenderar andelen redovisade ärenden vara kring 10 procent av inkomna ärenden för de senaste åren.

För olaga diskriminering är antalet och andelen redovisade ärenden fortfarande mycket lågt. Cirka 84 procent av inkomna ärenden för olaga diskriminering har avslutats med besluten annat, brott kan ej styrkas och gärning ej brott.

Övriga specialstraffrättsliga brott

Antalet inkomna ärenden ökade med 10 procent, eller 2 701 ärenden, medan antalet redovisade var i det närmaste oförändrat, 10 625 ärenden för 2007.

För övriga specialstraffrättsliga brott är det framförallt brottstyperna brott mot alkohollagen (olovlig försäljning och innehav av alkoholhaltiga

TABELL 47 | ANTAL OCH ANDEL REDOVISADE ÄRENDEN TILL ÅKLAGARE FÖR HETS MOT FOLKGRUPP OCH OLAGA DISKRIMINERING 2005–2007.

	2005		2006		2007	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Hets mot folkgrupp	47	9%	40	7%	49	10%
Olaga diskriminering	2	1%	14	4%	7	2%

drycker) och lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål som ökat både vad det gäller inkomna ärenden och ärenden redovisade till åklagare. Antalet inkomna ärenden för olovlig försäljning och innehav av alkoholdrycker ökade med 57 procent eller 1 162 ärenden och antalet redovisade ärenden till åklagare med 11 procent eller 61 ärenden. För lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål ökade antalet inkomna ärenden med 17 procent eller 689 ärenden och antalet till åklagare redovisade ärenden med 18 procent eller 600 ärenden.

Polismyndigheterna i Skåne, Västra Götaland och Västernorrland tenderar att redovisa en relativt hög andel ärenden till åklagare för övriga specialstraffrättsliga brott. Under 2007 inrättade Västra Götaland s.k. Sällanbrottsenheter inriktade på att handlägga ärenden kopplade till specialstraffrätt.

Särskild redovisning av miljöbrott

Den övergripande bedömningen av utvecklingen sett ur perspektivet prestation är att resultatet är sämre än 2006. Bedömningen grundar sig på att färre ärenden har redovisats till åklagare och att andelen redovisade har minskat.

Antalet redovisade ärenden, liksom inkomna miljöbrottsärenden, har fortsatt att minska för de senaste tre åren. En markant minskning av redovisade ärenden noteras för 2007 jämfört med 2006. Detta beror sannolikt till stor del på att antalet inkomna ärenden för dels nedskräpning, dels otillåten miljöverksamhet (avsaknad av tillstånd etc.) minskat jämfört med 2006.

Inkomna ärenden för brottstypen miljöbrott/grovt miljöbrott har ökat med 72 procent eller 323 ärenden. Den huvudsakliga förklaringen till detta är att brottet vållande till miljöförstöring försvunnit och sedan den 1 januari 2007 kodas dessa brott istället som miljöbrott.

Drygt hälften av landets polismyndigheter har särskilt utpekade och utbildade tekniker som biträder vid brottsplatsundersökningar då det finns misstanke om miljöbrott. Jämtland och Dalarna har under 2007 genomfört riktade insatser mot grova jaktbrott.

Andra riktade insatser som genomförts är insats mot reptilsmuggling i samarbete med Norge, mot s.k.

CITES³⁹-brott och verkstädernas hantering av farligt avfall. Rikskriminalpolisen har även fungerat som underrättelsestöd för de myndigheter som handlagt utredningar rörande bilskrotar.

Åtgärder för att uppnå verksamhetsmålet

Anmälansupptagning:

- Vidareutbildning av personalen vid Polisens Kontaktcenter (PKC).
- Utbildning av inre och yttre personal när det gäller bl.a. dokumentering, kvalitetsgranskning, förenklat utredningsförfarande och identifierande av hatbrott.

Initiala åtgärder:

- Utbildning i långtgående förstahandsåtgärder.
- Utbildning i förenklade redovisningsförfaranden (RB 23:22, 23:21) samt förenklat delgivningsförfarande.
- Fortsatt utbildning av lokala brottsplatsundersökare.
- Ökat användande av tekniska hjälpmedel (fickminnen, videokameror etc.).
- Ökat säkrande av DNA-spår.

Förundersökning:

- Utbildning av utredare, förundersökningsledare och kvalificerade förundersökningsledare.
- Utbildning av yttre och inre befäl i förundersökningsledning.
- Ökad tillgänglighet under jourtid. Vid Polisen i Skåne utbildas de yttre befälen i förundersökningsledning.

Redovisning:

- Ökad brottsamordning för operativ brottsanalys, forensisk analys och kartläggning av kriminella nätverk vid Polisen i Stockholms län, Västra Götalands län och Skåne.
- Teknisk utveckling av IT-stödet, t.ex. Datoriserad Utredningsrutin med Tvångsmedelshantering (DurTvå).
- Ökad samverkan med Åklagarmyndigheten.
- Fokus på kvalitetssäkring.

39 | Convention of International Trade in Endangered Species of wild fauna and flora.

TABELL 48 | ANTAL OCH ANDEL REDOVISADE MILJÖBROTTSÄRENDEN TILL ÅKLAGARE ÅREN 2005–2007.

	2005 Antal/Andel	2006 Antal/Andel	2007 Antal/Andel	2006–2007 Procutv	2005–2007 Procutv
Ärenden redovisade till åklagare	543	501	325	-35%	-40%
Andel redovisade ärenden av inkomna	17%	16%	11%		

Fördjupat operativt arbetet inom samverkansområdena
Samverkan har främst stärkts inom ramen för de etablerade samverkansområdena. Fokus har främst varit en ökad mötesfrekvens i de gemensamma operativa ledningsgrupperna och ett mer fördjupat operativt samarbete. Det har även skett en ökad samverkan mellan kriminalunderrättelsetjänsten inom samverkansområdet.

Åtgärder för att fördjupa samarbetet mellan polisen och åklagarna

Samverkan med åklagare har främst skett genom fler formaliserade möten med operativ inriktning. Ett flertal polismyndigheter uppger även att det har skett en ökad grad av gemensam målsättning, däribland Stockholm, Södermanland, Örebro och Jönköping. En annan vanlig åtgärd är fler specialiserade roller (polisåklagare). De specialiserade rollerna avser exempelvis områden som mängdbrott, brott i nära relation och sexualbrott. Polisen i Stockholm uppger bl.a. att samarbetet har fördjupats genom att åklagarna regelbundet har deltagit vid polisens förundersökningsledarmöten. I Västra Götaland ingår åklagarna i flera av polisområdenas operativa ledningsgrupp.

Väsentliga skillnader mellan polismyndigheter

Det finns stora skillnader mellan polismyndigheterna för andelen ärenden redovisade till åklagare i förhållande till inkomna ärenden. I många fall har dessa skillnader funnits under lång tid. Det gäller t.ex. den lägre andel för ärenden inom brottsområde 1 som redovisas för storstadsmyndigheterna jämfört med de flesta övriga polismyndigheter. Avsnittet avser prestationen främst i form av ärenden redovisade till åklagare, men bedömningen görs parallellt med perspektiv på utvecklingen av effekten i form av personuppklarade brott.

Total andel redovisade av inkomna ärenden med beaktande av personuppklaringsprocent

Andelen ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna ärenden totalt har varierat mellan 22 procent vid Polisen i Värmland och Västmanland, till 14 procent i Jönköping. I Västra Götaland respektive i Stockholm var andelen 15 procent. Vid Polisen i Skåne var andelen 17 procent.

När personuppklaringsprocenten studeras har särskilt Örebro, Uppsala och Kalmar förhållandevis bättre resultat än när andel ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna ärenden betraktas. Däremot har Västmanland, Värmland och Södermanland sämre resultat sett till personuppklaringsprocent.

Andelen av samtliga ärenden som redovisats respektive personuppklaringsprocent beror till stor del på brottsstrukturen, dvs. andelen av olika brottstyper. Det är mer väsentligt att analysera resultatet för respektive brottsområde, och då särskilt brottsområde 1.

Brottsområde 1

Sett enbart till brottsområde 1 har andelen 2006 varierat mellan 5,1 till 9,4 procent. Högsta andelarna noteras för Polisen i Värmland (9,5%), Jämtland, Södermanland (båda 9,3%) och Gävleborg (9,0%). De lägsta för Polisen i Stockholm (5,1%), Västra Götaland (5,7%), Jönköping, Halland (båda 5,9) och Skåne (6,0%). De faktorer som orsakar skillnaderna är resursinsatsen, brottsstrukturen samt olika grundförsättningar för att uppnå utredningsframgång – tillsammans med metoder, kompetens och motivation.

När personuppklaringsprocenten istället studeras har Örebro den högsta (9,1%). Det är också i Örebro som den ökat mest under 2007. Dessutom är personuppklaringsprocenten i förhållande till andra polismyndigheter högre – position 3 – i Västernorrland än andelen ärenden redovisade till åklagare (position 7). Västerbotten har ett betydligt bättre resultat för personuppklaringsprocent än för ärenden redovisade till åklagare.

Dessutom har Kalmar en betydligt bättre position bland polismyndigheterna sett till personuppklaringsprocenten än för andel ärenden redovisade till åklagare. Södermanland och Västmanland har istället lägre positioner sett till personuppklaringsprocent.

Endast vid fyra polismyndigheter har andelen ärenden redovisade till åklagare ökat. Mest av allt vid Polisen i Jämtland (7,4 till 9,3), följt av Västmanland (från 8,5 till 8,7). Även personuppklaringsprocenten har ökat i Jämtland. I Västmanland har dock personuppklaringsprocenten minskat. Även om resultatet för personuppklaringsprocenten relativt sett inte är lika bra i Södermanland som för andel ärenden redovisade till åklagare så har personuppklaringsprocenten ändå ökat.

De största minskningarna för andel ärenden redovisade till åklagare märks för Polisen i Blekinge (7,6 till 6,5), Dalarna (8,2 till 7,3), Kalmar (9,2 till 8,2), Västra Götaland (6,4 till 5,7) och Gävleborg (10,0 till 9,0).

Även i Stockholm har andelen minskat tydligt (5,6 till 5,1), medan andelen i Skåne nästan ligger på samma nivå som 2006 (6,1 till 6,0). För alla tre åren 2005, 2006 och 2007 noteras de lägsta andelarna, vid sidan av storstadsmyndigheterna, vid Polisen i Jönköping och Halland, med ungefär samma nivåer som i Västra Götaland och Skåne. Den bilden framträder också om resultatet ses över hela perioden sedan 2004. Polisen i Blekinge och Dalarna är ytterligare två polismyndigheter som generellt haft låga

andelar redovisade ärenden. För båda dessa har andelen minskat under 2007. I stort sett verifieras det svaga resultatet för dessa när personuppkklaringsprocenten används som mått istället för andel ärenden redovisade till åklagare.

Svårbedömd resultatutveckling för våldsbrott

Över huvudtaget finns det klara skillnader mellan utvecklingen av andel ärenden redovisade till åklagare och personuppkklaringsprocent för våldsbrott, vilket gör årets utveckling sett över polismyndigheterna som mycket svårbedömd. Det mest samstämmiga (mellan dessa båda mått) som går att säga är att resultatet förbättrats vid Polisen i Jämtland och i Östergötland samt blivit klart sämre vid Polisen i Blekinge och sämre i Dalarna.

Andelen ärenden redovisade till åklagare 2007 varierar mellan 18 och 30 procent. Högsta andelarna noteras för Polisen i Jämtland och i Kronoberg (båda 30%) samt Värmland, Gävleborg och Västmanland (alla 29%). De lägsta för Polisen i Blekinge (18%), Stockholm och Halland (båda 19%) samt Jönköping, Västra Götaland och Skåne (alla 20%). Dessa låga värden verifieras av resultatet för personuppkklaringsprocenten. Den främsta skillnaden är att Kronobergs position är betydligt lägre (9) för personuppkklaringsprocenten. Istället har Kalmar den näst högsta personuppkklaringsprocenten för våldsbrott, att jämföra med ett genomsnittligt resultat för andel ärenden redovisade till åklagare.

Endast vid fem polismyndigheter har andelen ökat. Mest av allt vid Polisen i Jämtland (24 till 30), följd av Östergötland (24 till 25) och Västmanland (28 till 29). Personuppkklaringsprocenten har ökat även för Jämtland och Östergötland, men minskat tydligt i Västmanland. Tydliga ökningarna av personuppkklaringsprocenten förekommer därutöver i Örebro, Västernorrland och Kalmar.

De största minskningarna för andel ärenden redovisade till åklagare märks för Polisen i Blekinge (24 till 18), Västerbotten (28 till 23), Norrbotten (26 till 22), Halland (22 till 19), Västra Götaland (23 till 20), Örebro (26 till 23) och Kalmar (28 till 25). Som tidigare nämnts har personuppkklaringsprocenten tvärtom ökat i Kalmar och Örebro. Dessutom har personuppkklaringsprocenten minskat mer i Stockholm än i Västra Götaland. Den har också minskat mycket i Kronoberg, vilket inte märkts för andelen ärenden redovisade till åklagare. I Norrbotten märks inte någon minskning av personuppkklaringsprocenten. Den är heller inte alls lika tydlig för Västerbotten eller Halland.

Särskild redovisning för vålds- och sexualbrott mot kvinna

Sett till andelen redovisade ärenden till åklagare i förhållande till inkomna ärenden varierar andelen mellan 15 procent (Blekinge) och upp till 31 procent (Jämtland). För 17 av polismyndigheterna har andelen minskat under 2007. Alla polismyndigheter har ett ökat antal inkomna ärenden vilket flera polismyndigheter inte har kunnat möta med en liknande utveckling av antal redovisade ärenden till åklagare. Blekinge, Norrbotten, Västerbotten, Kronoberg, och Västmanland har alla minskat antalet redovisade ärenden till åklagare vilket har lett till en markant minskad andel (mellan 6–8 procentenheter). Blekinge och Norrbotten har minskat antalet redovisade ärenden till åklagare med –30 respektive –26 procent. Västmanland och Kronoberg tillhör dock fortfarande den övre halvan av polismyndigheterna. Även om flertalet polismyndigheter har ett minskat antal och andel redovisade ärenden till åklagare har de flesta polismyndigheter bearbetat fler ärenden vilket tyder på en ökad fokusering av brottstypen.

Skånes andel är oförändrad från föregående års ökning medan Stockholm har minskat något och Västra Götaland har en mer tydlig minskad andel. För Västra Götalands del innebär det den lägsta andelen på hela 2000-talet och att de nu för första gången på 2000-talet har den lägsta andelen av storstadsmyndigheterna. Västra Götaland redovisar dock större andel ärenden till åklagare i förhållande till bearbetade ärenden än både Stockholm och Skåne.

Gävleborgs andel redovisade ärenden till åklagare i förhållande till inkomna ärenden har minskat för tredje året i rad, men de har trots det den näst högsta andelen efter Jämtland. Även Värmland har en minskad andel jämfört med 2006 men ligger fortsatt högt efter Gävleborg och Jämtland. Båda polismyndigheterna har ökat antalet redovisade ärenden till åklagare men har haft en än tydligare ökning av antalet inkomna ärenden, särskilt Värmland som har haft en ökning med 13 procent. Både Jämtland och Värmland har ett ökat antal öppna ärenden äldre än 6 månader och har bland de högsta andelarna i förhållande till inkomna ärenden.

Jönköping har trots en ökning av antal redovisade ärenden till åklagare minskat sin redan låga andel redovisade ärenden till åklagare i förhållande till inkomna. Även Västernorrland har minskat andelen redovisade ärenden till åklagare och är åter på 2005 års låga nivå.

Särskild redovisning för vålds- och sexualbrott mot barn

När det gäller våld mot barn ska hänsyn tas till att antalet är relativt litet vid flera av polismyndigheterna, vilket gör värderingen av resultatutvecklingen mer

osäker. Sett till andelen redovisade ärenden till åklagare i förhållande till inkomna ärenden varierar andelen mellan 5 procent (Blekinge) och upp till 23 procent (Dalarna). Vid de flesta polismyndigheter märks dock en minskad andel 2007. Däribland finns Stockholm och Västra Götaland. Stockholm har därmed den näst lägsta andelen efter Blekinge. Skånes andel är i stort sett oförändrad jämfört med 2006.

Den mest positiva utvecklingen står Uppsala för som fortsätter att öka både i antal och andel redovisade ärenden till åklagare för andra året i rad och har den näst högsta andelen efter Dalarna. Även Dalarna ökar både i antal och andel efter föregående års minskning. Även Uppsala och Dalarna har bland de högsta andelarna redovisade ärenden till åklagare i förhållande till de som har bearbetats. Dalarna har dock fortfarande bland de högsta andelarna öppna ärenden äldre än 6 månader i förhållande till inkomna ärenden medan Uppsala har en markant minskning av både antal och andel öppna ärenden äldre än 6 månader.

Blekinges kraftiga minskning av antal och andel redovisade ärenden till åklagare i förhållande till inkomna ärenden innebär att de har den klart lägsta andelen. Blekinge bearbetar en stor andel av de ärenden som inkommit, däremot har de redovisat minst ärenden till åklagare i förhållande till de som bearbetats och de har inga ärenden äldre än 6 månader i balans.

Övriga polismyndigheter som har låga andelar redovisade ärenden till åklagare i förhållande till inkomna är Västernorrland och Örebro, som båda har ett tydligt minskat antal och andel redovisade ärenden till åklagare. Liksom för vålds- och sexualbrott mot kvinna bearbetar Västernorrland flest ärenden av de som kommer in jämfört med övriga polismyndigheter, men av de som bearbetats går en av de lägsta andelarna till åklagare.

Övriga brott mot person

Sett enbart till övriga brott mot person har andelen ärenden redovisade till åklagare 2007 varierat mellan 13 och 6 procent. Högsta andelarna noteras för Polisen på Gotland (13%), i Kronoberg (12%) samt Örebro, Västernorrland, Kalmar och Gävleborg (alla 10%). För personupplämningsprocenten är det Örebro som har det högsta värdet, och Kronoberg har inte alls har samma förhållandevis höga värde. Medan Östergötland ligger betydligt högre (position 5).

De lägsta värdena för andel ärenden redovisade till åklagare noteras för Polisen i Blekinge (6%), Jönköping (7%) samt Stockholm, Västra Götaland, Norrbotten, Halland, Skåne och Uppsala (alla med 8%). Sett till personupplämningsprocenten har Halland, Norrbotten och Västra Götaland inte alls så förhållandevis låga värden.

Utvecklingen under 2007 visar en samstämmig förbättring av andel ärenden redovisade till åklagare och personupplämningsprocent för Värmland och Gotland. Samstämmig försämring förekommer i Uppsala, Jämtland, Gävleborg, Blekinge, Stockholm och Södermanland.

Tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp

Sett enbart till tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp har andelen ärenden redovisade till åklagare 2007 varierat mellan 2,1 och 5,1 procent. Högsta andelen noteras för Polisen i Västernorrland, följd av Norrbotten (4,9%), Södermanland (4,8%), Jämtland, Värmland (båda 4,6%) och Kalmar (4,5%). Personupplämningsprocenten visar förhållandevis sämre värden – dock över genomsnitt – för Södermanland, Värmland och, för denna brottskategori, även Kalmar. Sett till personupplämningsprocenten skulle även Västerbotten vara med bland de som har det högsta värdet (position 3). Även Örebro har en förhållandevis högre personupplämningsprocent än andel ärenden redovisade till åklagare.

De lägsta värdena för andel ärenden redovisade till åklagare noteras för Polisen i Stockholm (2,1%), Uppsala (2,5%), Jönköping (2,8%), Halland (2,9%), Västra Götaland (3,1%), Skåne (3,2%), Dalarna (3,3%) och Kronoberg (3,4%). I stort sett är det dessa som också, i ungefär samma rangordning, har de lägsta värdena för personupplämningsprocent. Västra Götalands personupplämningsprocent är dock förhållandevis något bättre och Jönköpings något sämre.

Utvecklingen under 2007 visar en samstämmig förbättring av andel ärenden redovisade till åklagare och personupplämningsprocent främst för Jämtland och Södermanland, men även för Västerbotten, Blekinge och Örebro. Det innebär bl.a. en tydlig skillnad mot Blekinges mycket tydliga resultatförsämring för våldsbrott och övriga brott mot person.

Tydlig och samstämmig försämring av resultatet för tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp förekommer i Dalarna, på Gotland, i Uppsala, Värmland, Östergötland, Västmanland, Kalmar, Kronoberg och i Stockholm. Utvecklingen innebär att de redan låga nivåerna i Stockholm och Uppsala minskat ytterligare. Även för Jönköping är detta i högsta grad giltigt sett till personupplämningsprocent.

Skadegörelsebrott

Sett enbart till skadegörelsebrott har andelen ärenden redovisade till åklagare 2007 varierat mellan 9,0 till 2,9 procent. Den högsta andelen noteras för Polisen i Örebro, följd av Värmland (7,5%), Södermanland (7,3%), Gävleborg och Västerbotten (båda 6,7%). Personupplämningsprocenten visar förhållandevis sämre värde – dock klart över genomsnitt – för

Värmland. Sett till personuppklaringsprocenten skulle även Uppsala vara med bland de som har det högsta värdet (position 5).

De lägsta värdena för andel ärenden redovisade till åklagare noteras för Polisen i Stockholm (2,9%), Skåne (3,5%), Västra Götaland (3,6%), Gotland (3,7%), Dalarna (3,8%) och Jönköping (3,9%). I stort sett är det dessa som också, i ungefär samma rangordning, har de lägsta värdena för personuppklaringsprocent.

Utvecklingen under 2007 visar en samstämmig förbättring av andel ärenden redovisade till åklagare och personuppklaringsprocent enbart för Jämtland. I övrigt är det antingen andel ärenden redovisade till åklagare som ökat – som i Västmanland och i Uppsala – eller personuppklaringsprocenten – som i Södermanland, Örebro, Gotland, Jönköping och Halland.

Tydlig och samstämmig försämring av resultatet för andel skadegörelsebrottsärenden redovisade till åklagare och personuppklaringsprocenten förekommer däremot i ett flertal polismyndigheter: i Dalarna, Västra Götaland, Norrbotten, Kalmar, Stockholm, Västernorrland och Gävleborg.

Andel redovisade av bearbetade ärenden för brottsområde 1
När de redovisade ärendena till åklagare inom brottsområde 1 jämförs med antalet bearbetade ärenden visar det att den högsta andelen ärenden redovisade till åklagare 2007 noteras för Värmland (27%). Andra polismyndigheter med höga andelar var Jämtland, Gävleborg, Örebro (alla 26%), Västerbotten (25%) och Uppsala (24%). Samtliga av dessa har låga andelar bearbetade ärenden i förhållande till antalet inkomna ärenden, vilket gör deras resultat för ärenden redovisade till åklagare bättre i förhållande till bearbetade ärenden än i förhållande till antalet inkomna ärenden.

Det är främst olika bearbetningsgrad för tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp och skadegörelsebrott som ligger till grund för skillnader i andelen bearbetade ärenden i förhållande till antalet inkomna ärenden mellan polismyndigheterna.

Särskilt låga andelar noteras för Halland och Blekinge (båda 14%), Jönköping (15%), Dalarna (17%) samt Kalmar och Västernorrland (båda 18%). Samtliga av dessa har höga andelar bearbetade ärenden i förhållande till antalet inkomna ärenden, vilket gör deras resultat för ärenden redovisade till åklagare sämre i förhållande till bearbetade ärenden än i förhållande till antalet inkomna ärenden. Även de tre storstadsmyndigheterna, som har bland de allra lägsta värdena för andel ärenden redovisade till åklagare i förhållande till antalet inkomna ärenden, har ett bättre resultat i förhållande till bearbetade ärenden. De ligger närmare genomsnittet för

ärenden redovisade till åklagare i förhållande till bearbetade ärenden. Förklaringen ligger i den låga andel ärenden med tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp och skadegörelsebrott som bearbetas vid dessa myndigheter.

Arbetsproduktivitet, med fokus på brottsområde 1

I förhållande till utredningstimmarna var antalet redovisade ärenden per 1 500 timmar stort för brottsområde 1 vid Polisen i Västernorrland (18), Värmland (15), på Gotland (14), Gävleborg, Örebro, Jämtland och Södermanland (alla 13).

Det lägsta värdet redovisade ärenden per 1 500 utredningstimmar noteras för Stockholm (7). Polisen i Västra Götaland respektive Skåne hade en något högre arbetsproduktivitet (8 respektive 9). Vid sidan av storstadsmyndigheterna var värdena låga för Blekinge, Jönköping (båda 9), Halland och Östergötland (båda 10).

För flera av dessa polismyndigheter säger nog detta något om arbetsproduktiviteten för ärenden redovisade till åklagare, men för andra säger det mer om deras rutiner för tidredovisning. Det är svårt att dra några bestämda slutsatser innan tidredovisningen blivit bättre och mer lika mellan polismyndigheterna.

Flest redovisade ärenden i förhållande till det totala antalet poliser (årsarbetskrafter) vid polismyndigheterna noteras för Södermanland, Gotland, Jämtland, Västmanland och Örebro. Lägsta värdena noteras för Stockholm, Västra Götaland, Norrbotten, Jönköping och Blekinge.

Brottsområde 2

Narkotika

Antalet redovisade ärenden till åklagare har ökat kraftigt vid nästan samtliga polismyndigheter under 2000-talet. Det är endast vid Polisen i Kalmar som antalet är mer eller mindre oförändrat.

Hälften av polismyndigheterna har haft en ökning av antalet redovisade narkotikabrottsärenden till åklagare 2007, däribland Stockholm (+ 8%) och Västra Götaland (+ 7%) som båda fortsätter att öka. Flera polismyndigheter har haft en markant ökning: Jämtland (+ 101%), Västerbotten (+ 50%), Västernorrland (+ 35%) och Västmanland (+ 31%). Ökningarna beror till stor del på en ökning av innehav och eget bruk. I Västra Götaland har antalet redovisade ärenden gällande innehav ökat med 58 procent. Jämfört med 2006 har Skåne ett i stort sett oförändrat antal redovisade ärenden till åklagare.

Utvecklingen innebär att det finns stora variationer mellan jämförbara polismyndigheter. I Västmanland inkom respektive redovisades till åklagare 1 906 respektive 1 554 ärenden. Motsvarande antal för Södermanland var 1 063 respektive 799. Detta åter-

speglar en klar skillnad i prioriteringen av området narkotika. Dock är det inte främst en återspeglings av skillnader i resursinsats för utredning och lagföring. Det handlar betydligt mer om olika omfattning av insatsen för brottsförebyggande arbete. Detta är ju ett område där Polisens ingripanden genererar nästan samtliga av de ärenden som utreds. Det är inte lika lämpligt att använda andel ärenden redovisade till åklagare i förhållande till inkomna ärenden som resultatmått för narkotika som för t.ex. brottskategorierna inom brottsområde 1. Dels är antalsutvecklingen ofta viktigare, dels visar resultatet ofta stora årliga variationer som inte på ett bra sätt återspeglar prestationen.

Arbetsproduktivitet i form av antal redovisade ärenden till åklagare per 1500 utredningstimmar varierar från 28 (Västra Götaland) till 81 (Kronoberg) redovisade ärenden. Både Stockholm och Skåne har ökat antalet redovisade ärenden per 1500 utredningstimmar med 6, till 36 respektive 41.

Utvecklingen av personuppkarade narkotikabrott

Flertalet av polismyndigheterna har haft en antalsökning av personuppkarade brott, däribland Stockholm (+13%), Västra Götaland (+10%) och Skåne (+9%). Alla storstadsmyndigheterna har en tydligare ökning av personuppkarade brott jämfört med redovisade ärenden till åklagare. Skåne som i stort sett hade ett oförändrat antal redovisade ärenden till åklagare jämfört med 2006 har ökat antalet personuppkarade brott med 9 procent. Jämtland har haft den procentuellt största ökningen av antal personuppkarade brott (+141%), än tydligare än ökningen av antal redovisade ärenden till åklagare. Västmanland har ökat antalet personuppkarade brott med 28 procent, något mindre tydlig ökning än antal redovisade ärenden till åklagare. De har dock ökat personuppkaringsprocenten markant (+11 procentenheter) och har den högsta personuppkaringsprocenten av polismyndigheterna. Jönköping har ökat antal personuppkarade brott än mer än antal redovisade ärenden till åklagare (+21% respektive +15%).

Trafik

Trafik är liksom narkotikabrott ett område där Polisens ingripanden genererar nästan samtliga av de ärenden som utreds. Det innebär det finns stora variationer i utvecklingen av redovisade trafikbrottsärenden till åklagare mellan jämförbara polismyndigheter beroende på polismyndighetens prioritering. Under 2007 har flertalet av polismyndigheterna ökat antal redovisade trafikbrottsärenden till åklagare, inklusive Stockholm och Skåne (båda +10%). För både Stockholm och Skåne har det bl.a. skett markanta öknings av redovisade drograttfylleriärenden

(över 100 procent), men även hastighetsöverträdelser på väg och beteendebrott har fortsatt att öka.

Som nämnts ovan har Stockholm ökat antalet ärenden redovisade med förenklat utredningsförfarande enligt RB 23:22 med 41 procent. Till största delen är det redovisningar av olovlig körning. Även i Jönköping (+52%) och Örebro (+32%) har det skett tydliga öknings av antalet förenklade redovisningar enligt RB 23:22.

Av antal personuppkarade brott totalt sett består Värmlands del till 54 procent av personuppkarade brott inom brottsområde 2. Även i Blekinge, Västernorrland, Västmanland och Halland består 50 procent eller mer av personuppkarade brott inom brottsområde 2. För Kronoberg, Södermanland och Jämtland är samma andel 38–39 procent.

Utvecklingen av utfärdade ordningsbot och personuppkarade trafikbrott

Hälften av polismyndigheterna har ökat antalet utfärdade ordningsbot, däribland Skåne (+5%), Västmanland (+14%), Norrbotten (+23%) och Jämtland (20%). Skåne har 2007 utfärdat fler ordningsbot än både Stockholm och Västra Götaland. Västra Götaland har minskat antalet utfärdade ordningsbot med 14 procent jämfört med 2006. Även i Stockholm har det skett en minskning (-2%). Utifrån vad antal utfärdade ordningsbot för hastighetsöverträdelser på väg visar, har polismyndigheterna inriktat sin hastighetskontroll på hastighetsöverträdelser från 1–10 km/timmen på vägar med hastighetsbegränsningar mellan 20 och 50 km/timmen. Alla polismyndigheter, med undantag för Södermanland, har ökat antalet utfärdade ordningsbot för denna typ av förseelse varav kraftiga öknings har skett bl.a. i Skåne, Östergötland, Västmanland, Halland, Uppsala och Blekinge.

Ökningen av antal personuppkarade trafikbrott (+4%) beror till stor del på Stockholm där antalet personuppkarade brott har ökat kraftigt, till 15 426 (+13%).

Följande polismyndigheter har haft en ökning 2007 både när det gäller antal redovisade ärenden till åklagare och antal personuppkarade brott samt antal utfärdade ordningsbot: Jämtland, Östergötland, Uppsala, Norrbotten, Kronoberg och Kalmar. Gävleborg och Västra Götaland har haft en minskning för alla tre delarna, redovisade ärenden till åklagare har dock endast minskat marginellt för Västra Götaland.

Brottsområde 3

För hela brottsområde 3 varierade andelen ärenden redovisade till åklagare, i förhållande till inkomna ärenden, för landets polismyndigheter. Polismyndig-

Foto: Patrick Trägårdh

heten i Gävleborg redovisade 34 procent, följt av Polisens i Västmanland och Östergötland, båda 33 procent. Polisen i Jönköping redovisade 22 procent medan Jämtland och Kalmar redovisade 26 procent.

Vid Polismyndigheten i Stockholms län minskade antalet redovisade ärenden för brottsområde 3 med 189 ärenden motsvarande 1 procent. Den huvudsakliga förklaringen till denna minskning är ett minskat antal redovisade ärenden för kategorierna bedrägeribrott och övriga specialstraffrättsliga brott. Antalet personuppklarade brott för bedrägeribrott minskade med 532 brott. Stockholm ökade antalet öppna ärenden över 12 månader med 42 procent motsvarande 1 189 ärenden, främst för kategorin bedrägeribrott.

Polisen i Västra Götaland ökade antalet redovisade ärenden för brottsområde 3 med 32 ärenden vilket i princip är ett oförändrat resultat jämfört med 2006. Antalet redovisade ärenden för kategorin bedrägeribrott (övrigt bedrägeri) minskade och antalet redovisade för övriga specialstraffrättsliga brott (Lagen om förbud mot knivar och andra farliga föremål) ökade. För övriga specialstraffrättsliga brott ökade antalet personuppklarade brott tydligt, 408 brott, medan det minskade för bedrägeribrott med 149 brott. I Västra Götaland ökade antalet öppna ärenden över 12 månader med 8 procent motsvarande 145 ärenden, främst för kategorin bedrägeribrott.

Polisen i Skåne ökade antalet redovisade ärenden för brottsområde 3 med 7 procent jämfört med 2006. Ökningen förklaras av en markant ökning av antalet redovisade bedrägeribrott (främst för bedrägeri med kontokort och bedrägeri mot försäkringskassa) och övriga specialstraffrättsliga brott (Lagen om förbud mot knivar och andra farliga föremål). Antalet personuppklarade brott för bedrägeribrott ökade med 584 brott. I Skåne minskade antalet öppna ärenden över 12 månader med 17 procent motsvarande 221

ärenden, främst för kategorin bedrägeribrott.

Polismyndigheten i Skåne redovisar sammanfattningsvis ett bättre resultat än Stockholm och Västra Götaland. Detta beror på ett tydligt ökat antal redovisade ärenden främst för brottskategorierna bedrägeribrott och övriga specialstraffrättsliga brott. Samtidigt har antalet öppna ärenden över dels 6 månader, dels 12 månader inte ökat hos polisen i Skåne. Polismyndigheten i Skåne har också ett relativt högt antal personuppklarade brott för brottsområde 3.

Polismyndigheterna i Värmland och Västernorrland har redovisat ett relativt högt antal ärenden, liksom personuppklarade brott, till åklagare för brottsområde 3 samtidigt som de inte ökat antalet öppna ärenden över 12 månader. Båda myndigheterna har relativt goda resultat för brottskategorierna bedrägeribrott och övriga specialstraffrättsliga brott.

Polismyndigheterna i Kalmar och Västerbotten har relativt få redovisade ärenden för brottsområde 3 jämfört med 2006. Ett minskat antal redovisade ärenden för brottskategorin bedrägeribrott förklarar nedgången. I Västerbotten har antalet öppna ärenden över 12 månader ökat med 36%. Det förklaras främst av en ökning för kategorin bedrägeribrott. Kalmar har relativt låga resultat för respektive brottskategori när det gäller personuppklarade brott.

Tydliga öknings av öppna ärenden över 12 månader för dels brottsområde 3, dels kategorin bedrägeribrott noteras för polismyndigheterna i Blekinge, Jönköping och Västmanland.

Genomförande

Vid genomförande av arbetet med utredning och lagföring krävs att det sker rätt och aktiv prioritering genom hela utredningsprocessen. Resultatmått för att mäta detta utgår huvudsakligen från bearbetade ärenden (ärenden med inledd förundersökning eller förenklad redovisning enligt RB 23:22), gamla öppna ärenden (äldre än 6 månader) samt medelgenomströmningstid. Tillsammans ger de en översiktlig bild av utredningsflödet, d.v.s. hur mycket av det som inkommit som bearbetats för respektive brottsområde och brottskategori samt hur många gamla ärenden som fortfarande är öppna och hur lång tid det tar att utreda ärendena.

Ytterligare resultatmått som ingått i bedömningen av genomförandet är andelen ärenden med tillkommande misstänkt i förhållande till inkomna ärenden. Det ger en bild av förmågan att genom spanings- och utredningsinsatser, i ett senare skede få fram en misstänkt i ärendet. En hög andel ärenden med tillkommande misstänkta är dock inte självklart ett uttryck för god effektivitet i det vidare utredningsarbetet. Värderingen av utfallet kräver en fördjupad analys. Därutöver innehåller avsnittet resultatmått som fokuserar på uppdragandet av DNA-spår⁴⁰.

Ett ökat antal bearbetade ärenden, men minskad andel

Antalet bearbetade ärenden har ökat tydligt för samtliga brottsområden och för de flesta brottskategorier. Mot bakgrund av att antalet inkomna ärenden också ökat har andelen bearbetade ärenden i förhållande till inkomna ärenden inte ökat. För brottsområde 1 är andelen samma som 2006 och för brottsområde 3 något lägre. Trots att antalet bearbetade ärenden har ökat med 33 procent för brottsområde 2 har andelen bearbetade ärenden i förhållande till inkomna ärenden minskat markant. Huvudorsaken ligger i den stora ökningen av inkomna ATK-ärenden,

40 | Inrapporteringen av fingeravtrycksstatistik har försenats från Stockholm, och av den anledningen utgår fingeravtryck ur årsredovisningen.

som i många fall lagts ned direkt p.g.a. att utredningsuppslag saknats. För narkotikabrott har andelen dock ökat (från 94 % till 96 %).

Stora skillnader mellan andelen bearbetade ärenden för brottsområde 1

Det finns stora skillnader mellan andelen bearbetade ärenden inom brottsområde 1. En klar majoritet av de inkomna ärendena för våldsbrott (88 %) och övriga brott mot person (64 %) har bearbetats. Tvärtom är det endast en minoritet av tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp (22 %) respektive skadegörelsebrott (18 %) som bearbetats. I samtliga fall, utom för tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp, innebär det minskade andelar i förhållande till 2006.

Våldsbrottsärenden innefattar ofta goda initiala utredningsförutsättningar (gripna, vittnesutsagor och konkreta brottsmisstankar utan gripande på platsen), medan flertalet typer av tillgreppsbrott och skadegörelsebrott initialt har betydligt mindre tydliga utredningsuppslag. Det ska dock noteras att andelen bearbetade ärenden ökat (från 21 till 22 %) för tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp. Det antyder att ambitionsnivån ökat, även om det också kan handla om förändringar av brottsstrukturen. Dock innebär utvecklingen under 2007 att det för andra året i följd avslutats fler bearbetade våldsbrottsärenden (110 883) än ärenden med tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp (107 858).

Allt fler ärenden bearbetas för de flesta brottskategorierna

Allt fler av de inkomna ärendena har bearbetats under de senaste åren. Utvecklingen har fortsatt under 2007 för alla brottskategorierna utom trafikbrott, tillgrepp i butik och ekonomiska brott.

Trots den minskade andelen bearbetade ärenden för trafikbrott (från 54 till 47 %) har antalet bearbetade ärenden ökat rejält (+ 45 %). Även antalet bearbetade narkotikabrottsärenden har ökat tydligt (+ 8 %).

Ökningen för brottsområde 3 (+ 5 %) förklaras i huvudsak av en stor ökning av antalet bearbetade ärenden med bedrägeribrott m.m. (+ 12 %).

TABELL 49 | ANDEL BEARBETADE ÄRENDEN I FÖRHÅLLANDE TILL INKOMNA ÄRENDEN 2005–2007.

	2005	2006	2007
Brottsområde 1*	32%	34%	34%
Brottsområde 2**	61%	62%	54%
Brottsområde 3***	71%	73%	70%
Totalt	42%	45%	43%

* Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott.

** Narkotikabrott och trafikbrott.

*** Övriga brott.

Foto: Patrick Trägårdh

Andel ärenden med tillkommande misstänkta

Andelen har minskat när ATK-ärenden exkluderas

Andelen ärenden med tillkommande misstänkt verifierar i stort utvecklingen för ärenden redovisade till åklagare, dvs. en minskad andel för brottsområde 1 och 3. Det innebär att för de ärenden som inkommit har antalet ärenden där en misstänkt skrivits in mer än två dagar efter ärendet upprättas har minskat. Detta kan ha skett parallellt med att antalet ärenden med misstänkt (inkl. de med misstänkta redan initialt) har minskat i förhållande till antalet inkomna ärenden – den statistiken saknas dock i nuläget. Den stora ökningen av andelen tillkommande misstänkt för brottsområde 2 respektive ökningen totalt handlar helt om ett mycket stort antal ATK-ärenden med tillkommande misstänkt. Av de inkomna ATK-ärendena var 26 procent med tillkommande misstänkt. Det ska jämföras med cirka 3 procent som var genomsnittligt för polismyndigheterna. Exkluderas ATK-ärenden har både andelen för brottsområde 2 och 3 totalt minskat. Ökningen av antalet tillkommande misstänkta har varit markant för trafikbrott (+164%) genom ATK-verksamheten.

Det finns stora skillnader mellan andelen ärenden med tillkommande misstänkt sett över brottskategorierna. Normalt har det minst betydelse för bedömningen av prestationen i form av tillkommande misstänkta för de brottskategorier som till största delen består av ingripandebrott, främst narkotikabrott, butikstillgrepp, trafikbrott och övriga specialstraffrättsliga brott. För dessa brottskategorier är det normalt endast en marginell andel av ärendena som har tillförts en misstänkt efter initialskedet. Emellertid har många av de som misstänkts via ATK tillförts ärendet.

För brottskategorierna inom brottsområde 1 och för bedrägeribrottsärenden är förmågan att i efterhand tillföra en misstänkt person mycket betydelsefull för antalet ärenden som kan redovisas till åklagare. Att andelen ärenden med initiala misstänkta i förhållande till inkomna ärenden ändå är större för brottsområde 2 och brottsområde 3 förklaras av att det totala antalet ärenden med misstänkta för dessa båda brottsområden är betydligt större än för brottsområde 1.

TABELL 50 | ANDEL ÄRENDE MED TILLKOMMANDE MISSTÄNK I FÖRHÅLLANDE TILL INKOMNA ÄRENDE FÖRDELAT ÖVER BROTTSSOMRÅDEN VID POLISMUNDIGHETERNA 2005–2007.

	2005	2006	2007
Brottsområde 1*	4,00%	4,40%	4,10%
Brottsområde 2**	7,60%	7,60%	12,90%
Exkl. ATK-ärenden	7,60%	6,60%	4,30%
Brottsområde 3***	7,70%	7,80%	7,10%
Totalt	5,10%	5,40%	6,70%
Exkl. ATK-ärenden	5,10%	5,20%	4,60%

* Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott.

** Narkotikabrott och Trafikbrott.

*** Övriga brott.

Antalet gamla öppna ärenden följer i stort utvecklingen av inkomna ärenden

Andelen äldre öppna ärenden bedöms som i stort sett oförändrad sedan 2005. Ökningen för brottsområde 1 ska ses mot bakgrund av den förändrade brottsstrukturen, med fler våldsbrott (med inledd förundersökning) och färre tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp (där förundersökning sällan inleds).

Minskningen av andel öppna ärenden äldre än 6 månader inom brottsområde 2 beror på trafikbrottsärenden. Antalet öppna trafikbrottsärenden äldre än 6 månader har ökat (+15%), vilket till stor del beror på öppna ärenden om hastighetsöverträdelse på väg som finns registrerade vid RPS, men eftersom antalet inkomna trafikbrottsärenden har ökat kraftigt har andelen minskat.

Stockholm hade 2006 jämfört med 2005 en kraftig ökning av antalet öppna trafikbrottsärenden, från 880 till 2 242 ärenden, främst hastighetsöverträdelse på väg. Under 2007 har antalet öppna trafikbrottsärenden äldre än 6 månader minskat till 1 127 ärenden (-50%), även de främst hastighetsöverträdelse på väg (-94%).

Färre DNA-träffar

Statistik över identifikationer till följd av spår i form av DNA syftar främst till att mäta om relevanta initiala åtgärder utförs i rimlig utsträckning där det kan leda till utredningsframgång. Än så länge visar emellertid statistik över DNA främst effekterna av den nya lagstiftningen som ger ökade möjligheter att ta DNA-prov på misstänkta personer. Statistiken är den som Statens kriminaltekniska laboratorium (SKL) redovisar över antalet registrerade DNA-profiler/-spår och antalet träffar.

Det som tydligt går att urskilja är att antalet registrerade DNA-profiler ökat rejält samtidigt som antalet träffar minskat ganska klart jämfört med 2006. ”Träffytan” eller referensinformationen utgörs i allt större utsträckning av identifierade personer med DNA-profil. Det är endast träffarna mot DNA-registret (dömda personer) som ökat under 2007. Däremot har antalet träffar mot utredningsregistret varit färre än föregående år.

Att träffarna ”spår mot DNA-register (dömda)” har ökat tydligt kan till del förklaras med att personer registrerade i DNA-registret börjar komma ut från

TABELL 51 | ANDEL ÖPPNA ÄRENDEN ÄLDRE ÄN 6 MÅNADER AV INKOMNA ÄRENDEN.

	2005	2006	2007
Brottsområde 1*	2,70%	2,80%	3,10%
Brottsområde 2**	2,50%	3,20%	2,40%
Brottsområde 3***	12%	12%	13%
Totalt	4,00%	4,20%	4,20%

* Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott

** Narkotikabrott och trafikbrott

*** Övriga brott

TABELL 52 | UTVECKLINGEN AV ANTAL DNA-PROFILER/-SPÅR 2005–2007.

	2005 Antal	2006 Antal	2007 Antal	2006–2007 Procutv	2005–2007 Procutv
REGISTRERADE DNA-PROFILER					
– i spårregistret	15 522	15 848	17 002	7%	10%
– i DNA-registret	4 276	8 549	16 796	96%	293%
– i utredningsregistret (pågående ärenden)	1 839	15 183	24 621	62%	1239%
Totalt	21 637	39 580	58 419	48%	170%
TRÄFFAR					
spår mot spårregistret	3 271	2 897	1 418	-51%	-57%
spår mot utredningsregistret	857	5 241	4 190	-20%	389%
spår mot DNA-registret (dömda)	285	508	854	68%	200%
Totalt	4 413	8 646	6 462	-25%	46%

anstaltsvistelse och de brott som begås av dem kan, via brottsplatsspår, kopplas till deras registrerade DNA-profiler.

Andel händelserapporter (HR) med polis-på-plats-tid inom 15 minuter

Vid sidan av Polisens förmåga att via en teknisk undersökning få fram brottsplatsspår som leder utredningen framåt är det bl.a. förmågan att snabbt komma till en brottsplats som är avgörande för att i initialskedet få så goda utredningsuppslag som möjligt. I PRR har ett urval av brottstyper valts ut för att de bäst representerar de brottstyper där Polisen har särskilt goda förutsättningar att vid pågående brottslighet gripa en misstänkt eller att snabbt få tag på viktiga vittnesuppgifter. Kriteriet för pågående brottslighet har definierats som liktydigt med att händelsen haft prioriteringsgrad 1 (ingripande ska ske omedelbart).

Resultatmättet har dock hittills inte fungerat som avsett. Många skillnader mellan polismyndigheterna återspeglar sannolikt fortfarande skillnader i sättet att prioritera händelser, snarare än skillnader i polis-på-plats-tider för pågående brott. Dessutom kan det finnas brister i tidsangivelserna.

Statistiken för 2007 har därför kompletterats med att mäta antalet av samtliga HR med en polis-på-plats-tid under 15 minuter för dessa brottstyper för prioritet 1–3. Det har också visat sig ge betydligt mer likartade värden för polismyndigheterna i förhållande till samtliga HR för de utvalda brottstyperna med prioritet 1–3.

Det finns stora skillnader mellan polismyndigheternas andel på-plats-tider under 15 minuter för brottstyperna men det verkar inte finnas något tydligt

samband med utredningsresultatet sett i termer av prestation och effekt.

Minskad medelgenomströmningstid

Genomströmningstider är ett komplicerat mått på Polisens utredningsverksamhet. Den varierar med typen av ärende, t.ex. grova kontra ringa brott respektive spanings kontra ingripandebrott. Dessutom finns ett problem med att medelgenomströmningstiden ökar när gamla ärenden avslutas, vilket innebär att effekten av att fler gamla ärenden avslutats, statistiskt sett, blir en ökad genomströmningstid. Dock jämnar detta ut sig över en längre tid.

Utvecklingen av genomströmningstiden måste ses i relation till åtminstone utvecklingen av lagföringen. Egenvärdet av att avsluta ärenden snabbt får inte växa sig så stort att det inkräktar på benägenheten att i rimlig och rationell utsträckning arbeta med ärendet för att uppnå utredningsframgång/lagföring.

Årets utveckling visar en minskning av medelgenomströmningstiden för merparten av brottskategorierna. Det har skett parallellt med att allt fler av de inkomna ärendena bearbetats. Minskningen av medelgenomströmningstiden är svårtolkad – å ena sidan är det positivt att tiden minskat trots att det krävts mer arbete i ärenden med inledd förundersökning, å andra sidan sker detta i flera fall parallellt med att det ökade antalet bearbetade ärenden inte lett till motsvarande ökning av ärenden redovisade till åklagare.

Att tiden ökat under 2007 för trafikbrott beror på att förundersökning har inletts i fler av ärendena, i och med att det inkommit markant fler trafikbrottsärenden som också i högre utsträckning redovisats till åklagare. Föregående års minskning av medelgenom-

TABELL 53 | ANTAL HÄNDELSERAPPORTER PRIORITET 1 MED EN POLIS-PÅ-PLATS-TID UNDER 15 MINUTER OCH ANDELEN AV SAMTLIGA HR (PRIORITET 1–3) 2006 OCH 2007 SAMT ANTAL HR MED PRIORITET 1–3 MED EN POLIS-PÅ-PLATS-TID UNDER 15 MINUTER OCH ANDELEN AV SAMTLIGA HR (PRIORITET 1–3) 2007.

	2006		2007			
	Antal prio 1 > 15 min.	Andel av samtliga HR (prio 1-3) Antal	Antal prio 1 > 15 min. Antal	Andel av samtliga HR (prio 1-3) Antal	Antal prio 1-3 > 15 min. Procutv	Andel av samtliga HR (prio 1-3) Procutv
Misshandel	4 144	11%	4 694	12%	20 157	52%
Våldtäkt	336	21%	352	20%	715	41%
Rån	1 374	27%	1 372	29%	2 559	54%
Tillgrepp av motorfordon	603	15%	610	15%	1752	42%
Tillgrepp ur och från motorfordon	329	8%	382	9%	1102	26%
Inbrottsstöld	2 375	5%	2 535	5%	12 381	27%
Skadegörelse	785	3%	1006	4%	10739	37%

strömningstiden för narkotikabrott, som delvis berodde på att allt fler ärenden innehöll ringa narkotikabrott, har följts av en ökning. Ökningen av ringa narkotikabrott har inte varit lika tydlig 2007 som 2006.

Åtgärder för att förkorta genomströmningstiderna och underlätta ärendehantering

Följande åtgärder har vidtagits:

Övergripande

- Bättre kontroll av ärendeflödet, med fler införda bevaknings-/gränsvärden för specifika typer av ärendens genomströmningstid.
- Riktat arbete med gamla öppna ärenden.
- Ökat fokus mot produktions- och produktivitetsmål.

I det inledande skedet av utredningsarbetet

- Ökade förutsättningar för mer effektiv spårsäkring, genom ökat antal tekniska spår, främst DNA och fingeravtryck.
- Fler aktiva förundersökningsledare tjänstgör under jourtid.
- Ökad användning av tekniska hjälpmedel (inkl. fickminnen, videokameror m.m.).

I den vidare utredningsprocessen har åtgärderna varit

- Bättre samordning av ärenden.
- Bättre kontroll över ärendeflödet och antalet öppna ärenden (inkl. särskilda s.k. avarbetningsgrupper).

TABELL 54 | MEDELGENOMSTRÖMNINGSTID (DAGAR).

	2005	2006	2007
Våldsbrott	105	107	104
Övriga brott mot person	74	75	68
Tillgreppsbrott (exkl. i butik)	14	16	16
Skadegörelsebrott	17	19	16
Narkotikabrott	24	27	33
Trafikbrott*	77	71	72
Bedrägeribrott m.m.	107	120	109
Ekonomiska brott	393	558	490
Tillgrepp i butik	50	47	41
Övriga Brottbalksbrott	111	115	105
Övriga specialstraffrättsliga brott	123	113	107
Totalt	39	43	42

I redovisningsprocessen

- Fler förenklade utredningsförfaranden RB 23:22, 23:21.
- Ökad uppföljning av användandet av ordningsbot.
- Närmare samverkan med åklagarna. Åtgärder för att underlätta ärendehantering (polis och åklagare).
- Ökad integration av utredningsarbetet mellan polisens utredare och åklagare.
- Ökad övergripande samverkan.
- Viss samlokalisering med åklagarna.
- Ökning av frekvensen för möten, avstämningar och information.
- Utveckling av särskilda roller, t.ex. mängdbrotts-åklagare.

Väsentliga skillnader mellan polismyndigheter

Att ärenden bearbetats är en förutsättning för att de ska kunna redovisas till åklagare och leda till lagföring. Andelen bearbetade ärenden är mest varierande och därmed mest intressant att analysera för brottsområde 1. Andelen bearbetade ärenden i förhållande till inkomna ärenden för brottsområde 1 har varierat mellan 28 till 48 procent. Högsta andelarna noteras vid Polisen i Västernorrland (48%), i Kalmar (47%) och i Blekinge (46%), och de lägsta i Stockholm (28%) och Uppsala (31%). För brottskategorierna är största skillnaden den stora variation som finns för tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp. De lägsta andelarna noteras för Uppsala och Stockholm (båda 16%) och de högsta för Blekinge (37%) och Västernorrland (36%). Det är inte självklart bra i sig att ha en hög andel bearbetade ärenden. Blekinges höga andel bearbetade ärenden i förhållande till inkomna ärenden motsvaras ju inte av en jämförelsevis alls lika hög andel ärenden till åklagare i förhållande till inkomna ärenden. Det kan dock med stor sannolikhet antas att Stockholms och Uppsalas låga andelar ärenden redovisade till åklagare i förhållande till inkomna ärenden för denna brottskategori direkt kan kopplas till den låga andelen bearbetade ärenden. Även vid Polisen i Västra Götaland (21%) och Skåne (22%) är andelen bearbetade ärenden för tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp förhållandevis låg.

Visst samband mellan andel tillkommande misstänkt och andel redovisade ärenden till åklagare för brottsområde 1

Det totala antalet ärenden med tillkommande misstänkt inom brottsområde 1 varierar mellan 2,6 och 7,2%.

Det finns ett samband sett över polismyndigheters resultat för andel ärenden redovisade till åklagare respektive för tillkommande misstänkt i förhållande till antalet inkomna ärenden inom brottsområde 1. Till exempel har Stockholm den lägsta andelen i båda

Foto: Magnus Westerborn

fallen. Även Skåne, Blekinge och Dalarna har låga andelar i båda fallen. Höga andelar för både ärenden redovisade till åklagare och tillkommande misstänkt förekommer främst i Jämtland och i Värmland.

Det förekommer dock stora skillnader vid flera polismyndigheter. Särskilt gäller det för Jönköping som har låg andel ärenden redovisade till åklagare, men en förhållandevis klart högre andel för tillkommande misstänkt. Norrbotten har en genomsnittlig andel ärenden redovisade till åklagare och en av de allra högsta andelarna ärenden med tillkommande misstänkt. Även i Västra Götaland är skillnaden signifikant såtillvida att andelen ärenden redovisade till åklagare var den näst lägsta, medan andelen tillkommande misstänkt var förhållandevis högre (position 15). Tvärtom så har Västmanland en av de högre andelarna för ärenden redovisade till åklagare, med en av de lägre för tillkommande misstänkt. Även i Uppsala var andelen ärenden redovisade till åklagare förhållandevis högre än tillkommande misstänkt.

En hög andel ärenden med tillkommande misstänkt i förhållande till antalet inkomna ärenden kan vara, vilket är avsikten med måttet, att det finns en god förmåga att få fram misstänkta efter brottets initialske. Tyvärr kan den slutsatsen inte dras med säkerhet. Andra möjliga förklaringar är att andelen missänkta generellt sett är hög, och därför även ärenden tillkommande misstänkt, men även att de misstänkta helt enkelt skrivs in sent, trots att de egentligen är sådana som fanns där redan initialt i ärendet. För att komma närmare anledningen till en viss andel ärenden med tillkommande misstänkt i förhållande till antalet inkomna ärenden behöver även det totala antalet ärenden med misstänkt finnas med som mått i PRR, och därmed antalet ärenden med initiala misstänkta. Dessa resultatmått processas

för närvarande inom ramen för utvecklingen av PRR. En hög andel av både ärenden med initial misstänkt och av ärenden med tillkommande misstänkt är sannolikt det optimala.

Ökning av antalet öppna ärenden äldre än 6 månader

I förhållande till antalet inkomna ärenden har antalet öppna ärenden äldre än 6 månader varit samma som 2006 (4,2%). Antalet öppna ärenden har dock ökat med 15 procent, vilket är den klart största ökningen under många år.

De största ökningarna procentuellt sett, vid sidan av Rikspolisstyrelsen (+ 148%), har förekommit vid Polisen i Blekinge (+ 76%), Norrbotten (+ 67%), Gotland (+ 43%), Västerbotten (+ 40%), Västmanland (+ 40%) och Jönköping (+ 37%). Antalet har också ökat tydligt vid Polisen i Västra Götaland (+ 21%) och Stockholm (+ 16%). Det är enbart vid Polisen i Västernorrland (- 24%), Jämtland, Kronoberg, Gävleborg (alla - 19%) och Skåne (- 6%) som antalet minskat klart. Sett i andel i förhållande till inkomna ärenden har andelen ökat vid en majoritet (13) av polismyndigheterna, mest i Västerbotten och Norrbotten. Även i Kalmar och Västmanland har den ökat påtagligt. Minskade andelar märks främst för Jämtland, Kronoberg och Västernorrland.

I stort sett är det samma polismyndigheter som har de högsta andelarna i förhållande till inkomna ärenden som haft detta i flera år. Högsta andelen noteras för Jämtland (9,5%), följd av Västerbotten, Kalmar (båda 7,6%), Dalarna (7,5%), Värmland (6,8%), Södermanland (5,6%) och Västra Götaland (5,0%). Av dessa är det i Västerbotten, Kalmar och Västra Götaland som andelen vuxit mest under 2007. Sett enbart till brottsområde 1 är det samma polismyndigheter som har de högsta andelarna i förhållande till inkomna ärenden.

Andelen för hela brottsområde 1 i förhållande till inkomna ärenden har ökat (från 2,8 till 3,1 %). Det innebär att antalet gamla ökat mer än inkomna ärenden.

Resursinsats

Resursinsatsen utgör grundförutsättningen för verksamheten. Antalet anställda och deras arbetade tid utgör – tillsammans med kompetens, motivation och utrustning – grunden i resursinsatsen. Den arbetade tiden jämförs med antalet inkomna ärenden. Syftet är att studera om resursprioriteringen är rimlig och rationell. Det är emellertid mycket komplicerat att jämföra och värdera polismyndigheternas värden, och därför kan en sådan analys bara göras på en mycket övergripande nivå.

Den nya strukturen för tidredovisningen gör att det endast finns redovisade timmar för 2006 och 2007. De timmar som redovisas för 2006 är uppdaterade sedan föregående årsredovisning. Vid bedömningen av utvecklingen av arbetsproduktiviteten kompletteras utvecklingen av resursinsatsen med utvecklingen av antalet anställda och årsarbetskrafter totalt och för poliser⁴¹. Dessutom kan resurstimmar redovisas fördelat över polismyndigheter, brottsområden och brottskategorier. Tiden är uppdelad i bl.a. aktiviteterna planlagd och händelsestyrd verksamhet. Inom ramen för resursinsatsen ligger utvecklingen av förmågan att prioritera, leda och styra verksamheten.

Av all polisverksamhet, mätt i arbetad tid, svarade utredning och lagföring för 36 procent 2007. Sett enbart till verksamheten vid polismyndigheterna var andelen högre (40%). Om den totala verksamheten avgränsas till kärnverksamheten inom rättsväsendet utgjorde utredningstimmarna över hälften (54%) av den arbetade tiden vid polismyndigheterna.

Det är svårt att bedöma hur det ökade antalet anställda poliser, och i någon mån årsarbetskrafter, påverkat förutsättningarna för arbetet med utredning och lagföring. Å ena sidan har mycket sannolikt den del av utredningsverksamheten som avser initiala åtgärder och ingripandeverksamhetens aktiviteter kunna utföras på ett bättre sätt eftersom fler och yngre poliser arbetar i yttre tjänst. Å andra sidan har många erfarna brottsutredare avslutat sin tjänst, vilket inneburit att mycket rutin och kompetens har försvunnit från Polisen. Det innevarande årets uteblivna resultatförbättring inom utredning och lagföring beror sannolikt till del på att den personal som försvunnit inte fullt ut kunnat ersättas ännu.

41 | För bedömningen används endast statistiken över poliser, även om det också finns annan personal som arbetar med utredningsverksamhet (civila utredare). Poliserna bedöms dock bättre återspegla en relevant resurs för utredningsverksamheten än samtliga anställda.

Tidredovisningen för utredning och lagföring bedöms hålla en godtagbar kvalitet. Emellertid har viss underrapportering av tid konstaterats för några polismyndigheter. Detta har tagits i beaktande vid nyckeltalsjämförelser med utgångspunkt i arbetad tid. Den totala utredningstiden inkluderar även utredningstimmar vid Rikskriminalpolisen (RKP), Statens kriminaltekniska laboratorium (SKL) och Rikspolisstyrelsen (RPS).

De timmar som redovisas i tabellerna i det följande innehåller en känd underrapportering av redovisad arbetstid för RKP och SKL. Dessa timmar har redovisats till RPS i samband med årsredovisningen, men ännu inte lagts in i uppföljningssystemet (VUP). En sådan extra redovisning av tid har också skett för Polishögskolan (PHS), men i detta fall berörs inte timmarna för utredning och lagföring. För utredning och lagföring gäller att cirka 200 000 timmar har rapporterats extra för SKL och cirka 25 000 timmar för RKP. Detta motsvarar ungefär 150 årsarbetskrafter ytterligare för utredning och lagföring.

Ökat antal inkomna ärenden har sannolikt krävt mer resurser

En tydlig utveckling under 2006 har varit att antalet inkomna ärenden ökat. Det är bara ärenden med tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp som minskat (-2%), medan antalet våldsbrott (+6%) och övriga brott mot person (+10%) fortsatt att öka. Dessutom har antalet ökat inom alla andra brottskategorier utom ekonomiska brott. Bedömningen är att belastningen på utredningsverksamheten ökat tydligt under 2007.

Brottsområde 1 dominerar den totala resursinsatsen

Det finns en ganska god överensstämmelse mellan fördelningen över brottsområden för antalet utredningstimmar respektive för inkomna ärenden. En majoritet av såväl utredningstimmar (65%) som inkomna ärenden (63%) avser brottsområde 1. Utredningsverksamheten inom brottsområde 1 omfattar också en stor del av all kärnverksamhet inom rättsväsendet vid polismyndigheterna (35%).

En klar majoritet av den arbetade tiden (92%) avser händelsestyrd verksamhet. Den tiden består av anmälningsupptagning (8%), ingripandeverksamhet (21%) och fortsatt utredningsarbete (71%). Den del (8%) som avser planlagd verksamhet består av kriminalunderrättelseverksamhet/brottsanalys (30%) samt planlagd spaning (70%).

Det har under 2006 skett en förskjutning av andelen av samtliga inkomna ärenden från brottsområde 1 till brottsområde 2. Orsaken är i huvudsak det klart ökade antalet inkomna ATK-ärenden (trafik). Detta har dock inte medfört att resursinsatsen ökat

mer inom brottsområde 2 än i övrigt, tvärtom är det inom brottsområde 1 och 3 som antalet timmar ökat tydligast. Det finns också en del uppenbara brister i tidredovisningen sett över 2006 och 2007 för RPS och RKP. Detta har bl.a. förstärkt ökningen av resurstimmar inom brottsområde 2 på ett sätt som inte bedöms rimligt, även om utredningsverksamheten ökat vid RPS. Exkl. RPS och RKP har resurstiden för brottsområde 2 minskat något.

Brottsområde 1. Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott

Allt fler inkomna ärenden, men i stort sett oförändrad belastning

De 143 inkomna ärendena per 1 500 arbetade utredningstimmar inom brottsområde 1 innebär ett högre antal än brottsområde 3 (123), men lägre än brottsområde 2 (189). Antalet inkomna ärenden har ökat för brottsområde 1 under 2007. Det innebär att utvecklingen med ett minskat antal som varit rådande sedan 2002 inte har fortsatt. Viktigt att notera är att antalet inkomna våldsbrottsärenden samt övriga brott mot person fortsatt att öka. Strukturförändringen inom brottsområde 1 med en växande andel våldsbrott respektive övriga brott mot person, och en krympan- de andel tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp, har därmed förstärkts. Däremot har antalet ärenden med skadegörelsebrott ökat rejält under 2007.

Strukturförändringen har stor betydelse för Polisens utredningsverksamhet. De initiala förutsätt- ningarna för att utreda ärenden med våldsbrott

respektive med tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp skiljer sig avsevärt åt. Den fortsatta ökningen av antalet inkomna våldsbrottsärenden är den mest tydliga ökningen av belastningen. De många inkomna ärendena med tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp respektive skadegörelsebrott tar inte alls lika mycket av Polisens utredningsresurser i anspråk som våldsbrotten. Ökningen av övriga brott mot person utgör också en ganska stor ökning av belastningen. Den planlagda tiden inom brottsområde 1 (5 %) är mindre än för all utredningsverksamhet och de båda övriga brottsområdena. En majoritet (72 respektive 54 %) av både den planlagda respektive den händelse- styrda tiden inom brottsområde 1 avser våldsbrott.

Allt fler inkomna ärenden med våld och övriga brott mot person

Antalet inkomna ärenden med våldsbrott respektive med övriga brott mot person har fortsatt att öka, till 126 159 respektive 53 026 ärenden (+ 6,2 % respektive + 10 %). Det innebär att föregående års mycket kraftiga ökning har följts av en fortsatt tydlig ökning.

I absoluta tal har ärenden med misshandel ökat med cirka 4 500 ärenden (+ 6,9 %), olaga hot med cirka 1 050 ärenden (+ 5,6 %) och våldtäkt med cirka 330 ärenden (+ 9,3 %). I övrigt har stora ökningar av inkomna ärenden förekommit både antalsmässigt och procentuellt för de flesta typer av våldsbrottsärenden. Det har dock endast skett en liten ökning av inkomna ärenden med rån (+ 1,1 %).

TABELL 55 | ANTALET RESURSTIMMAR (UTREDNINGSTIMMAR) RESPEKTIVE REDOVISADE ÄRENDEN TILL ÅKLAGARE T.O.M. DET ANDRA TERTIALET 2006 OCH 2007 FÖRDELADE ÖVER BROTTSSOMRÅDEN.

	Timmar		Andel		Inkomna ärenden		Andel	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Brottsområde 1*	8 221 771	8 722 289	64%	65%	799 278	832 802	68%	63%
Brottsområde 2**	2 485 373	2 551 634	19%	19%	208 753	321 621	18%	24%
Brottsområde 3***	2 049 504	2 166 045	16%	16%	160 957	177 260	14%	13%
Totalt	12 756 648	13 439 968	100%	100%	1 168 988	1 331 683	100%	100%

PER 1 500 TIMMAR

	2006	2007	2006–2007
Brottsområde 1*	5 481	5 815	6%
Brottsområde 2**	1 657	1 701	3%
Brottsområde 3***	1 366	1 444	6%
Totalt	8 504	8 960	5%

* Brott mot person, tillgrepps- och skadegörelsebrott.

** Narkotikabrott och Trafikbrott.

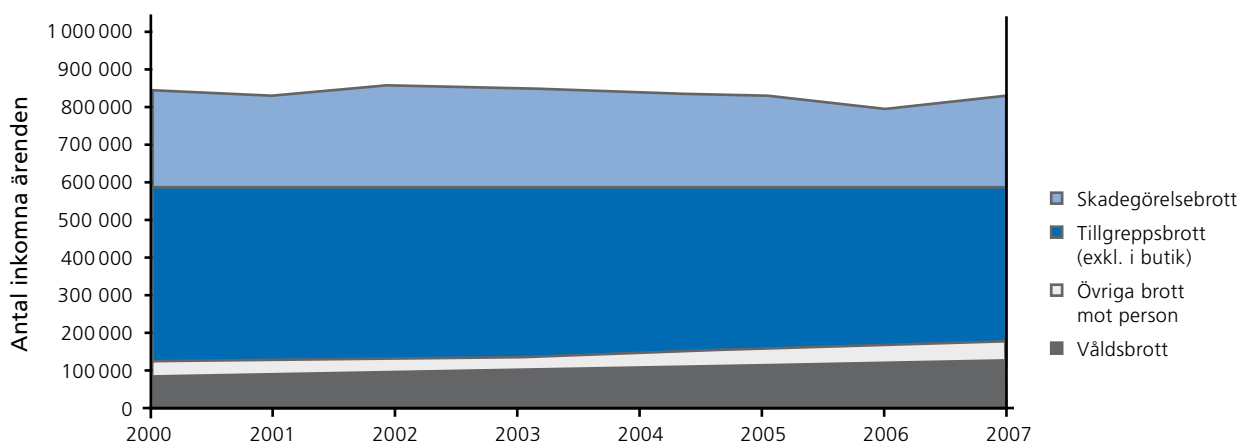
*** Övriga brott.

Utredningstimmarna för våld har utgjort över hälften (55%) av utredningstimmarna inom brottsområde 1 och en stor del (37%) av samtliga utredningstimmor vid polismyndigheterna. Samtidigt har antalet inkomna våldsbrottsärenden endast utgjort en ganska liten del (15%) av de inkomna ärendena inom brottsområde 1 och en än mindre (10%) av samtliga inkomna ärenden. Våld är den brottskategori som i förhållande till inkomna ärenden ägnats klart störst resursinsats (40 inkomna ärenden per 1 500 utredningstimmor) inom brottsområde 1. Av samtliga

brottskategorier är det bara ekonomiska brott som ägnas en större resursinsats i förhållande till antalet inkomna ärenden.

Ökningen för övriga brott mot person beror mest på att ärenden med ofredande ökat med cirka 3 212 ärenden (+ 12%). Utredningstimmarna för övriga brott mot person har utgjort en liten del (8%) av utredningstimmarna inom brottsområde 1 och en något mindre andel (6%) av de inkomna ärendena. Trots att övriga brott mot person ägnats mindre resurstid per 1 500 timmar (110) är detta ändå en

FIGUR 3 | ANTAL INKOMNA ÄRENDEN FÖRDELAT ÖVER BROTTSKATEGORIER INOM BROTTSSOMRÅDE 1 2000–2007.

TABELL 56 | ANTALET UTREDNINGSTIMMAR FÖRDELADE ÖVER PLANLAGD RESPEKTIVE HÄNDELSESTYRD UTREDNINGSVÄRSAMHET T.O.M. DET ANDRA TERTIALET 2006 OCH 2007.

	Timmar		Andel	
	2006	2007	2006	2007
Planlagd	1 239 062	1 065 625	9%	8%
Händelsestyrd	11 824 350	12 313 387	91%	92%
Totalt	13 063 412	13 379 012	100%	100%

PER 1 500 TIMMAR

	2006	2007	2006–2007
Planlagd	826	710	-14%
Händelsestyrd	7 883	8 209	4%
Totalt	8 709	8 919	2%

TABELL 57 | ANTALET UTREDNINGSTIMMAR OCH INKOMNA ÄRENDEN SAMT ANTALET INKOMNA ÄRENDEN PER 1 500 UTREDNINGSTIMMAR FÖR BROTTSSOMRÅDE 1 BROTT MOT PERSON, TILGREPPS- OCH SKADEGÖRELSEBROTT VID POLISMYNDIGHETERNA 2005–2007.

	2005 Antal	2006 Antal	2007 Antal	2006–2007 Procutv	2005–2007 Procutv
Inkomna ärenden	834 154	799 278	832 802	4%	-0,2%
Per 1 500 timmar	-	146	143	-2%	-

brottskategorier som ägnas förhållandevis stor resurs i förhållande till antalet inkomna ärenden – betydligt större än tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp och skadegörelsebrott.

Fortsatt minskat antal tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp

Ärenden med tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp har minskat något (-2%), med drygt 10 000 ärenden, till 491 236. Det innebär att utvecklingen med ett minskat antal ärenden har fortsatt, om dock i klart mindre omfattning är de två föregående åren. Brottskategorin omfattar en stor del (58%) av samtliga ärenden inom brottsområde 1.

Antalet ärenden med tillgrepp ur och från motor-drivet fordon står för den enskilt största minskningen (-10%), eller nästan 11 000 ärenden. Detta är en brottstyp som sällan (9%) bearbetas – i de flesta fall läggs den typen av ärenden ned direkt. Även ärenden med biltillgrepp har minskat klart (-14%), eller med 4 900 ärenden. Dessa ärenden har en klart högre andel bearbetade ärenden (53% för fullbordade och 18% för försök).

Ett ökat antal ärenden med inbrott i villa, lägenhet

Ärenden med inbrottsstöld i villa, radhus eller lägenhet är sannolikt den typ av mer omfattande tillgreppsbrottslighet som ägnas mest utredningsresurser per ärende. Inkl. försöksbrotten har dessa ärenden ökat klart under 2007 (+14%), eller med cirka 1 850. Även om försöksbrotten procentuellt sett ökat lika mycket som de fullbordade så är det ärenden med de fullbordade brotten som antalsmässigt ökat mest, med 1 628 ärenden. Dessa typer av brott har en andel bearbetade ärenden (cirka 80%) som gör att de ligger ungefär i paritet med våldsbrott, och utgör en tydlig särkategori av tillgreppsbrott.

Utredningstimmarna för tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp har utgjort något under en tredjedel

(30%) av samtliga utredningstimmor inom brottsområde 1 och en femtedel (20%) av samtliga utredningstimmor vid polismyndigheterna. Totalt sett har ärenden med tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp ägnats en betydligt mindre resursinsats i förhållande till inkomna ärenden (283 inkomna ärenden per 1 500 utredningstimmor) än våldsbrott. Förklaringen ligger i det mycket stora antal ärenden som läggs ned direkt (cirka 75%) eller där förundersökning inte inleds (78%).

Rejäl ökning av antalet skadegörelsebrott

De 162 381 inkomna skadegörelsebrottsärendena innebär att antalet har ökat rejält (+24%) i förhållande till föregående år. Brottskategorin omfattar en större del (från 16 till 19%) av samtliga ärenden inom brottsområde 1. Totalt sett har ärenden med skadegörelsebrott ägnats den minsta resursinsatsen i förhållande till inkomna ärenden (445 inkomna ärenden per 1 500 utredningstimmor) inom brottsområde 1. Det innebär en ökning (+11%) av belastningen i förhållande till resursinsatsen 2006.

Brottsområde 2. Narkotika- och trafikbrott

De 189 inkomna ärendena per 1 500 utredningstimmor innebär ett klart högre antal än för brottsområde 1. Antalet inkomna ärenden har dock ökat mycket under 2007. Ökningen avser nästan uteslutande ärenden med hastighetsöverträdelse på väg som inkommit genom den automatiska trafiksäkerhetskontrollen (ATK). Att antalet inkomna ärenden per 1 500 utredningstimmor är klart högre än för brottsområde 1 och 3 är ännu tydligare 2007. Ökningen från 126 till 189 inkomna ärenden per 1 500 utredningstimmor beror på den kraftiga ökningen av inkomna trafikbrottsärenden samtidigt som antalet redovisade utredningstimmor endast har ökat något jämfört med 2006.

Antalet inkomna narkotikabrottsärenden har fortsatt att öka, till 47 014 (+6%), men den kraftiga

TABELL 58 | ANTALET UTREDNINGSTIMMAR FÖR BROTTSSOMRÅDE 1 FÖRDELADE ÖVER PLANLAGD RESPEKTIVE HÄNDELSESTYRD UTREDNINGSVERSAMHET T.O.M. DET ANDRA TERTIALET 2006 OCH 2007.

	Timmor		Andel	
	2006	2007	2006	2007
Planlagd	569 556	390 045	7%	5%
Händelsestyrd	7 652 215	8 235 440	93%	95%
Totalt	8 221 771	8 625 485	100%	100%
PER 1 500 TIMMAR				
	2006	2007	2006–2007	
Planlagd	380	260	- 32%	
Händelsestyrd	5 101	5 490	8%	
Totalt	5 481	5 750	5%	

ökningen av antal inkomna ärenden för brottsområde 2 beror nästan uteslutande på att antalet inkomna trafikbrottsärenden har ökat markant, till 274 607 (+ 67%). Som nämnts tidigare avser ökningen till största delen ärenden med hastighetsöverträdelse på väg som inkommit genom Polisens och Vägverkets hastighestkameror och som registreras som inkomna ärenden vid Rikspolisstyrelsen.

Andelen planlagd tid inom brottsområde 2 är klart större än inom de övriga två brottsområdena. Det beror främst på att ett stort antal timmar ägnats planlagd spaning inom brottskategorin narkotikabrott.

Andelen planlagda utredningstimmar av samtliga planlagda utredningstimmar vid polismyndigheterna som avsåg narkotika har ökat från 38 procent till 43 procent⁴². Antalet planlagda utredningstimmar har dock minskat för brottsområde 2 (- 11%), och för narkotika och trafik. Antalet händelsestyrda utredningstimmar har däremot ökat för brottsområde 2 (+5%), och för både narkotika och trafik. Att antalet händelsestyrda utredningstimmar har ökat beror nästan uteslutande på att det har skett en ökning för trafik. En stor del förklaras av att det har skett tydliga

ökningar av redovisade timmar för Västra Götaland och att Rikspolisstyrelsen redovisar utredningstid för ATK-verksamheten, som inte fanns med 2006.

Narkotikabrott

Den fortsatta ökningen av antalet inkomna narkotikabrottsärenden beror som föregående år främst på brottet eget bruk av narkotika, som ökat till 26 867 (+ 11%). Ärenden med innehav av narkotika har också fortsatt att öka, till 2 841 (+ 6%). Även ärenden med överlåtelse av narkotika har ökat något, till 2 841 (+ 6%), vilket främst beror på en fortsatt ökning i Skåne men även en ökning i Västra Götaland och Norrbotten. Till skillnad mot föregående år innehåller varje inkommet överlåtelsebrott färre anmälda brott vilket innebär att sett till antalet anmälda överlåtelsebrott har antalet minskat med 4 procent. Det beror till stor del på Skåne där antalet anmälda överlåtelsebrott har minskat med 23 procent medan antalet inkomna överlåtelsebrott har ökat med 18 procent. I Västra Götaland och Norrbotten har även anmälda överlåtelsebrott ökat. Utredningstimmarna för narkotikabrott har utgjort drygt hälften (53%) av samtliga utredningstimmar inom brottsområde 2 vilket är en knapp minskning jämfört med 2006.

42 | Polisens årsredovisning 2006 redovisades att ungefär hälften (47%) av samtliga planlagda utredningstimmar vid polismyndigheterna avsåg narkotika. Under 2007 har fler utredningstimmar för 2006 inrapporterats för ett flertal polismyndigheter varför andelen inte stämmer med den som redovisades i årsredovisningen 2006.

TABELL 59 | ANTALET UTREDNINGSTIMMAR OCH INKOMNA ÄRENDEN SAMT ANTALET INKOMNA ÄRENDEN PER 1 500 UTREDNINGSTIMMAR FÖR BROTTSSOMRÅDE 2 NARKOTIKABROTT OCH TRAFIKBROTT 2005–2007.

	2005 Antal	2006 Antal	2007 Antal	2006–2007 Procutv	2005–2007 Procutv
Inkomna ärenden	196 060	208 753	321 621	54%	64%
Inkomna ärenden/1 500 timmar		126	189	50%	

TABELL 60 | ANTALET UTREDNINGSTIMMAR FÖR BROTTSSOMRÅDE 2 FÖRDELADE ÖVER PLANLAGD RESPEKTIVE HÄNDELSESTYRD UTREDNINGSVERSAMHET T.O.M. DET ANDRA TERTIALET 2006 OCH 2007.

	Timmar		Andel	
	2006	2007	2006	2007
Planlagd	500 964	474 001	20%	19%
Händelsestyrd	1 984 410	2 062 972	80%	81%
Totalt	2 485 373	2 536 973	100%	100%
Per 1 500 timmar				
	2006	2007	2006–2007	
Planlagd	334	316	- 5%	
Händelsestyrd	1 323	1 691	4%	
Totalt	1 657	1 691	2%	

Trafikbrott

Exklusive Rikspolisstyrelsen och ATK-verksamheten har antalet inkomna trafikbrottsärenden minskat med 6 procent, till drygt 144 000 ärenden. Antalet inkomna ärenden med drograttfylleri har fortsatt att öka, även beteendebrott och grovt rattfylleri fortsätter att öka något⁴³. I över hälften av polismyndigheterna har antalet inkomna trafikbrott minskat, varav tydligt i Jönköping (-28%), Västernorrland (-20%), Örebro (-17%) och Västra Götaland (-12%). Det beror främst på att det har skett minskningar av antalet inkomna hastighetsöverträdelse på väg.

Utredningstimmarna för trafikbrott har utgjort strax under hälften (47%) av samtliga utredningstimmar inom brottsområde 2 vilket är en knapp ökning jämfört med 2006. Trafik är en av de brottskategorier

43 | Utvecklingen för ärenden redovisade till åklagare för i första hand drograttfylleri ger inte en bra bild över utvecklingen för antalet brott som redovisats. Många av brotten har redovisats tillsammans med andra brottstyper, främst olovlig körning och narkotikabrott, som ofta står före rattfylleribrottet på anmälan och därmed bestämmer ärendets brottsrubricering (första brottet på anmälan).

som i förhållande till inkomna ärenden ägnats minst resursinsats (346 per 1 500 utredningstimmar).

Brottsområde 3. Övriga brott

Fler inkomna ärenden och ökad belastning

De 123 inkomna ärendena per 1 500 utredningstimmar innebär att antalet är det minsta av brottsområdena. Antalet inkomna ärenden har ökat rejäl under 2007 (+10%). Merparten av ärendena avser bedrägeribrott m.m. (32%) respektive butikstillgrepp (31%). Övriga ärenden består av de övriga brotten mot brottsbalken (20%) respektive övriga specialstraffrättsliga brott (17%) samt ett litet antal ekobrott (0,4%). Under 2007 är den mest tydliga utvecklingstendensten att antalet inkomna ärenden med bedrägeribrott m.m. ökat mycket (+22%). Dessutom har ärenden med övriga specialstraffrättsliga brott (+8%) respektive de övriga brotten mot brottsbalken (+6%) ökat tydligt. En viss ökning märks även för tillgrepp i butik (+3%), medan ekobrottsärendena minskat (-3%).

De inkomna ärendena per 1 500 utredningstimmar har varierat mellan 8 (ekobrott) och 184 (tillgrepp i

TABELL 61 | ANTALET UTREDNINGSTIMMAR OCH INKOMNA ÄRENDEN SAMT ANTALET INKOMNA ÄRENDEN PER 1 500 UTREDNINGSTIMMAR FÖR BROTTSSOMRÅDE 3 ÖVRIGA BROTT ÅREN 2004–2006 VID POLISMYNDIGHETERNA.

	2005 Antal	2006 Antal	2007 Antal	2006–2007 Procutv	2005–2007 Procutv
Inkomna ärenden	161 370	160 957	177 260	10%	10%
Inkomna ärenden/1 500 timmar		118	123	4%	

TABELL 62 | ANTALET UTREDNINGSTIMMAR FÖR BROTTSSOMRÅDE 3 FÖRDELADE ÖVER PLANLAGD RESPEKTIVE HÄNDELSESTYRD UTREDNINGSVIRKSAMHET T.O.M. DET ANDRA TERTIALET 2006 OCH 2007.

	Timmar		Andel	
	2006	2007	2006	2007
Planlagd	127 244	137 385	6%	6%
Händelsestyd	1 922 260	2 012 966	94%	94%
Totalt	2 049 504	2 150 351	100%	100%

PER 1 500 TIMMAR			
	2006	2007	2006–2007
Planlagd	85	92	8%
Händelsestyd	1 282	1 342	5%
Totalt	1 366	1 434	5%

butik. Det förekommer även ett stort antal inkomna ärenden per 1 500 utredningstimmar för bedrägeribrott m.m. (168). För de resterande två brottskategorierna, övriga specialstraffrättsliga brott och övriga brotten mot brottsbalken, var antalen 106 respektive 87.

Det märks en ökad belastning per 1 500 timmar för alla brottskategorierna utom ekobrott. Mest har belastningen ökat för bedrägeribrott m.m. (+12%).

Den planlagda tiden inom brottsområde 3 har i stort sett utgjort samma andel som för brottsområde 1. Den planlagda tid som arbetats riktar sig i huvudsak (57%) mot övriga brottsbalksbrott.

Ungdomar 12–17 år

Den mest tydliga utvecklingen är att antalet ungdomar skäligen misstänkta för narkotikabrott har fortsatt att öka under 2007.

Medelgenomströmningstiden har fortsatt att öka tydligt under 2007, med fyra dagar till 72 dagar. En sannolik förklaring är att andelen våldsbrott ökat och andelen tillgreppsbrott minskat. Våldsbrotten har generellt en betydligt längre medelgenomströmningstid än tillgreppsbrott.

Antalet inkomna ärenden har fortsatt att öka i stort sett lika mycket som föregående år.

Övergripande analys av myndighetsvisa skillnader

Antalet inkomna ungdomsbrottsärenden har fortsatt att öka i drygt hälften av alla polismyndigheterna, inklusive storstadsmyndigheterna. Stockholm har haft den kraftigaste ökningen av storstadsmyndigheterna med 1 616 fler inkomna ärenden än föregående år (+23%). Det är även procentuellt bland de kraftigaste ökningarna jämfört med övriga polismyndigheter som haft en ökning, endast Blekinge (+48%), Norrbotten (+40%), Östergötland (+25%) och Dalarna (+24%) har haft kraftigare ökningsar. Gävleborg, som hade den kraftigaste ökningen av antalet inkomna ungdomsbrottsärenden 2006, har under 2007 haft en minskning av antal inkomna ärenden med 18 procent. Förutom storstadsmyndigheterna har antalet inkomna ärenden ökat för andra året i rad för Kronoberg, Kalmar, Halland och Västerbotten.

Medelgenomströmningstiden har fortsatt att öka i Stockholm men minskat i Västra Götaland och Skåne. Antal ungdomar skäligen misstänkta för brott har till skillnad mot föregående år ökat i Västra Götaland och minskat i både Stockholm och Skåne.

TABELL 63 | ANTAL UNGDOMAR SKÄLIGEN MISSTÄNKTA FÖR BROTT RESPEKTIVE NARKOTIKABROTT ÅREN 2005–2007.

	2005 Antal	2006 Antal	2007 Antal	2006–2007 Procutv	2005–2007 Procutv
Antal ungdomar skäligen misstänkta för brott (ej brottsdeltagande)	29 854	29 881	28 375	-5%	-5%
Antal ungdomar skäligen misstänkta för brott (brottsdeltagande)	49 977	57 444	56 653	-1,4%	13%
Antal ungdomar skäligen misstänkta för narkotikabrott (ej brottsdeltagande)	1 553	1 551	1 533	-1,2%	-1,3%
Antal ungdomar skäligen misstänkta för narkotikabrott (brottsdeltagande)	2 431	2 753	2 958	7,4%	22%

TABELL 64 | MEDELGENOMSTRÖMNINGSTIDEN FÖR UNGDOMSBROTTSÄRENDEN ÅREN 2005–2007.

	2005 Dagar	2006 Dagar	2007 Dagar
Medelgenomströmningstid totalt	61	68	72

TABELL 65 | INKOMNA UNGDOMSBROTTSÄRENDEN ÅREN 2005–2007.

	2005 Antal	2006 Antal	2007 Antal	2006–2007 Procutv	2005–2007 Procutv
Inkomna ärenden*	31 951	34 789	37 943	9%	19%

* Ungdomsbrottsärenden definieras med en särskild kod i RAR. Både benägenheten att använda koden och definitionen av ungdomsbrottsärenden skiljer sig sannolikt en del mellan polismyndigheterna.

Däremot har antalet ungdomar misstänkta för narkotikabrott minskat i Stockholm (- 16%) och i Västra Götaland (- 27%), medan antalet har ökat i Skåne (+ 17%).

Internationell verksamhet

Rikskriminalpolisen har bedrivit två gemensamma utredningsgrupper (Joint Investigation Teams) tillsammans med Finland under 2007. I det ena hindrades ett försök till värdetransportrån i Finland. Utredningen omfattade även ett tidigare fullbordat värdetransportrån där gärningsmännen kommit över avsevärda summor. Utredningen pågår och ett femtontal personer är häktade. Den andra gemensamma utredningsgruppen avsåg ett fullbordat rån på Åland. I detta ärende är en person häktad i sin frånvaro och ytterligare en person är inne i en åtals-process.

Rikskriminalpolisen har utökat samverkan med ett flertal kriminalunderrättelsetjänster i andra länder under 2007, vilket utgör en framgångsfaktor i arbetet mot den gränsöverskridande organiserade brottsligheten. Rikskriminalpolisen har under 2007 t.ex. samarbetat med USA, Europol, Danmark, Tyskland, Turkiet och Italien. Ett narkotikaärende ledde till ett beslag på 800 kg kokain i Grekland varvid 3 huvudmän greps. I ett ärende om försäljning av narkotika och steroider via internet greps 120 personer och totalt 42 laboratorier slogs ut, varav två i Sverige. De gripna åtalas nu för grovt narkotikabrott, grovt vapenbrott och penningtvätt.

Europolkonventionen reglerar bl.a. att endast de nationella enheterna har behörighet att söka och registrera i Europol Information system (EIS). Under 2007 har dock begreppet ”nationell enhet” vidgats, vilket gjort det möjligt för underrättelsetjänsterna i samverkansområdena att fullt ut registrera och söka i EIS. Syftet är att öka användningen av verktyget. Rikskriminalpolisen har under året arbetat med utbildning till samverkansområdena i EIS.

Automatisk överföring från svenska passregistret till Interpols databas för stulna eller förkomna resedokument har införts.

Grov organiserad och systemhotande brottslighet

Rikspolisstyrelsen lämnade enligt uppdrag från regeringen en särskild redovisning rörande grov organiserad och systemhotande brottslighet den 30 april 2007⁴⁴. I årsredovisningen återges därför endast därefter genomförda åtgärder.

Polismyndigheternas arbete mot organiserad brottslighet

Särskilda insatser mot den organiserade brottsligheten har genomförts av samtliga polismyndigheter. Detta har medfört en ökad lagföring av kriminella framförallt inom mc-miljön. Dock ökar det totala antalet aktiva kriminella inom mc-miljön enligt en föredragning som Rikskriminalpolischefen har delgivit regeringen.

Polismyndigheterna har följt upp den nationella satsningen mot grov organiserad brottslighet och den s.k. Alcatraz-listan⁴⁵. Även regionala och lokala projekt har genomförts mot grupperingar särskilt inom mc-miljön. Som ett exempel kan nämnas Polismyndigheten i Gävleborgs län där kraftfulla insatser har riktats mot mc-kriminella. Detta har medfört ett stort antal fällande domar och att två tidigare kriminellt aktiva mc-klubbar nu är nedlagda.

I de tre största polismyndigheterna (Stockholm, Västra Götaland och Skåne) pågår olika projekt mot organiserad brottslighet. Riktat underrättelsearbete har gett en större kunskap om personer som ingår i kriminella organisationer och nätverk, vilket har lett till större andel lagförda än föregående år. Inom ramen för NOVAII-projektet⁴⁶ i Stockholm nåddes redan under oktober månad det uppsatta målet att under perioden 2006–2007 lagföra 100 NOVA-markerade personer.

Ett arbetssätt som används av polismyndigheterna för att försvåra för den organiserade brottsligheten att få fäste, är att samverka med kommuner och företag inom respektive geografiskt område. Samverkan med andra polismyndigheter, samt med andra berörda myndigheter och företag upplevs av polismyndigheterna som en framgångsfaktor för att försvåra för den organiserade brottsligheten. Ett exempel är Polismyndigheten i Östergötlands län där en handlingsplan har upprättats tillsammans med kommunerna och sex andra myndigheter i regionen. Handlingsplanen ska leda till att Östergötland ska vara fritt från kriminella mc-gäng vid utgången av 2009.

De tre regionala underrättelsecenter som har upprättats i Stockholm, Västra Götaland och Skåne har under året fortsatt att utveckla sin verksamhet. Syftet är att underlätta samverkan mot organiserad brottslighet i regionen genom underrättelseutbyte mellan olika berörda myndigheter som bl.a. Tullverket, Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket.

44 | RPS dnr POA-400-620/07.

45 | Lista över 100 yrkeskriminella som Rikskriminalpolisen riktar särskild uppmärksamhet mot.

46 | Lokalt projekt mot grov organiserad brottslighet och rekrytering av unga till sådan.

Personsäkerhetsarbetet

Inom Polisen finns i dag både ett lokalt personsäkerhetsarbete som bedrivs på alla polismyndigheter och ett särskilt personsäkerhetsarbete. Även Kriminalvården bedriver särskilt personsäkerhetsarbete.

Det särskilda personsäkerhetsarbetet syftar till att främst skydda:

- informatörer angående sådan brottslighet,
- personer anställda inom rättsväsendet som p.g.a. sitt arbete utsatts för hot,
- närstående till tidigare nämnda grupper och andra personer som bedöms vara i behov av ett särskilt skydd (t.ex. vid hedersrelaterat våld).

Under 2006–2007 har särskilda personsäkerhetsenheter upprättats i Skåne, Västra Götaland, Stockholm och Västerbotten. Även Rikskriminalpolisen har en särskild personsäkerhetsenhet som samordnar det särskilda personsäkerhetsarbetet i landet.

Beslut om vilka personer som ska komma ifråga för ett särskilt personsäkerhetsarbete tas på någon av de fyra regionala personsäkerhetsenheterna. En bedömning görs både av den hotbild som finns mot personen och huruvida personen kan tänkas uppfylla de villkor som är förknippade med ett särskilt personskydd. Rikskriminalpolisen fattar beslut om placeringsort av den hotade i de fall en sådan placering anses nödvändig. Beslutet tas i samråd med den regionala personsäkerhetsenhet som initierat ärendet.

En person som ingår i det särskilda personsäkerhetsarbetet erbjuds ett individuellt skydd som kan utgöras av allt från ett larmpaket till placering utomlands under ny identitet.

Redovisning av medel avsatta för särskild satsning mot organiserad brottslighet 2006–2009

Särskilda medel om 120 mkr tilldelades 2006 det Operativa Rådet⁴⁷ för att stödja projekt och tillsätta s.k. aktionsgrupper i kampen mot den organiserade brottsligheten fram till 2009. Fram till oktober 2007 tilldelades polismyndigheterna medel enligt följande tabell.

TABELL 66

	2006	2007	Totalt
Ledning	3		3
Nationell spaningsresurs	30		30
Utbildning	1,8	4	5,8
Teknik investering		3,6	3,6
Operativa projekt	12	53	65
Totalt fördelade medel			107 mkr

47 | Operativt råd mot organiserad brottslighet som leds av chefen för Rikskriminalpolisen.

De förbrukade medlen understiger de tilldelade.

Detta beror dels på att flera av projekten är nystartade, dels på att flera stora projekt är avsedda att löpa under hela treårsperioden.

Utbildningar har bedrivits i aktionsgruppsledning, informatörshantering, personsäkerhetsarbete samt i ett underrättelseverktyg. Utbildningsmedel har också använts för att möjliggöra praktiktjänstgöring för poliser på Europol i Haag.

En delutvärdering av hur de särskilda medlen har använts kommer att göras under första kvartalet 2008.

Alcatraz-listan

Polisens 100-lista över kriminella individer som bedöms ha stor inverkan på den organiserade brottsligheten uppdateras varje halvår. Knappt hälften av namnen har bytts ut vid varje tillfälle, dels pga. att vissa blivit dömda, dels p.g.a. en omvärdering av personernas inverkan på den organiserade brottsligheten. Därutöver har två personer på listan avlidit under året. Sammanlagt har 85 personer på listan varit föremål för operativa insatser, och 36 personer dömts.

Rikspolisstyrelsens arbete

Rikspolisstyrelsen har gett ut en handbok⁴⁸ med anvisningar till medarbetare inom Polisen för att minimera risken för att medarbetare utsätts för hot och angrepp. En handläggare har anställts för att särskilt handlägga ärenden rörande organiserad brottslighet. Dessutom håller man på att sätta samman en arbetsgrupp med syfte att förhindra att ungdomar rekryteras till organiserad brottslighet. Gruppen kommer att ledas av Rikspolisstyrelsen.

Statens kriminaltekniska laboratorium

Den tekniska bevisningen fortsätter att vara en mycket viktig del av brottsutredningarna, bl.a. beroende på att kriminaliteten blivit allt mer komplex och svårutredd samtidigt som insikten och kunskapen om kriminalteknikens möjligheter och metoder har ökat.

Under året har SKL utfört 72 368 uppdragsärenden åt rättsväsendet vilket är en ökning med 9,5 procent jämfört med 2006. De största undersöknings typerna är DNA personärenden (29 704 ärenden), narkotika (21 631 ärenden) och DNA undersökningsärenden (14 819 ärenden).

Det antal ärenden som SKL utför är direkt kopplade till det antal ärenden som kommer in från polisen. När det gäller den mängdbrottsatsning som genomförts under 2007 kan SKL dock inte se någon större ökning i efterfrågan på andra områden än DNA.

48 | RPS Dnr STA-240-38/07.

SKL har under de senaste två åren lyckats uppnå kraftigt sänkta handläggningstider för DNA- och narkotikaundersökningar. Mediantiden för svar på DNA undersökningsärenden är nu nere på 15 dagar och för DNA personärenden på 2 dagar. Mediantiden för svar på narkotikaärenden är 8 dagar.

Handläggningstiderna är direkt kopplade till det aktuella ärendets komplexitet. SKL fortsätter arbetet med differentierade handläggningstider, vilket innebär att man söker efter kriterier för att skilja ut de ärenden som kräver snabba svar.

Andra året med ny DNA-lagstiftning

Den nya DNA-lagstiftningen 2006 ger möjlighet att rutinmässigt ta salivprov från fler personer. Antalet personer registrerade i DNA-registret har under året återigen fördubblats och är nu 16 796 personer. Det totala antalet profiler i DNA-utredningsregistret har ökat från 15 183 personer till 24 621 personer. Antalet träffar mellan spår och person har under året stabiliserat sig på 5 044 träffar efter det första året med ny DNA-lagstiftning då dessa träffar ökade fem gånger. (I de fall där en i ärendet namngiven person kan kopplas till spåret registreras detta inte som registerträff, eftersom spåret då aldrig läggs in i spårregistret.)

När det gäller DNA personärenden så visar statistiken avseende skäligen misstänkta personer att många fler kan provtas än vad som sker i dagsläget. Större DNA-register ökar möjligheterna att få träffar mot färskas spår från brottsplatser.

Utbildningar och konferenser

Den kriminaltekniska tredagars utbildningskonferensen genomförs med samma tema två år i rad. Varje år deltar cirka hälften av personalen vid polismyndigheternas tekniska rotlar och konferensens deltagarantal är över 200 personer. År 2007 var temat för föreläsningar, workshops och utställningar Brottsplatsanalys. Varje år genomförs en tvådagars konferens för kriminalfotografer inom Polisen. År 2007 genomfördes konferensen i Västerås med 57 deltagare.

Kriminalteknisk grundutbildning, 20 veckor, 2006/2007 har genomförts med 20 deltagare.

Dessutom har följande utbildningar genomförts, vardera med cirka 20 deltagare: Förundersökningsledare (6 kurser), Allmän brottsutredning (1 kurs), Kriminaltekniskt foto (1 kurs), Fingeravtrycksundersökningar (2 kurser), Dokumentundersökningar (1 kurs), Alkoholutandningsprov (2 kurser), Tolkning av blodspår (1 kurs). Utöver det har man genomfört 3 kurser för Domstolsverkets fiskaler, 2 kurser för assistentåklagare samt 1 kurs för vardera Ekobrottsmyndigheten, Migrationsverket, juridikstuderande och Länsförsäkringar.

Projekt

Effektivare träffrapportering

För att effektivisera träffrapporteringen vid träffar mellan DNA-registren har SKL och RPS startat ett pilotprojekt där rapporterna till uppdragsgivarna endast skickas ut digitalt. Istället för namnunderskrift används digitala signaturer. Målet är att digitala signaturer ska kunna utvecklas som en central tjänst för hela polisväsendet.

Best practice

Tillsammans med Åklagarmyndighetens Utvecklingscentrum i Göteborg och Polisen deltar SKL i samarbetsprojektet Best practice. Syftet är att skapa handledningar och förbättrade rutiner avseende det kriminaltekniska utredningsarbetet vid grova brott.

Ackreditering av brottsplatsundersökningar

SKL är en av medlemsorganisationerna i ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes). SKL ingår i arbetsgruppen QCC (Quality and Competence Committee) som just nu tillsammans med det europeiska ackrediteringsorganet EA arbetar för att ta fram en europagemensam guideline med tolkningar för ISO/IEC 17020, en standard som kan användas för det arbete på en brottsplats som utförs av kriminaltekniker från de tekniska rotlarna.

Projekt vid SKL

Under 2007 har ett flertal projekt genomförts vid SKL. Nedan följer en sammanfattning för respektive projekt.

- KUB- projektet (Kompetens, Utveckling och Behörighet) är ett system som är internationellt anpassat och som bl.a. erbjuder internutbildningar och examinationer.
- Bevisvärderingsprojektet har syftat till att SKL ska bli tydligare i sin bevisvärdering. Utvecklingen tenderar att leda mot en bevisvärdering som ligger i linje med flera andra europeiska forensiska laboratorier⁴⁹.
- SKL deltar i ett projekt, inom EU, som har till syfte att öka och förbereda internationellt samarbete och utredningsförmåga i samband med eventuella terrorhandlingar.
- I CBRN/E deltar SKL och driver samarbetsprojekt inom området med bl.a. FOI i samarbete med USA, Kanada, Australien och England.

49 | Logistiska och Bayesianska teorier.

Prümfördraget

SKL är delaktiga i utvecklingen av ett system inom EU för utbyte av främst DNA- och fingeravtrycksdata men även exempelvis stulna fordon. Prümfördraget är en överenskommelse om fördjupat gränsöverskridande samarbete för att bekämpa brott och det nådde politisk enighet i EU:s ministerråd i juni 2007. Fördraget ger polisen inom EU rätt att söka i varandras DNA-, fingeravtrycks- och fordonsregister. Detta kommer inom ett par år att kunna göras via ett kommunikationsnätverk – TESTA-nätet – under förutsättning att de ingående länderna gör ändringar i sina respektive lagtexter. För Sverige gäller detta polisdatalagen och vägtrafikregisterlagen.

Fälthandbok

SKL har under året tagit fram en ny upplaga av "Fälthandbok för kriminaltekniska platsundersökningar" – en checklista som kan användas av alla från första polisman på plats till den kriminaltekniker som genomför den avslutande brottsplatsundersökningen. Fälthandboken har utökats med ett avsnitt med checklistor vid misstanke om hedersrelaterat brott.

Nationell vapendatabas

SKL administrerar den Nationella Vapendatabasen som innehåller information om drygt 5000 vapen. Vapendatabasen kan nås via intranätet. Med start sommaren 2007 ersattes successivt alla äldre bilder ut mot högupplösta bilder.

Internationellt arbete

På SKL arbetar man internationellt både inom den operativa och den icke operativa verksamheten. Exempel på utländska operativa ärenden är handstilsundersökningar, klassificering av narkotika och kontroll av uttagningsinstrument. Den icke operativa verksamheten består främst av deltagande i ett stort antal samarbetsgrupper. ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes) har 16 arbetsgrupper som bl.a. utbyter information och erfarenheter, arbetar med kvalitetssäkring och utveckling av standarder, forskningssamarbete, ser över utvecklingsbehov och utvecklar Best practice.

Dessa grupper är: Digital Imaging, Fire and Explosive Investigation, DNA, Forensic Information Technology, Documents, Forensic Speech and Audio Analysis, Drugs, Handwriting, Explosives, Marks, Fibres, Paint and Glass, Fingerprints, Road Accident Analysis, Firearms och Scene of Crime. Sverige är representerat i samtliga grupper utom Road Accident Analysis och Forensic Speech and Audio Analysis.

Service

mål:

- Antalet nöjda servicemottagare skall öka

Verksamhetsmålet uppnås inte.

Bedömningsgrunder

Rikspolisstyrelsens bedömning är att målet inte uppnåtts. Bedömningen grundas på att:

- endast 78% av inkomna samtal till PKC (Polisens kontaktcenter) bevaras inom 3 minuter och att samtal i alltför stor omfattning kopplas runt inom organisationen.
- den service som olika polismyndigheter redovisar i handläggningstid för olika tillståndsärenden är väldigt varierande. Den service som levererats i passärenden är däremot standardiserad och håller samma nivå i hela landet.

Rikspolisstyrelsen bedömer emellertid att Polisens serviceverksamhet utvecklats positivt. Bl.a. på grund av att:

- det har tagits fram en servicestrategi som bygger på att skapa gemensam och enhetlig service åt alla.
- av de som använt sig av den nya interaktiva tjänsten att göra anmälan via internet är 85% nöjda.
- man planerar utveckling av fler interaktiva tjänster som ska genomföras för att skapa större valfrihet för kunderna och effektivisera den interna handläggningen.
- utveckling och kvalitetssäkring av PKC planeras genomföras under 2008.
- polisen definierat att andelen nöjda servicemottagare ska öka till en nivå 2010 med 85% nöjda eller mycket nöjda servicemottagare.
- det planeras informationsinsatser under 2008 för att tydliggöra kontaktvägarna till polisen.

Effekt

Efter nästan tre år med PKC kan RPS konstatera att verksamheten inte fullt ut utvecklats i den riktning som avsågs för att åstadkomma en acceptabel service till medborgarna. Det gäller i första hand svarstider i telefon men även att den som ringer hänvisas vidare inom vår organisation alltför många gånger. Rikspolisstyrelsen har därför genomfört en utredning kring hur arbetet på PKC ska kunna kvalitetssäkras och utvecklas. Huvudinriktningen är att man ska kunna hantera merparten av alla ärenden vid den första instansen, en s.k. "front desk", och även

säkerställa att det finns snabb och enkel tillgång till beslutsfattare för de ärenden som kräver det. Det innebär även att man minskar antalet orter där PKC finns, från nivån 2007 om 70 orter inom ramen för 18 polismyndigheter till betydligt färre orter inom ramen för sju polismyndigheter.

I arbetet med kvalitetssäkring har man även skapat en föreskrift (FAP) för hur PKC-verksamheten ska bedrivas för att uppnå enhetlighet och hög kvalitet⁵⁰.

RPS har genomfört en nollmätning av service under nov–dec 2007 med fokus på hur nöjda service-mottagarna är vad avser tillgänglighet, utförande och effektivitet. Mätningen omfattar personer som haft ett serviceärende till polisen i servicekanalerna, telefon, internet och personligt besök kring kategorierna, anmälningar, tillståndsansökningar, pass, information och pass.

Telefonnumret 114 14 har ökat tillgängligheten för allmänheten

Polisens kontaktcenter (PKC) har ökat tillgängligheten för medborgarna med ett gemensamt telefonnummer och en gemensam hantering av anmälningsupptagning och upplysningsfrågor som hanteras dygnet runt.

Under 2007 inkom 2,3 miljoner samtal till PKC. Av dessa besvarades ca 1,8 miljoner (80%) Detta är nivåer i linje med föregående år. Det är dock en

positiv utveckling sedan 2005 då endast 76 procent (1,6 av 2,2 miljoner) av alla inkomna samtal besvarades. Förändringen är till stor del ett resultat av att polisen avskaffat en nivå på telefonköer för inkommande samtal och på så sätt fått färre kunder som lägger på eftersom den enskilde kunden upplever att man fort kommer framåt i händelse av kö.

Ett gemensamt telefonnummer och ett gemensamt talsvar har också ökat Polisens möjligheter att ge god service. Ett bra exempel på detta är det automatsvar som infördes strax före sommaren 2006 kring de vanligaste frågorna om de nya resehandlingarna.

Prestation

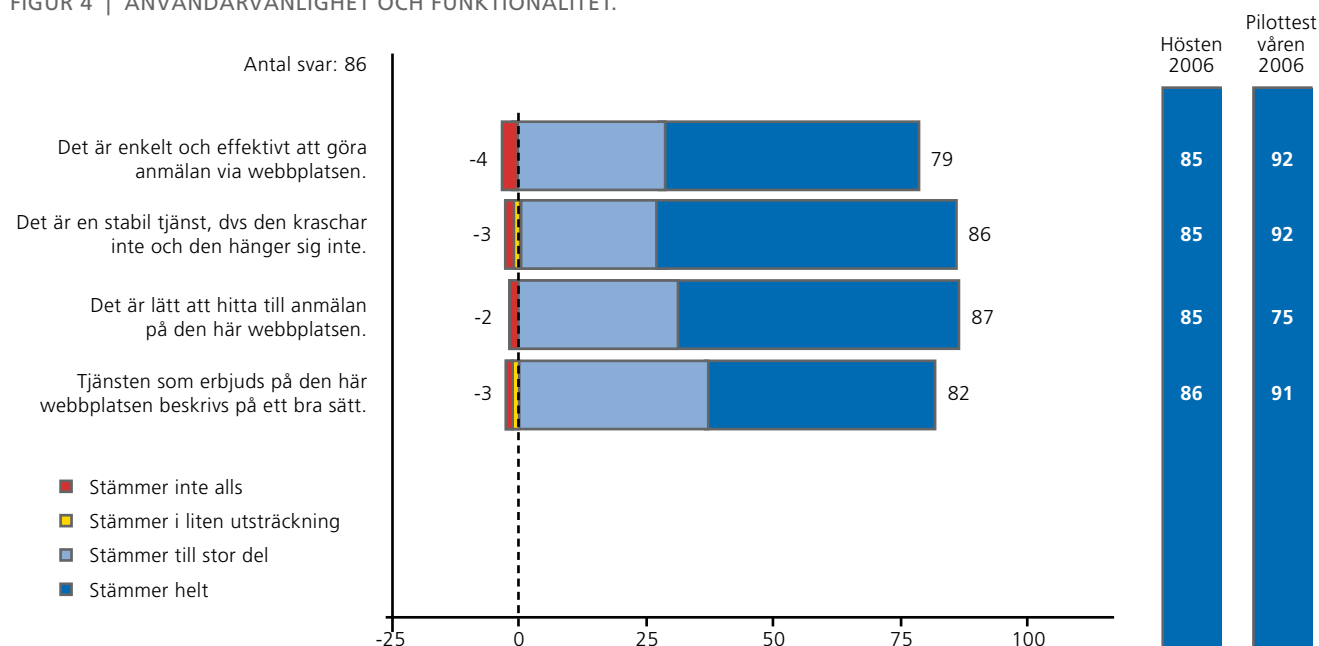
För allmänheten är det viktigt att tillgängligheten till Polisen är rimlig. Målet är att besvara 90 procent av samtalen inom 3 min. För 2007 når PKC ännu inte riktigt upp till den nivån med i genomsnitt 78 procent. Det är ändå en förbättring jämfört med 2005 då motsvarande siffra var 52 procent och 2006 73 procent.

Svarstiderna har blivit kortare

Ökat samarbete inom samverkansområdena har lett till kortade svarstider även 2007. Kötiderna fortsätter att minska och är nu i snitt 1 minut och 57 sekunder på de samtal som besvaras av PKC. Detta kan jämföras mot 2 minuter och 16 sekunder år 2006, d.v.s. en förbättring med cirka 14 procent.

50 | Föreskriften är inte beslutad utan processas inom organisationen tillsammans med PKC-utredningen.

FIGUR 4 | ANVÄNDARVÄNLIGHET OCH FUNKTIONALITET.

Genomförande

Framtagande av servicestrategi

Rikspolisstyrelsen har under 2007 tagit fram en gemensam servicestrategi för polisen. Målet är att Polisens service ska vara enhetlig och bygga på en kundfokuserad helhetssyn. Polisen ska ge service som är tillgänglig utifrån den efterfrågan som finns hos kunderna. Målet är att 2010 ska 85% av servicemottagarna vara nöjda eller mycket nöjda med polisens service vad avser tillgänglighet, bemötande och utförande. Det ska årligen genomföras externa och interna servicemätningar mot framtagna mål och servicemål.

Genomförande av servicemätningar

Rikspolisstyrelsen (RPS) har definierat servicemottagare som de som fått service i form av att de sökt ett tillstånd, sökt pass, gjort en polisanmälan, kontaktat polisen för att få svar på en fråga eller sökt informationen via automatisk telefonservice eller på polisens

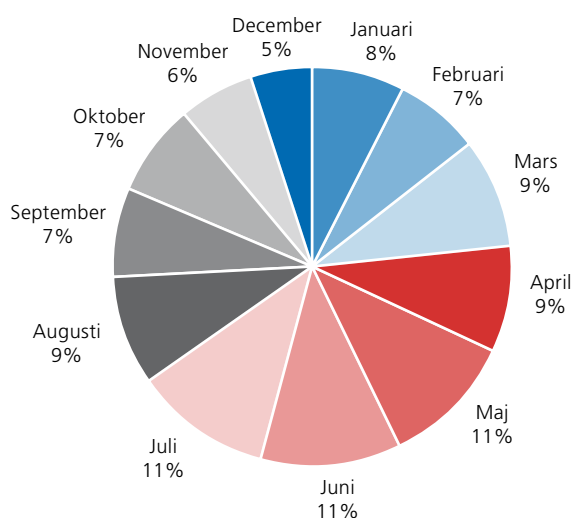
webbplats. Den basmätning som genomförts i slutet av 2007, angående servicemottagarnas nöjdhetsgrad, kommer att utvärderas under våren 2008. Resultatet ska ligga till grund för årliga servicemätningar mot uppsatta mål.

Införande av interaktiva och automatiserade tjänster

Under hösten 2006 infördes en tjänst för att initiera polisanmälningar via internet. Under 2007 har inflödet varit 7% av den totala mängden anmälningar och om man omräknar det till den kategori brott som är möjlig att anmäla via internet är andelen 13%. Det har under 2007 påbörjats ett arbete med att utveckla tjänsten till att innehålla fler brottstyper (skadegörelse och bedrägeri) och funktioner att kunna skicka med bild och dokument som stödjer de nya brottstyperna.

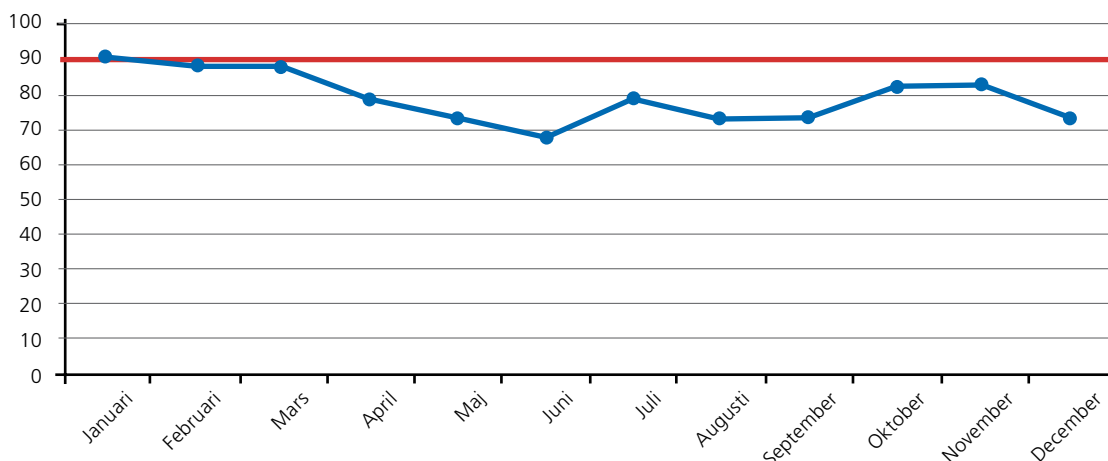
Under 2008 planeras ett arbete med att utveckla ytterligare e-tjänster. Dessa ska vara inriktade mot att kunna initiera tillståndsärenden och söka registerutdrag, och till tjänsterna ska det skapas funktioner som betalning och e-legitimering.

FIGUR 5 | ANTAL SOM VÄLJER MENYVAL 2 PASSFRÅGOR.

Månad	Antal knappval 2
Januari	29 945
Februari	28 141
Mars	34 365
April	34 385
Maj	43 035
Juni	44 959
Juli	44 053
Augusti	35 171
September	28 506
Oktober	29 064
November	23 799
December	19 682
Totalt året	395 105

FIGUR 6 | ANDELEN SAMTAL SOM BESVARATS PERSONLIGEN INOM 3 MINUTER AV PKC.

Polisen.se

Internetanvändningen ökar i samhället och det gör även användningen av Polisens publika webbplats, Polisen.se. Under 2007 hade webbplatsen i snitt närmare 18 000 besökare per dag, jämfört med drygt 14 000 besökare per dag under 2006. Totalt hade Polisen.se över 6 miljoner besökare under 2007 vilket gör internet till en flitigt använd kontaktväg till Polisen.

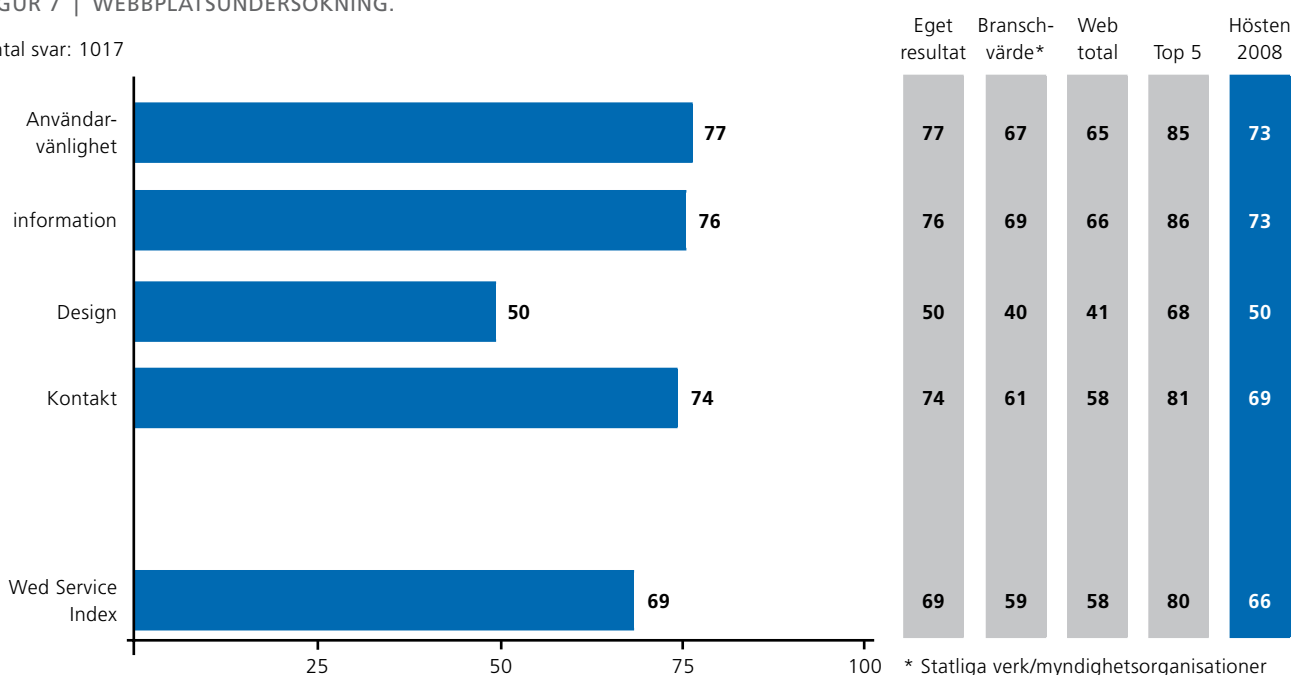
Till de mest lästa sidorna på Polisen.se hör information om pass och ID-kort, polisanmälan och rekrytering till polisyrket. Även den ökade rapporteringen av dagsaktuella händelser i polisverksamheten lockar många återkommande besökare till webbplatsen.

Möjligheten att hämta Polisens blanketter används också flitigt – över 300 000 blanketter laddades ner under 2007.

Medborgarnas krav på webbplatsens information, användarvänlighet och design höjs dock i takt med den ökade internetanvändningen. Under 2007 inledde Rikspolisstyrelsen arbetet med att ta fram en ny publiceringslösning för att kunna möta dessa krav och samtidigt underlätta Polisens interna arbete med webbpublicering. En ny version av Polisen.se kommer att presenteras under 2008. Den nya webbplatsen blir gemensam för alla polismyndigheter samtidigt som det ska finnas stort utrymme för polismyndigheternas lokala information. Med en gemensam webbplats kan

FIGUR 7 | WEBBPLATSUNDERSÖKNING.

Antal svar: 1017

Rikspolisstyrelsen genomför årligen en undersökning på Polisen.se där webbplatsens besökare får ange hur nöjda de är med webbplatsens information, användarvänlighet, design och kontakt. Antal besökare som valt att svara är 1017 personer. För tredje året i rad förbättras besökarnas betyg på Polisen.se. Betyget ligger klart över snittet bland de myndigheter som genomfört motsvarande undersökning (Web Service Award, november 2007).

TABELL 67 | ANMÄLNINGSSÄTT TILL POLISEN 2007 ANMÄLNINGSSÄTT, ANDEL AV TOTAL PER MÅNAD.

	Besök	Fax	Internet	PKC	Polis	Skrivelser	Telefon	Övrigt	Totalt
Januari	14%	1%	7%	40%	19%	7%	11%	2%	100%
Februari	15%	1%	6%	40%	19%	6%	11%	2%	100%
Mars	15%	1%	7%	41%	19%	6%	10%	2%	100%
April	14%	1%	7%	42%	18%	6%	10%	2%	100%
Maj	15%	1%	8%	42%	18%	6%	9%	2%	100%
Juni	14%	1%	8%	43%	17%	6%	9%	2%	100%
Juli	16%	1%	7%	44%	16%	7%	9%	1%	100%
Augusti	16%	1%	8%	44%	17%	5%	9%	1%	100%
September	14%	1%	7%	43%	18%	6%	9%	1%	100%
Oktober	14%	1%	8%	40%	18%	8%	10%	1%	100%
November	14%	1%	8%	40%	18%	8%	10%	1%	100%
December	12%	1%	8%	42%	21%	5%	10%	1%	100%

kvaliteten på information, användarvänlighet och design höjas och Polisens arbete med publicering och underhåll av webbplatsen effektiviseras.

Resursinsatsens omfattning och fördelning

Av Polisens totala resurstid fördelat på arbetsflöden⁵¹ läggs 10 procent på service. Under 2007 lades det mindre tid på service än under 2006 (-3%). Polismyndigheterna i Skåne och Stockholm lägger ned mindre tid på service 2007 jämfört med 2006. Polismyndigheten i Västra Götaland har däremot ökat sin resurstid för serviceärenden.

Resurstiden för att hantera tillståndsärenden ligger på en relativt oförändrad nivå, tillståndsärenden utgör 29 procent och övriga ärenden utgör 71 procent av samtliga ärenden.

51 | Polisens arbetsflöden innefattar: BF, UL, KU, LS, SE, SV, UR.

Avgiftsfinansierad verksamhet

2007 är första året som Polisen redovisar den avgiftsfinansierade verksamheten på det sätt som framgår av tabellen nedan. Resultatet för den avgiftsfinansierade verksamheten där intäkterna får disponeras, visar ett underskott på 55 074 miljoner kronor (se även separat resultatredovisning under avsnittet Ekonomisk redovisning). Stämmingsmannadelgivning har under året gått med ett underskott på 71 miljoner kronor medan pass- och ID-korts hantering har genererat ett överskott på 21 miljoner kronor. Då det sedan tidigare inte finns några överskott inom området Stämmingsmannadelgivning ämnar Rikspolisstyrelsen göra en ny framställan till regeringen om att få höja avgiften.

TABELL 68 | ANTAL RESURSTIMMAR FÖR ARBETE MED TILLSTÅNDSÄRENDEN RESPEKTIVE ÖVRIGA ÄRENDEN.

	2006	2007	2006	2007
Tillståndsärenden	826 087	889 687	30%	29%
Övriga ärenden	1 943 808	2 162 036	70%	71%
Samtliga ärenden	2 769 895	3 051 723	100%	100%

RESULTATBUDGET ENLIGT REGLERINGSBREV FÖR 2007 | AVGIFTER DÄR INTÄKTERNA DISPONERAS.

Belopp i Tkr	Resultatbudget Intäkter	Utfall Intäkter	Resultatbudget Kostnader	Utfall Kostnader	Resultatbudget Resultat	Utfall Resultat
OFFENTLIGRÄTTSLIG VERKSAMHET						
Stämmingsmannadelgivning	30 000	33 523	30 000	104 665	0	-71 142
Passhantering	360 000	387 036	360 000	367 005	0	20 031
Nationella ID-kort	20 000	22 996	20 000	21 847	0	1 149
Summa	410 000	443 555	410 000	493 517	0	-49 962
UPPDRAGSVERKSAMHET						
Kontroll av väktarhundar	700	378	700	1 011	0	-633
Statens kriminaltekniska laboratorium	4 000	3 417	4 000	4 375	0	-958
Tjänsteexport	25 000	33 485	25 000	33 485	0	0
Utbildning av ordningsvakter	4 000	7 641	4 000	11 162	0	-3 521
Summa	33 700	44 921	33 700	50 033	0	-5 112
AVGIFTER DÄR INTÄKTERNA INTE DISPONERAS						
OFFENTLIGRÄTTSLIG VERKSAMHET						
Tillståndsgivning	40 000	47 658	40 000	263 761	0	-216 103
Bevakning av Riksbankens penningtransport	2 000	675	2 000	1 181	0	-506
Summa	42 000	48 333	42 000	264 942	0	-216 609

Detaljredovisningar

Övriga mål och återrapporteringskrav

Integrering av internationellt polissamarbete avseende EU och Interpol (10)

Allmänt

För att kunna möta de ökande krav på Polisen som internationaliseringen kräver, men även för att kunna dra nytta av de möjligheter den erbjuder, behöver Polisen förändra sin verksamhet. De internationella aspekterna av Polisens verksamhet måste utvecklas, inriktas och synliggöras så att de på bästa sätt bidrar till Polisens generella måluppfyllelse.

Därför beslutades det 2006 att en strategi skulle utarbetas för Polisens internationella verksamhet och hur den ska integreras i kärnverksamheten. Strategins syfte är att utveckla en väl strukturerad och integrerad internationell verksamhet som leder till en effektivare brottsbekämpning både nationellt och internationellt samt till en bättre användning av Polisens resurser. Strategin beslutades den 25 maj 2007 och arbetet med den tillhörande handlingsplanen är i sitt slutskede.

Alla åtgärder i handlingsplanen ska vara påbörjade vid utgången av 2008. Vissa åtgärder kommer att vara genomförda under 2008 medan genomförandet av andra kommer att sträcka sig över 2009 och i något fall också 2010.

Utbildning

Polishögskolan deltar i det arbete som pågår inom CEPOL (Europeiska Polisakademien) för att utveckla gemensamma kursplaner inom vissa ämnesområden. Dessa kursplaner kommer att användas i utbildningen vid Polishögskolan som inom ramen för CEPOL:s verksamhet också har genomfört vissa CEPOL-kurser. Även om ett större deltagande i CEPOL:s utbildningar hade varit önskvärt har flera polismyndigheter sänt deltagare till dessa.

Flera polismyndigheter har vidtagit åtgärder för att höja den interna kompetensen avseende det internationella polissamarbetet och för att integrera detta i det dagliga polisarbetet. Detta gäller särskilt inom kriminalunderrättelsearbetet där flera studiebesök genomförts, bl. a. till Europol och Interpol. Utbildningar har också anordnats för att öka förståelsen och användningen av internationella informationssystem såsom EIS (Europol information system), SIS (Schengen information system) och Wilma (Migrationsverkets ärendehanteringssystem).

Polismyndigheten i Stockholms län har som ett led i kompetensutvecklingen skickat samtliga 80 medarbetare knutna till den lokala poliskontorsverksamheten på studiebesök till Storbritannien.

De polismyndigheter som deltar i det internationella utvecklingssamarbetet anser att detta har kompetenshöjande effekter.

Utvecklingsarbete (arbetsmetoder och teknik)

Polisen tillvaratar erfarenheter från det internationella arbetet framförallt när det gäller utveckling av arbetsmetoder. Bland områden som utvecklats syns införande av lokala poliskontor, deltagande vid projektering av idrottsarena, arbetet mot båtmotorstöld, samordning av kriminalunderrättelseverksamheten och utveckling av metoder och kontaktnät för att gripa fler internationellt efterlysta.

Erfarenheter från det internationella utvecklingssamarbetet har i vissa fall inneburit rationaliseringsvinster.

Kompetensutveckling avseende gränsöverskridande projektsamverkan samt antalet projekt med medfinansiering från EU:s budget som genomförts eller där polisen varit en partner till andra medlemsstater

Endast ett mindre antal polismyndigheter har utnyttjat möjligheterna till kompetens- och metodutveckling med stöd av EU-medel. Under året har emellertid gränsöverskridande projekt bl. a. bedrivits på områdena profilering av syntetisk narkotika, ökad jämställdhet i internationella insatser och inom ramen för det Nordisk-Baltiska samarbetet. Polisen har också deltagit som partner i projekt inom teknik- och narkotikaområdet samt projekt avseende kompetensutveckling och mångfald. Ökad effektivitet och kvalitet har noterats som ett resultat av medverkan i denna typ av projekt.

En struktur och stödfunktion är under införande vid Rikspolisstyrelsen för att underlätta och stödja ansökningar och genomförande av EU-finansierade projekt inom hela Polisen.

Rikspolisstyrelsen har under året bedrivit utvecklingssamarbete på Västra Balkan samt i Nicaragua, Rwanda, Sydafrika och Sri Lanka med syfte att stärka utvecklingen av en demokratisk, rättssäker och effektiv polisverksamhet i dessa länder och regioner. Arbeta med att initiera utvecklingssamarbete med länder vid framförallt EU:s sydöstra gräns har inletts.

Operativt samarbete

Operativt samarbete över gränserna är en väl integrerad verksamhet i de flesta polismyndigheterna och ett stort antal ärenden redovisas. Förutom samarbetet inom Europol, Interpol och Sirene redovisas vardagliga kontakter med framförallt de nordiska länderna och andra länder i vårt närområde, inte minst inom ramen för Östersjösamarbetet. Polisen har också medverkat i gemensamma utredningsgrupper. Internationell samverkan anses av stora delar av organisationen

Foto: Kristoffer Thessman

leda till goda resultat genom upplärning av grov organiserad brottslighet, högre effektivitet, nätverksbyggande och en allmän kompetenshöjning.

Övrigt

Fyra polismyndigheter anger att de inte har något att redovisa.

Internationell tjänstgöring för polisanställda

Flertalet polismyndigheter arbetar aktivt med åtgärder för att uppmuntra polisanställda till internationell tjänstgöring men bara några få har vidtagit organisatoriska åtgärder. Många har en uttalat positiv inställning medan en handfull uppger att man inte vidtar några åtgärder alls.

De flesta polismyndigheter har eller har haft personal i internationell tjänst och erbjuder hemkomst-samtal och möjligheter för den enskilde att dela med sig av sina erfarenheter.

Endast åtta polismyndigheter antyder att internationell tjänstgöring ses som meriterande. Nära hälften av polismyndigheterna redovisar däremot inga, eller näst intill inga, uppfattningar, åtgärder eller resultat i den frågan.

Sammanfattning och slutsatser

Polisens internationella verksamhet bedrivs t.ex. inom ramen för brottsutredningar, gränskontroll och utlänningsärenden. Även om den internationella verksamheten utvecklas anser Rikspolisstyrelsen att ytterligare åtgärder behövs för att utveckla denna. Detta särskilt mot bakgrund av att internationella förhål-

landen, särskilt utvecklingen inom EU, i ökande omfattning och i allt högre grad påverkar och kommer att påverka mycket stora delar av Polisens verksamhet. Rikspolisstyrelsen avser därför att fortsätta det långsiktiga arbetet med att utveckla den internationella verksamheten till en integrerad del av den nationella så att den på bästa möjliga sätt bidrar till Polisens generella måluppfyllelse.

Människohandel (13)

Rikskriminalpolisen ger årligen ut en lägesrapport angående människohandel. Årets rapport, som avser händelseutvecklingen under 2006, redovisades av Rikskriminalpolisen till regeringen under december 2007.

De 30 miljoner kronor som avsattes särskilt till bekämpning av människohandel under åren 2004–2006 är nu förbrukade. I polismyndigheternas redovisning av verksamheten till Rikspolisstyrelsen återspeglas detta. Flera polismyndigheter har inte ägnat särskild uppmärksamhet åt människohandel under 2007, utan den verksamhet som har bedrivits har skett inom det ordinarie polisarbetet och har därmed inte medfört särskilda kostnader.

De särskilda medlen fördelades efter beslut i Operativa Rådet. Vid utgången av 2006 var alla pengar fördelade men sex projekt pågick fortfarande. Dessa har avslutats under 2007 och övergått i linjen. I ett av ärendena i Stockholms län har fem personer blivit åtalade och dömda under 2007. I övrigt har inga ytterligare resultat rapporterats kopplat till den särskilda satsningen.

SAMMANSTÄLLNING AV VIDTAGNA ÅTGÄRDER MOT MÄNNISKOHANDEL UNDER 2006–2007 I DE FALL DÄR SÅDAN VERKSAMHET HAR REDOVISATS TILL RIKSPOLISSTYRELSEN.

Polismyndighet	Åtgärder	Resultat	Kostnad
Halland	Pågående förundersökning rörande personer från Vietnam som utnyttjats för arbete.	Åtal väcks under hösten 2007.	Ordinarie*
Uppsala	Ett ärende med inslag av människohandel i samarbete med Stockholm.	Förundersökning pågår, 9 åtalade varav 7 dömda hittills.	Ordinarie
Västra Götaland	<ul style="list-style-type: none"> • Utbildning för personalen rörande människohandel har genomförts. • Fyra större förundersökningar rörande människohandel för sexuella tjänster. • En permanent arbetsgrupp finns nu under spaningsrotelns ordinarie verksamhet. Gruppen består av en chef och fyra poliser. 	<p>4 personer dömda för grovt koppleri. Förundersökningar pågår.</p> <p>3 personer gripna i Göteborg och utlämnade till Norge.</p>	Ordinarie
Östergötland	<ul style="list-style-type: none"> • Ett projekt rörande människohandel beslutat av Operativa Rådet. • En handläggare på KUT har särskilt ansvar för människohandel. • All personal på myndigheten utbildad rörande människohandel. 	Ett flertal personer lagförda för människohandel, redovisat till det Operativa Rådet.	2,3 mkr från det Operativa Rådet
Skåne	<ul style="list-style-type: none"> • Har redovisat ärende till det Operativa Rådet. • Ordinarie underrättelsearbete. • Ett rättshjälpsärende från Polen mottaget vilket dock inte lett till operativ insats. 	Redovisat till det Operativa Rådet.	Ordinarie samt 1,5 mkr från Operativa Rådet
Södermanland	<ul style="list-style-type: none"> • Ett projekt under 2006 beslutat av det Operativa Rådet. • Ett pågående underrättelseprojekt rörande människohandel. • Ett flertal underrättelser till andra polismyndigheter rörande personer som reser via Skavsta flygplats. 	Redovisat till det Operativa Rådet.	Ordinarie samt 2,9 mkr från Operativa Rådet
Stockholm	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt brottsbekämpning inom ramen för projekt Europa*. • Ett flertal förundersökningar. 	<p>Ca 30 personer dömda för brott i anslutning till människohandel och koppleri.</p> <p>Ca 50 personer dömda till dagsböter för köp av sexuella tjänster.</p>	Ordinarie
Blekinge	<ul style="list-style-type: none"> • Medverkan i projekt tillsammans med Östersjöländer ca 40 arbetstimmar. • Nätverk med berörda myndigheter i regionen avseende människohandel. 	Inga kända ärenden.	Ordinarie
Rikskriminalpolisen	<ul style="list-style-type: none"> • Särskild databas för människohandel. • Nationell rapportör till regeringen. • Samverkan med sociala myndigheter och Migrationsverket. • Biträder polismyndigheterna i förekommande fall. • Driver ett eget människohandelsärende. 	Se den kommande rapporten till regeringen.	Ordinarie

*Människohandelsprojekt kopplat till NOVA II, se även Rikskriminalens lägesrapport för 2006.

Rikspolisstyrelsens omorganisering (14)

Rikspolisstyrelsen omorganiserades den 1 januari 2006 i syfte att öka förmågan att styra och stödja utvecklingen av Polisens kärnverksamhet samt tydliggöra rollerna, både inom myndigheten RPS och för hela polisverksamheten. Omorganisationen innebär en rollfördelning i ett huvudkontor (HK) med ansvar för strategisk styrning och uppföljning samt ett administrativt verksamhetsstöd. Rollfördelningen i ett system av beställare och utförare effektiviserar RPS arbete.

Genom den nya organisationen har RPS bl.a. kunnat fokusera på att ta fram nationella strategier för Polisen samt verka för att strategierna får genomslag i polisorganisationen. RPS vill särskilt framhålla följande strategier:

- Brottsförebyggande strategin.
- Strategin för att förebygga och utreda brott som begås i nära relationer.
- Internationella strategin.

Andra prioriterade satsningar sker inom HR- och kommunikationsområdet.

Arbetet med de nationella strategierna har pågått under 2007 och kommer att drivas vidare i utvecklande faser 2008–2010.

Under året har arbetet fortskridit med utveckling och bemanning av huvudkontoret. Vissa mindre justeringar av den nya organisationen har genomförts under året. Den beställar- och utförandemetod (B/U) som infördes fr.o.m. den 1 januari 2007 har utvecklats under året. B/U-metoden har även kommit att tillämpas mot Polishögskolan (PHS) där huvudkontorets HR-avdelning beställer utbildning. RPS arbetar med en ökad styrning av polisutbildningsområdet, både när det gäller struktur och innehåll.

För att uppfylla de effektivitetsmål som ägaren – rikspolischefen – har ställt upp för den kommande treårsperioden behöver nu polisens verksamhetsstöd (PVS) anpassas och utveckla sitt arbetssätt och sina tjänster. PVS kommer att, i samråd med huvudkontoret, genomföra ett utvecklingsprogram med 10 utvecklingsområden under åren 2008–2010. Några exempel på utvecklingsområden man kommer att arbeta med är:

- Utveckling av ledningen och styrningen av PVS.
- Införande av ett affärsperspektiv i utförarverksamheten.
- Utveckling av processarbetet.
- Införande av en ny organisation.

Kriminalteknisk strategi (15)

Den kriminaltekniska strategin med handlingsplan beslutades den 19 juni 2007. Arbetet med att genomföra strategin har påbörjats. Strategin beskriver hur

man i ett brottsförebyggande syfte kan använda resultatet från genomförda kriminaltekniska undersökningar. Det är dock för tidigt att göra någon utvärdering av dessa effekter.

Strategin har påverkat den brottsutredande verksamheten genom krav på införande av enhetliga rutiner och metoder. Arbetet har påbörjats när det gäller central upphandling av kriminaltekniska förbrukningsmateriel. Detta ska leda till att svensk polis får en enhetlig och kvalitetssäkrad utrustning för att utföra kriminaltekniska insatser.

Instruktörsutbildning för lokala brottplatsundersökare har planlagts. Dessa kommer att säkerställa och utveckla kompetensen för mängdbrottsprojektets uppdrag.

Utvecklingen har påbörjats för att kvalitetssäkra kompetensen av personal som ska utfärda sakkunnigutlåtanden. Arbetet har inletts med att skospårundersökare får en gemensam fastställd kravstandard för skoavtrycksjämförelser. Detta arbete kommer att bilda standard för andra områden och sakkunniga inom kriminaltekniken.

Kvalitetsutvecklingen av kriminaltekniken anpassas efter ISO-standard 17020 som berör brottsplatsarbetet. Arbetet involverar alla aktörer som kommer i kontakt med en brottsplats. Resultatet av detta arbete kommer att beskrivas i en verksamhetshandbok som blir gemensam för alla polismyndigheter.

Åtgärder vidtagna med anledning av Riksrevisionens rapport (RiR 220:18) (16)

RiR rekommendation

1. Förbättra samordningen mellan de enheter inom RPS som arbetar med planering, uppföljning och tillsyn av polismyndigheter samt med de enheter som utvecklar IT-stöd.
2. Säkerställa en målstruktur där riksdagens och regeringens mål preciseras och bryts ned på ett enhetligt sätt genom hela polisorganisation.
3. Utforma en gemensam modell för regelbunden och enhetlig uppföljning på alla nivåer i polisorganisationen.
4. Utveckla resultatredovisningen i årsredovisningen i riktning mot en ökad redovisning av effekter av polisens arbete, liksom skillnader mellan polismyndigheter.
5. Utveckla en modell för medelsfördelning som främst bygger på objektiva kriterier som arbetsvolymer.
6. Tillsynens roll i styrningen av polismyndigheter förstärks och lyfts fram inom RPS. Tillsynen bör också tydligare inriktas på att säkerställa att polisverksamheten bedrivs i enlighet med riksdagens och regeringens mål.

Rikspolisstyrelsens åtgärd

1. • Ny organisation för Rikspolisstyrelsen 1 januari 2006 (huvudkontor och polisens verksamhets stöd utöver RKP, PHS).
• Beställare-/utföraremetod 1 januari 2007
2. Framtagande och dokumentation av Polisens modell för verksamhetsstyrning där hela kedjan från regeringen till lokal nivå framgår. I denna ingår framtagande av nationella mål och strategier (PF 2008–2010).
3. PRR: Polisens resultatrapporter inför 2006, första rapporten i VUP (verksamhetsuppföljningssystem) november 2006.
4. ÅR06 uppställd enligt PRR-struktur med bl.a. effektreddovisning.
5. Ny metod för medelsfördelning innehållande bl.a. 3-åriga medelsramar för att förbättra den långsiktiga planeringen av verksamheten, fr.o.m. PF 2007–2009 samt fr.o.m. 2008–2010 baserade på fördelningsnycklar 1) befolkning och 2) belastning.
6. Vid omorganisationen av RPS skapades två enheter på huvudkontorets Controllerafdelning: enheten för Inspektionsverksamhet samt enheten för Internstyrning och kontroll. Inspektionsenheten ska inrikta sig mot granskning av lagenligheten och Interkontrollenheten ska inrikta sig mot att granska effektiviteten i verksamheten samt utveckla och samordna den interna styrningen och kontrollen för att tillämpa förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll inom staten fr.o.m 1 januari 2008.

Kartläggning av polisiär kompetens (18)

Polismyndigheterna har påbörjat ett arbete med ta fram kompetensförsörjningsplaner dels för att kartlägga befintlig kompetens dels för att säkerställa att målet med 20 000 poliser uppnås och att minst hälften av resurstiden förläggs till yttre tjänst.

För att poliser ska arbeta med uppgifter som kräver polisiär kompetens krävs att stödverksamheten är effektiv och kvalitetssäkrad. Polisen driver ett aktivt arbete med att rationalisera arbetet inom såväl ekonomi- som personalområdet.

Antalet civila anställningar har också ökat för att dels avlasta poliser uppgifter som inte kräver polisiära befogenheter dels för att tillföra polisväsendet en kompletterande kompetens.

Inom de närmaste åren behöver en djupare kartläggning göras om vilka kunskaper och befogenheter som behövs för att utöva de olika roller som ingår i olika uppgifter inom polisväsendet.

Krisberedskapsförmåga (19)

Under 2007 har Riskpolisstyrelsen tagit fram en krisberedskapsstrategi, Mål och strategi för Polisens krisberedskap för år 2008–2012. Strategin beskriver tre övergripande mål som ska styra Polisens arbete.

1. Polisen ska lokalt och nationellt senast vid utgången av 2010 ha en god förmåga att upptäcka händelser som kan leda till kriser, fatta beslut för genomförandet av polisiära åtgärder vid kriser, kommunicera lägesbild i krisen och samordna vidtagna åtgärder i kriser. (Krishanteringsförmåga)
2. Polisen ska lokalt och nationellt senast vid utgången av år 2011 ha en god förmåga att vid kriser aktivera resurser samt initiera och utföra åtgärder. (Operativa förmåga)
3. Polisen ska lokalt och nationellt senast vid utgången av 2012 ha en god förmåga att anpassa ordinarie verksamhet och samtidigt med uthållighet hantera krisen. (Förmåga i samhällsviktig verksamhet)

För att uppnå en god krisberedskapsförmåga ska Polisen bl.a. utveckla kompetenshöjande åtgärder på både lokal och nationell nivå. Polisen ska även, i samverkan inom organisationen och tillsammans med andra myndigheter, ta fram rutiner och planer för att effektivisera förberedelserna för och hanteringen av en kris.

Ett viktigt arbete som pågår fram till 2008 är framtagandet av en nationell metod för att årligen kunna sammanställa en nationell risk- och sårbarhetsanalys för Polisen. Syftet med analysen är att skapa bra beslutsunderlag för bedömning av vår förmåga samt för krisberedskapens inriktning både lokalt och centralt. Den nationella metoden kommer även att ge en bild av hur Polisen lever upp till strategin. Metoden togs fram under våren 2007 och samtliga polismyndigheter genomförde utbildning under hösten 2007. Detta innebär att Polisen för första gången får en nationell och jämförbar bild av sin krisberedskapsförmågan. Resultatet kommer att redovisas i 2008 års risk- och sårbarhetsanalys efter skalan: god förmåga, i huvudsak god förmåga men med vissa brister, viss men bristfällig förmåga respektive ingen/mycket bristfällig förmåga. Rikspolisstyrelsen fick underlaget från polismyndigheterna den 14 december och det är därmed svårt att göra en bedömning av Polisens krisberedskapsförmåga i dagsläget. Vi hänvisar därför till 2008 års risk- och sårbarhetsanalys som ska lämnas till justitiedepartementet senast den 22 februari 2008.

Foto: Kristoffer Thessman

Åtgärder inom Samverkansområde skydd, undsättning och vård

mål:

- Verksamheten ska bedrivas så att skydds-, räddnings- och sjukvårdsinsatser snabbt kan genomföras lokalt, regionalt och nationellt för att minska konsekvenserna för liv, egendom och miljö vid svåra påfrestningar på samhället i fred

Rikspolisstyrelsen bedömer att Polisen uppnått målet även om själva bedömningen fortfarande är svår att göra. I samverkan med övriga myndigheter, kommuner och landsting utvecklar Rikspolisstyrelsen successivt förståelsen för samhällets nya komplexa hotbilder och risker. Samtidigt som styrelsen stöder polismyndigheterna i deras arbete med att bättre kunna förebygga och hantera kriser lokalt, genomförs utvecklingsarbete centralt för att bättre kunna inrikta och styra Polisens samlade krisberedskapsarbete.

Under 2007 har Rikspolisstyrelsens utbildning av särskilda beredskapspoliser fortsatt. Nytt för detta år är att Polishögskolan har uppdraget att genomföra grund- och repetitionsutbildningen. En översyn av bemanningen pågår. Trots detta har tre grundutbildningar genomförts i syfte att någorlunda upprätthålla antalet beredskapspoliser. Sexton repetitionsutbildningar har genomförts, vilket motsvarar hälften av landets beredskapspoliser. Problem med rekrytering och sjunkande numerär beror till stor del på att ännu ett år gått utan att frågan om förändrad förordning för beredskapspoliserna blivit avgjord. Beredskapspolisens övergripande förmåga har dock genom utbildningsinsatser och förbättrad utrustning ytterligare förbättrats.

Rikspolisstyrelsens satsning på att stärka polismyndigheternas kunskap och förmåga i stabs- och ledningsmetodik har fortsatt under 2007. Polismyndigheterna i Södermanland, Östergötland, Jönköping och Gotland tillsammans med Rikskriminalpolisen har i år genomfört denna utbildning med avslutande

övning. För 2008 återstår nu endast polismyndigheterna i Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten.

Åtgärder inom Samverkansområde Farliga ämnen

mål:

- Verksamheten skall bedrivas så att riskerna för, och konsekvenserna av spridning av farliga ämnen och allvarlig smitta begränsas, och att samhällets grundläggande behov uppfylls av förebyggande verksamhet och hantering av inträffade händelser inför svåra påfrestningar på samhället i fred

Rikspolisstyrelsen bedömer att Polisens sammantagna förmåga att uppfylla målet inte är fullt godtagbar. Rikspolisstyrelsen planerar att vidta förbättringsåtgärder för att uppnå en god förmåga under 2008.

Under 2007 har Rikspolisstyrelsen fått till stånd en rad utbildningar i syfte att få en bättre beredskap för att bemöta kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära hot med och utan explosivämnen. Rikspolisstyrelsen har medverkat i ett flertal projekt i samverkan med andra myndigheter för att höja kompetensnivån och analysera brister inom samhällets krisberedskap.

Under 2007 har Rikspolisstyrelsen genomfört utbildning för instruktörs-/sakkunnig inom CBRNE-området för att hålla en hög kompetensnivå i hela landet. Även handledare har utbildats i samverkan med räddningstjänsten och sjukvården. Dessa har i sin tur genomfört utbildningar för sina "first responders"⁵² i respektive myndigheter även i samverkan med lokal sjukvård och räddningstjänst. Kompetensutveckling har även skett av befintliga CBRNE-instruktörer under utvecklingsdagar för att bibehålla kompetens och motivera fortsatt arbete i syfte att förbättra beredskapen.

Under året har ett flertal övningar genomförts, bl.a. SAMÖ07 med CBRNE-inriktning där utvärderingarna har belyst ett antal åtgärder som behöver genomföras för att förbättra vår förmåga att hantera större påfrestningar på samhället av CBRNE-karaktär. Rikspolisstyrelsen har arbetat med att identifiera brister och ta fram åtgärder för att överbrygga bristerna i beredskapen.

Polisens förstärkta förmåga, som inkluderar bombtekniker, piket och nationella insatsstyrkan, har under 2007 tillförts material och genomfört såväl grundutbildning som fortsättningsutbildning. Bomb-

52 | "First responder" är personal med särskild utbildning för att kunna hantera förstahandsåtgärder inom CBRNE området.

tekniker, piket och nationella insatsstyrkan har under 2007 även utvecklat samverkan med försvarsindustrin och räddningstjänsten vad gäller identifiering av bomber och minor. Även riktade utbildningar mot vissa befattningshavare har genomförts för att höja den förstärkta förmågan.

Försvarsförmåga (20)

Polisen har sedan ett antal år tillbaka avvecklat försvarsutbildningen. Det troliga är att utbildningen föll bort i samband med en förändrad hotbild och att det inte längre ansågs nödvändigt att bedriva denna verksamhet. Detta med hänvisning till en relativt avlägsen återtagningstid (10 år).

Idag utgör *särskilda* beredskapspolisen en del av den förmåga som polisen kan ta till vid extraordinära händelser *särskilda händelser* och framförallt i samband med kriser och höjd beredskap. Organisationen grundutbildas allt eftersom behov föreligger och genomför återkommande repetitionsutbildningar. För närvarande innefattar organisationen cirka 1100 personer och finns över hela landet med undantag för Gotland. Organisationen finansieras via anslag 7:5 från KBM.

Sedan flera år tillbaka har polismyndigheterna slutat genomföra försvarsutbildningar. Endast ett fåtal av aspiranter som antas till polisutbildningen har fullgjort värnplikt. Polisens egentliga försvarsförmåga utgörs idag av den särskilda beredskapspolisen vilka fullgör sådan tjänstgöring jämlikt lagen om totalförsvarsplikt.

Freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet (21)

mål:

- Polisen ska rekrytera, utbilda och utrusta den personal som regeringen beslutar att ställa till förfogande för de internationella freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamheterna

Polisen ska med kort varsel kunna ställa lämplig personal med olika kompetenser till förfogande. Vidare ska polisen administrera det svenska deltagandet i aktuella insatser.

Rikspolisstyrelsen bedömer att Polisens förmåga inom området är mycket god. På grund av att mål och återrappporteringskrav för den freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamheten inom politikområde Utrikes- och säkerhetspolitik respektive internationellt utvecklingsarbete är identiska görs redovisningen under en gemensam rubrik.

Omfattning av verksamheten

Polisen har under året deltagit i 18 missioner i 15 länder/områden. För detta har polisen haft en total utgift på 128 225 000 kronor varav 127 255 000 kronor hänförs sig till anslaget för Freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet, Internationellt bistånd och 970 000 kronor till verksamheten för freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, Internationell samverkan. I årets missioner har totalt 193 personer medverkat, samtliga poliser. Av deltagarna var 148 (77%) män och 45 (23%) kvinnor.

Personalförsörjning

De senaste årens utveckling med efterfrågan av specialister inom olika polisiära områden, liksom poliser med kvalificerad kompetens inom ledarskap och projektarbete, har fortsatt under året. Detta har framför allt gällt små specialiserade insatser inom olika polisiära ämnesområden. En alltmer tydlig utvecklingstendens är deltagandet med specialistkompetens inom arbetsfältet mot grov organiserad brottslighet. En annan tendens är att även de stora multifunktionella missionerna efterfrågar poliser på chefs- och ledningsnivå samt med specialistkompetens. I dessa missioner arbetar olika internationella och lokala organisationer i ett krisområde med insatser inom ett stort antal samhällsområden.

Rikspolisstyrelsen har trots de högt ställda kraven i stor utsträckning lyckats rekrytera personal med rätt profil. Tidigare svårigheter med att rekrytera högre polisbefäl har fortsatt under året, men ett fåtal personer i den kategorin har ändå rekryterats, utbildats och sänts ut i missioner. Det förtjänar särskilt att nämnas att svensk polis under året haft och rekryterat personer till den högsta missionsledningen till Sudan och Liberia.

För att öka personalens kompetens när det gäller införandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (2000) som rör kvinnor, fred och säkerhet har under året ett flertal aktiviteter genomförts i projektet Genderforce. Kompetensutveckling av sektionens rekryterare samt utbildning av poliser inför utlandstjänst har genomförts. De insatser som gjorts för att öka antalet kvinnliga sökande har gett positivt utfall, likaså det faktiska uttaget av kvinnliga poliser till utlandstjänst.

Det direkta arbetet enligt resolution 1373 (2001) för att bekämpa terrorism, sker inom ramen för de organisationer till vilka svensk polis rekryteras. Erfarenheter från de missioner där svensk polis finns företrädd ger vid handen att det förekommer både utbildning och rekrytering till terroristnätverk. Svensk polis deltar i respektive organisations arbete mot terrorism i enlighet med mandat och arbetsfördelning inom missionerna. Det kan många gånger

vara svårt att särskilja organiserade brottslingar från terrorister beroende på vilken bakgrund nätverken har avseende sin brottsaktiva verksamhet.

Verksamhetens utveckling och resultat

Erfarenheter från missionerna under 2007 bekräftar tidigare gjorda iakttagelser, nämligen att brister i den grundläggande säkerheten, omfattande brottslighet, korruption och gangstervälde har mycket negativa återverkningar på de konfliktdrabbade samhällena. Därför måste lag och ordning etableras och brottsligheten reduceras för att andra sektorer av det civila samhället ska kunna utvecklas positivt.

En annan viktig aspekt på internationella insatser är att det i de flesta fall tar mycket lång tid att etablera fungerande samhällsstrukturer och genomföra andra nödvändiga reformer för en positiv utveckling i konfliktdrabbade samhällen. Detta gäller oavsett om insatserna är polisiära eller gäller andra civila områden. Det är därför nödvändigt att insatserna är långsiktiga och att de successivt anpassas till utvecklingen i de aktuella områdena.

Missionerna har under året varit av varierande storlek och varje mission har haft specifika problem att arbeta med. Därför har inriktningen och organisationen av verksamheten sett olika ut beroende på mission. Gemensamt för de svenska polisernas arbete, och även för andra polisers arbete, har varit att med olika typer av insatser utveckla och stärka den lokala polisen. Det har skett bl.a. genom utbildning, rådgivning och övervakning, men också genom reformering och kapacitetsutökning. Tillsammans med kollegor från andra medverkande länder har svenska poliser under året bidragit med att utveckla och stärka polisen i konfliktområdena. Svenska poliser har varit framgångsrika i det arbetet och vunnit uppskattning genom sin yrkeskunskap och sitt engagemang. Svenska poliser är därför uppskattade av de internationella aktörer som arbetar med freds-, säkerhetsfrämjande samt konfliktförebyggande insatser.

Överföring av erfarenheter

Kunskaps- och erfarenhetsöverföringen sker inte ensidigt från svenska poliser till den lokala polisen i konfliktområdena. Utlandstjänsten innebär också att kunskaper och kompetenser kommer enskilda poliser till godo. De kunskaper som förvärvas under utlandstjänstgöringen kommer i många fall till nytta även för polisverksamheten i Sverige. Detta sker exempelvis genom att man tar tillvara kunskapen om organiserad brottslighet med anknytning till Sverige liksom erfarenhet av ledarskap och projektarbete från utlandstjänsten.

Ett annat sätt är att utlandstjänstgöring kan vara en merit vid tillsättning av tjänster. Kunskap och kompetens förvärvat i utlandstjänst skulle dock kunna tas tillvara bättre och på ett mer strukturerat sätt.

Gemensam verksamhet

mål:

- Andelen kvinnor i ledningskompetens ska öka
- Den totala sjukfrånvaron ska vara lägre än föregående år

Verksamhetsmålen har uppfyllts.

Polisens kompetensförsörjning

Polisens kompetensförsörjning syftar till att säkerställa att det finns tillgång till rätt kompetens för att nå verksamhetens mål och tillgodose dess behov på både kort och lång sikt. Till detta hör även att Polisen ska utvecklas mot en jämställd arbetsplats med ökad mångfald och god arbetsmiljö. Kompetensförsörjning omfattar all verksamhet inom Polisen som berör områdena attrahera, rekrytera, utveckla och förvalta samt omorientera och avveckla kompetens.

Bedömningsgrunder

Under 2007 har det skapats en för hela Polisen enhetlig nationell policy och handlingsplan för mångfald och likabehandling. Med utgångspunkt i bl.a. denna arbetar Polisen för att öka antalet kvinnor i ledningskompetens så att det interna målet att 25 procent av alla chefer ska vara kvinnor kan uppnås vid utgången av 2009. Andelen kvinnor i ledningskompetens har ökat från 19,3 till 20,1 procent. Den totala sjukfrånvaron har minskat under 2007, från 4,2 procent till 3,8 procent, men är fortfarande högre för kvinnor än för män, varför fortsatta studier och insatser är nödvändiga.

Under 2007 har en gemensam definition av kompetensbegreppet tagits fram för Polisen. Vidare har en struktur för en kompetensförsörjningsstrategi utvecklats med nationella mål inom området. Myndigheterna har påbörjat arbetet med att upprätta kompetensförsörjningsplaner. Syftet är att få en bild av hur nuvarande kompetenser fördelar sig och att få fram prognoser över behoven fram till år 2010. Målet är att få fler poliser i yttre tjänst och därmed en ökad synlighet och tillgänglighet för medborgarna.

Satsningar för att utveckla ledarskapet i Polisen påbörjades under 2007 och fortsätter under de närmaste åren. De syftar till att ge ledarskapet förutsättningar att bedriva en effektiv verksamhet, men också att ge medarbetare en god arbetsmiljö och utvecklande arbetsuppgifter.

Under 2007 påbörjades arbetet med att ta fram en gemensam nationell värdegrund för Polisen. Syftet är att skapa ett styrmedel för verksamheten och ett stöd i arbetet för alla medarbetare. Den gemensamma värdegrunden ska i framtiden genomsyra all verksamhet, inte minst i fråga om strategisk och långsiktig kompetensförsörjning.

Stora delar av kompetensförsörjningsområdet mäts genom Polisens medarbetarundersökning. Undersökningen för 2007¹ visar förbättringar inom alla områden jämfört med undersökningen 2005.

Personalsammansättning

Vid utgången av 2007 hade Polisen 25 838 anställda, varav 17 866 poliser. Under året har 980 poliser nyanställts. Nettoökningen av antal poliser är 443 i jämförelse med december 2006, vilket väl följer Polisens prognoser över antal poliser. Effekterna av insatserna för att nå regeringens mål 20 000 poliser 2010² märks mer markant först 2009. Av de 7 972 civilanställda var 7 389 tillsvidareanställda³. Ökningen av civilanställda från föregående år, 764, beror delvis på att definitionen av anställda har förtydligats och ensats⁴. Förutom ordinarie rekryteringar har Rikspolisstyrelsen påbörjat ett arbete där syftet är att komplettera bemanningen med 300 civila funktioner. Av dessa har cirka 200 anställt under 2007. Andelen kvinnor av det totala antalet anställda inom Polisen ökade med en procentenhet till 38 procent. Bland

1 | Se Tabell 74.

2 | Enligt budgetpropositionen för 2007 (Prop. 2006/07:1).

3 | Inkluderar, förutom tillsvidareanställda, provanställda, lönebidragsanställda och tidsbegränsade chefsanställningar. Antal tillsvidareanställda civilanställda per myndighet redovisas i Bilagor.

4 | Tidigare var det endast vissa myndigheter som inkluderade visstidsanställda, 2007 ingår samtliga anställda med månadslön.

poliserna ökade andelen kvinnor med en procentenhet till 24 procent.

Andelen kvinnor i ledningskompetens har ökat successivt de senaste åren. Polisens eget mål är att 25 procent av alla anställda inom Polisen i ledningskompetens ska vara kvinnor till utgången av 2009. Av de civila har andelen kvinnor i ledningskompetens varit drygt 50 procent under de senaste åren. Kvinnorna

utgör 38 procent av alla anställda, 24 procent av poliserna och 69 procent av de civila. Olika insatser och aktiviteter har genomförts för att öka antalet kvinnor i ledningskompetens i polisiära befattningar, exempelvis anordnande av inspirationsdagar, handledning för kvinnliga poliser och särskilda mentorprogram samt utbildning i genuskunskap för chefer och ledningsgrupper.

TABELL 69 | ANTAL ANSTÄLLDA NATIONELLT OCH PER MYNDIGHET UPPDELAT PÅ KÖN SAMT ANDEL KVINNOR, POLISER OCH KOMPETENSKATEGORI.

	Antal anställda ⁶⁹ december 2007				Andel anställda av totalt i procent			
	Totalt		Poliser ⁷⁰		Totalt	Poliser	Kompetenskategori ⁷¹	
	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor			Kärn ⁷²	Ledning ⁷³
Stockholm	6 524	2 526	4 966	1 419	39%	29%	67%	11%
Uppsala	693	264	495	128	38%	26%	76%	7%
Södermanland	682	274	447	107	40%	24%	72%	12%
Östergötland	921	322	671	133	35%	20%	77%	9%
Jönköping	676	231	472	91	34%	19%	77%	7%
Kronoberg	376	145	267	65	39%	24%	76%	6%
Kalmar	495	161	354	59	33%	17%	77%	8%
Gotland	132	46	96	21	35%	22%	69%	20%
Blekinge	323	96	242	39	30%	16%	76%	9%
Skåne	3 169	1 140	2 285	525	36%	23%	76%	7%
Halland	682	282	489	127	41%	26%	65%	16%
Västra Götaland	3 971	1 519	2 943	722	38%	25%	77%	5%
Värmland	582	199	431	94	34%	22%	77%	6%
Örebro	654	226	482	101	35%	21%	67%	10%
Västmanland	670	275	478	113	41%	24%	80%	8%
Dalarna	616	217	448	98	35%	22%	77%	7%
Gävleborg	584	188	444	89	32%	20%	79%	8%
Västernorrland	535	203	390	84	38%	22%	71%	11%
Jämtland	280	106	202	53	38%	26%	72%	14%
Västerbotten	568	202	416	87	36%	21%	68%	11%
Norrbotten	608	221	439	87	36%	20%	76%	10%
Polismyndigheterna	23 741	8 843	17 457	4 242	37%	24%	73%	9%
ÖVRIGA ENHETER								
Rikspolisstyrelsen	1 295	596	153	34	46%	22%	4%	6%
Polishögskolan	318	131	168	40	41%	24%	0%	7%
Rikskriminalpolisen ⁷⁴	844	265	686	148	31%	22%	70%	4%
SKL	288	192	0	0	67%		77%	9%
Anställd även vid annan myndighet inom Polisen	-648	-176	-598					
Totalt	25 838	9 851	17 866	4 464	38%	24%	69%	9%

69 Med anställd avses person som avlönas med månadslön.

70 I januari 2008 anställdes ytterligare 511 personer för att påbörja praktiktjänstgöring vid polismyndigheterna.

71 Kompetenskategori innehåller kärn-, lednings- och stödkompetens samt okodade (0) (definition enl. Arbetsgivarverket 2003:7 A 2), i tabellen redovisas endast kärn och ledning vilket medför att andelarna av kompetenskategori inte summerar till 100 procent.

72 Kärnkompetens – personal med sakområdeskompetens (definition enl. AgVFS 2003:7 A 2).

73 Ledningskompetens – formellt personalansvar (definition enl. AgVFS 2003:7 A 2).

74 Av totalt 686 poliser tjänstgör 193 vid Ekobrottsmyndigheten och 97 vid Utlandsstyrkan.

Åldersstruktur

Medelåldern inom Polisen har sjunkit något jämfört med 2006. För alla anställda var medelåldern 44,8 år, för civila var medelåldern 44,6 år och för poliser 44,8 år. Bland poliserna var medelåldern hos kvinnor 40,1 år och hos män 46,3 år. Bland poliser ökar antalet anställda i åldersgrupperna 25–34 år. Medelåldern hos poliser bedöms minska under kommande år, när den stora ökningen av antalet poliser har genomförts. Bland såväl poliser som civila kommer 11 procent av de anställda att uppnå pensionsåldern under de kommande fem åren. Medelåldern för anställda i ledningskompetens är 48,5 år, för anställda i kärnkompetens 43,8 år och i stödskompetens 47,2 år.

Utländsk bakgrund⁵

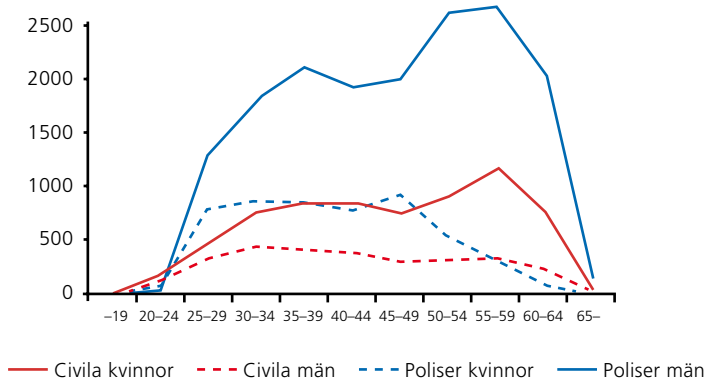
Polisen anställer allt fler medarbetare med utländsk bakgrund. Vid utgången av 2007 hade 6,0 procent av de anställda inom Polisen utländsk bakgrund, vilket är en ökning med 0,6 procentenheter jämfört med 2006. Av de civila har 9,8 procent utländsk bakgrund och bland poliserna 4,2 procent. En tänkbar förklaring till den stora skillnaden mellan personalkategorierna är att det krävs svenskt medborgarskap för att

5 | Med utländsk bakgrund avses person som är utrikesfödd eller inrikesfödd med två utrikesfödda föräldrar. Definition enligt SCB 2002.

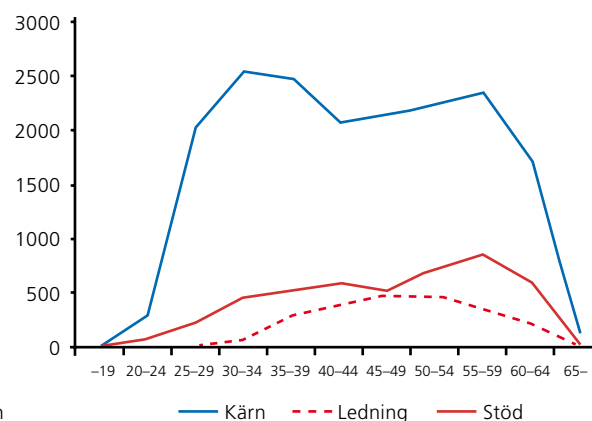
TABELL 70 | ANTAL OCH ANDEL ANSTÄLLDA I LEDNINGSKOMPETENS UNDER 2005–2007.

			Civila	Poliser	Totalt
Antal	Totalt	2005	217	1 282	1 499
		2006	216	1 248	1 464
		2007	280	1 954	2 234
	Kvinnor	2005	112	164	276
		2006	108	174	282
		2007	153	297	450
	Män	2005	105	1 118	1 223
		2006	108	1 074	1 182
		2007	127	1 657	1 784
Andel (%)	Kvinnor	2005	51,6%	12,8%	18,4%
		2006	50,0%	13,9%	19,3%
		2007	54,6%	15,2%	20,1%
	Män	2005	45,4%	84,8%	79,9%
		2006	50,0%	86,1%	80,7%
		2007	45,4%	84,8%	79,9%

FIGUR 1 | ÅLDERSSTRUKTUR 2007, PERSONALKATEGORI OCH KÖN.

FIGUR 2 | ÅLDERSSTRUKTUR 2007, KOMPETENSKATEGORI.

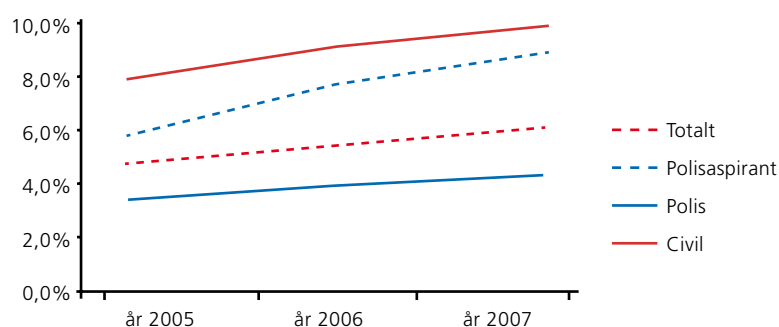
antas till polisutbildningen och att personalomsättningen bland poliser är betydligt lägre än bland andra yrkesgrupper. Andelen av polisaspiranterna som har utländsk bakgrund har ökat stadigt de senaste åren och var 8,7 procent under 2007. Det är mer än dubbelt så mycket som andelen av alla poliser som har utländsk bakgrund. Andelen av hela befolkningen i Sverige som har utländsk bakgrund är 17 procent. Av de anställda inom Polisen är 7,4 procent inrikesfödda med en utrikesfödd förälder.

Antal anställda och antal årsarbetskrafter inklusive prognoser

Regeringens mål är att antalet poliser ska öka till 20 000 till halvårsskiftet år 2010⁶. För att uppnå målet kommer drygt 4 000 nya poliser att utbildas och

6 | Enligt budgetpropositionen för 2007 (Prop. 2006/07:1) och regleringsbrevet 2007 (RB07).

FIGUR 3 | ANDEL ANSTÄLLDA MED UTLÄNSK BAKGRUND UNDER PERIODEN 2005–2007.

TABELL 71 | ANSTÄLLDA MED UTLÄNSK BAKGRUND, PER PERSONALKATEGORI OCH KÖN.

Personalkategori	Kön	Inrikesfödd med en inrikes- och en utrikesfödd förälder*	Inrikesfödd med två utrikesfödda föräldrar	Utrikesfödd
Civila	Kvinnor	6,8%	2,8%	6,0%
	Män	7,8%	3,3%	8,9%
	Totalt	7,1%	2,9%	6,9%
Poliser	Kvinnor	8,1%	2,8%	1,9%
	Män	7,4%	1,9%	2,2%
	Totalt	7,6%	2,1%	2,1%
Varav polisaspiranter 2007	Kvinnor	5,2%	2,6%	3,4%
	Män	10,8%	2,3%	8,2%
	Totalt	8,6%	2,4%	6,3%
Totalt	Kvinnor	7,4%	2,8%	4,2%
	Män	7,4%	2,1%	3,2%
	Totalt	7,4%	2,4%	3,6%

* Denna kategori ingick i SCB:s definition av utländsk bakgrund som användes t.o.m. 2002.

anställas under perioden 2008–2010. Därefter kommer antalet poliser inte att öka utan ligga kvar på samma nivå. Nyrekryteringar kommer att hållas på en nivå som motsvarar förväntade avgångar.

Det ökade antalet poliser kommer att ställa högre krav på de civila funktioner som utgör stöd för kärnverksamheten. Dessutom bedöms att behovet av specialister, med kompetens som kompletterar den polisiära, kommer att öka. Det totala antalet civila bedöms öka något under perioden och en viss kompetensväxling kommer också att behöva genomföras.

Kollektivavtalsfrågor

Den tidigare delegerade rätten till polismyndigheterna och SKL om att sluta kollektivavtal har i samband med de centrala RALS-förhandlingarna återgått till Rikspolisstyrelsen. Avtalsförhandlingarna inom Polisen för avtalsperioden 2007–2010 har varit inriktade på att få till stånd nya nationella kollektiv-

avtal. Parterna inom Polisen har även haft ett uppdrag att komma fram till en långsiktig lösning av de särskilda pensionsfrågor som aktualiserades i samband med avtalsrörelsen 1998.

Parterna har möjliggjort en lösning av pensionsfrågan genom att komma överens om vissa förändringar avseende allmänna löne- och förmånsvillkor för Polisen. Därmed kan medel frigöras för att finansiera individuella och kollektiva avsättningar till Kåpan Extra, vilket ökar de ekonomiska förutsättningarna till förtida uttag av pension inom befintliga pensionssystem. Parterna har dessutom kommit överens om att avveckla den s.k. polispensionsfonden för att medlen i denna ska kunna användas till individuella avsättningar i Kåpan Extra.

Överenskommelsen om de nya nationella kollektivavtalen omfattar bl.a. ett nytt gemensamt arbetstidsavtal för Polisen. Det är främst genom detta avtal som medel kan frigöras för avsättning till Kåpan Extra. Den genomsnittliga arbetstiden för de som arbetar dagtid ökar med cirka 15 minuter per vecka. För de som är skiftesarbetande ökar den genom snittliga veckoarbetstiden med cirka en timme. För vissa arbetstagare, vid polismyndigheter där avtal slutits om arbetstidsförkortning för arbetstagare med bl.a. periodplanering, kan veckoarbetstiden komma att öka med mer än en timme. Dessutom innebär det nya avtalet att arbetstagare får individuell kompensation för fullgjord arbetstid under helgdag istället för, som nu är fallet, kollektiv helgdagskompensation. Det nya arbetstidsavtalet innebär också att ersättning för obekväm arbetstid endast utbetalas mellan klockan 22.00 och klockan 06.00.

Förutom förändringen avseende arbetstiden kommer bl.a. vissa lönetillägg att avvecklas och rätten till ersättning för sjukvårdskostnader att upphöra.

Attrahera och rekrytera kompetens

Polisen behöver kunna attrahera sökande och rekrytera medarbetare och chefer med kompetens som svarar mot verksamhetens behov.

Ökad konkurrens på arbetsmarknaden kräver ett ökat fokus på hur Polisen uppfattas som arbetsgivare. Attraktion skapas bl.a. genom de förutsättningar som erbjuds de anställda i form av t.ex. lön, karriärmöjligheter och kompetensutveckling, samt de värderingar som lyfts fram i organisationen.

En väl avvägd personalsammansättning vid de olika myndigheterna, sett ur ett kompetens- och mångfaldsperspektiv, är även det ett led i att kunna attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens.

Under 2007 har ett nationellt arbete påbörjats inom rekryteringsområdet för att skapa enhetlighet och förutsättningar för kvalitetssäkring samt utveckling av styrning, metod och verksamhetsstöd.

Avidentifierade ansökningshandlingar

Polisen arbetar medvetet med att öka mångfalden genom sin rekryteringsprocess. Rikspolisstyrelsen har under 2007 ingått i ett försök med avidentifierade ansökningshandlingar. Utvärdering av resultaten kommer att ske under första kvartalet 2008.

Polisiär grundutbildning

Rikspolisstyrelsen är huvudman för polisutbildningen. Den genomförs i Stockholm, samt som uppdragsutbildning vid universiteten i Umeå och Växjö. Vid Polishögskolan finns även distansutbildning. Polisutbildningen är sedan flera år en mycket attraktiv utbildning. Det var drygt nio sökande per utbildningsplats till polisutbildningen antagningsåret 2007. Det finns inget som tyder på en minskning av antalet sökande.

Under 2007 inleddes en översyn av den polisiära grundutbildningen, där även aspiranterterminen ingår, i syfte att kvalitetssäkra utbildningen. Översynen kommer att färdigställas under 2008.

TABELL 72 | PROGNOIS ÖVER POLISER OCH CIVILA 2008–2012.

Personalkategori	Poliser Antal	Avgångar	Nyutskott	Civila Antal	Nettotillskott
2008	18 251	563	1 031	7 580	191
2009	18 997	565	1 310	7 680	100
2010	20 069	587	1 660	7 780	100
2011	20 184	586	700	7 780	0
2012	20 201	682	700	7 780	0

Antagningen till polisutbildningen 2007

Av de 12 349 personer som sökte till polisutbildningen 2007 var 35 procent kvinnor och 19 procent hade utländsk bakgrund⁷. Av de antagna var motsvarande siffror 31 respektive 18 procent.

Polisen eftersträvar en jämn könsfördelning vid antagningen till polisutbildningen. Målet⁸ är att varken kvinnor eller män ska utgöra mindre än 40 procent av de antagna. Under 2005 var andelen kvinnor som sökte till polisutbildningen 37 procent och 35 procent under 2006. Omkring 40 procent av dem som antogs var kvinnor. I samband med antagningsomgången till hösten 2007 bröts denna trend. En något mindre andel kvinnor sökte sig till polisutbildningen och många fler än tidigare hoppade av under själva rekryteringsfasen. Vid antagningsomgången med kursstart hösten 2007 var 34 procent av de sökande kvinnor. Av dem som antogs var 27 procent kvinnor.

Under 2007 har ett arbete pågått där bl.a. profilen i rekryteringsmaterialet har ändrats. Det kan redan nu konstateras att andelen antagna kvinnor har återgått till samma nivå som tidigare. Till antagningsomgången med kursstart våren 2008 har andelen antagna kvinnor ökat till 42 procent.

Studie om urvalsprocessen

Under hösten 2007 genomfördes en enkätstudie bland dem som avbrutit antagningsprocessen innan de fysiska proven. Studiens fokus var på urvalsprocessen och varför man hade valt att avbryta processen. Frågorna som ställdes handlade om urvalsprocessen i

stort, hur den uppfattats, kraven, kriterierna och testerna. Enkäten innehöll även en direkt fråga om anledningen till avhoppet.

Resultatet av undersökningen visar att det som huvudsakligen ansågs behöva förändras i urvalsprocessen var de fysiska proven. Fler kvinnor (33,9 procent) än män (11,8 procent) uppgav som anledning till att de avbrutit processen att de inte trodde sig klara de fysiska proven⁹.

Översyn av antagningssystemet

Polisen kommer att fortsätta sitt arbete med att försöka attrahera fler sökande och sträva efter en ökad mångfald. Särskilt prioriterade grupper är kvinnor och personer med utländsk bakgrund. Under 2007 inleddes en översyn av antagningssystemet som helhet. Denna översyn, och strävan att attrahera prioriterade grupper, kommer under 2008 att utmynna i en långsiktig strategi för att nå dessa grupper.

Utökning av civila funktioner

Under 2007 har antalet civilanställda utökats med 764 medarbetare. Bakgrunden är dels att det finns ett behov av kompetensväxling samt ett behov av att tillföra polisväsendet kompetens som kompletterar den polisiära. Särskilda medel har tilldelats myndigheterna för att rekrytera bl.a. civila utredare och civila KC-operatörer.

7 | Vid ansökan uppger den sökande om han eller hon har utländsk bakgrund. Utländsk bakgrund definieras här som utrikesfödd eller inrikesfödd med minst en utrikesfödd förälder. Detta är SCB:s tidigare definition av utländsk bakgrund och används inte inom Polisen i andra sammanhang. Den ger en betydligt högre andel med utländsk bakgrund än nuvarande definition. Se Gemensam verksamhet, avsnitt Polisens kompetensförsörjning, Personalsammansättning, Utländsk bakgrund.

8 | Polisens planeringsförutsättningar för 2007–2009.

9 | Statistisk signifikant skillnad enligt Fishers exakta test, $p < 0,001$.

TABELL 73 | ANTAL SÖKANDE OCH ANTAGNA TILL POLISUTBILDNINGEN SAMT ANTAL ANSTÄLLDA VID POLISMYNDIGHET VID UTBILDNINGENS SLUT.

Antagningsår	Antal sökande*	Antal antagna	Anställningsår	Antal anställda
2001	7 010	528	2003	533
2002	6 694	770	2004	752
2003	9 430	840	2005	820
2004	11 158	1 056	2006	1 023
2005	12 042	1 032	2007	980
2006	12 542	1 048	2008	-
2007	12 349	1 310	2009	-

* Uppgifterna för 2005 och 2006 har reviderats jämfört med tidigare årsredovisningar.

Förvalta och utveckla kompetens

Det är viktigt att Polisen har medarbetare med rätt kompetens för att kunna utföra sina uppgifter och att medarbetarna tydligt ser att de har goda utvecklingsmöjligheter inom organisationen.

Polisens medarbetarundersökning 2007, den andra i ordningen, visar att medarbetarna anser att organisationen i dag i högre grad tar tillvara deras kompetens och att utvecklingsmöjligheterna inom Polisen är bättre än tidigare. Både förtroendet för den egna myndighetens ledning och för Rikspolisstyrelsens ledning av Polisen har ökat.

Vidareutbildning

En gemensam planeringsprocess för utbildning inom Polisen har tagits fram och införts under året. Den innebär att samtliga polismyndigheter tillsammans med Rikspolisstyrelsen gemensamt inventerar och planlägger utbildningsbehovet för hela Polisen under de närmaste tre åren.

Målsättningen är att skapa enhetlighet, tydlighet och effektivitet i fort- och vidareutbildningssystemet.

TABELL 74 | RESULTAT AV POLISENS MEDARBETAR-UNDERSÖKNING 2005 OCH 2007.

	2005	2007	Förändring
Nöjd-Medarbetar-Index	52	55	3
Förtroende för ledningen	49	54	5
Egenkontroll	63	64	1
Trivsel	63	65	2
Stöd	62	64	2
Ersättning	31	32	1
Utveckling	51	57	6
Påverkan	48	51	3
Arbetstakt/krav	64	66	2
Fysisk arbetsmiljö	62	64	2
Information	50	52	2
Ledarskap	56	59	3
Mål	58	62	4
Svarsfrekvens	74,1%	74,3%	0,2%

TABELL 75 | GENOMFÖRDA UTVECKLINGSSAMTAL UNDER 2005–2007.

	2005	2006	2007*
Genomförda utvecklingssamtal	14 688	16 687	17 022
Andel av anställda som haft utvecklingssamtal	61%	68%	69%

* Uppgifter saknas för två myndigheter.

Fler av utbildningarna på lokal/regional nivå ska genomföras efter koncept framtagna och fastställda av Rikspolisstyrelsen.

Under 2007 har arbete påbörjats med att ta fram ett gemensamt kvalitetsmätningssystem för all utbildning inom Polisen. Vidare har nationella kurser utvecklats och genomförts inom områdena utredning/lagföring och brottsförebyggande arbete med inriktning på taktik, trafik och brottsprevention. Sammanlagt har cirka 160 kurser genomförts med cirka 3 500 deltagare. Detta innebär en utökning med drygt 2 300 utbildningsplatser jämfört med året innan.

Utvecklingssamtal

Utvecklingssamtalet är ett centralt verktyg för att säkra verksamhetens utveckling och kompetensförsörjning. Det är ett regelbundet återkommande och systematiskt samtal mellan chef och medarbetare för planering och ömsesidig information. En viktig del av samtalet är att öka medarbetarens förståelse för hur denne ska kunna bidra till att nå verksamhetens mål.

Inom Polisen används flera olika metoder för utvecklingssamtal. Under 2007 startades ett projekt med syfte att ta fram en för Polisen enhetlig och tydlig metod för utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner. Syftet är att ge chefer goda förutsättningar för en konstruktiv utvecklingsdialog med medarbetarna, samt att skapa en tydlig koppling till Polisens verksamhetsstyrningsmodell. Under 2007 genomfördes drygt 17 000 utvecklingssamtal, vilket betyder att två av tre medarbetare genomfört utvecklingssamtal.

Polisens värdegrund

Under 2007 startades ett arbete med att ta fram en gemensam nationell värdegrund för Polisen. Syftet är att skapa ett stöd i arbetet för alla medarbetare. Den gemensamma värdegrunden ska genomsyra all verksamhet och säkerställa att Polisen har ett enhetligt förhållningssätt som präglas av öppenhet och gemensamma grundläggande värderingar. Projektet är planerat för perioden 2007–2010 och ska bedrivas underifrån och upp med stor delaktighet. Under 2007 har omfattande förberedelser gjorts inför 2008 då alla medarbetare ska erbjudas möjlighet att lämna ett bidrag till den framtida värdegrunden.

Arbetsmiljö

I Polisens medarbetarundersökning 2007 har ”Nöjd-Medarbetar-Index” (NMI) förbättrats jämfört med värdet från 2005. På övergripande nivå visar hälsoaspekterna en positiv utveckling¹⁰. Något färre

10 | Medarbetarundersökningen, se Tabell 74.

upplever 2007 att de utsätts för hot och våld jämfört med 2005. Andelen medarbetare som upplever sig delaktiga i de beslut som fattas på arbetsplatsen har ökat, och den upplevda stressen har sjunkit jämfört med föregående mättillfälle. Andelen som upplever att de varit utsatta för kränkande särbehandling är oförändrad. Medarbetarna upplever att den fysiska arbetsmiljön har förbättrats och att oron för ohälsa och olycksfall i det dagliga arbetet har sjunkit.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har sjunkit med 0,4 procentenheter jämfört med 2006. Sjukfrånvaron har sjunkit för såväl kvinnor som män, men de könsrelaterade skillnaderna kvarstår. Myndigheterna i Norrland hade tidigare generellt väsentligt högre sjukfrånvaro än genomsnittet för Polisen. Detta förhållande har de senaste åren ändrats och flertalet Norrlandsmyndigheter ligger nu nära genomsnittet. Exakta jämförelser avseende sjukfrånvaron är dock svåra att göra då underlaget för uttag av statistiken delvis ändrats sedan föregående år. Åtgärder för att korrigera denna brist är planerade under 2008.

Vid jämförelse med övriga myndigheter inom den så kallade Centrogruppen¹¹ har Polisen ett sjuktal

11 | Centrogruppen är ett rådgivande organ som företräder större centrala myndigheter med regional verksamhet.

TABELL 76 | SJUKFRÅNVARO UNDER 2005–2007.

	2005	2006	2007
Kvinnor	6,2%	5,9%	5,4%
Män	3,5%	3,2%	2,8%
Totalt	4,4%	4,2%	3,8%

TABELL 77 | ANDEL LÅNGTIDSSJUKA UNDER 2005–2007.

	2005	2006	2007
Kvinnor	70,0%	67,9%	63,6%
Män	67,9%	65,0%	61,9%
Totalt	68,9%	66,5%	62,8%

TABELL 78 | ANDEL LÅNGTIDSFRISKA UNDER 2005–2007.

	2005	2006	2007
Kvinnor	48,3%	47,7%	48,2%
Män	65,4%	66,0%	66,1%
Totalt	59,3%	59,4%	59,3%

nära genomsnittet. Den relativt låga sjukfrånvaron beror till viss del på att Polisen har en väsentligt större andel män än kvinnor och att män generellt har en markant lägre sjukfrånvaro än kvinnor. De grupper inom Polisen som har högst sjukfrånvaro jämfört med övriga myndigheter inom Centrogruppen är medarbetare över 50 år, såväl män som kvinnor. Denna ålderskategori har också markant högre sjukfrånvaro än övriga ålderskategorier inom Polisen. Andelen långtidssjukfrånvaro¹² är hög i förhållande till den totala sjukfrånvaron.

Andelen av de anställda som är långtidsfriska, d.v.s. som inte har haft någon sjukfrånvaro alls de senaste tolv månaderna, är i stort oförändrad jämfört med tidigare år. Två av tre män har inte haft någon sjukfrånvaro alls under året. Motsvarande andel för kvinnor är mindre än hälften.

Arbetsmiljöinsatser

De satsningar som Rikspolisstyrelsen genomfört med stöd från Utvecklingsrådets program ”Satsa friskt” är nu avslutade. Bland genomförda insatser kan nämnas:

- fortsatt utbildning av s.k. hälsoambassadörer.
- nationell utbildning av debriefingledare/handleddare av chefer i avlastningssamtal.
- enhetliga riktlinjer avseende psykosocialt stöd, rehabilitering samt alkohol och drogfrågor.
- HR-center för rehabiliteringsfrågor.
- nytt arbetsskade- och tillbudssystem.

Dessutom har flera myndigheter bedrivit projekt med stöd av ”Satsa friskt”. Detta gäller exempelvis Polismyndigheten i Stockholms län som genomfört en satsning för att förbättra hälsan vid operativa avdelningen. Flera myndigheter har tillämpat den metod som tagits fram genom projektet ”Omstart” med syfte att få långtidssjukskrivna tillbaka i arbete.

Övergripande effekter från ”Satsa frisktprojekten” är en ökad enhetlighet och samsyn avseende arbetsmiljöområdet inom Polisen, samt att utvecklingsarbetet sker systematiskt och långsiktigt i samverkan mellan arbetsgivaren och arbetstagarorganisationerna. Generella effekter i form av förbättrad hälsa går ännu inte att identifiera, men de kan bli synbara på sikt.

Särskilda insatser för att minska sjukfrånvaron hos kvinnor

Kvinnor har fortfarande en markant högre sjukfrånvaro än män. Rikspolisstyrelsen inledde 2006 ett forskningsprojekt¹³ tillsammans med Karolinska Institutet med syfte att analysera orsaker till kvinnors

12 | Sjukfrånvaro minst 60 dagar.

13 | Körlin, Pia, Svedberg, Pia, Alexandersson, Kristina, ”Sjukfrånvaro bland kvinnor och män anställda inom polisen”, Karolinska Institutet, 2006.

sjukfrånvaro. Vissa åtgärder har vidtagits 2007, bl.a. genom att anpassa medarbetarundersökningen till ett arbetsmiljöperspektiv för att möjliggöra fördjupade analyser. Forskningsarbetet fortsätter under 2008.

Införande av handledning

Polisen agerar i miljöer som ofta präglas av hot och våld varför Riksdagen har enats om att handledning ska vara en obligatorisk del i Polisens verksamhet. Då handledning för närvarande endast används i begränsad omfattning som metod i Polisen har en arbetsplan för införande av handledning i grupp som stöd i yrket därför utarbetats under året. En upphandling av externa handledningsresurser har inletts under hösten 2007. Detta arbete beräknas vara slutfört hösten 2008. Därefter kan en bredare satsning på införande av handledning göras.

Polisens chefs- och ledarskap

Polisens chefs- och ledarutveckling omfattar alla chefer i Polismyndigheterna oavsett polisiär eller civil bakgrund.

Polisens chefspolicy

All chefs- och ledarutveckling utgår från den under året färdigställda nationella chefspolicyen som är framtagen i samverkan mellan arbetsgivaren och arbetstagarorganisationerna. Policyen tydliggör de krav och förväntningar som ställs på chefskapet såväl generellt som specifikt för olika ledningsnivåer. Chefspolicyen beaktar både arbetsmiljö- och mångfaldsperspektivet, och den ska även kunna fungera som underlag vid rekrytering.

Polisens nationella chefs- och ledarutveckling

Polisens nationella chefs- och ledarutveckling drevs i projektform fram till och med mars 2007 då den blev en del av linjeverksamheten. I dag bedriver Polisens chefs- och ledarcenter, på uppdrag av Rikspolisstyrelsen, chefsutveckling för hela Polisen. Under de närmaste åren kommer ett stort antal chefer att utbildas. En preliminär prognos är att utbildningsvolymen kommer att minskas först runt 2011. Stommen i

Polisens nationella chefs- och ledarutveckling består av tre basprogram riktade mot det direkta, indirekta och strategiska ledarskapet. Många chefer saknar i dag chefsutbildning och syftet har därför varit att ge chefer ett allmänt kunskapstillskott. Alla utbildningar utvärderas och resultat kommer att presenteras fortlöpande.

Det direkta ledarskapet riktar sig till chefer som leder medarbetare. Syftet är att ge deltagarna en ökad förmåga att skapa resultat genom andra samt få en ökad kunskap om de processer och metoder som styr verksamheten. En första utvärdering visar att deltagarna är mycket nöjda och upplever att de tillgodo-gjort sig konkreta verktyg som är nyttiga i deras arbete som ledare. Det indirekta ledarskapet riktar sig till chefer som leder andra chefer, med syftet att öka förmågan att effektivt kunna hantera organisationsfrågor och kommunikationsflöden i organisationen. Det strategiska ledarskapet riktar sig till personer som i dag, eller inom en snar framtid, kommer att verka i ett strategiskt uppdrag. Syftet är att deltagarna ska utveckla en förmåga att leda strategiskt förändringsarbete. En första utvärdering visar att utbildningen i strategiskt ledarskap har haft stor relevans för deltagarnas yrkesmässiga utveckling. En majoritet av deltagarna är övertygade om att utbildningen kommer att ge positiva effekter på verksamheten. I all utbildning behandlas arbetsmiljö- och mångfaldsfrågor.

Polisens utvecklingsprogram för högre chefer

Rikspolisstyrelsen arbetar för att säkerställa att det finns en god tillgång på kvalificerade sökande vid tillsättningar av högre chefer. Under 2007 har en särskild satsning genomförts i syfte att öka potentiella kandidaters intresse att söka vakanta högre chefsfunktioner. Ytterligare ett syfte har varit att öka deltagarnas förutsättningar att leva upp till de krav som ställs på personer i de befattningar som är aktuella. Satsningen attraherade både externa och interna deltagare, totalt 15 stycken (varav 6 kvinnor), som under hösten varvat teoretiska studier med att arbeta tillsammans med en länspolismästare eller annan högre chef inom Polisen. Programmet avslutas i februari 2008.

Ledarutveckling på de lokala myndigheterna

Ledarskapsutbildningar som inte utgör en del av Polisens nationella chefsprogram har genomförts på de flesta av myndigheterna. Drygt 500 anställda har deltagit i olika ledarutbildningar. Den vanligast förekommande är utbildningen Utveckling grupp/ledare (UGL-utbildning). Ytterligare insatser som har genomförts för att främja ledarskapet är bl.a. traineeutbildningar och upprättandet av olika nätverk.

TABELL 79 | ANTAL CHEFER SOM PÅBÖRJAR
NATIONELL CHEFSUTBILDNING 2007 OCH 2008.

	2007	2008
Direkta ledarskapet	300	600
Indirekta ledarskapet	50	125
Strategiska ledarskapet	20	20
Totalt	370	745

Ökat förtroende för Polisens chefer

Resultaten från medarbetarundersökningen 2007¹⁴ visar att förtroendet för närmaste chef, myndigheters och Rikspolisstyrelsens ledning har ökat bland Polisens medarbetare jämfört med 2005. Sannolikt kan detta härledas till medarbetarnas upplevelse av ett i dag förbättrat ledarskap. Medarbetarna upplever bl.a. att närmaste chef i dag visar större tilltro till dem och att närmaste chef i högre grad tar initiativ till att lösa konflikter som uppstår på arbetsplatsen.

Mångfald

Polisen är landets största statliga arbetsgivare och har som sådan ett särskilt ansvar att visa att man främjar mångfald i sin organisation och arbetar mot alla former av diskriminering. Mångfald och likabehandling ska därför genomsyra all verksamhet inom Polisen.

Utbildning i diskriminering och mångfaldsfrågor

Under året har 2 412 medarbetare inom Polisen genomgått olika utbildningar i diskriminerings- och mångfaldsfrågor. Det är något färre än föregående år, men betydligt fler än 2005.

Främja mångfald genom goda exempel

Under året har Polisen tillsammans med andra myndigheter och statliga bolag slutfört projektet ”mångfald.nu”. Projektet har pågått sedan 2006 och har lett till ökad kunskap och insikt om mångfaldens betydelse i verksamheten. Förutom värdefulla seminarier och bildande av nya nätverk har också en stor internationell konferens genomförts för att bredda erfarenheterna inom mångfaldsområdet.

Det faktum att det är 50 år sedan de första kvinnorna blev poliser har uppmärksamats på en rad olika sätt och flera aktiviteter har ägt rum runt om i landet. Detta har skapat intresse för polisyrket som förhoppningsvis märks i den framtida antagningen genom att fler kvinnor vill bli poliser. Bland polismyndigheterna finns många goda exempel på främjande av mångfaldsarbete, exempelvis har Polismyndigheten i Västernorrland ingått i ett regionalt utvecklingsprojekt om etnisk mångfald och antidiskriminering. Projektet syftar till att bl.a. stimulera rekryteringen av personer med utländsk bakgrund och höja kompetensen inom mångfalds- och kulturmötesfrågor.

Omställa och överföra kompetens

Polisen har en komplex verksamhet och medarbetare i olika åldrar och med olika kompetenser. Ibland krävs särskilda åtgärder för att verksamhet och individ ska passa ihop. I möjligaste mån eftersträvas lösningar för att öka verksamhetsnyttan, men med hänsyn till medarbetarens situation.

Under 2007 har 145 poliser och 175 civilanställda omfattats av omställningsåtgärder. Av dem har 124 poliser och 49 civilanställda avgått med pensionsersättning.

Det finns ett stort behov av att kunna sprida och omvandla kunskaper inom polisorganisationen. Myndigheterna arbetar därför på ett mer strukturerat sätt än tidigare med kompetensöverföring, speciellt inför pensionsavgångar. Genom kompetensöverföring från framförallt äldre till yngre medarbetare behåller och utvecklar myndigheterna nödvändig kompetens.

Myndigheterna hanterar överföring av kunskaper och erfarenheter genom att exempelvis låta äldre och yngre medarbetare arbeta parallellt, så kallad auskultering. På många håll blandas även yngre och äldre medarbetare medvetet för att utbyta erfarenheter. Inom utredningsverksamheten pågår försök med rotationstjänstgöring och en föryngring med ett generationsbyte är på gång. Avvecklingssamtal med blivande pensionärer är också en metod för att säkra kunskaper. Likaså blir utvecklingssamtalet en slags kompetensöverföring, eftersom det tar upp behovet av kompetensutveckling på såväl individuell nivå som myndighetsnivå. Även mentorskap och handledning förekommer som stöd inför nya arbetsuppgifter.

Avgångar

Under året avslutade 959 civila och 481 poliser sin anställning vid Polisen, vilket utgör 5,7 procent av alla anställda. För 2006 var motsvarande andel 6,7 procent. Den största förändringen är att antalet avgångar med pensionsersättning har minskat med drygt 60 procent. Av de civilanställda avslutade 13,3 procent sin anställning under året. För poliser var motsvarande andel 2,7 procent. För civila är den vanligaste avgångsorsaken att man lämnar Polisen för anställning hos en annan arbetsgivare. Denna orsak står för fyra av fem avgångar. För poliser är ålders-

TABELL 80 | ANSTÄLLDA SOM HAR GENOMGÅTT UTBILDNING I DISKRIMINERINGS- OCH MÅNGFALDSFRÅGOR 2005–2007.

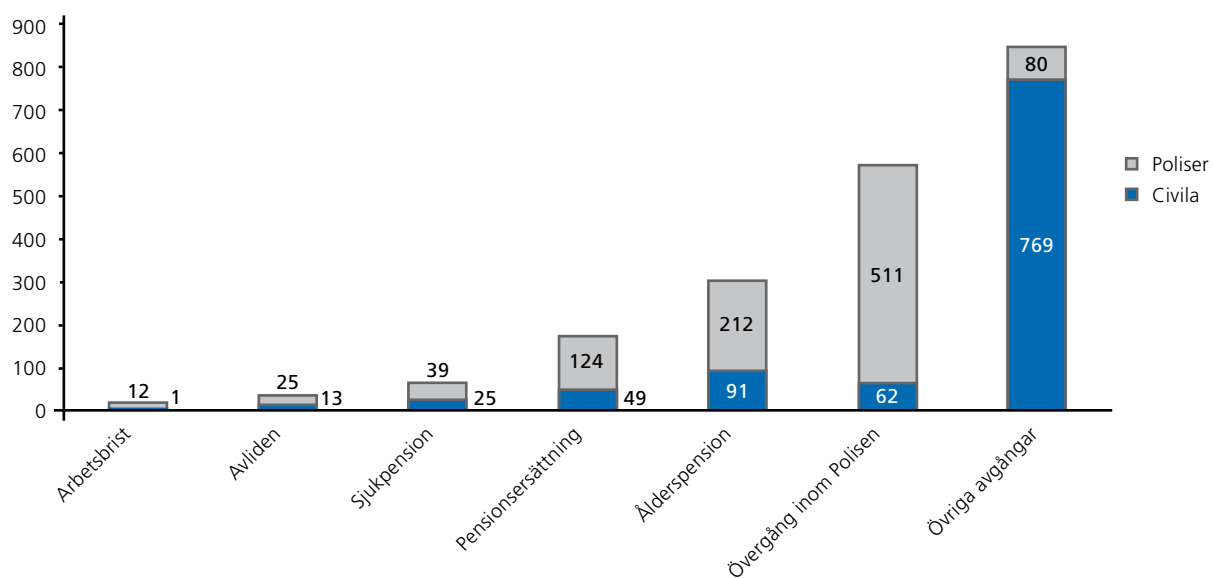
	2005	2006	2007
Antal anställda	1623	2489	2412

14 | Medarbetarundersökningen, se Tabell 74.

pension den vanligaste avgångsorsaken, följt av avgång med pensionsersättning. Endast 0,5 procent av poliserna, 80 stycken, avslutade sin anställning av annan anledning än ålder eller sjukdom.

Under året har 62 civila och 511 poliser avslutat sin anställning vid en myndighet inom Polisen för att anställas vid en annan myndighet. Den interna rörligheten mellan myndigheterna inom Polisen var 2,9 procent.

FIGUR 4 | AVGÅNGAR INOM POLISEN 2007

Uppdrag

Ökad polisiär synlighet (2)

Polisens trafiksäkerhetsarbete har ytterligare intensifierats och upptäcktsrisken för att begå trafikbrott har ökat. Upptäcktsrisken för narkotikabrott har ökat tack vare Polisens ökade aktivitet, och antalet anmälda tillgreppsbrott, exklusive butikstillgrepp, har minskat. Inom dessa områden ser Rikspolisstyrelsen en positiv utveckling avseende det brottsförebyggande arbetet.

Innan utgången av 2007 ska Polisens underrättelsemodell (PUM) vara införd i samtliga polismyndigheter. Lednings- och styrningsmodellen är i stora delar införd, men innan modellen kan tillämpas med fullgod kvalitet av samtliga polismyndigheter krävs ytterligare åtgärder och stöd. I syfte att kartlägga läget och stödja polismyndigheterna i införandet har en checklista avseende PUM skickats ut för att besvaras. Även trafiksäkerhetsarbetet måste i allt högre grad vila på underrättelser inom ramen för PUM men det återstår även här en del arbete innan PUM tillämpas fullt ut. En separat checklista avseende användandet av PUM i trafiksäkerhetsarbetet har av den anledningen skickats till polismyndigheterna för att kartlägga läget och stödja myndigheterna i införandet.

Checklistor, tillsammans med andra uppföljningssystem, kommer utgöra underlag för att följa upp, stödja och tillse att Polisen arbetar på ett rationellt och effektivt sätt i enlighet med PUM.

Verktyget för planlagd operativ polisverksamhet (VPOP), där planlagda insatser och planlagd linjeverksamhet dokumenteras, utvecklas kontinuerligt i syfte att i än högre grad stödja ett kvalitetssäkrat brottsförebyggande arbete. Utvecklingen kommer delvis att ske inom ramen för utvecklingen och införandet av Polisens brottsförebyggande strategi och innebär att VPOP kommer utgöra ett utökat stöd för polismyndigheterna i arbetet med att dokumentera, följa upp och i förekommande fall utvärdera planlagda insatser och planlagd linjeverksamhet. Genom VPOP kommer framgångsrika arbetsmetoder fortlöpande dokumenteras för att möjliggöra spridning till fler användare och på så vis förbättra och

ytterligare intensifiera det brottsförebyggande arbetet.

Utöver det ovanstående leder Rikspolisstyrelsen för närvarande arbetet med att utveckla ett system för automatiserad resurstidsberäkning via enskilda insatser i VPOP och systemet för verksamhetsuppföljning inom Polisen (VUP). Detta kommer att leda till betydande förbättringar beträffande uppföljning och styrning.

Ökad synlighet

Regeringens mål om ökad synlighet ska förverkligas genom målet att 50 procent av Polisens resurstid ska bedrivas i yttre tjänst senast vid utgången av 2010. I syfte att skapa förutsättningar för att nå målet har två uppdrag formulerats: uppdraget om ökat antal resurstimmar i yttre tjänst och uppdraget om genomlysning av verksamheten vid fyra polismyndigheter.

Uppdraget ska leda till att Polisen i högre grad verkar synligt bland allmänheten med planlagda och för verksamhetsmålen relevanta åtgärder. Därmed kan verksamhetsresultatet förbättras väsentligt, samtidigt som allmänhetens tilltro till Polisens förmåga att lösa sina uppgifter stärks ytterligare.

Arbetet kommer bedrivas i uppdragsform i nära samarbete med polismyndigheterna vilket säkerställs bl.a. genom arbets- och referensgrupper.

Uppdragen ska redovisas senast den 29 februari respektive den 15 maj 2008.

Kontaktpoliser

Rikspolisstyrelsen har, genom redovisning från polismyndigheterna, konstaterat att samtliga polismyndigheter samarbetar med grund- och gymnasieskolor runt om i landet. En eller flera poliser kan sägas vara kontaktpoliser mot skolorna. Formerna för detta arbete ser olika ut och är främst anpassat till lokala förhållanden. Rikspolisstyrelsen har genomfört ytterligare en förfrågan till polismyndigheterna om hur arbetet fortskrider. Denna visade att själva begreppet kontaktpolis finns vid samtliga polismyndigheter utom sju. Detta betyder dock inte att samarbete med skolorna saknas vid dessa sju, utan att andra former har valts.

Tack vare dessa samarbetsformer, som på många håll etablerats långt innan uppdraget givits, har olika gemensamma åtgärder genomförts. Regelbundna samverkansmöten för informationsutbyte och andra ämnesområden sker. Exempel på andra områden är informations- och utbildningsinsatser till föräldrar och elever. I några fall har kortare insatser i samarbete mellan polisen och skolan skett och i andra fall har mer långvariga projekt och insatser genomförts.

Den sammantagna bedömningen är att samarbete mellan polisen och andra samhällsaktörer, i detta fallet skolor, håller på att utvecklas. De flesta kommuner i landet har ett brottsförebyggande råd eller liknande där samarbete etablerats sedan, i flera fall, lång tid tillbaka. Den redovisning som skett visar att detta arbete är under stark utveckling.

Polisens arbete mot brott i nära relationer (3)

Kvalificerad kompetens att utreda brott mot kvinnor, närstående och barn

Rikspolisstyrelsen har av regeringen fått i uppdrag att efter samråd med Åklagarmyndigheten säkerställa att det inom varje polismyndighet finns tillgång till kvalificerad kompetens att förebygga och utreda mäns våld mot kvinnor och våld mot barn i t.ex. särskilda familjevårdsenheter där Polisen ska bedriva ett nära samarbete med åklagare, socialtjänst m.fl.

I nio av polismyndigheterna bedriver man eller har påbörjat arbete med att inrätta en särskild enhet för utredning av brott mot kvinnor, närstående och barn. 14 av polismyndigheterna uppger att de har ett nära samarbete med åklagare och sju polismyndigheter säger att de även bedriver nära samarbete med socialtjänsten. Vissa av polismyndigheterna har gemensamma ärendegenomgångar medan några är fysiskt samlokaliserade. Av de polismyndigheter som saknar nära samarbete med åklagare och socialtjänst rapporterar sex att de vidtagit åtgärder för att främja detta. Samtliga polismyndigheter utom två uppger att de upprättat samarbete med hälso- och sjukvården.

Flera polismyndigheter uppger att det finns rekryteringsproblem till tjänster som handläggare av brott i nära relationer medan några inte har det problemet. För att underlätta rekrytering till utredningstjänsterna rapporterar 14 polismyndigheter att de vidtagit särskilda åtgärder. Exempel som nämns är:

- särskilda insatser och information till personal som i dag har andra tjänster
- fler handläggare för minskad arbetsbelastning
- administrativt stöd i utredningarna
- fördjupad utbildning och obligatorisk handledning
- höjd grundlön eller funktionstillägg.

Vidtagna åtgärder under 2007

För att stärka Polisens arbete inom området bedriver Rikspolisstyrelsen sedan januari 2007 projektet *Brott i nära relationer*. En nationell strategi tas fram mot brott i nära relationer. Syftet är att Polisens arbete ska bedrivas mer enhetligt och att kvaliteten ska höjas. Representanter från polismyndigheterna, polisutbildningarna och Åklagarmyndigheten deltar i särskilda arbetsgrupper som skapats, och projektet håller särskilda konferenser för de kontakt- och införandeansvariga som polismyndigheterna utsett.

Minimikrav och rekommendationer för utredningsarbetet

Rikspolischefen fastställde i juni 2007 minimikrav och rekommendationer för polismyndigheternas arbete med utredning av brott i nära relationer. Verksamheten ska ledas av en chef med tydligt ansvar och funktion, och bedrivas i särskilda enheter, undantaget de polismyndigheter där fysiska förutsättningar saknas. Utredningsarbetet ska bedrivas med enhetliga rutiner, metoder och verktyg. Personalen ska ha fördjupad och enhetlig utbildning och kontinuerligt genomgå fortbildning. Samarbete och samverkan, internt och externt, ska bedrivas enligt enhetliga rutiner.

Ett nära samarbete och kontinuerlig återkoppling ska ske mellan åklagare, polis och socialtjänst.

För att säkerställa personalresurser bör en rekryteringsplan finnas inom varje polismyndighet.

Metodhandbok

Rikspolisstyrelsen arbetar med att ta fram en metodhandbok för polismyndigheterna att arbeta efter och för polisutbildningarna att använda sig av i såväl grund- som vidareutbildning. Metodhandboken kommer dels att innehålla informativa avsnitt, dels checklistor för olika moment i utredningsprocessen. Metodhandboken kommer att färdigställas och publiceras under 2008.

Utbildning

Under 2007 har ca 90 handläggare från 14 polismyndigheter genomgått utbildning för brott i nära relationer. Av dessa har 50 handläggare genomgått grund- eller vidareutbildning för barnutredare. Utbildningarna har bedrivits såväl centralt som lokalt.

Rikspolisstyrelsen har fastställt nya kursplaner för barnutredarutbildningen. Polisens barnutredarutbildning kommer från och med våren 2008 innehålla två steg samt en återkommande obligatorisk fortbildning för alla barnförhållare. Steg ett är inriktad på

utredningsmetodik för barn och ungdomar och steg två innehåller förhörsmetodik. För att antas till utbildning i förhörsmetodik kommer den sökande genomgå ett särskilt antagningsförfarande i syfte att säkerställa särskild lämplighet i bemötande, empati och kommunikativ förmåga. Alla verksamma barnförhållare ska vart tredje år genomgå fortbildning.

Rikspolisstyrelsen har beställt en nationell utbildning för handläggare av brott mot kvinnor och närstående vilket tidigare saknats. Utbildningen kommer bland annat behandla bemötandefrågor, våld i samkönade relationer, brottsoffer med funktionsnedsättning, brott med hedersmotiv och tvångsaktenskap. Kursplan håller på att utarbetas och utbildningen beräknas starta under höstterminen 2008.

Polisutbildningarna kommer att vid fyra tillfällen under år 2008 och 2009 genomföra seminarier med tema brott i nära relationer. Innehållet ska fokusera på mäns våld mot kvinnor, närstående och barn inklusive hedersvåld och ha ett brottsofferperspektiv. Seminarierna riktar sig till polis, åklagare och socialtjänstemän och ska ge deltagarna insyn i aktuell forskning och nya rön inom området brott i nära relationer. Seminarierna ska vara kompetens- och motivationshöjande och bidra till ökad samverkan och samsyn kring dessa typer av brott.

Anmälan till socialtjänsten kring barn som far eller riskerar att fara illa

Rikspolisstyrelsen har i samråd med Socialstyrelsen tagit fram en nationell blankett för Polisen att använda vid anmälan till socialtjänsten då barn far eller riskerar att fara illa. Till blanketten finns en handledning med instruktion kring när och hur Polisen ska använda blanketten.

Samverkan kring barn utsatta för brott

Rikspolisstyrelsen fick tillsammans med Åklagarmyndigheten, Rättsmedicinalverket och Socialstyrelsen 2005 i uppdrag att medverka till etablering av försöksverksamheter med samverkan under gemensamt tak, s.k. Barnahus. Uppdraget delredovisades den 16 juni 2006. Uppdraget utvärderas av rättssociologiska institutionen i Lund och ska slutredovisas den 1 mars 2008.

I dag finns utöver de sex försöksverksamheterna, som är belägna i Umeå, Sundsvall, Stockholm, Göteborg, Linköping och Malmö, ytterligare så kallade Barnahus. Fem polismyndigheter rapporterar att de påbörjat planering av Barnahus och flera uppger att de avvaktar den kommande slutrapporten.

Polisens arbete mot hedersrelaterad brottslighet (4)

Bakgrund

Enligt Polisens regleringsbrev för 2007 ska Rikspolisstyrelsen vidta åtgärder för att öka Polisens kompetens och förmåga att förebygga, upptäcka och utreda hedersrelaterad brottslighet.

En enkätstudie från 2006 visade att utbildningsbehovet rörande hedersrelaterad brottslighet var stort inom de flesta myndigheter. Rikspolisstyrelsen har under 2006–2007 utbildat kontaktpersoner vid samtliga myndigheter, Säkerhetspolisen, Polishögskolan samt polisutbildningarna i Växjö och Umeå. Uppdraget som kontaktperson innebär bland annat att anordna utbildning i respektive polismyndighet.

Det är stor variation i hur många utredningar med hedersrelaterat motiv som polismyndigheterna utreder. Det varierar i polismyndigheterna mellan några enstaka ärenden till närmare 100 ärenden som eventuellt kan vara hedersrelaterad brottslighet.

Sedan september 2007 ingår hedersrelaterad brottslighet i projektet *Brott i nära relationer* som drivs vid Rikspolisstyrelsen. I oktober 2007 genomförde Rikspolisstyrelsen en utvärdering angående arbetet som Rikspolisstyrelsen sedan 2005 har bedrivit gällande frågor rörande hedersrelaterad brottslighet. Syftet med utvärderingen var att den ska ligga som en grund för framtida arbete. Enkätens resultat visade bland annat att cirka hälften av kontaktpersonerna har kommit igång med utbildning inom polismyndigheten och ett flertal är på planeringsstadiet. Resultatet från enkätstudien har delgivits kontaktpersonerna.

Utförda aktiviteter under 2007

Ett flertal aktiviteter har genomförts under 2007. Bland annat fick Stiftelsen Kvinnoforum i uppdrag av Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten att göra en utbildningsfilm om levnadssätt och hedersnormer. Detta arbete resulterade i filmen *Fyra samtal om heder*. Stiftelsen Kvinnoforum fick även uppdrag av Rikspolisstyrelsen att utarbeta en informations- och utbildningsskrift, *Hedersnormer och hedersrelaterat våld*. Skriften blev färdigställd under början av 2007.

Utbildningsföretaget Vardagens Dramatik fick i uppdrag av Rikspolisstyrelsen att genomföra kompetensutveckling avseende våldtäkter och hedersrelaterad brottslighet. Ett fyrtiotal interaktiva utbildningar har genomförts under 2006 och 2007.

Under hösten 2007 blev metodstödet för hedersrelaterad brottslighet färdigställt och finns nu på Polisens intranät.

Samverkansprojektet *Samverkan och kompetensutveckling* mellan myndigheter har fortsatt under 2007.

Finansiären för projektet är Europeiska Flyktingfonden och formell projektägare är Stiftelsen Kvinnoforum. Samverkanspartners har varit Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten, Länsstyrelsen i Uppsala län och Eskilstuna kommun. Målet är att ta fram rekommendationer för samverkan mellan myndigheter. Förutom framtagningen av rekommendationer har även en hearing hållits i mars 2007. Externa aktörer var inbjudna för att hitta gemensamma förhållningssätt till samverkan. Detta tvååriga samverkansprojekt avslutas i februari 2008 med en slutkonferens. Under slutkonferensen kommer föreläsningar att hållas. Metropolitan Police från London samt polis från Danmark ska dela med sig av erfarenheter av hedersrelaterade ärenden.

Två konferenser under 2007 har anordnats för kontaktpersonerna. Dessa konferenser var en del i utbildningspaketet som kontaktpersonerna fått. I december hölls även ett arbetsmöte med tema utbildning. Syftet med arbetsmötet var bland annat att göra kontaktpersonerna delaktiga i diskussionen om det ytterligare utbildningsbehovet vid polismyndigheterna.

Planerad verksamhet under 2008

Under 2008 kommer samarbetet med kontaktpersonerna att fortsätta. Rikspolisstyrelsen kommer genom projektet *Brott i nära relationer* att anordna erfarenhetskonferenser för bland andra kontaktpersonerna. Syftet är att ta lärdom av avslutade hedersrelaterade ärenden samt att diskutera utbildningssatsningar inom respektive polismyndigheter.

Ett gemensamt utbildningsmaterial ska arbetas fram av Rikspolisstyrelsen för att användas vid polismyndigheterna. Utbildningsmaterialet kommer att bidra till likvärdig kunskapsnivå inom Polisen. Det kommer att finnas möjlighet att utöka utbildningsmaterialet beroende på om polismyndigheten vill ge fördjupad kunskap inom något område.

En metodhandbok för brott i nära relationer håller på att tas fram och förväntas vara färdigställd under sommaren 2008. Denna metodhandbok kommer att beröra brott mot kvinnor/närstående, brott mot barn samt hedersrelaterad brottslighet.

Rikspolisstyrelsen har uppdragit åt Rikskriminalpolisen att genomföra personsäkerhetsutbildning i hedersrelaterad problematik för personsäkerhetskoordinatorer. Utbildningen ska genomföras i Rikskriminalpolisens regi under verksamhetsåret 2008 och ska omfatta fem heldagar. Syftet med utbildningen är att deltagarna ska få grundläggande kunskaper och förståelse för den hedersrelaterade problematiken och kunskap i bedömningsarbetet, nätverksanalys,

arbetsmetodik, metodik i stödarbete samt juridiska aspekter.

Hatbrottsmotiv (5)

Följande text har också samredovisats i en separat rapport av Rikspolisstyrelsen och Riksåklagaren den 22 januari 2008. Ärende nr PoA-426-545/07 och ÅM-A-2008/0053.

Bakgrund

Trots att uppmärksamheten och kunskapen beträffande hatbrottslighet har ökat kontinuerligt inom Polisen och Åklagarmyndigheten under de senaste åren har det visat sig att den särskilda straffskärpningsregeln i 29 kap. 2 § 7 brottsbalken sällan kommer till användning. Det har även genom forskning framkommit att mörkertalen bedöms vara stora när det gäller hatbrott. Det angivna uppdraget får också ses ur perspektivet att antalet anmälda hatbrott, enligt Brå:s årliga hatbrottsstatistik, de senaste åren varierat mellan tre och fyratusen brott. Mellan åren 2000–2003, när Säkerhetspolisen ansvarade för hatbrottsstatistiken, identifierades drygt 2000 hatbrott årligen. Metoden att söka i brottsanmälningssunderlaget förändrades väsentligt under år 2004 och varefter 3953 hatbrott identifierades. Att jämföra antalet brott mellan perioden före år 2004 med de senaste åren är därför inte möjligt. Det senaste året, 2006, identifierades 3 259 anmälda hatbrott. Hatbrottsstatistiken för år 2007 redovisas av Brå senare under år 2008.

Sedan den nationella strategin angående hatbrottsfrågor antogs år 2000 har en hel del framsteg gjorts inom området. Polisen och Åklagarmyndigheten har successivt förbättrat hanteringen av hatbrott genom ett ökat fokus på utbildning och metodutveckling.

Riksåklagaren gav år 2002 ut en promemoria med riktlinjer för bekämpning av hatbrott. Riktlinjerna formulerades i 14 punkter som ska tillämpas vid Åklagarmyndighetens arbete mot hatbrott. Av riktlinjerna framgår att det vid varje åklagarkamrarska ska finnas minst en åklagare utsedd med uppgift att handlägga ärenden med hatbrottsmotiv. Det framgår också att alla brott där det kan finnas ett hatbrottsmotiv ska tas fram och behandlas med förtur. Det är också en viktig uppgift för åklagaren att leda förundersökningen på ett sådant sätt att det klarläggs om ett motiv för brottet har varit att kränka offret på det sätt som anges i 29 kap. 2 § 7 brottsbalken. Om åklagaren bedömer att ett sådant motiv för brottet har förelegat bör det anges i stämningsansökan. I rättegången bör åklagaren verka för att detta motiv för brottet klarläggs inför domstolen och på ett tydligt sätt argumentera för sin ståndpunkt.

Beslutade åtgärder under år 2007

För uppdragets genomförande har en arbetsgrupp bildats bestående av överåklagaren Sven-Erik Alhem och kammaråklagaren Göran Hellstrand från Åklagarmyndigheten samt kriminalkommissarien Gunnar Grönkvist från Rikspolisstyrelsen. Arbetsgruppen har bl.a. genomfört ett antal möten och studiebesök vid olika verksamheter inom Polisen och Åklagarmyndigheten i syfte att inventera kompetensbehov och redan genomförda åtgärder samt fånga upp erfarenheter vad gäller hatbrottsfrågor, såväl från polis som från åklagarperspektiv. För att ytterligare förbättra insatserna mot hatbrott har ett antal åtgärder beslutats under år 2007.

Utbildning av personal vid PKC

Polisens Kontaktcenter (PKC), dit telefonsamtal till det nationella telefonnumret 114 14 kopplas, hanterar ca 50 procent av det totala antalet inkomna brottsanmälningar. Vid PKC hanteras i huvudsak brottsanmälningar angående stöld av fordon, vissa inbrottsstöld, bedrägerier samt skadegörelse och klotter. Dessutom vidarekopplas också en del ärenden av mer allvarlig karaktär till andra enheter, exempelvis till Länskommunikationscentralerna, som har att bedöma om en polispatrull ska skickas eller ej. Eventuella hatbrottsmotiv, i de brottskategorier som hanteras av PKC, finns sannolikt bland ärenden angående skadegörelse och klotter.

Vid Rikspolisstyrelsen påbörjas under år 2008 arbetet med att ta fram en utbildningsplan i enlighet med uppdraget ”Kvalitetssäkring och utveckling av PKC”. Rikspolisstyrelsen har redan under år 2007 beslutat och givit i uppdrag att inom ramen för den planerade utbildningen säkerställa att personalen vid PKC i tillämpliga delar utbildas i hatbrotts- och motivbildsproblematisering i syfte att höja PKC-personalens förmåga att upptäcka eventuella hatbrottsmotiv i samband med anmälningsupptagning. Arbetet kommer att ske med beaktande av det vid Rikspolisstyrelsen pågående arbetet med brottsofferstrategin samt den brottförebyggande strategin.

Förändringar i Polisens anmälningsrutin

När Polisens IT-baserade anmälningsystem (RAR) upgraderas under januari 2008 införs en funktion med ett nytt textfält där alla anmälningsupptagare måste svara ja eller nej om huruvida det aktuella ärendet är ett misstänkt hatbrott. Respektive polismyndighet ansvarar för att införa den beskrivna RAR-uppgraderingen, vilken är obligatorisk. Genom funktionen med hatbrottstextfältet kommer anmälningsupptagaren att få en påminnelse om hatbrottsbedömning av ärendet, dessutom förbättras

väsentligt möjligheten att ta fram statistik samt genomföra kartläggningsåtgärder angående hatbrottslighet. Vidare kommer informationsfältet att vara synlig för den polisiära förundersökningsledare som granskar anmälningarna vilket ger återkopplingsmöjlighet syftande till att säkerställa en högre kvalitet i anmälningar gällande hatbrott.

Pågående utvecklingsarbete

I samband med Rikspolisstyrelsens och Åklagarmyndighetens övriga utvecklingsarbete finns ett antal projekt som kommer att få positiva effekter för hanteringen av hatbrott.

Brottmålsprocessen

Inom ramen för Rättsväsendets Informationsförsörjning (RIF), där bl.a. Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten ingår, pågår arbetet med brottmålsprocessen och utveckling av framtidens informationsutbyte inom rättsväsendet. I detta arbete ingår då naturligt frågan hur information om hatbrottsmotiv ska hanteras genom hela rättskedjan. Senast vid 2011 års utgång ska ett nytt polisiärt IT-baserat verksamhetsstöd för avrapportering och utredning vara i drift, systemet ska stödja brottmålsprocessen genom hela rättskedjan.

Anmälningar via Internet

Vid Rikspolisstyrelsen pågår ett utvecklingsarbete med Interaktiv Medborgarservice (IMSE 2) vilket är en vidareutveckling av det redan införda systemet där allmänheten kan göra brottsanmälningar via Internet. IMSE 2 medför möjlighet att anmäla fler typer av brott via Internet t.ex. skadegörelse och klotter. Inom ramen för utvecklingsarbetet beaktas därför hur information angående eventuellt hatbrottsmotiv och andra motivfrågor ska kunna hanteras vid anmälan via Internet. För närvarande inkommer ca 7 procent av det totala antalet inkomna anmälningar via Internet, en ökning i framtiden får anses som trolig.

Utbildning inom Åklagarmyndigheten

I Åklagarmyndighetens grundutbildning för åklagare ingår ett avsnitt om hatbrott och mänskliga rättigheter. Syftet med ämnet är att genom ett antal föreläsningar dels öka kursdeltagarnas kunskaper om mänskliga rättigheter och rasistiska, främlingsfientliga samt homofobiska brott dels ge dem en ökad förståelse för de svårigheter som är förenade med den här brottsligheten allt i syfte att öka lagföringen vad gäller rasistiska brott.

I grundutbildningen ingår också en genomgång av den nationella handlingsplanen för de mänskliga

Foto: Kristoffer Thessman

rättigheterna samt den nationella handlingsplanen mot rasism, främlingsfientlighet, homofobi och diskriminering. Utbildningen ger grundläggande kunskaper om de brottstyper som har eller kan ha diskriminerande motiv och hur de diskriminerande motiven kan ta sig uttryck. Vidare behandlas frågor om utredningsmetod och hur rasistiska motiv påverkar gärningens straffvärde. Företrädare för Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning och Ombudsmannen mot etnisk diskriminering redogör under utbildningen för sina verksamheter, deras syfte och roll och den lagstiftning som finns för att förhindra diskriminering. Vidare medverkar bl.a. Barnombudsmannen och Jämställdhetsombudsmannen.

Utbildning inom Polisen

Nationell utbildning av poliser

Efter att Polisens nationella hatbrottstrategi infördes år 2000 har det efterhand vid de polisiära grundutbildningarna vid Polishögskolan i Solna samt vid polisutbildningarna i Växjö och Umeå bedrivits utbildning syftande till att höja Polisens förmåga att upptäcka och bekämpa hatbrott. Mer än 4000 poliselever har sedan år 2001 i samband med den polisiära grundutbildningen utbildats inom området. Därutöver bedrivs en nationell specialistutbildning, i form av vidareutbildning motsvarande fem veckors heltidsstudier, som syftar till att ge kursdeltagarna en ökad förmåga att identifiera, utreda och kartlägga brott med främlingsfientliga och homofobiska motiv samt utveckla metoder att arbeta med bekämpning av hatbrott.

Lokala utbildningsinsatser vid polismyndigheterna

Vid flera polismyndigheter har vidareutbildning i olika former genomförts under år 2007 i syfte att höja hela personalens, eller i en del fall vissa utpekade personalkategoriers, kunskap och förmåga att arbeta med hatbrottsfrågor. Arbetet har i de flesta fall bedrivits i samverkan med Åklagarmyndigheten.

Några lokala exempel är:

- Polismyndigheten i Värmlands län, där all personal har genomgått en dags utbildning på området, myndighetens enhetschefer har därutöver ytterligare en dags utbildning.
- Polismyndigheten i Västmanlands län, där all personal i yttre tjänst genomgått kompletterande utbildning avseende initiala utredningsåtgärder där man särskilt pekat på vissa förhållanden gällande hatbrott, en handbok har även tagits fram i detta syfte.
- Polismyndigheten i Östergötlands län, där förundersökningsledare samt all personal som på något sätt arbetar med anmälningsupptagning genomgått en fyra timmars utbildning angående hatbrott i föreläsningsform.
- Polismyndigheten i Stockholms län, där 400 anställda i särskilt utvalda personalkategorier genomgått en dags utbildning med inriktning på HBT-relaterade hatbrott, dessutom har 165 utredare vid Citypolisen utbildats inom området. Vidare har en webbaserad interaktiv utbildning med inriktning på HBT-frågor tagits fram. All personal inom polismyndigheten, ca 6 500, ska ha genomfört utbildningen senast i januari 2008.

- Polismyndigheten i Skåne anordnade i oktober 2007 en hatbrottskonferens vilken samlade 400 polisanställda deltagare.

Operativt arbete mot hatbrott

Vid polismyndigheternas kriminalunderrättelsetjänster bedrivs arbetet med att kartlägga hatbrottslighet samt att genomföra hot- och riskbedömningar inför demonstrationer och andra sammankomster där hatbrott kan befaras förekomma. Vid dessa sammankomster är en tydlig polisiär närvaro särskilt viktig. Flera polismyndigheter har särskilt utsedda hatbrottsutredare vilka i allmänhet är placerade vid respektive länskriminalavdelning. Även polismyndigheternas brottsoffersamordnare är viktiga aktörer i samband med hatbrottsutredningar. Ett framgångsrikt lokalt arbete mot hatbrott förutsätter även god samverkan med andra myndigheter, skolor, företag och organisationer. Särskilt sådana organisationer som företräder grupper vilka riskerar att utsättas för hatbrott.

Ett lokalt exempel är City polismästardistrikt, inom Polismyndigheten i Stockholms län, där ett hatbrottsprojekt bedrivs. Projektet, vilket sker i samverkan med Åklagarmyndigheten, kommer att pågå till september år 2008 varför det ännu inte har utvärderats. Målet är att öka antalet åtal för hatbrott med hänvisning till brottsbalkens straffskärpningsregel. Projektet syftar till att öka anmälningsbenägenheten och personuppleringen för hatbrott samt att utveckla kompetensen inom myndigheten att upptäcka hatbrott. Bland de operativa åtgärder som vidtagits kan nämnas en ökad närvaro av närpolisen i de miljöer där diskrimineringsbrott är vanliga, detta sker exempelvis genom spaningsinsatser i krogmiljö. Därutöver sker samverkan med skolor i syfte att informera elever om hatbrott samt att få skolpersonal att anmäla hatbrott som sker i skolan. En särskild hatbrottsjour har inrättats där ett antal poliser på heltid arbetar med hatbrottslighet. Hatbrottsjouren utreder alla hatbrott i City polismästardistrikt och därutöver besöks också brottplatser för att genomföra utredningsåtgärder omedelbart i samband med att brottet inträffat.

Utbildning och mänskliga rättigheter (7)

På de olika myndigheterna i Polisen har medarbetarna fortbildats i mångfaldsfrågor och i mänskliga rättigheter. Rikspolisstyrelsen har tillsammans med Kriminalvården, åklagare, domare, nämndemän och advokater påbörjat en pilotutbildning i Mänskliga Rättigheter. Utbildningen ska utvärderas och slutredovisning till Delegationen för mänskliga

rättigheter kommer att ske i april 2008. Målet är att öka kunskapen om mångfald, mänskliga rättigheter och vikten av ett professionellt bemötande med hänsyn till individers olika kulturella bakgrund och andra särdrag i hela rättskedjan. Därmed ska antalet anmälningar om diskriminerande behandling minska.

Avgiftsbelagd verksamhet (8)

Rikspolisstyrelsen har påbörjat ett arbete med att ta fram en modell för redovisning och uppföljning av den avgiftsbelagda verksamheten. Modellens grundprincip bygger på att alla avgifter ska bära sina direkta kostnader och sin andel av indirekta kostnader. Fördelning av indirekta kostnader kommer att ske med tid som grund. Avsikten är att kunna följa avgiftsverksamheten på polismyndigheten och aggregerat för koncernen.

Ett temporärt tidredovisningssystem har tagits fram i avvaktan på ett system som kan integreras med ekonomisystemet och i vilket man kan följa upp tid individuellt och prissätta timmar.

Den temporära modellen är en standardiserad beräkningsmall i Microsoft Excel. Till beräkningsmallen hämtas uppgifter från tidredovisning och ekonomisystem. Direkta personalkostnader beräknas utifrån nedlagd tid. Andra direkta kostnader har identifierats för passverksamheten samt för delar av verksamheten som avser stämningsmannadelgivning. Indirekta kostnader för lokaler, drift, avskrivningar samt finansiella kostnader är schablonmässigt fördelade med tid som grund. Beräkning och fördelning sker med automatik i mallen.

Efter en konsolidering av samtliga polismyndigheters beräkningsmallar sker en ombokning på central nivå av utfallet på den avgiftsbelagda verksamheten där intäkterna får behållas. Därmed uppfyller Polisen kravet på särredovisning av denna verksamhet.

En svaghet med den temporära modellen är att man i den ekonomiska redovisningen inte kan se respektive polismyndighets resultat avseende den avgiftsbelagda verksamheten.

Åtgärder för att säkerställa att det inom varje polismyndighet finns tillgång till kvalificerad kompetens att ge brottsoffer relevant information (12)

Uppdraget

Enligt Polisens regleringsbrev för 2007 ska Polisen vidtaga åtgärder för att säkerställa att det inom varje polismyndighet finns tillgång till kvalificerad kompe-

tens att ge brottsoffer relevant information om de insatser som finns tillgängliga för brottsoffer i samhället.

Utgångspunkten för arbetet är att det ska finnas en miniminivå på brottsofferarbetet i hela landet. Det ska finnas en hög kompetens hos myndigheterna att hantera brottsofferfrågor. Varje anställd på myndigheten ska utifrån sin funktion kunna möta brottsoffer på ett relevant sätt.

Polisen är inte ensam aktör att arbeta med brottsoffer. Därför är det viktigt att polisorganisationen på alla nivåer samarbetar med andra aktörer och ser sin roll i ett större sammanhang.

Rikspolisstyrelsens kommentar

Rikspolisstyrelsen har vidtagit en rad åtgärder för att säkerställa att det inom varje polismyndighet finns tillgång till kvalificerad kompetens att ge brottsoffer relevant information. Polisens övergripande brottsofferarbete utgår från en fastställd handlingsplan⁷⁶. För att ytterligare förstärka arbetet med brottsoffer har en omfattande översyn av FUK § 13 information i RAR påbörjats. Flera olika utbildningsinsatser planeras. Under 2008 startar en särskilt anpassad utbildning för utredare av ärenden med barn utsatta för brott. Denna utbildning följs av utbildningar för utredare av brott mot kvinnor/närstående. Under 2007 till och med 2010 kommer nationella brottsofferundersökningar att genomföras. Resultaten följs upp och målsättningen är att andelen brottsoffer som är nöjda med polisens arbetet ska öka.

För polismyndigheternas långsiktiga brottsofferarbete förordar Rikspolisstyrelsen att brottsofferarbetet organiseras strategiskt genom att brottsoffersamordnare/koordinator arbetar direkt underställd myndighetens högsta ledning. Brottsoffersamordnaren ansvarar för att förundersökningsledare inom myndigheten har kompetens så att brottsoffer blir korrekt bemötta och säkerställer att relevant information ges vid varje tillfälle.

Resultatmått kopplade till brottsofferarbetet kommer att tas fram för att mäta och följa upp det löpande brottsofferarbetet inom myndigheten.

Åtgärder som Polisen har vidtagit

Rikspolisstyrelsen har i en handlingsplan⁷⁷ fastställt åtgärder för att säkerställa en effektiv förundersökningsledning och för att säkerställa att brottsoffer får relevant, begriplig och, vid behov, fortlöpande

information. Även åtgärder för att säkerställa att Polisen har grundläggande kunskap om brottsoffers reaktioner, behov och gällande bestämmelser samt att de har förmåga att omsätta dessa teoretiska kunskaper i praktisk tillämpning finns tydligt beskrivet i handlingsplanen.

Med handlingsplanen som stöd arbetar Polisen på bred front med brottsofferfrågor. Det pågår för närvarande en mängd olika aktiviteter för att tillse att brottsoffer bemöts på ett professionellt sätt, inte minst när det gäller brottsoffer i nära relation, unga brottsoffer och brottsoffer vid hedersrelaterade brott. Ett exempel på brottsofferstödjande åtgärd är att merparten av myndigheterna anger att de systematiskt använder sig av modeller vid genomförande av hotbilda- och riskbedömningar. Den modell som är mest utvecklad och används inom polismyndigheterna för partnervåld är Spousal Assault Risk Assessment: Short Version (SARA:SV). För bedömning av ärenden om hedersrelaterat våld samt stalkning finns modellerna PATRIARK respektive Stalking Assessment and Management (SAM) framtagna.

Planerade åtgärder

Telefonintervjuer med företrädare för polismyndigheter och den information som myndigheterna själva har rapporterat in tyder på att det finns en hög medvetenhet vad gäller bemötande och information till brottsoffer. Förmågan att uppfylla de krav som ställs framförallt i handlingsplanen är dock varierande.

För att underlätta kunskaps- och erfarenhetsutbyte planeras omfattande utbildningsinsatser. Detta arbete kommer att påbörjas under våren 2008 med en rikstäckande konferens. Vid konferensen finns möjlighet att presentera olika arbetsmetoder och erfarenheter inom området och också diskutera gemensamt hur Polisen ska arbeta med dessa frågor strategiskt och operativt. Rikspolisstyrelsen har också möjlighet att genomföra regionala seminarier och konferenser. Förmedling av information via intranät och e-post kommer också att vidareutvecklas.

Rikspolisstyrelsen behöver gå in med åtgärder och stöd för att Polisens totala brottsofferarbete ska förbättras. Tydliga resultatmått och resultatet av Nationella brottsofferundersökningen, Polisens resultatrapport och Brottsförebyggande rådets Nationella trygghetsundersökning ger en god bild över vad som behöver åtgärdas.

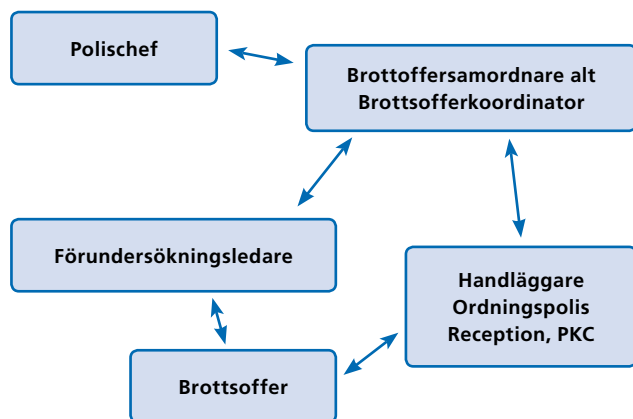
Arbetet med att ta fram resultatmått har påbörjats. Målet är att hitta 3–4 olika mätbara och uppföljningsbara mått som beskriver hur myndigheter arbetar konkret med brottsofferfrågor. Genom att lägga upp rutiner som är uppföljningsbara kan vi genom självrapporterande uppgifter och genom

76 | En nationell handlingsplan – Brottsofferarbetet inom polisen, Rikspolisstyrelsen 2003.

77 | En nationell handlingsplan – Brottsofferarbetet inom polisen, Rikspolisstyrelsen 2003.

inspektion se att myndigheter håller en viss nivå. Goda exempel kan lyftas fram och spridas nationellt. För dem som inte riktigt uppnått en miniminivå kan riktade insatser sättas in.

Hur arbetet är organiserat lokalt på respektive myndighet är viktigt när det gäller att få en bred och djup kompetens. Rikspolisstyrelsen förordar att myndigheter organiserar arbetet på olika nivåer. Funktionen brottsoffersamordnare i länet ska ha spetskompetens. Om det är en eller flera som samordnar länets brottsoffersarbete beror på polismyndighetens storlek. Rikspolisstyrelsen förordar att brottsoffersarbetet organiseras strategiskt genom att brottsoffersamordnare/koordinator arbetar direkt underställd myndighetens högsta ledning. Central brottsoffersamordning med kvalificerad kompetens ansvarar för och säkerställer att samtliga förundersökningsledare inom polismyndigheten har kompetens så att brottsoffer blir korrekt bemötta och säkerställer att relevant information ges vid varje tillfälle. Fördelar med modellen är bland annat att funktionen brottsoffersamordnare finns vid alla myndigheter och att alla anmälningar måste passera förundersökningsledare. Det behöver inte skapas någon ny funktion. Väl utbildade och medvetna förundersökningsledare blir bärare av relevant information till målsägande/brottsoffer. Även handläggare av ärenden, ordningspolis och personal i reception och vid PKC ska ha grundläggande kunskap i hur man bemöter brottsoffer och vikten av den information som ges.

Modellen möjliggör ett stabilt och långsiktigt brottsoffersarbete. Den säkerställer att oavsett vem brottsoffret kommer i kontakt med eller under vilken tid på dygnet så finns kompetens att ge en grundläggande information. Rikspolisstyrelsens avsikt är att undersöka modellen vidare samt fastställa ansvarsområde inom respektive nivå i det kommande strategiarbetet. Merparten av brottsoffersarbetet kommer att bedrivas inom den ordinarie polisverksamheten. På sikt kommer brottsofferfokus att vara en naturlig del av polisarbetet.

Nulägesbeskrivning

För att kunna uttala sig om den kompetens som för närvarande finns gällande brottsoffer och vilken information som ges inom Polisen har Rikspolisstyrelsen under hösten genomfört telefonintervjuer med företrädare för brottsoffersarbetet inom samtliga polismyndigheter. Vidare har utbildningsansvariga vid samtliga polisutbildningar kontaktats, för att ge en bild av den nuvarande utbildningsnivån. En genomgång av det informationsmaterial som lämnas till målsägande/brottsoffer och den information som finns på myndigheternas externa hemsidor och på intranätet har gjorts.

Av intervjuer framgår att myndigheterna har tillskapat en samordnande funktion för brottsoffersarbetet. Flera myndigheter har även organiserat speciella brottsofferenheter. Uppgifter och ansvar som brottsoffersamordnare och enheter har varierar dock. Likaså hur de är placerade organisatoriskt inom respektive myndighet. Alla nivåer förekommer. Det vanligaste är placering vid stab eller länskriminalenhet, men även vid operativa enheter förekommer.

Den information som polisen vidarebefordrar till brottsoffer bygger i stora delar på den informationskyldighet som föreskrivs i 13 § Förundersökningskungörelsen. Detta gäller såväl skriftlig som muntlig information. Alla myndigheter använder sig av det informationsmaterial som Brottsoffermyndigheten har tagit fram. Folderar finns för olika brott och på flera språk. Detta material kompletteras i tolv myndigheter av eget framtaget informationsmaterial. Ytterligare fyra myndigheter planerar att producera egna folderar. Myndigheternas egna externa hemsidor utnyttjas också flitigt för att sprida information till allmänheten. Generellt kan sägas att den skriftliga information som finns framtagen, tryckta skrifter och texter på Internet, är informativ och fyller det grundläggande informationsbehov de är avsedda för.

Samverkan med andra myndigheter och organisationer är hög, samtliga myndigheter har ett brett kontaktnät.

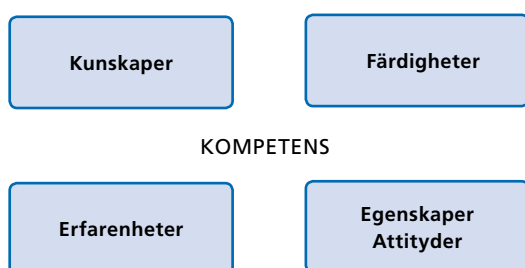
Vad gäller utbildning och kompetenskrav har de nyexaminerade poliserna en god grund då samtliga polisens grundutbildningar lägger stor vikt vid brottsofferfrågor. Det förekommer både som eget ämne och integrerat i kurser under hela grundutbildningen. Vid Polishögskolans vidareutbildningar har det däremot inte genomförts några specifika kurser om brottsoffer under de senaste åren.

16 myndigheter genomför egna utbildningsinsatser för sin personal i någon form. Visst fokus i de lokala utbildningarna ligger på frågor kring brott i nära relation. Flera myndigheter ser dock att behovet är vidare än så och ger information och utbildningar till all personal som på något sätt kommer i kontakt med brottsoffer.

Myndigheter har också själva svarat på en enkät från Controllerafdelningen⁷⁸. Frågan som ställdes var om de anser att de har vidtagit åtgärder som säkerställer att det finns tillgång till kvalificerad kompetens att ge brottsoffer relevant information om de insatser som finns tillgängliga för brottsoffer i samhället. 16 myndigheter har svarat ja på denna fråga dvs. att de helt eller i allt väsentligt har vidtagit åtgärder. Den självrapporterade bilden stämmer huvudsakligen med den bild som framkommer vid telefonintervjuer.

Kvalificerad kompetens och relevant information

Polisens övergripande definition för begreppet kompetens är att ha för uppgiften relevanta kunskaper, färdigheter, erfarenheter, egenskaper och attityder samt förmåga att omsätta dessa handlingar i relation till situationen och sammanhanget⁷⁹.

Detta begrepp är applicerbart på Polisens brottsofferarbete. Samtliga som kommer kontakt med brottsoffer ska ha denna kompetens. För att en polismyndighet ska kunna ange att det finns kvalificerad brottsofferkompetens förordar Rikspolisstyrelsen att det utöver det grundläggande kravet på kompetens är uppfyllt att:

1. myndigheten har en brottsoffersamordnande funktion som ligger på strategisk nivå i polismyndigheten.
2. funktionsansvar för kvalificerat brottsofferarbete ligger på brottsoffersamordnare.
3. funktionens huvuduppgift ska vara brottsofferarbete.
4. funktionsansvarig har genomgått Rikspolisstyrelsens vidareutbildning för kvalificerad kompetensbemötande och information.
5. erfarenhet av brottsofferarbete eller motsvarande finns.

Vilken information som är relevant avgörs av flera olika faktorer. Det beror bland annat på vilken typ av brott brottsoffret har utsatts för, var i brottsofferprocessen individen befinner sig och vilka kunskaper mottagaren av information redan innehar. En god kompetens i brottsofferfrågor inom Polismyndigheten säkerställer att den information som ges vid varje tillfälle är relevant. Detta gäller både muntlig och skriftlig information.

Rikspolisstyrelsen säkerställer att det inom varje polismyndighet finns tillgång till kvalificerad kompetens att ge brottsoffer relevant information om de insatser som finns tillgängliga för brottsoffer i samhället genom att arbeta fram en nationell brottsofferstrategi med tillhörande handlingsplan och/eller metodhandbok. Arbetet med detta planeras vara klart 2009. Utöver detta kommer Rikspolisstyrelsen att ge polisutbildningen i uppdrag att utforma en vidareutbildning avseende kvalificerat brottsofferbemötande och information. Det är realistiskt att denna utbildning är i full gång under 2009. I det korta perspektivet kommer under våren 2008 en nationell konferens att genomföras (beskrivet ovan) samt att Rikspolisstyrelsen avser att kvalitetssäkra det informationsmaterial som finns. Det finns starka önskemål om framtagande av nationell information som i valda delar kan göras om med lokala uppgifter.

Miljöledning

Rikspolisstyrelsen har uppdraget att redovisa Polisens miljöledningsarbete enligt riktlinjer beslutade av regeringen. Miljöledningsarbetet redovisas årligen i en rapport till Justitiedepartementet och Naturvårdsverket.

Polismyndigheterna m.fl. har var och en utsedda miljökontaktpersoner. De har i uppgift att driva arbetet med miljöledning inom sin myndighet i enlighet med regeringens uppdrag. Miljökontaktpersonerna ska även kompetensutveckla polismyndigheterna, verka för att inspirera och motivera medarbetare samt vidareutveckla miljöledningsarbetet.

Polisen har en omfattande verksamhet vilket leder till att varor och tjänster upphandlas och köps in i stora volymer. Det innebär att upphandlingen i sig är en betydande indirekt miljöaspekt. För att Polisen ska bidra till en hållbar utveckling ställer Polisen i upphandlingarna miljökrav enligt arbetsmiljö- och miljölagstiftningar. Genom att ställa krav på leverantörerna och att deras varor/tjänster är miljövänliga vid nyttjande i Polisens verksamhet kan Polisen förebygga negativ miljöpåverkan.

En betydande direkt miljöaspekt för Polisen är det stora antalet fordon och de koldioxidutsläpp fordonen genererar vid användning. För att möta den miljöaspekten samverkar Polisen kontinuerligt med

78 | Frågedokument 2007 – Uppföljning av Polisens verksamhet till årsredovisning 2007, CO-903-3655/07.

79 | Polisens definition av begreppet kompetens, HR-799-6065/07.

fordonstillverkare för att få fram utryckningsfordon som uppfyller Vägverkets definition av miljöbilar.

Miljö ingår även till viss del i polisutbildningen, bl.a. i form av polistaktisk bilkörning som genomförs i grundutbildningen vid Polishögskolan. Polistaktisk körning är att köra på ett miljövänligt, trafiksäkert och ekonomiskt sätt, vilket leder till att såväl bränsleförbrukningen som koldioxidutsläppen minskar.

Nationellt flerårigt program avseende den Europeiska fonden för de yttre gränserna

Fonden för de yttre gränserna är för perioden 2007–2013 inrättad av EU-kommissionen inom ramprogrammet solidaritet och förvaltning av migrationsströmmar. Fondens verksamhet är inriktad på genomförande av det gemensamma integrerade gränskontrollsystemet för kontroll och övervakning av de yttre gränserna, effektiv förvaltning av personströmmarna vid de yttre gränserna, enhetlig tillämpning av EU:s lagstiftning samt förbättringar avseende den konsulära verksamheten i tredje land.

Regeringen har i Regeringsbeslut 12, 2006-03-09 (Ju2006/2129/PO) uppdragit åt Rikspolisstyrelsen att redovisa förslag till ett nationellt flerårigt program avseende den Europeiska fonden för de yttre gränserna. Uppdraget, som redovisas i tre delar, definieras utifrån artikel 20 i EU-kommissionens förslag till beslut om inrättande av Europeiska fonden för de yttre gränserna för perioden 2007–2013.

De två första delrapporterna avlämnades den 12 maj 2006 samt den 30 juni 2006. Resterande del av det fleråriga programmet har tidigare inte varit möjlig att redovisa i enlighet med instruktionerna då förutsättningarna från EU-kommissionen har förändrats och tidsramen skjutits fram. Rikspolisstyrelsen har, i samarbete med andra gränskontrollerande myndigheter, till EU-kommissionen slutredovisat det fullständiga programmet inom utsatt tidsgräns den 30 november 2007. Programmet innehåller delar av det material som tidigare redovisats till regeringen, men har uppdaterats i enlighet med nya synpunkter och förslag som inkommit från berörda myndigheter. Vidare innehåller programmet också de delar som inte tidigare redovisats. Med redovisningen av det fullständiga programmet till regeringen den 7 december 2007 har Rikspolisstyrelsen genomfört även den sista delen av uppdraget i Regeringsbeslut 12, 2006-03-09 (Ju2006/2129/PO).

Redovisning av anmälda medel för insatser mot hedersrelaterad brottslighet

Bakgrund

Enligt regeringsbeslut den 7 juli 2005 har fem miljoner kronor omfördelats från Integrationsverket till Rikspolisstyrelsen för arbete och insatser mot hedersrelaterad brottslighet. I december 2007 drogs 1,2 miljoner kronor in av regeringen.

Bokförda kostnader för 2005	2 011 354 kr
Bokförda kostnader för 2006	833 196 kr
Bokförda kostnader för 2007	371 000 kr

Genomförda insatser under 2005

Kartläggning av polismyndigheternas utbildningsbehov

Rikspolisstyrelsen har med hjälp av Polishögskolan i Solna kartlagt polismyndigheternas utbildningsbehov gällande hedersrelaterad brottslighet. Arbetet startade under 2005 och i början av 2006 skickades en enkät ut till samtliga polismyndigheter. Resultatet visade bland annat att det fanns ett stort utbildningsbehov, men att vissa polismyndigheter redan hade gett viss utbildning till utredande personal.

Överfallslarm

Rikspolisstyrelsen köpte in 400 stycken överfallslarm för att komplettera samtliga befintliga trygghetsväskor hos polismyndigheterna.

Konferens om hatbrott med hedersproblematik

Åklagarmyndigheten och Rikspolisstyrelsen genomförde i november tillsammans en konferens i Lund.

Genomförda insatser under 2006

Kontaktpersoner

Varje polismyndighet utsåg var sin kontaktperson som aktivt skulle arbeta med dessa frågor. Uppdraget som kontaktperson innebar bland annat att hålla utbildningar om hedersrelaterad brottslighet på respektive polismyndighet. Kontaktpersonerna har av Rikspolisstyrelsen fått sex utbildningsdeltagare inom området.

Datastöd

Ett datastöd har utifrån informations- och utbildningsmaterialet utvecklats. Materialet har tillsammans med länkar till annat material rörande hedersre-

laterad brottslighet lagts in i datastödet för utredningar av grova våldsbrott (PUG).

Samarbete i Åklagarmyndighetens regeringsuppdrag

Åklagarmyndigheten startade med anledning av ett regeringsuppdrag om hedersrelaterad brottslighet ett projektarbete där Polisen medverkat. Arbetet resulterade i en handbok med syfte att ge rättsväsendet bättre kunskap och förståelse kring frågor som berör hedersrelaterad brottslighet. Denna handbok finns tillgänglig på Polisens interna datanät.

Handlingsplan för samverkan och kompetensutveckling i Sverige och inom EU

Ett tvåårigt projekt för samverkan och kompetensutveckling mellan myndigheter kring ämnet hedersrelaterad brottslighet påbörjades under 2006. Stiftelsen Kvinnoforum i samverkan med Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten, Länsstyrelsen i Uppsala län och Eskilstuna kommun ansökte om EU-medel för att ta fram en handlingsplan gällande detta.

Utbildningsinsatser har hållits i form av två konferenser för kontaktpersonerna vid polismyndigheterna under september 2006 och under januari 2007.

Utbildningsföretaget Vardagens Dramatik AB

Vardagens Dramatik har haft ett fyrtiotal interaktiva föreställningar på polismyndigheterna under 2006–2007. Syftet med dessa interaktiva föreställningar var att öka kunskapen inom Polisen som i ett tidigt skede kommer i kontakt med brottsoffer för hedersrelaterad brottslighet.

Genomförda insatser under 2007

Utbildningsfilm

Stiftelsen Kvinnoforum fick i uppdrag av Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten att utarbeta en utbildningsfilm om hedersnormer och levnadssätt. Detta resulterade under 2007 i filmen *Livsviktigt – Fyra samtal om heder*. Denna film kan användas i utbildningssyfte på polismyndigheterna, Polishögskolan, polisutbildningen i Växjö respektive Umeå samt i andra utbildningar som Polisen deltar i.

Information- och utbildningsskrift

Stiftelsen Kvinnoforum fick under 2006 i uppdrag av Rikspolisstyrelsen att utarbeta en informations- och utbildningsskrift. Detta resulterade i skriften *Hedersnormer och hedersrelaterat våld*. Denna avses användas i utbildningssyfte på polismyndigheterna, Polishögskolan samt polisutbildningen i Växjö respektive Umeå.

Metodstöd

Under 2007 stod skriften *Metodstöd – Hedersrelaterad brottslighet* klart. Metodstödet kan användas i det polisiära arbetet, men även till utbildningssyfte.

Konferens för kontaktpersonerna

Under april 2007 hölls det tredje utbildningstillfället för kontaktpersonerna, där föreläsningar om säkerhetsarbete hölls samt att deltagarna fick se en föreställning av Vardagens Dramatik. Efter tvådagars konferens närvarade kontaktpersonerna på Brottsförmyndigheten och Länsstyrelsen i Östergötlands nationell konferens om hedersrelaterad brottslighet.

Projektet *Brott i nära relationer*

Hedersrelaterad brottslighet blev i september 2007 ett område i Rikspolisstyrelsens projektet *Brott i nära relationer*, eftersom hedersrelaterad brottslighet är att anses som brott i nära relationer. Förutom hedersrelaterad brottslighet ingår även brott mot kvinnor/närstående, brott mot barn, brott i samkönade relationer och stalkning.

Enkätstudie

I september/oktober genomförde projektet *Brott i nära relationer* en enkätstudie bland kontaktpersonerna för att bland annat få en uppfattning om hur insatserna som Rikspolisstyrelsen utfört uppfattades samt vad kontaktpersonerna nu ansåg behövas på polismyndigheterna i arbetet mot hedersrelaterad brottslighet. Resultatet visade bland annat att följande insatser uppfattades som bra: interaktiva föreställningar med Vardagens Dramatik, informations- och utbildningsskriften *Hedersnormer och hedersrelaterat våld* samt konferenserna i januari och april. Önskemål från kontaktpersonerna var bland annat ett centralt gemensamt utbildningsmaterial som kan användas vid utbildningstillfällen samt erfarenhetskonferenser där de kan ta lärdom om autentiska hedersrelaterade ärenden. Resultatet av studien delgavs till kontaktpersonerna.

Handlingsplan för samverkan och kompetensutveckling i Sverige och inom EU

Arbetet har fortsatt med detta projekt. Under året har de nationella rekommendationerna för samverkan sammanställts. Den 1 februari 2008 kommer projektet att avslutas med en slutkonferens där Rikspolisstyrelsen bjudit in bland andra kontaktpersonerna.

Arbetsmöte rörande utbildningssatsningar

Projektet *Brott i nära relationer* anordnade i december en konferens för kontaktpersonerna. Diskussioner fördes om vilka insatser som ansågs behövas för polismyndigheterna samt för Polishögskolan, polisutbildningen i Växjö respektive Umeå.

Metodhandbok

Under 2007 påbörjades arbetet med en metodhandbok för brott i nära relationer. Områden som berörs är brott mot kvinnor/närstående, brott mot barn, brott i samkönade relationer, stalkning samt hedersrelaterad brottslighet. Denna metodhandbok förväntas vara klar under sommaren 2008.

Interaktivt utbildningsmaterial

Arbetet har påbörjats för att skapa ett gemensamt utbildningsmaterial. Som grund ligger bland annat informations- och utbildningsskriften *Hedersnormer och hedersrelaterat våld*, metodstödet för hedersrelaterad brottslighet samt Åklagarmyndighetens handbok. Förutom grundläggande kunskaper om hedersrelaterad brottslighet kommer utbildningsmaterialet att kompletteras med intervjuer med personer som har stor erfarenhet inom området hedersrelaterad brottslighet. Det interaktiva utbildningsmaterialet förväntas vara klart under försommaren 2008.

Ekonomisk redovisning

Kommentarer

Sammanfattning

För 2007 har Polisen tilldelats 16 684 miljoner kronor på anslaget 4.4:1.1 Polisorganisationen, vilket är en ökning med 1 032 miljoner kronor (6,6%) jämfört med 2006. Ingående överföringsbelopp från 2006 uppgick till 510 miljoner kronor och har tillförts polisorganisationen. Utgående överföringsbelopp från 2007 uppgår till 664 miljoner kronor. I detta ligger upplupna retroaktiva löner avseende löneavtal RALS (ramavtal om löner m.m. för arbetstagare inom det statliga avtalsområdet) inklusive sociala avgifter med 164 miljoner kronor.

För de poster som kommenteras i det följande har föregående årsredovisning använts vid jämförelser.

Resultaträkning

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Poliser som arbetar för Ekobrottsmyndigheten (EBM) avlönas från och med 1 maj 2006 direkt av EBM. Tidigare har dessa avlönats av Polisen som erhållit en ekonomisk kompensation från EBM. Den minskade intäkten uppgår till 38 miljoner kronor. Motsvarande kostnadsminskning återfinns under posten Kostnader för personal.

Pass- och ID-kortförsäljningen har ökat med 22 miljoner kronor. Antal sålda pass har ökat med 3% i jämförelse med 2006 och antal sålda ID-kort har ökat med 42%.

Intäkter av bidrag

Intäkter av bidrag har ökat med 43 miljoner kronor (51%). Detta beror till stor del på erhållna bidrag för så kallade plusjobb och bidrag för anställda akademiker.

Kostnader för personal

Personalkostnader har ökat med 648 miljoner kronor i jämförelse med 2006. Ökningen motsvarar 5,4%.

Merparten av ökningen motsvaras av en ökning av

löner och sociala avgifter. Antalet poliser har ökat netto med 443. Merparten av avtal RALS 2004–2007 har betalats ut under året.

Antalet civilt anställda inom Polisen har ökat. Rikspolisstyrelsen har under året tagit initiativ till att bland annat förstärka utredningsverksamheten. I ökningen ingår 161 civila utredare och 30 KC (kommunikationscentral)-operatörer. Lönekostnader och utbildning för de civila utredarna uppgick till 32 miljoner kronor under året. Utredarna och KC-operatörerna ingår i det beslut som Rikspolisstyrelsen fattat om att anställa 300 civilt utbildade specialister.

Kostnader för pensionsersättning har ökat med 48 miljoner kronor. Antalet som gått med pensionsersättning är färre än år 2006 och 2005, men helårskostnaden för de som avgick med pensionsersättning år 2006 får full årseffekt först 2007. År 2007 avgick 173, varav 124 poliser, med pensionsersättning.

Kostnader för lokaler

Kostnader för lokaler har ökat med 101 miljoner kronor (6%). Av dessa är 65 miljoner kronor hänförliga till ökad lokalhyra inklusive fastighetsskatt och 15 miljoner kronor avser ökade kostnader för reparationer av hyrda lokaler.

Övriga driftkostnader

Övriga driftkostnader har ökat med 161 miljoner kronor (7%). Ökningen beror på ett flertal faktorer. Den största enskilda ökningen avser posten övriga tjänster som ökat med drygt 127 miljoner kronor, varav konsultarvoden har ökat med 30 miljoner kronor och övriga köpta tjänster har ökat med 48 miljoner kronor. Därutöver har inköp av passböcker och nationella ID-kort ökat med 10 miljoner kronor och datatjänster har ökat med 21 miljoner kronor.

Reaförlust vid avyttring av anläggningstillgångar har ökat med 34 miljoner kronor. Ökningen av reaförlusten omfattar främst 31 miljoner kronor för utrangering på grund av ny ombyggnation i Kvarteret Kronoberg. Se även text under avsnittet Immateriella och materiella anläggningstillgångar.

Foto: Patrick Trägårdh

Det finns även poster för vilka kostnaden har minskat. Kostnaden för operationell leasing har minskat med 63 miljoner kronor.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader har ökat med 34 miljoner kronor (74 %). Detta beror till största del på högre räntor vid upplåning i Riksgäldskontoret. Den rörliga genomsnittsräntan för avistalånet uppgick till 3,52 procent år 2007 och 1,93 procent år 2006.

Uppbördsverksamhet

Intäkter av uppbörd har ökat med 316 miljoner kronor, varav 271 miljoner kronor hänförs till ordningsböter. Främsta orsakerna till att intäkterna har ökat kraftigt är förändringen av nivåerna på bötesbeloppen och att antalet ordningsföreläggande som utfärdats har ökat med anledning av utbyggnaden av automatisk trafiksäkerhetskontroll. Bötesbeloppen höjdes den 1 oktober 2006. Antalet förelägganden av ordningsbot har ökat med cirka 37 500, vilket motsvarar cirka 75 miljoner kronor (genomsnittsbelopp).

Intäkter av uppbörd redovisas mot inkomsttitel (inkomsttitel 2712) och disponeras inte av Polisen.

Transfereringar

Polisen är uppbördsmyndighet för bötesmedel. En del av bötesmedlen ska betalas vidare till Brottsofferfonden och rubriceras som transfereringar.

Av transfereringarna utgör domstolsböter 13 miljoner kronor och strafförelägganden 9 miljoner kronor.

Årets kapitalförändring

Årets kapitalförändring är skillnaden mellan kostnader och intäkter och består huvudsakligen av periodiseringsdifferenser i anslagsfinansierad verksamhet och överskott eller underskott i avgiftsbelagd verksamhet.

Årets kapitalförändring har minskat med 166 miljoner kronor. De största enskilda förändringarna är hänförliga till periodisering av retroaktiva löner, semesterlöneskuld och övrig löneskuld, övriga kostnader och pensionskostnader samt underskott i den avgiftsbelagda verksamheten.

Årets kapitalförändring uppgår till 86 miljoner kronor. Av detta belopp hänförs 31 miljoner kronor till anslagsfinansierad verksamhet och 55 miljoner kronor till avgiftsbelagd verksamhet.

Postens sammansättning framgår av not till resultaträkningen.

Balansräkning

Tillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Bokfört värde på anläggningstillgångar har ökat med 143 miljoner kronor (6 %) varav 30 miljoner kronor avser immateriella och 113 miljoner kronor materiella anläggningstillgångar.

Ökningen som rör immateriella tillgångar beror på utvecklingsarbete av t.ex. verksamhetsspecifika IT-system och olika stödsystem som ökat i värde med 25 miljoner kronor och licenser och motsvarande som har ökat med 5 miljoner kronor.

Under året har internt upparbetade utvecklingsprojekt till ett värde av 30 miljoner kronor konstaterats inte uppfylla kriterierna för att redovisas som en tillgång i balansräkningen. Motsvarande belopp har kostnadsförts.

De materiella tillgångarnas värde har främst ökat genom bl.a. nyanskaffningar av kommunikationsutrustning som ökat med 55 miljoner kronor och pågående förbättringsutgifter på annans fastighet som ökat med 36 miljoner kronor. Förbättringsutgifterna avser verksamhetsanpassningar i hyrda lokaler.

Det bokförda värdet för persondatorer med tillhörande IT-utrustning och transportmedel har ökat i värde med 15 miljoner kronor vardera. Beredskapstillgångarna har ökat med 5 miljoner kronor i värde och avser huvudsakligen tungsäkrade fordon.

Utrangering av förbättringsutgifter på annans fastighet har skett med 34 miljoner kronor under året. Motsvarande belopp har kostnadsförts. Den största enskilda utrangeringen avser upparbetade förbättringsutgifter på annans fastighet i Kvarteret Kronoberg på 31 miljoner kronor.

Förutbetalda kostnader

Förutbetalda kostnader har ökat med drygt 36 miljoner kronor (9 %). Ökningen kan till stor del förklaras av höjda lokalhyror på befintliga lokaler samt hyror för nytillträdde lokaler.

Avräkning med statsverket

Tilldelade anslag utbetalas enligt en förutbestämd utbetalningsplan och innebär rätt att disponera anslagsmedel. Redovisning mot Statens centralkonto i Riksbanken (SCR) sker vid utgiftstillfället.

Ett skuldsaldo uppstår då erhållna anslag och inkomstittlar överstiger myndighetens nettobetalingar på SCR.

Skulden har ökat med 136 miljoner kronor vilket förklaras med ökat anslagssparande i det räntebelegda flödet med 143 miljoner kronor samt minskade fordringar hänförliga till det icke räntebärande flödet med 7 miljoner kronor.

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

Behållningen på räntekontot har ökat med 117 miljoner kronor (20 %), vilket till stor del förklaras med ökat anslagssparande.

Kapital och skulder

Balanserad kapitalförändring

Posten har ökat med 251 miljoner kronor. Förändringen beror på att föregående års kapitalförändring enligt resultaträkningen ombokats till balanserad kapitalförändring. Posten utgjordes föregående år i huvudsak av periodisering av semesterlöneskuld och övrig löneskuld, periodisering av övriga driftkostnader samt av periodisering av pensionskostnader.

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Avsättningar för pensioner har minskat med drygt 111 miljoner kronor vilket är ett nettobelopp av under året gjorda pensionsutbetalningar och nya avsättningar till pensioner. Avsättningen uppgår nu till 562 miljoner kronor och avser både tidigare pensionsavgångar och delpensioner.

Lån i Riksgäldskontoret

Lån i Riksgäldskontoret har ökat med 190 miljoner kronor. Ökningen beror på ökade investeringar i anläggningstillgångar. Utnyttjad låneram per 2007-12-31 är 2 280 miljoner kronor. Tilldelad låneram för 2007 är 2 570 miljoner kronor.

Upplupna kostnader

Balansposten Upplupna kostnader har ökat med 171 miljoner kronor (13 %) vilket främst förklaras med att upplupna löner och semesterlöner har ökat med 51 miljoner kronor och retroaktiva löner har ökat med 99 miljoner kronor.

Anslagsredovisning

För 2007 har Polisen tilldelats 16 684 miljoner kronor på anslaget 4 4:1 Polisorganisationen, vilket är en ökning med 1 032 miljoner kronor jämfört med 2006. Ingående överföringsbelopp från 2006 uppgick till 510 miljoner kronor. Årets disponibla belopp har därmed uppgått till 17 193 miljoner kronor.

Av årets disponibla belopp har 16 530 miljoner kronor förbrukats. Utgående överföringsbelopp för 2007 är ett anslagssparande som uppgår till 664 miljoner kronor. I detta ligger upplupna retroaktiva löner avseende löneavtal RALS inklusive sociala avgifter med 164 miljoner kronor.

Utgifter på anslaget 5.5:2.2 Internationell samverkan, Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, Rikspolisstyrelsen, Verksamhet utomlands uppgår till 1 miljon kronor av ett totalt disponibelt belopp på 3 miljoner kronor.

Utgifter på anslaget 7.8:1.12 Internationellt bistånd, Biståndsverksamhet, Freds- säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet till Rikspolisstyrelsens disposition uppgår till 127 miljoner kronor av ett totalt disponibelt belopp på 139 miljoner kronor.

För anslaget 13.10:2.10, Arbetsmarknad, Integrationsåtgärder, Skyddat boende och vissa utbildningsinsatser m.m. för ungdomar som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld finns 2007 ett ingående överföringsbelopp på 1,7 miljoner kronor som överfördes från 2006. Under år 2007 har 0,4 miljoner kronor förbrukats och har bl.a. använts till informations-/utbildningsmaterial, ett datastöd för hedersrelaterade brott, inrättande av kontaktpersoner för

samverkan och kompetensutveckling inom Polisen och seminarier för anställda inom Polisen. Kvarvarande medel på anslaget är 1,4 miljoner kronor.

Redovisningsprinciper

Allmänt

Maskinella avrundningar i tabellerna kan ge smärre differenser vid en manuell summering. Beloppsgränsen för periodiseringar uppgår till 100 000 kronor. Periodisering av lönekostnader är undantagna beloppsgränsen.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Den avgiftsfinansierade verksamheten som omfattar de avgiftsintäkter som disponeras av polisen har från och med 2007 även redovisats i en resultaträkning som endast omfattar denna verksamhet.

Värderingsprinciper

Kundfordringar

Fordringar som är osäkra tas upp till de belopp varmed de beräknas inflyta. Som osäkra fordringar bedöms främst fordringar som förfallit till betalning per den 31 oktober 2007 och som därefter inte reglerats eller delbetalats. Fordringar som bedöms osäkra bokförs i årsredovisningen som befarad förlust.

Lager

Varulager värderas till det som är lägst av anskaffningsvärdet eller verkliga värdet. Värdet beräknas som regel enligt först-in-först-ut-principen (FIFU). I anskaffningsvärdet för inköpta varor inräknas förutom inköpspris eventuella importavgifter, tull-, transport- och andra hanteringskostnader, om dessa kostnader är väsentliga. Vid bestämning av verkliga värdet har inkuransen bedömts separat och skälen till inkuransnedskrivning har dokumenterats.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärdet och skrivs av enligt en linjär avskrivningsmetod. Avskrivningar påbörjas från och med den månad då tillgången tas i bruk. I anskaffningsvärde inkluderas samtliga direkt hänförliga kostnader, såsom inköpspris, importavgifter, tull-, transport- och andra hanterings- och monteringskostnader etc.

Avskrivningstider för anläggningstillgångar

Polisens anläggningstillgångar skrivs av enligt fastställd avskrivningsplan. Tillgångarna är indelade i tio kategorier. Anläggningskategorierna är i sin tur indelade i olika inventariegrupper. Anläggningskategorierna skrivs av enligt nedan.

Avsättningar

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 4 kap. 2§ i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag har avsättning för pensioner redovisats till det försäkringstekniska värdet av pensionsåtaganden beräknade med ledning av den beräkningsmodell som Nämnden för statens avtalsförsäkringar använder.

Övriga bestämmelser

Från anslaget 4:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. får medel rekvideras hos Justitiekanslern för sådan ersättning som avses i 8 § lagen (1998:714) om ersättning vid frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder.

Anläggningskategori	Avskrivningstid
Immateriella tillgångar	3–5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Varierar
Datorer och kringutrustning	3–5 år
Kommunikationsutrustning	5 år
Transportmedel	3–15 år
Maskiner och inventarier	3–10 år
Hästar och hundar	5 år
Finansiell leasing	3–5 år
Beredskapstillgångar	3–10 år
Konst och andra ej avskrivningsbara inventarier	Ej avskrivning

Resultaträkning

TUSEN KRONOR

	NOT	2007	2006
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		16 658 247	15 547 669
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1,2,3	722 454	717 730
Intäkter av bidrag	4	128 305	85 036
Finansiella intäkter	5	21 742	12 612
Summa verksamhetens intäkter		17 530 748	16 363 047
Verksamhetens kostnader			
Driftkostnader			
- Kostnader för personal	6	-12 579 426	-11 931 102
- Kostnader för lokaler		-1 676 277	-1 575 636
- Övriga driftkostnader		-2 546 757	-2 385 665
Finansiella kostnader	7	-80 453	-46 110
Avskrivningar och nedskrivningar		-734 327	-676 252
Summa verksamhetens kostnader		-17 617 241	-16 614 765
Verksamhetsutfall		-86 493	-251 717
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	8	63 436	59 524
Intäkter av uppbörd	9	810 618	494 870
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-873 901	-554 635
Saldo uppbördsverksamhet		153	-241
Transfereringar			
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		22 249	21 852
Lämnade bidrag		-22 249	-21 852
Saldo transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	10	-86 340	-251 958

Balansräkning – tillgångar

TUSEN KRONOR			
	NOT	2007-12-31	2006-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		364 684	339 028
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		103 224	98 571
Summa immateriella anläggningstillgångar	11	467 908	437 599
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		770 953	732 231
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		1 446 322	1 376 358
Pågående nyanläggningar		26 407	26 723
Beredskapstillgångar		15 636	10 991
Summa materiella anläggningstillgångar	12	2 259 318	2 146 304
Varulager m.m.			
Varulager och förråd		108 212	106 062
Summa varulager m.m.		108 212	106 062
Fordringar			
Kundfordringar		14 869	5 884
Fordringar hos andra myndigheter		224 081	238 505
Övriga fordringar		95 723	116 339
Summa fordringar		334 673	360 727
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	13	454 336	418 472
Upplupna bidragsintäkter		19 682	11 827
Övriga upplupna intäkter		7 897	3 987
Summa periodavgränsningsposter		481 915	434 285
Avräkning med statsverket			
Kassa och bank	14	-704 838	-568 972
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	15	695 024	578 133
Kassa, postgiro och bank		5 916	4 950
Summa kassa och bank		700 941	583 083
Summa tillgångar		3 648 129	3 499 088

Balansräkning – kapital och skulder

TUSEN KRONOR

	Not	2007-12-31	2006-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital	16	6 777	8 166
Balanserad kapitalförändring	17	-1 786 146	-1 535 576
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	10	-86 340	-251 958
Summa myndighetskapital		-1 865 709	-1 779 369
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	561 636	673 123
Summa avsättningar		561 636	673 123
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	19	2 263 250	2 073 210
Skulder till andra myndigheter		387 397	353 821
Leverantörsskulder		578 874	580 562
Övriga skulder		252 894	308 626
Depositioner		1 238	1 367
Summa skulder m.m.		3 483 654	3 317 585
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		1 448 664	1 277 440
Oförbrukade bidrag		19 884	10 233
Övriga förutbetalda intäkter		0	75
Summa periodavgränsningsposter	20	1 468 549	1 287 749
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		3 648 129	3 499 088
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Vitesbelopp i hyreskontrakt	21	234 899	

Balansräkning – avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras och skulder

TUSEN KRONOR	
	2007
Verksamhetens intäkter	
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	488 476
Summa verksamhetens intäkter	488 476
VERKSAMHETENS KOSTNADER	
Driftkostnader	
- Kostnader för personal	-228 816
- Kostnader för lokaler	-28 209
- Övriga driftkostnader	-278 271
Finansiella kostnader	-694
Avskrivningar och nedskrivningar	-7 560
Summa verksamhetens kostnader	-543 550
Verksamhetsutfall	-55 074
Årets kapitalförändring	-55 074

Anslagsredovisning

TUSEN KRONOR

REDOVISNING MOT ANSLAG

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisp. anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter (netto)	Utgående överföringsbelopp	Utgifter (netto) i % av årets tilldelning	Utgifter (netto) i % av tot disp belopp
4.4:1.1 Polisorganisationen (ramanslag) not 22.	509 633	16 680 635	3 000	0	17 193 268	16 529 651	663 616	99,1%	96,1%
Övriga anslag									
5.5:2.2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, Rikspolisstyrelsen, Verksamhet utomlands (ramanslag) not 23.	1 881	3 000	-1 881	0	3 000	970	2 030	32,3%	32,3%
7.8:1.12 Biståndsverksamhet, Freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktföbyggande (ramanslag) not 24.	72 353	185 000	-50 000	-68 663	138 690	127 255	11 435	68,8%	91,8%
13.10:2.10 Integrationsåtgärder. Skyddat boende och vissa utbildningsinsatser m.m. för ungdomar som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld (ramanslag) not 25.	1 733	0	0	0	1 733	371	1 361		21,4%
Totalt övriga anslag	75 967	188 000	-51 881	-68 663	143 423	128 596	14 827	68,4%	89,7%
Total anslagsbelastning	585 599	16 868 635	-48 881	-68 663	17 336 690	16 658 247	678 443	98,8%	96,1%

TUSEN KRONOR

REDOVISNING MOT INKOMSTTITEL

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	Inkomster i % av beräknat belopp
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	40 000	47 658	119,1%
2712 Bötesmedel	631 000	810 618	128,5%
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	17 000	15 368	90,4%
4525 Återbetalning av lån för svenska FN-styrkor	0	257	
Totalt inkomsttitlar	688 000	873 901	127,0%

Anslagsredovisning per redovisningsenhet

TUSEN KRONOR

4.4:1.1 POLISORGANISATIONEN

	Ingående över- förings- belopp	Årets fördelning	Om- disp. anslags- belopp	Totalt disp. belopp	Utgifter (netto)	Utgående över- förings- belopp	Utgifter (netto) i % av årets fördelning	Utgifter (netto) i % av totalt disp. belopp
Polismyndigheter								
Stockholm	55 463	3 880 763	0	3 936 226	3 884 937	51 289	100,1%	98,7%
Uppsala	-17 159	404 575	0	387 416	376 095	11 321	93,0%	97,1%
Södermanland	15 511	389 287	0	404 798	394 953	9 845	101,5%	97,6%
Östergötland	12 189	537 954	0	550 143	533 734	16 410	99,2%	97,0%
Jönköping	11 891	367 206	0	379 097	369 684	9 413	100,7%	97,5%
Kronoberg	7 304	206 983	0	214 287	206 140	8 147	99,6%	96,2%
Kalmar	440	301 291	0	301 731	297 118	4 613	98,6%	98,5%
Gotland	-893	80 518	0	79 625	82 835	-3 210	102,9%	104,0%
Blekinge	14 605	188 404	0	203 009	186 425	16 584	98,9%	91,8%
Skåne	68 427	1 751 230	0	1 819 657	1 783 343	36 314	101,8%	98,0%
Halland	4 232	367 920	0	372 152	367 108	5 044	99,8%	98,6%
Västra Götaland	-8 884	2 284 279	0	2 275 395	2 255 418	19 978	98,7%	99,1%
Värmland	26 843	321 907	0	348 750	334 223	14 527	103,8%	95,8%
Örebro	7 566	372 017	0	379 583	363 441	16 142	97,7%	95,7%
Västmanland	14 132	363 671	0	377 803	356 697	21 105	98,1%	94,4%
Dalarna	-15 397	360 030	0	344 633	348 401	-3 768	96,8%	101,1%
Gävleborg	6 035	331 873	0	337 908	330 680	7 228	99,6%	97,9%
Västernorrland	12 917	310 766	0	323 683	305 516	18 167	98,3%	94,4%
Jämtland	1 119	162 014	0	163 133	160 432	2 701	99,0%	98,3%
Västerbotten	7 376	304 972	0	312 348	303 656	8 692	99,6%	97,2%
Norrbottnen	19 153	337 930	0	357 083	358 796	-1 712	106,2%	100,5%
Summa polismyndigheter	242 868	13 625 590	0	13 868 458	13 599 632	268 826	99,8%	98,1%
Övriga enheter								
Rikspolisstyrelsen - totalt	238 401	2 857 492	3 000	3 098 893	2 729 974	368 918	95,5%	88,1%
varav RPS-förvalt- ningsmyndigheten	185 204	1 830 327	3 000	2 018 531	1 743 961	274 570	95,3%	86,4%
varav Rikskriminal- polisen	51 642	627 842	0	679 484	609 414	70 071	97,1%	89,7%
varav Polishögskolan	1 554	399 323	0	400 877	376 599	24 278	94,3%	93,9%
Statens kriminaltek- niska laboratorium	28 363	197 553	0	225 916	200 045	25 871	101,3%	88,5%
Summa övriga enheter	266 764	3 055 045	3 000	3 324 809	2 930 019	394 790	95,9%	88,1%
Totalt 4.4:1.1 Polisorganisationen	509 633	16 680 635	3 000	17 193 268	16 529 651	663 616	99,1%	96,1%

Finansieringsanalys

TUSEN KRONOR

	Not	2007	2006
Drift			
Kostnader	26	-16 953 411	-15 761 984
Finansiering av drift			
Inäkter av anslag		16 658 247	15 547 669
Intäkter av avgifter och ersättningar	27	681 931	689 462
Intäkter av bidrag		128 305	85 036
Övriga intäkter		21 742	12 612
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		17 490 225	16 334 779
Ökning av lager		-2 150	-9 818
Ökning av kortfristiga fordringar		-25 451	-19 705
Ökning av kortfristiga skulder		241 354	154 407
KASSAFLÖDE FRÅN DRIFT		750 567	697 679
Investeringar			
Investeringar i materiella tillgångar		-818 378	-762 627
Investeringar i immateriella tillgångar		-118 352	-176 875
Summa investeringsutgifter	28	-936 730	-939 502
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		953 927	818 923
- amorteringar		-763 887	-683 826
Andra långfristiga lån		0	0
- amorteringar		-27 259	0
Minskning av statskapital med medel som tillförts från statsbudgeten		0	666
Försäljning av anläggningstillgångar		58 614	31 531
- därav medel som tillförts statsbudgeten		0	0
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		221 395	167 294
Minskning av kortfristiga skulder avseende investeringar		-60 022	15 957
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR		-775 357	-756 252
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		63 436	59 524
Intäkter av uppbörd		810 618	494 870
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		6 629	-17 075
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		880 683	537 320
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-873 901	-554 635
KASSAFLÖDE FRÅN UPPBÖRDSVERKSAMHET		6 782	-17 316
Transfereringsverksamhet			
Lämnade bidrag		-22 249	-21 852
Utbetalningar i transfereringsverksamhet		-22 249	-21 852
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		22 249	21 852
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet		22 249	21 852
KASSAFLÖDE TILL TRANSFERERINGSVERKSAMHET		0	0
Förändring av likvida medel		-18 008	-75 888
Specifikation av förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		14 111	90 000
Ökning av kassa och postgiro		931	585
Ökning av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret		116 891	172 405
Ökning av banktillgodohavanden		36	452
Minskning av avräkning med statsverket		-135 866	-249 330
Summa förändring av likvida medel		-18 008	-75 888
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		-3 897	14 111

Noter till resultaträkningen

TUSEN KRONOR

NOT 1 | INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR

	2007	2006
Avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	74 709	15 407
Avgifter enligt 15 § avgiftsförordningen	4 194	3 702
Avgifter avs. stämningsmannadelgivning	33 523	37 507
Avgifter för pass och ID-kort	410 032	388 521
Ersättning från Ekobrottsmyndigheten	89	38 139
Reavinst vid avyttring av anläggningstillgångar	40 523	28 268
Övriga avgifter och ersättningar	159 384	206 186
Summa	722 454	717 730

NOT 2 | REAVINSTER/FÖRLUSTER

	2007	2006
Reavinst vid avyttring av anläggningstillgångar	40 523	28 268
Reaförlust vid avyttring av anläggningstillgångar	-40 989	-7 240
Summa	-466	21 028

NOT 3 | TJÄNSTEEXPORT

	2007	2006
Intäkter		
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	-33 485	-25 784
Summa intäkter	-33 485	-25 784
Kostnader		
Kostnader för personal	3 285	3 016
Övriga driftkostnader	30 192	22 769
Finansiella kostnader	8	0
Summa kostnader	33 485	25 784
Verksamhetens resultat	0	0

NOT 4 | INTÄKTER AV BIDRAG

	2007	2006
Bidrag från statliga myndigheter	117 232	79 599
Bidrag från EU:s institutioner	7 122	2 080
Bidrag från övriga	3 951	3 357
Summa	128 305	85 036

TUSEN KRONOR

NOT 5 | FINANSIELLA INTÄKTER

	2007	2006
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	22 284	11 119
Övriga ränteintäkter	124	177
Övriga finansiella intäkter	-666	1 316
Summa	21 742	12 612

NOT 6 | KOSTNADER FÖR PERSONAL

	2007	2006
Utbetalda löner, arvoden och ersättningar	-8 165 613	-7 711 161
Förändring periodiserade löner, arvoden och ers.	-105 178	-20 250
Arb.giv.avg på utbetalda löner, arvoden och ers.	-2 671 240	-2 493 104
Utbetalning till pensionsfond	-19 870	-16 325
Förändring avsättning till pensioner	111 487	-169 289
Övriga sociala kostnader	-1 400 536	-1 224 969
Övriga personalkostnader	-328 475	-296 004
Summa	-12 579 426	-11 931 102

NOT 7 | FINANSIELLA KOSTNADER

	2007	2006
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	-111	-337
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	-75 224	-44 563
Övriga räntekostnader	-5 068	-832
Övriga finansiella kostnader	-50	-379
Summa	-80 453	-46 110

NOT 8 | INTÄKTER AV AVGIFTER M.M. SAMT ANDRA INTÄKTER SOM INTE DISPONERAS AV MYNDIGHETEN

	2007	2006
Ansökningsavgifter	47 658	46 936
Övriga intäkter	15 778	12 588
Summa	63 436	59 524

NOT 9 | INTÄKTER AV UPPBÖRD

	2007	2006
Ordningsbot	599 881	329 245
Strafföreläggande	126 848	102 589
Domstolsböter	83 889	63 036
Summa	810 618	494 870

TUSEN KRONOR

NOT 10 | ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING ENLIGT RESULTATRÄKNINGEN

	2007	2006
Avskrivningar och nedskrivningar anläggningstillg.	-726 767	-676 252
Årets amortering lån RGK	756 327	684 032
Årets amortering finansiell leasing	27 259	0
Förändring semesterlöneskuld och övrig löneskuld	-51 425	-56 290
Periodisering av retroaktiva löner	-99 034	26 929
Periodisering av övertidsersättning	-1 694	-3 144
Förändring av lager	2 150	9 818
Periodisering av pensionskostnader	111 487	-169 371
Periodisering för outnyttjade lokaler	-189	1 216
Periodisering av kostn. för uppsagd personal	-89	1 395
Periodisering av övriga driftkostnader	19 361	-34 819
Anskaffning av anläggningstillgångar som inte lånefinansierats	6 944	4 800
Periodisering av finansiella poster	1 002	-282
Övrigt	-76 596	-39 989
Periodiseringar	-31 266	-251 958
Avgiftsbelagd verksamhet	-55 074	0
Summa	-86 340	-251 958

Noter till balansräkningen

TUSEN KRONOR

NOT 11 | IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Balanserade utgifter för utveckling		Rättigheter och andra imma- teriella anläggningstillgångar		TOTALT	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Anskaffningsvärde						
Ingående balans	489 106	370 423	251 284	193 211	740 390	563 634
Årets anskaffningar	105 871	123 519	43 510	58 192	149 381	181 711
Årets utrangeringar	0	0	0	-118	0	-118
Korr. tidigare års ansk.värde	-30 112	-4 836	-916	0	-31 029	-4 836
Överföringar	0	0	0	0	0	0
Utgående balans	564 864	489 106	293 878	251 284	858 742	740 390
Avskrivningar						
Ingående balans	-150 078	-113 833	-152 713	-124 614	-302 791	-238 447
Årets avskrivningar	-50 114	-36 244	-37 941	-28 218	-88 055	-64 462
Årets utrangeringar	0	0	0	118	0	118
Korr. tidigare års avskrivning	12	0	0	0	12	0
Utgående balans	-200 180	-150 078	-190 654	-152 713	-390 834	-302 791
Bokfört värde	364 684	339 028	103 224	98 571	467 908	437 599

NOT 12 | MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Förbättringsutgifter annans fastighet		Maskiner, inventarier, installationer m.m.		Pågående ny- anläggningar		Beredskaps- tillgångar		TOTALT	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Anskaffningsvärde										
Ingående balans	1 256 529	1 199 678	5 465 479	5 351 612	26 723	19 967	57 984	53 184	6 806 715	6 624 441
Årets anskaffningar	168 807	81 123	642 278	658 331	3 307	18 458	6 944	4 800	821 337	762 712
Årets utrangeringar	-34 452	-20 676	-236 774	-559 677	0	0	0	0	-271 226	-580 353
Korr. tidigare års ansk.värde	-1 916	-177	382	-474	-1 318	-37	0	0	-2 852	-688
Överföringar	-2 278	-3 419	4 477	15 687	-2 306	-11 665	0	0	-107	603
Utgående balans	1 386 691	1 256 529	5 875 841	5 465 479	26 407	26 723	64 928	57 984	7 353 867	6 806 715
- varav finansiell leasing			44 120	44 120					44 120	44 120
Avskrivningar										
Ingående balans	-524 298	-451 987	-4 089 121	-4 122 661	0	0	-46 992	-43 991	-4 660 411	-4 618 640
Årets avskrivningar	-94 483	-90 213	-549 400	-518 953	0	0	-2 339	-3 001	-646 222	-612 168
Årets utrangeringar	3 072	17 897	209 074	552 121	0	0	0	0	212 146	570 018
Korr. tidigare års avskrivning	-30	6	-73	373	0	0	40	0	-63	378
Utgående balans	-615 738	-524 298	-4 429 520	-4 089 121	0	0	-49 292	-46 992	-5 094 549	-4 660 411
- varav finansiell leasing			-27 315	-56					-27 315	-56
Bokfört Värde	770 953	732 231	1 446 322	1 376 358	26 407	26 723	15 636	10 991	2 259 318	2 146 304
- varav finansiell leasing			16 805	44 064					16 805	44 064

TUSEN KRONOR

NOT 13 | FÖRUTBETALDA KOSTNADER

	2007-12-31	2006-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	380 558	363 148
Förutbetalda leasingavgifter	11 177	8 506
Övriga förutbetalda kostnader*	62 601	46 818
Summa förutbetalda kostnader	454 336	418 472

* Övriga förutbetalda kostnader består i huvudsak av telefonkostnader, försäkringar samt drift, underhåll och support av datasystem.

NOT 14 | AVRÄKNING MED STATSVERKET

	2007-12-31	2006-12-31
Ingående Balans	-568 972	-319 643
AVRÄKNAT MOT STATSBUDETEN:		
- Anslag	16 658 247	15 547 724
- Inkomsttitlar	-873 901	-554 635
AVRÄKNAT MOT STATSVERKET'S CHECKRÄKNING:		
- Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-16 672 535	-15 663 518
- Uppbördsmedel m.m.	913 653	570 027
- Transfereringar m.m.	-161 330	-148 927
Utgående Balans	-704 838	-568 972

NOT 15 | RÄNTEKONTOBEHÅLLNING I RIKSGÄLDSKONTORET

	2007-12-31	2006-12-31
Ingående saldo	578 133	405 729
Utgående saldo	695 024	578 133

Rikspolisstyrelsen har för Polisens räkning tillgång till ett räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret. Kreditutrymmets storlek för år 2007 var 1 651 314 tkr. Krediten har utnyttjats under 8 dagar, vilket är en minskning med 32 dagar jämfört med föregående år. Maximalt utnyttjad kontokredit under året har varit 199 427 tkr.

SALDOTS SAMMANSÄTTNING:

Anslagsmedel	663 616	520 733
Fordringar och skulder	31 408	57 401
Summa behållning räntekonto/räntekontokredit	695 024	578 133
Kortsiktigt likviditetsbehov (30 dagar)	97 461	199 427

NOT 16 | STATSKAPITAL

	2007-12-31	2006-12-31
Statskapital, ingående balans avseende beredskapstillgångar	6 344	9 293
Föregående års avskrivning, beredskapstillgångar	-1 389	-2 949
Summa statskapital avseende beredskapstillgångar	4 955	6 344
Statskapital, ingående balans avseende konst m.m.	1 822	1 156
Statskapital avseende konst m.m.	0	666
Summa statskapital avseende konst m.m.	1 822	1 822
Utgående balans	6 777	8 166

Bokfört värde på beredskapstillgångar som finansierats med anslagsmedel uppgår till 3 567 tkr. Skillnaden mellan bokfört värde och statskapital avseende beredskapstillgångar utgörs av årets avskrivningar 1 389 tkr. Statskapital avseende överförd konst från konstrådet samt museumföremål motsvarar tillgångsförd konst m.m.inom posten maskiner, inventarier och installationer m.m. Fr.o.m. 2003 finansieras anskaffning av beredskapstillgångar av bidragsmedel från krisberedskapsmyndigheten.

NOT 17 | BALANSERAD KAPITALFÖRÄNDRING

	2007-12-31	2006-12-31
Ingående balans	-1 535 576	-1 225 835
Föreg. års kapitalförändring enligt resultaträkning	-251 958	-312 691
Fört mot statskapital, avskrivningar, beredskapstillgångar	1 389	2 949
Utgående balans	-1 786 146	-1 535 576

Balanserad kapitalförändring utgörs i sin helhet av periodiseringsdifferenser.

NOT 18 | AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKNANDE FÖRPLIKTELSE

	2007-12-31	2006-12-31
Ingående avsättning	673 123	503 833
ÅRETS PENSIONS KOSTNAD:		
Nya beslut/Övriga förändringar	194 496	427 605
Årets pensionsutbetalning	-305 983	-258 316
Utgående avsättning	561 636	673 123

Under år 2007 har Polisen beviljat pensionsersättning till anställda enligt 14§ tredje stycket Trygghetsavtalet. Hos Kammarkollegiet finns en fond innehållande medel som disponeras av Rikspolisstyrelsen i förening med Polisförbundet och SACO-S. Avtalet om avsättning till fonden tecknades år 2000 och syftet är att ge poliser möjlighet att erhålla pensionsförmåner. Marknadsvärdet på fonden uppgår till 609 miljoner kronor per 2007-12-31.

TUSEN KRONOR

NOT 19 | LÅN I RIKSGÄLDSKONTORET

	2007-12-31	2006-12-31
Ingående balans	2 073 210	1 938 113
Årets nyupptagna lån	953 927	819 129
Årets amortering	-763 887	-684 032
Utgående balans	2 263 250	2 073 210

Polisen disponerar 2007 en låneram på 2 570 000 tkr i Riksgäldskontoret för finansiering av anläggningstillgångar.

NOT 20 | PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER

	2007-12-31	2006-12-31
Upplupna löner och semesterlöner	1 166 289	1 114 864
Upplupna retroaktiva löner	164 134	65 100
Upplupna kostnader för övertidsersättning	50 308	48 614
Upplupna kostnader för uppsagd personal	1 275	1 186
Upplupna arvoden	0	419
Upplupna kostnader för outnyttjade lokaler	189	0
Upplupna räntekostnader	0	0
Övriga upplupna kostnader	66 468	47 256
Summa upplupna kostnader	1 448 664	1 277 440
Oförbrukade bidrag, statliga myndigheter	17 155	5 166
Oförbrukade bidrag, ej statliga myndigheter	2 729	5 068
Summa oförbrukade bidrag	19 884	10 233
Övrigt förutbetalda intäkter, statliga myndigheter	0	0
Övriga förutbetalda intäkter, ej statliga myndigheter	0	75
Summa övriga förutbetalda intäkter	0	75
Summa periodavgränsningsposter	1 468 549	1 287 749

NOT 21 | ANSVARSFÖRBINDELSER

Från och med 2007 redovisas vitesbeloppen i hyreskontrakt, som inte har tecknats enligt Förordning (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning, vid förtida avflyttning. Vitesbeloppen bedöms inte lösas ut.

Noter till anslagsredovisningen

NOT 22 | POLISORGANISATIONEN

Enligt regleringsbrev för budgetåret 2007 avseende polisorganisationen, beslut Ju2007/5811/PO, Ju2006/6014/PO, JU2007/10346/PO och JU2007/9888/PO disponerar Rikspolisstyrelsen under Utgiftsområde 4 Rättsväsendet anslaget 4:1 Polisorganisationen, anslagspost 1 med 17 193 268 tkr. I anslagspost 1 ingår 509 633 tkr som är överföringspost från år 2006 och 3 000 tkr som har omfördelats från anslagspost 4.4:1.2 Till regeringens disposition.

NOT 23 | FRED- OCH SÄKERHETSFRÄMJANDE VERKSAMHET

Enligt regleringsbrev för budgetår 2007 avseende anslaget 5.5:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, utgiftsområde 5 Internationell samverkan, disponerar Rikspolisstyrelsen anslagsposten 2, Rikspolisstyrelsen, Verksamhet utomlands, med 3 000 tkr. Ingående överföringsbelopp, 1 881 tkr, från 2006 har omfördelats till anslagspost 5.5:2.5 Till regeringens disposition.

NOT 24 | FRED-, SÄKERHETSFRÄMJANDE OCH KONFLIKTFÖREBYGGANDE, BISTÅNDSVERKSAMHET

Enligt regleringsbrev budgetåret 2007 samt beslut UD2007/35624/SP avseende anslaget 7.8:1.12 Freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande, utgiftsområde Internationellt bistånd, disponerar Rikspolisstyrelsen 135 000 tkr. Ingående överföringsbelopp från 2006 uppgår till 72 353 tkr. Från ingående överföringsbeloppet har 68 663 tkr indragits. Anslagsbehållning som disponeras tillsammans med ovan angivna beslut innebär att totalt disponibelt anslag uppgår till 138 690 tkr.

NOT 25 | SKYDDAT BOENDE OCH VISSA UTBILDNINGSINSATSER M.M. FÖR UNGDOMAR SOM RISKERAR ATT UTSÄTTAS FÖR HEDERSRELATERAT VÅLD

Ingående överföringsbelopp från budgetåret 2006 avseende anslaget 13.10:2.10 Skyddat boende och vissa utbildningsinsatser m.m. för ungdomar som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld uppgår till 1 733 tkr. Rikspolisstyrelsen disponerar beloppet. Anslagsposten redovisades under anslaget 8.10:2.10 föregående budgetår.

Noter till Finansieringsanalysen

TUSEN KRONOR

NOT 26 | KOSTNADER

	2007	2006
Kostnader	-17 617 241	-16 614 765
JUSTERINGAR:		
Avskrivningar och nedskrivningar	734 327	676 252
Realisationsförlust	40 989	7 240
Avsättningar	-111 487	169 289
Kostnader enligt finansieringsanalysen	-16 953 411	-15 761 984

NOT 27 | INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR

	2007	2006
Intäkter av andra avgifter och andra ersättningar	722 454	717 730
Realisationsvinst	-40 523	-28 268
Intäkter av andra avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	681 931	689 462

NOT 28 | INVESTERINGAR Summa investeringsutgifter redovisas netto, dvs. inklusive korrigeringar från tidigare år.

	2007	2006
Summa årets anskaffningar enligt not 11 och 12	970 717	944 423
Korrigeringar tidigare år enligt not 11 och 12	-33 881	-5 524
Överföring enligt not 11 och 12	-107	603
Investeringsutgifter enligt finansieringsanalysen	936 730	939 502

Sammanställning över väsentliga uppgifter

LÅNERAM I RIKSGÄLDSKONTORET

	2007	2006	2005	2004	2003
Beviljad låneram	2 570 000	2 470 000	2 450 000	2 130 000	2 040 000
Utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut*	2 280 055	2 117 274	1 938 113	1 875 061	2 018 744

* I utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut ingår skuld avseende finansiell leasing.

KONTOKREDIT HOS RIKSGÄLDSKONTORET

	2007	2006	2005	2004	2003
Beviljad kontokredit	1 651 314	1 567 402	1 340 000	1 423 000	1 235 480
Under året maximalt utnyttjad kontokredit	199 427	318 570	176 439	617 179	561 246

RÄNTEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKTER PÅ RÄNTEKONTO

	2007	2006	2005	2004	2003
Räntekostnader på räntekonto	111	337	140	1 163	1 897
Ränteintäkter på räntekonto	22 284	11 119	8 638	7 630	5 295

TOTALA AVGIFTSINTÄKTER

	2007	2006	2005	2004	2003
Int. av avgifter och andra ers. som disp. av mynd.	722 454	717 730	668 911	616 155	518 759
Ber. avgiftsink. och övr. ink. som disp. av mynd.	593 700	962 700	695 300	597 700	633 000
Int. av avgifter och andra ers. som inte disp. av mynd.	874 054	554 394	478 949	440 780	419 548
Ber. avg. ink. och övr. ink. som inte disp. av mynd.	688 000	493 000	468 000	443 000	379 000

BEVILJAD OCH UTNYTTJAD ANSLAGSKREDIT

	2007	2006	2005	2004	2003
4.4:1.1 Polisorganisationen					
Beviljad anslagskredit	501 859	470 220	0	439 953	203 322
Utnyttjad anslagskredit	0	0	0	0	0
4.4:1.3 Bilinspektörer					
Beviljad anslagskredit	-	-	0	-	-
Utnyttjad anslagskredit	-	-	0	-	-
5.5:2.2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, Rikspolisstyrelsen, verksamhet utomlands					
Beviljad anslagskredit	0	0	0	0	0
Utnyttjad anslagskredit	0	0	0	0	0
7.8:1.12 Biståndsverksamhet, Freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande					
Beviljad anslagskredit	0	0	0	0	0
Utnyttjad anslagskredit	0	0	0	0	0
13.10:2.10 Integrationsåtgärder, Skyddat boende och vissa utbildningsinsatser m.m. för ungdomar som riskerar att utsättas för s.k. hedersrelaterat våld					
Beviljad anslagskredit	0	0	0	-	-
Utnyttjad anslagskredit	0	0	0	-	-
22.36:2.6 Vaghållning och statsbidrag					
Beviljad anslagskredit	-	-	0	0	0
Utnyttjad anslagskredit	-	-	0	0	0

SUMMA UTGÅENDE RESERVATIONER, SUMMA ANSLAGSSPARANDE SAMT DE BELOPP SOM ÄR INTECKNADE AV FRAMTIDA ÅTAGANDEN

	2007	2006	2005	2004	2003
Utgående reservationer*	-	-	-	-	12 765
Anslagssparande	678 443	585 599	357 854	422 346	24 004
Framtida åtaganden**	727 234	739 410	599 659	384 558	319 606

* Avser oförbrukade medel av reservationsanslag.

** Avser upplupna retroaktiva löner, avsättningar för pensioner, upplupna kostnader för uppsagd personal samt upplupna kostnader för utnyttjade lokaler.

TILLDELADE BEMYNDIGANDEN OCH ÅTAGANDEN SOM GJORTS MED STÖD AV TILLDELADE BEMYNDIGANDEN*

	2007	2006	2005	2004	2003
Summa tilldelade bemyndiganden	-	2 000	2 000	2 000	2 000
Summa åtaganden	-	0	0	0	0

* Anslag 5.5:2.2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Rikspolisstyrelsen.
Verksamhet utomlands (ramanslag).

ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER OCH MEDELANTALET ANSTÄLLDA*

	2007	2006	2005	2004	2003
Antal årsarbetskrafter	23 352	22 726	22 555	22 143	21 820
Medelantal anställda	25 235	24 286	23 792	23 293	22 990

* I medelantal anställda ingår de poliser som tjänstgör vid EBM. I antal årsarbetskrafter ingår de poliser som tjänstgör vid EBM t.o.m. april 2006.

DRIFTKOSTNAD PER ÅRSARBETSKRAFT*

	2007	2006	2005	2004	2003
Driftkostnad	16 802 461	15 892 403	15 103 275	14 229 881	13 588 256
Driftkostnad per årsarbetskraft	720	699	670	643	623

* Kostnader för de poliser som tjänstgör vid EBM ingår t.o.m. april 2006.

ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING OCH BALANSERAD KAPITALFÖRÄNDRING

	2007	2006	2005	2004	2003
Årets kapitalförändring	-86 340	-251 958	-312 691	-37 217	44 570
Balanserad kapitalförändring*	-1 786 146	-1 535 576	-1 225 835	-1 193 434	-1 244 726

* Justering av balanserad kapitalförändring har gjorts mot statskapital med – 1 389 tusen kronor 2007, -2 949 tkr 2006, -4 816 tkr under 2005, -6 722 tkr under 2004, -6 550 tkr under 2003 med anledning av under 2000 ändrade redovisningsprinciper för beredskapstillgångar.

Styrelse och ledning

Följande personer ingick i Rikspolisstyrelsens styrelse år 2007.

Ordförande

Rikspolischefen Stefan Strömberg

Vice ordförande

Generaldirektören och säkerhetspolischefen Klas Bergenstrand t.o.m. 2007-01-22

Generaldirektören och säkerhetspolischefen Anders Danielsson fr.o.m. 2007-05-11

Ledamöter i övrigt

Riksdagsledamoten Hillevi Engström

Riksdagsledamoten Inger Davidson, fr.o.m. 2007-04-01

Riksdagsledamoten Johan Linander, fr.o.m. 2007-04-01

Riksdagsledamoten Cecilia Wigström, fr.o.m. 2007-04-01

Riksdagsledamoten Susanne Eberstein, fr.o.m. 2007-04-01

F.d. riksdagsledamoten Joe Frans

Riksdagsledamoten Margareta Persson, t.o.m. 2007-03-31

Kommunstyrelseordföranden Dorothea Sohlberg, t.o.m. 2007-03-31

Politiskt sakkunnige Yvonne Oscarsson, t.o.m. 2007-03-31

Riksdagsledamoten Allan Widman, t.o.m. 2007-03-31

Sakkunnig

Ambassadören Cecilia Ruthström-Ruin

Personalföreträdare

Förbundsordföranden Jan Karlsen, Svenska Polisförbundet

Avdelningsordförande Maj Axelsson, Statstjänstemannaförbundet

Befattningshavare utsedda av regeringen

Överdirektören Ann-Marie Begler

Andra uppdrag som styrelse- eller rådsledamot

Det ska uppges om styrelsens ledamöter samt av regeringen utsedda ledande befattningshavare vid myndigheten, har uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag. Detta framgår av 7 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605). Uppgifterna för år 2007, framgår av följande sammanställning.

STYRELSELEDAMÖTER	UPPDRAG
Ordförande	
Rikspolischefen Stefan Strömberg	Arbetsgivarverket
Vice ordförande	
Generaldirektören och säkerhetspolischefen Klas Bergenstrand	
Vice ordförande	
Generaldirektören och säkerhetspolischefen Anders Danielsson	Studieförbundet Näringsliv och Samhälle, Malmö/Lund
Ledamöter i övrigt	
Riksdagsledamoten Hillevi Engström	Domstolsverket, AB Sollentunahem
Riksdagsledamoten Inger Davidson	Rikstrafiken, Riksåklagarens rådgivande nämnd
Riksdagsledamoten Johan Linander	Riksåklagarens rådgivande nämnd
Riksdagsledamoten Cecilia Wigström	Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola, Stiftelsen Nordens ark
Riksdagsledamoten Susanne Eberstein	Riksbanken, Registernämnden, Polismyndigheten i Västernorrlands län, Karolinska institutet
F.d. riksdagsledamoten Joe Frans	Statens museer för världskultur, Stockholms universitet
Riksdagsledamoten Margareta Persson	Jönköpings högskola
Kommunstyrelseordföranden Dorothea Sohlberg	Stiftelsen Björkåsen, Swedbank Östra Värmland
Politiskt sakkunnige Yvonne Oscarsson	-
Riksdagsledamoten Allan Widman	Förvarsberedningen under första delen av 2007
Sakkunnig	
Ambassadören Cecilia Ruthström-Ruin	Utrikespolitiska Institutet, Swedish Fulbright Alumni Association
Befattningshavare utsedda av regeringen	
Överdirektören Ann-Marie Begler	Tullverket, Kustbevakningen, Vetenskapsrådet – Ämnesrådet för medicin

Ersättningar och förmåner

Följande skattepliktiga ersättningar och förmåner har betalats ut av Rikspolisstyrelsen under räkenskapsåret 2007 till var och en av ledamöterna i styrelsen samt till de ledande befattningshavare som utses av regeringen.

STYRELSELEDAMÖTER	Ersättningar/förmåner (kronor)
Rikspolischefen Stefan Strömberg	Bruttolön: 1 332 269 Beskattning för förmånsvärde: 13 104
Generaldirektören och säkerhetspolischefen Klas Bergenstrand	Bruttolön: 202 541 Beskattning för förmånsvärde: 1 150
Generaldirektören, säkerhetspolischefen Anders Danielsson	Bruttolön: 645 156 Beskattning för förmånsvärde: 3 852
Riksdagsledamoten Hillevi Engström	Arvode: 12 000
Riksdagsledamoten Inger Davidson	Arvode: 8 000
Riksdagsledamoten Johan Linander	Arvode: 8 000
Riksdagsledamoten Cecilia Wigström, Nordens Ark	Arvode: 8 000
Riksdagsledamoten Susanne Eberstein	Arvode: 8 000
F.d. riksdagsledamoten Joe Frans	Arvode: 10 000
Riksdagsledamoten Margareta Persson	Arvode: 4 000
Kommunstyrelseordföranden Dorothea Sohlberg	Arvode: 2 000
Politiskt sakkunnige Yvonne Oscarsson	Arvode: 4 000
Riksdagsledamoten Allan Widman	Arvode: 2 000
Sakkunnig	
Ambassadören Cecilia Ruthström-Ruin	Arvode: 12 000
Befattningshavare utsedda av regeringen	
Överdirektören Ann-Marie Begler	Bruttolön: 1 006 843 Beskattning för förmånsvärde: 7 950

Styrelsens underskrift av årsredovisning 2007

Stockholm den 20 februari 2007

Bengt Svenson
Ordförande

Anders Danielsson
Vice ordförande

Inger Davidson
Ledamot

Susanne Eberstein
Ledamot

Hillevi Engström
Ledamot

Joe Frans
Ledamot

Johan Linander
Ledamot

Cecilia Wigström
Ledamot

Återrappporteringskrav enligt regleringsbrevet

Återrappportering i årsredovisningen 2007

Verksamhetsstyrning

Brottsförebyggande arbetet

mål:

- Antalet brott ska minska

Återrappportering

Vid bedömningen av måluppfyllelsen skall alla relevanta indikatorer i Polisens resultatrapporter (PRR) beaktas. Särskild uppmärksamhet skall ges:

- utvecklingen av antalet anmälda brott för samtliga brottsområden (resultatmått BF6 i PRR) samt för brotstyperna misshandel utomhus, inbrotts stöld i bostad och skadegörelsebrott,
- resurstiden för utvärderade brottsförebyggande insatser i förhållande till den totala planlagda resurstiden för brottsförebyggande arbete (resultatmått BF3 i PRR).

Utredning och lagföring

mål:

- Antalet uppklarade brott ska öka inom samtliga brottskategorier i Polisens resultatrapporter

Återrappportering

Vid bedömningen av måluppfyllelsen skall alla relevanta indikatorer i Polisens resultatrapporter (PRR) beaktas. Särskild uppmärksamhet skall ges:

- utvecklingen av andel personuppklarade brott av antalet anmälda brott som kan lagföras (resultatmått UL6.2 i PRR).
- utvecklingen av antalet utfärdade ordningsbot (resultatmått UL7.1 i PRR).

- hur målsäganden/brottsoffer och misstänkta upplever polisens brottsutredande verksamhet (resultatmått UL8 i PRR).

Service

mål:

- Antalet nöjda servicemottagare ska öka

Återrappportering

Vid bedömningen av måluppfyllelsen skall alla relevanta indikatorer i PRR beaktas. Särskild uppmärksamhet skall ges:

- andelen av alla inkommande samtal till Polisens Kontaktcenter (PKC) som besvaras personligt inom tre minuter (resultatmått SE4 i PRR),
- andelen servicemottagare som upplever att polisen är tillgänglig, kompetent och har en effektiv handläggning

Övriga återrappporteringskrav (6)

Rikspolisstyrelsen skall redovisa:

- antal anställda som omfattas av omställningsarbetet uppdelat på poliser och civilanställda,
- hur det därtill knutna arbetet med kompetensöverföring bedrivs för att minimera effekterna av att kompetens går förlorad.

Övriga återrappporteringskrav (7)

Rikspolisstyrelsen skall redovisa hur arbetet med att utveckla ledarskapet fortskrider. Särskilt skall redovisas resultatet av arbetet med i de tre regionala centren för ledarskapsutbildning. Därutöver skall Rikspolisstyrelsen redovisa

- vilka ledarskapsutbildningar som erbjuds,
- antal chefer som gått ledarskaputbildning.

Övriga återrapporteringskrav (8)

Rikspolisstyrelsen skall lämna uppgifter om

- antal anställda och antal årsarbetskrafter totalt och på myndighetsnivå samt prognos över antal anställda totalt för de kommande fyra åren,
- antal avgångar specificerade med orsak,
- antal sökande och antagna till grundutbildningen av poliser samt fördelning av nyanställda polis-aspiranter per polismyndighet

Av uppgifterna skall framgå ålder fördelat på poliser och civilanställda och, om så lämpligt, fördelat på de tre kompetensområdena lednings-, kärn- och stöd-kompetens. Uppgifter om antal anställda och antal årsarbetskrafter totalt och på myndighetsnivå samt uppgifter om antal avgångar redovisas även i samband med delårsrapporten. Uppgifter om fördelning av nyanställda polis-aspiranter per polismyndighet skall redovisas senast två veckor efter examination.

Övriga återrapporteringskrav (9)

Rikspolisstyrelsen skall redovisa andel anställda inom polisen som enligt Statistiska Centralbyråns register över totalbefolkningen är utrikes födda, inrikes födda med två utrikes födda föräldrar respektive inrikes födda med en utrikes född förälder. Uppgifterna skall fördelas på poliser polis-aspiranter, civilanställda och, om så är lämpligt, de tre kompetensområdena lednings-, kärn- och stöd-kompetens. Rikspolisstyrelsen skall även redovisa antal och andel anställda inom polisorganisationen som har genomgått utbildning i diskriminerings- och mångfaldsfrågor.

Övriga återrapporteringskrav (10)

Rikspolisstyrelsen skall redovisa hur integreringen i verksamheten av det internationella polissamarbetet fortskrider, framför allt när det gäller EU och Interpol. Redovisningen skall omfatta åtgärder som vidtagits i form av utbildning, utvecklingsarbete (såväl arbetsmetoder som teknik), kompetensutveckling avseende gränsöverskridande projektsamverkan samt operativt samarbete. Redovisningen skall också omfatta resultatet av dessa åtgärder samt uppgift om antalet projekt med medfinansiering från EU:s budget som polisen genomfört eller där polisen varit en partner till andra medlemsstater. Vidare skall rapporteras det utvecklingssamarbete med andra länder som polisen bedrivit under året.

Övriga återrapporteringskrav (11)

Rikspolisstyrelsen skall redovisa det arbete som har genomförts för att uppmuntra polisanställda till internationell tjänstgöring och för att se till att

erfarenhet av internationellt arbete utgör en värdefull merit som tas tillvara inom hela polisorganisationen.

Övriga återrapporteringskrav (13)

Rikspolisstyrelsen skall i den utsträckning det inte framgår av Rikskriminalpolisens årliga lägesrapport, redovisa resultatet av de viktigaste åtgärderna som har vidtagits för att bekämpa människohandel. Av redovisningen skall framgå polisorganisationens kostnader för denna verksamhet.

Övriga återrapporteringskrav (14)

Rikspolisstyrelsen skall redovisa hur arbetet med omorganisationen av Rikspolisstyrelsen fortskrider. Av redovisningen skall framgå vilka ytterligare åtgärder som återstår för att slutföra omorganisationen och när detta beräknas ske. Redovisningen skall lämnas i samband med årsredovisningen.

Övriga återrapporteringskrav (15)

Rikspolisstyrelsen skall redovisa på vilket sätt den kriminaltekniska strategi som enligt Rikspolisstyrelsens planeringsföresattningar skall införas med början under 2007 har påverkat den brottsförebyggande och brottsutredande verksamheten.

Övriga återrapporteringskrav (16)

Rikspolisstyrelsen skall redovisa vilka åtgärder som har vidtagits och kommer att vidtas med anledning av Riksrevisionens rapport (RiR 2005:18). Redovisningen skall lämnas i samband med årsredovisningen.

Övriga återrapporteringskrav (18)

Rikspolisstyrelsen skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa att poliser inom ramen för de arbetsuppgifter som åvilar polisen i så hög utsträckning som möjligt endast utför sådana uppgifter som kräver polisiär kompetens.

Övriga återrapporteringskrav (19)

Rikspolisstyrelsen skall redovisa en bedömning och analys av sin förmåga att motstå allvarliga störningar i enlighet med de definitioner som anges i regeringsbeslut (Fö2006/2843/CIV). Rikspolisstyrelsen skall redovisa krishanteringsförmåga, operativ förmåga och förmåga i samhällsviktig verksamhet efter skalan god förmåga, i huvudsak god förmåga men med vissa brister, viss, men bristfällig förmåga respektive ingen/mycket bristfällig förmåga. Redovisningen skall göras gentemot myndighetens risk- och sårbarhetsanalys och mot Krisberedskapsmyndighetens omvärldsexempel. Åtgärder och verksamheter finansierade av

anslaget 7:5 Krisberedskap samt deras effekt på krisberedskapsförmågan skall särredovisas.

Övriga återrapporteringskrav (20)

Polisorganisationen skall, främst genom planering, säkerställa en god försvarsförmåga vid ett eventuellt framtida angrepp i sådan verksamhet som är väsentlig för samhällets grundläggande behov. Åtgärder och verksamheter finansierade av anslaget 7:5 Krisberedskap samt resultat särredovisas.

Övriga återrapporteringskrav (21)

Rikspolisstyrelsen skall överskådligt redovisa hur arbetet med att bidra till freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet har genomförts under året. Exempel på sådant som skall redovisas är bidrag till genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet samt 1373 (2001) för att bekämpa terrorism.

Utöver denna redovisning skall Rikspolisstyrelsen i en särskild redovisning som lämnas i samband med årsredovisningen detaljerat redovisa relevant information om varje internationell insats där svensk polis deltar.

Organisationsstyrning

mål:

- Andelen kvinnliga poliser i ledningskompetens skall öka
- Den totala sjukfrånvaron skall vara lägre än föregående år

Återrapportering

Vid bedömningen av måluppfyllelsen skall alla relevanta indikatorer i Polisens resultatrapporter (PRR) beaktas. Särskild uppmärksamhet skall ges:

- Andel kvinnor respektive män i ledningskompetens
- Andel anställda av totalt antal som inte haft någon sjukrapportering under de senaste tolv månaderna (resultatmätt GV9 i PRR).

Uppdrag

2. Mot bakgrund av regeringens mål om att Sverige skall ha 20 000 poliser år 2010 och om ökad polisiär synlighet skall Rikspolisstyrelsen redovisa resultatet av de åtgärder som har vidtagits för att öka andelen poliser i yttre tjänst. Styrelsen skall också redovisa resultatet av de åtgärder som har vidtagits

för att med utgångspunkt i polisens underrättelsemodell (PUM) öka människors trygghet.

3. Rikspolisstyrelsen skall efter samråd med Åklagarmyndigheten säkerställa att det inom varje polismyndighet finns tillgång till kvalificerad kompetens att förebygga och utreda mäns våld mot kvinnor och våld riktat mot barn, t.ex. i form av särskilda familjevårdsenheter med ett nära samarbete med åklagare, socialtjänst m.fl.
4. Rikspolisstyrelsen skall vidta åtgärder för att öka polisens kompetens och förmåga att förebygga, upptäcka och utreda hedersrelaterad brottslighet.
5. Rikspolisstyrelsen skall redovisa vilka åtgärder som har vidtagits sedan 2003 avseende utbildning om mänskliga rättigheter samt avge en lägesrapport om hur den utbildning om mänskliga rättigheter som bedrivs inom ramen för polisutbildningen fortgår.
8. Rikspolisstyrelsen skall utveckla sin redovisningsplan för den avgiftsbelagda verksamheten samt införa rutiner för att följa upp dem.
12. Rikspolisstyrelsen skall vidta åtgärder för att säkerställa att det inom varje polismyndighet finns tillgång till kvalificerad kompetens att ge brottsoffer relevant information om de insatser som finns tillgängliga för brottsoffer i samhället.

Tidigare uppdrag som ännu inte slutredovisats

1. Uppdrag till Rikspolisstyrelsen att redovisa polisens miljöledningsarbete enligt riktlinjer i regeringens beslut (dnr M2005/4563/Hm). Uppdraget skall redovisas årligen i en rapport i samband med årsredovisningen, dock senast den 1 mars.
2. Uppdrag till Rikspolisstyrelsen att ta fram förslag till nationellt flerårigt program avseende den Europeiska fonden för de yttre gränserna (dnr Ju2006/2129/PO).

Sammanställning av återrapporteringskrav som lämnats vid sidan av årsredovisningen

Ärendemening	Mottagare	Datum	Dnr
Rikspolisstyrelsen skall redovisa utgiftsprognoser för 2007–2010 beträffande samtliga anslag som Rikspolisstyrelsen disponerar.	Ju dep.	23 jan, 7 mar, 2 maj, 2 aug, 30 okt	CO-903-379/07
Rikspolisstyrelsen skall enligt den struktur som gäller för Polisens resultatrapporter (PRR) redovisa polisorganisationens resultat till och med varje tertiäl senast den 31 maj, 30 september och i årsredovisningen.	Ju dep.	31 maj, 30 sep	CO-902-6514/06
Rikspolisstyrelsen skall redovisa vilka åtgärder som kommer att vidtas i syfte att effektivisera verksamheten inom polisorganisationen under perioden 2007–2010.	Ju dep.	30 sep	POA-902-5248/07
Rikspolisstyrelsen skall redovisa hur arbetet med mängdbrottsprojektet fortskrider och resultatet av detta.	Ju dep.	30 apr	PoA-902-2505/07
Rikspolisstyrelsen skall redovisa resultatet av de åtgärder som vidtagits för att bekämpa den organiserade brottsligheten.	Ju dep.	30 apr	PoA-400-620/07
Rikspolisstyrelsen skall redovisa och kommentera de åtgärder som efter samråd med Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten har vidtagits eller planerar vidtas för att utbyte av brott skall kunna beslutas och förverkas.	Ju dep.	1 nov	PoA-902-5890/07
Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten och försäkringskassan skall tillsammans redovisa de åtgärder som vidtagits för att bekämpa bidragsbedrägerier.	Ju dep.	1 okt	PoA-423-3430/07
UPPDRAG			
Rikspolisstyrelsen skall redovisa hur regeringens mål om 20 000 poliser till halvårskiftet år 2010 skall uppnås.	Ju dep.	30 apr	HR-902-2735/07
Rikspolisstyrelsen skall ta fram indikatorer för verksamheten vid HK, PVS, PHS, RKP och SKL samt för det internationella polissamarbetet. Användas vid redovisningen till regeringen avseende måluppfyllelse inom verksamhetsgrenarna.	Ju dep.	1 okt	Co-902-6514/06
Samverkansöverenskommelser med utvalda kommuner i syfte att bryta utanförskapet med utgångspunkt i individens behov.	Ju dep.	1 okt	PoA-480-5343/05
Rikspolisstyrelsen skall redovisa de åtgärder som har vidtagits för att förkorta svarstiderna för inkommande samtal till PKC för framkopplade samtal från SOS Alarm till polisens LKC.	Ju dep.	31 mar	PoA-902-2043/07
Rikspolisstyrelsen skall vidta åtgärder för att säkerställa att all personal som utreder ärenden med barn som utsatts för brott genomgår för arbetsuppgifterna särskilt anpassad utbildning.	Ju dep.	1 okt	PoA-773-2281/07
Rikspolisstyrelsen skall tillsammans med Åklagarmyndigheten och Kriminalvården lämna förslag till en förbättrad samordning av rättsväsendets myndigheter i Norrland.	Ju dep.	28 feb	Ju-2005/5300/ DOM
Rikspolisstyrelsen skall utveckla sitt arbete med att skapa förtroende-fulla relationer med barn och ungdomar i samarbete med skolan.	Ju dep.	1 mar	PoA- 483 4019/06
Rikspolisstyrelsen skall undersöka och redogöra för olika tekniska lösningar för övervakning av besöksförbud i vissa fall.	Ju dep.	30 mar	POL-438 146 – 3940/05
Rikspolisstyrelsen skall tillsammans med Försvarsmakten och Kust-bevakningen utarbeta informationsmaterial om minor och kemiska stridsmedel.	Ju dep.	31 jan	Rapportering sker via Högkvarteret till Försvarsdepar- tementet

Läsanvisningar

Polisens årsredovisning för 2007 är indelad enligt regleringsbrevet, dvs. i verksamhetsgrenar, övriga mål och återrapporteringskrav samt organisationsstyrning.

Redovisningen under Polisens verksamhetsgrenar och där uppsatta mål finns i fyra perspektiv, nämligen resursinsats, genomförande, prestation och effekt. Det betyder att det är en processororienterad beskrivning av verksamheten som ska visa ett orsak-verkan förhållande.

För att få en rättvisande beskrivning av det brottsbekämpande polisarbetet finns det inom verksamhetsgrenarna brottsförebyggande arbete och utredning och lagföring även en redovisning mot vilken typ av brott arbetet varit riktat. Brotten har därför i uppföljningen i Polisens resultatrapporter – PRR – grupperats i tre brottsområden och elva brottskategorier:

Brottsområde 1:

- Våldsbrott
- Övriga brott mot person
- Tillgreppsbrott exkl. tillgrepp i butik, varuhus etc
- Skadegörelsebrott

Brottsområde 2:

- Narkotikabrott
- Trafikbrott

Brottsområde 3:

- Ekonomiska brott
- Bedrägeribrott
- Tillgrepp i butik, varuhus etc
- Övriga BrB-brott
- Övriga specialstraffrättsliga brott

Därutöver finns en särskild redovisning av vålds- och sexualbrott mot kvinnor, vålds- och sexualbrott mot barn, ungdomsbrott, miljöbrott samt olaga diskriminering och hets mot folkgrupp.

Inom verksamhetsgrenen service beskrivs arbetet vid och resultatet för Polisens kontaktcenter.

I vart och ett av de fyra perspektiven finns ett varierande antal framgångsfaktorer (förutsättningar för att realisera mål och strategier) med tillhörande resultatmått. Dessa har analyserats för att ge en bred bild av hur verksamheten utvecklats i förhållande till uppsatta mål.

Först redovisas perspektivet effekt. Därefter kommer en redovisning av framgångsfaktorerna och resultatmått i perspektiven prestation, genomförande och resursinsats.

Till grund för många av bedömningarna ligger tidredovisningen, dvs. resursinsatsen för genomförandet med viss prestation som följd.

Återrapportering i övrigt, dvs. övriga mål och organisationsstyrning redovisas i enlighet med regleringsbrevet.

Förklaringar av använda begrepp

Verksamhetsgrenar

Brottsförebyggande arbete

Med brottsförebyggande arbete avses kriminalunderrättelseverksamhet/brottsanalys, planlagda insatser i samverkan och självständigt samt brottsförebyggande ingripanden inom den händelsestyrda verksamheten för att förebygga eller förhindra brott.

Utredning och lagföring

Med utredning avses den brottsutredande verksamheten. Den brottsutredande verksamheten delas in i planlagd respektive händelsestyrd verksamhet. Den planlagda verksamheten indelas i kriminalunderrättelseverksamhet/brottsanalys och planlagd spaning. Den händelsestyrda verksamheten indelas i anmälsupptagning, ingripandeverksamhet och fortsatt utredningsarbete.

Med lagföring i polisverksamhet avses utfärdande av ordningsföreläggande (ordningsbot) och till den hörande administration.

Service

Med service avses den verksamhet som bedrivs inom ramen för Polisens kontaktcenter (PKC), telefonväxel och receptioner med tillhörande polismyndighetsärenden m.m. samt serviceverksamhet som bedrivs inom den händelsestyrda verksamheten (hjälp till allmänheten, handräckningar, bistå räddningstjänst osv.)

Brottsområden

Brottsområde 1

Våldsbrott

Området omfattar allt arbete för att förebygga, utreda och lagföra våldsbrottsbrottslighet. Med våldsbrott avses brott mot liv och hälsa (med undantag för vållande till annans död i samband med trafikolycka, vållande till kroppsskada eller sjukdom och framkallande av fara för annan), grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning, olaga hot, våldtäkt, rån, våld och hot mot tjänsteman.

Området omfattar Brottsbalkens

- 3 kap. brott mot liv och hälsa, dock ej 8 och 9 §§, ej heller 7 § i samband med trafikolycka
- 4 kap. olaga hot och grov fridskränkning, grov kvinnofridskränkning
- 6 kap. 1 § våldtäkt

- 8 kap. 5 och 6 §§ rån
- 17 kap. 1 § våld eller hot mot tjänsteman.

Övriga brott mot person

Området omfattar allt arbete för att förebygga, utreda och lagföra alla brott mot person (BrB 3–7 kap), exkl. de som omfattas av våldsbrott samt vållande till annans död i samband med trafikolycka.

Tillgreppsbrott exkl. butikstillgrepp

Området omfattar allt arbete för att förebygga, utreda och lagföra tillgreppsbrott (BrB 8 kap) exkl. rån, stöld i butik, varuhus o.d. (butikstillgrepp).

Skadegörelsebrott

Området omfattar allt arbete för att förebygga, utreda och lagföra skadegörelsebrott (BrB 12 kap).

Brottsområde 2

Narkotikabrott

Området omfattar allt arbete för att förebygga, utreda och lagföra narkotikabrottslighet. Med narkotikabrott menas brott mot narkotikastrafflagen (1968:64), lagen (1960:418) om straff för varusmuggling 1–3 §§ såvitt gäller narkotika och dopningsmedel, lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel.

Trafikbrott

Området omfattar allt arbete för att förebygga, övervaka och utreda samt lagföra trafikbrottslighet och syftar till att skapa trygghet och säkerhet i trafiken samt att minska antalet dödade och skadade i trafiken. Trafikbrottsärende är brott mot trafikbrottslagen (1951:649) (alla brott utom vårdslöshet i trafik (1§ 1st) och hinder i trafik (2§) ingår i den nationella statistiken), vållande till annans död i samband med trafikolycka (ingår också i den nationella statistiken), övrig trafiklagstiftning (brotten hämtas från polisens trafikdiarium och från statistik över utfärdade ordningsförelägganden).

Brottsområde 3

Ekonomisk brottslighet

Området omfattar allt arbete för att förebygga, utreda och lagföra ekonomisk brottslighet. Med ekonomiska brott avses brottsbalken 11 kap. brott mot borgenärer m.m., lagen (1967:531) om trygghet av pensionsutfästelse m.m., skattebrottslagen (1971:69), aktiebolagslagen (1975:1385), insiderlagen (1990:1342) eller lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument, lagen (1986:436) om näringsförbud.

Till ekonomiska brott räknas också brott vars handläggning annars ställer särskilda krav på känne-

dom om finansiella förhållanden, näringslivsförhållanden, skatterätt eller liknande, brott i övrigt som har ekonomisk vinning som motiv, som förövats inom ramen för näringsverksamhet och som rör kvalificerad brottslighet med nationell utbredning, internationell anknytning eller av stor omfattning.

Övrig brottslighet

Området omfattar allt arbete för att förebygga, utreda och lagföra brott som inte faller under något annat område.

Området omfattar Brottsbalkens

8 kap. stöldbrott i butik

9 kap. bedrägeri och annan oredlighet

10 kap. förskingring och annan trolöshet

13 kap. allmänfarliga brott

14 kap. förfalskningsbrott

15 kap. mened, falskt åtal m.m.

16 kap. brott mot allmän ordning

17 kap. brott mot allmän verksamhet utom våld eller hot mot tjänsteman

18 kap. högmålsbrott

19 kap. brott mot rikets säkerhet

20 kap. tjänstefel m.m.

21 kap. brott av krigsmän

Brottsområde 3 omfattar även brott mot följande lagar: varusmuggningslagen (ej gällande narkotika eller dopningsmedel), alkohollagen (1994:1738), vapenlagen (1996:67), knivlagen (1988:254), jaktlagen (1987:259), fiskelagen (1993:787), miljöbalken (1998:808) utlänningslagen (1989:529), arbetsmiljölagen (1977:1160), personuppgiftslagen (1998:204), lagen (1988:688) om besöksförbud samt övriga brott mot speciallagstiftning med undantag för brott mot skattebrottslagen, aktiebolagslagen, insiderlagen, lagen om handel med finansiella instrument och lagen om näringsförbud.

Service

Service omfattar allt arbete med utredning i andra ärenden som inte är brott: handräckning åt andra myndigheter, service till myndigheter, service till enskilda, receptionstjänst, telefonväxeltjänst, extern information som inte hänför sig till en speciell brottskategori, extern undervisning som inte hänför sig till en speciell brottskategori, kontaktverksamhet som inte hänför sig till en speciell brottskategori.

Ärenden som inte är brott är: självmord, druckning, arbetsolycka, övriga dödsfall, bränder, personskada till följd av polisverksamhet eller under vistelse i polisarrest, försvunnen person, bilregisterärenden, felparkeringsärenden (bestridanden).

”Brottskoder”: 6001–6999, 7001–7999, 9002, 9003, 9010, 9011–9012, 9990

Gemensam verksamhet

Verksamhet som Polisen bedriver vid sidan av kärnverksamheten benämns som tidigare nämnts ”Gemensam verksamhet”. Denna består av tre olika typer av aktiviteter, nämligen ”Ledning/styrning”, ”Kompetensutveckling” och ”Stödverksamhet”.

Ledning/styrning

Med ledning/styrning såsom gemensam verksamhet inom Polisen avses inre övergripande ledning och styrning i form av verksamhetsplanering, organisering av arbete, samordning och kontroll/uppföljning. Vidare ingår utvärdering av verksamheten för att såväl långsiktigt som kortsiktigt kunna leda och styra verksamhetens aktiviteter, resultat och utveckling. Den ledning och styrning som krävs för att rent operativt utföra Polisens uppgifter inom ramen för kärnverksamheten hänförs och redovisas dock som en del av Polisens kärnverksamhet.

Kompetensutveckling

Med kompetensutveckling avses all utbildning, arbetsrotation samt friskvård och fysisk träning. Med utbildning likställs seminarier och konferenser med kompetenshöjande syfte. Med kompetensutveckling avses även andra kompetenshöjande aktiviteter, såsom arbetsrotation.

Stödverksamhet

Med stödverksamhet avses sådana aktiviteter som utgör ett stöd till kärnverksamheten. Med stödaktiviteter avses förvaltning och verksamhetsutveckling avseende ekonomi- och personaladministration, underhåll, IT-drift, post- och godshantering, lokalvård, intern information (ej operativ) och annan intern service samt facklig verksamhet.

Övrigt

Andel (redovisade ärenden)

Andelen beräknas genom att antalet redovisade ärenden till åklagare ställs i förhållande till antalet inkomna ärenden under samma redovisningsår. Det innebär att andelen redovisade ärenden för ett enskilt år kan vara något missvisande eftersom de även innefattar ärenden som inkommit under tidigare år. Andelsberäkning sker på liknande sätt för andra faktorer än redovisade ärenden, t.ex. andel bearbetade ärenden och andel öppna ärenden.

Andel är sålunda ett förhållande mellan två tal, i det här fallet mellan redovisade och inkomna brottsärenden. Antalet kan öka medan andelen minskar eller

tvärtom. Den effekten uppstår om det ena talet ökar eller minskar relativt sett mer än det tal med vilket det divideras (10 av 100 = 10%; 15 av 200 = 7,5%)

Arbetsproduktivitet i utredningsverksamheten

Med arbetsproduktivitet avses antal ärenden redovisade till åklagare per 1 500 utredningstimmar.

Öppna ärenden

Med öppna ärenden avses ärenden som inte är avslutade vid årets utgång (31 december).

Bearbetat brottsärende

Med bearbetade ärenden avses alla ärenden där förundersökning inletts eller ärenden som redovisas enligt RB 23:22.

Brottsdeltagande

Brottsdeltagande definieras som en persons delaktighet i ett visst brott. Om två personer begått fem brott räknas det som tio brottsdeltaganden, dvs. ett brottsdeltagande per person och tillfälle.

I några tabeller och avsnitt som rör ungdomar i åldern 12–17 år används brottsdeltagande när det egentligen handlar om antal personnummer. Det som redovisas är antal gånger som ett personnummer förekommer vid en sökning. Till skillnad från brottsdeltagande multipliceras inte brotten med personen. Om två personer begår fem brott redovisas två ”brottsdeltagande”. Om en person förekommer tio gånger redovisas tio ”brottsdeltagande”.

Från och med 2002 redovisas också antalet unika personer. En person kan endast förekomma en gång.

Brottsoffer

Med brottsoffer avses person som direkt eller indirekt drabbats av brott.

Genomströmningstid

Genomströmningstid mäts från anmälningdagen till den dag ärendet avslutas hos Polisen. Vad som redovisas är medelgenomströmningstiden som är ett genomsnittsmått av samtliga genomströmningstider. Summan av alla genomströmningstider för alla avslutade ärenden divideras med summan av alla avslutade ärenden.

Hatbrott

Hatbrott är ett samlingsbegrepp för brott med rasistiska, främlingsfientliga, antisemitiska eller homofobiska inslag samt olaga diskriminering.

Planlagd verksamhet

Med planlagd verksamhet avses kriminalunderrättelseverksamhet/brottsanalys, brottsförebyggande verksamhet i samverkan respektive självständigt, planlagd spaning.

Händelsestyrd verksamhet

Med händelsestyrd verksamhet avses all kärnverksamhet som inte är planlagd.

Inkomna brottsärenden, anmälda brott och myndigheternas insatser

Med brottsärende avses ett i Rationell anmälsrutin (RAR) registrerat K- eller T-ärende som gäller brott. Ett ärende kan innehålla flera brottstyper (brottskoder). Den första brottskoden som registreras i ärendet styr till vilket brottsområde (brottstyp) ärendet hänförs. Avgörande för vilket brott som ska registreras först i ärendet, är hur pass allvarligt brottet bedöms vid anmälningstillfället. Ett brottsärende kan inkomma genom Polisens egen aktivitet/egna initiativ eller genom initiativ från det omgivande samhället – främst från enskilda medborgare.

Kompetenskategori

I samband med redovisning av kompetensförsörjning till regeringen ska myndigheter också lämna uppgifter till Arbetsgivarverkets lönestatistik om de anställdas indelning i lednings-, kärn- och stödkompetens enligt en förordning som regeringen utfärdat. Ledningskompetens (L) står för formellt personalansvar, kärnkompetens (K) står för personal med sakområdeskompetens och stödkompetens (S) står för personal med stödfunktion. Definition enligt Arbetsgivarverket 2003:7 A2.

Polis-på-plats

Med "Polis-på-plats" avses tiden från det att en händelserapport inkommit till dess att patrullen är på den plats dit den beordrats med anledning av händelserapporten.

Lagföring

Med lagföring avses den påföljd som beslutats av domstol (tingsrätt) eller åklagare (godkänt strafföreläggande eller utfärdad åtalsunderlåtelse) i samband med att en person bundits till brott. Även utfärdande av ordningsbot är en typ av lagföring.

Medianguomströmningstid

Med detta avses "mittvärdet" av alla utsökta genomströmningstider.

Mängdbrott

Det finns ingen enhetlig definition av begreppet. För polisens nationella mål t.o.m. 2006 inom det brottsförebyggande arbetet är mängdbrott anmälda misshandelsbrott utomhus, inbrott i bostad (inklusive fritidshus och källare/vind), fordonsrelaterade brott, väskryckning samt skadegörelsebrott. Enligt det under 2005 startade Mängdbrottsprojektet ingår fler brottstyper än de som angivits ovan.

Personuppkläring, personuppkläringens procent

Med personuppkläring avses brott där åtal väckts, strafföreläggande utfärdats eller åtalsunderlåtelse meddelats. Personuppkläringens procenten är antalet brott uppkläring under ett år (anmälda samma år eller tidigare) i procent av antalet anmälda brott samma år.

Redovisade ärenden till åklagare

Med redovisat ärende till åklagare avses ärenden som redovisas till åklagare med förundersökningsprotokoll, förundersökningsanteckningar, förenklad redovisning eller som rapport oavsett om det är åklagar- eller polismyndigheten är förundersökningsledare. Andelen redovisade ärenden till åklagare är förhållandet mellan de ärenden som redovisades ett år, oavsett när de inkom, och de ärenden som inkom samma år.

Resurs och kostnader i verksamhetsavsnittet

Med resurs avses det antal timmar som enligt VUP använts för ett visst ändamål, exempelvis ett brottsområde. Kostnaderna beräknas genom att man multiplicerar timmarna med en för varje polismyndighet/organisatorisk enhet framräknad timkostnad.

Ungdomar/ungdomar i riskzonen

Området omfattar allt arbete för att förebygga, utreda och lagföra brott bland ungdomar under 18 år.

Vålds- och sexualbrott mot kvinnor

Vålds- och sexualbrott är de brott som enligt PRR ingår i brottskategorin våldsbrott och den utsatta kvinnan har fyllt 15 år. Det statistiska materialet har fått begränsas till de brott där det finns brottskoder med kvinna som målsägande. Det innebär att allt våld mot kvinnor inte finns med i redovisad statistik.

Brottskoder: 0303, 0307, 0310, 0312, 0355–0356, 0365–0366, 0375–0376, 0385–0386, 0406, 0412, 0622, 0624, 0626, 0628, 0644–0651, 0656–0663, 9317–9318, 9321–9322, 9341–9342, 9345–9346

Under maj 2007 infördes ett antal nya brottskoder till Misshandel 3 kap. BrB och Sexualbrott 6 kap. BrB som delade upp offren i ytterligare en åldersindelning, 15–17 år samt kön. För att inte förlora jämförbarheten måste därför misshandel och våldtäkt mot 15–17-åringar räknas som vuxna kvinnor samt att våldtäkt mot pojke/man måste räknas som våldtäkt mot kvinna.

Vålds- och sexualbrott mot barn

Vålds- och sexualbrott är de brott som enligt PRR ingår i brottskategorin våldsbrott och det utsatta barnet inte har fyllt 15 år. Det statistiska materialet har fått begränsas till de brott där det finns brottskoder med barn som målsägande. Det innebär att allt våld mot barn och det våld som barn tvingas uppleva inte finns med i redovisad statistik.

Brottskoder: 0309, 0351–0354, 0361–0364, 0371–0374, 0381–0384, 0409, 0621, 0623, 0625, 0627, 0640–0643, 0652–0655, 9301–9316, 9325–9340

Miljöbrott

Med miljöbrott avses samtliga brott mot miljöbalken (8001–8013).

Årsarbetskraft

Med årsarbetskraft avses anställd personal omräknat till heltidsarbetande. Tjänstledighet, långtidssjukfrånvaro samt föräldraledighet är borträknad. Korrigering för semester, kortare sjukfrånvaro, övertid och kompensationsledighet har inte gjorts. Definition enligt ESV 2006:2, ESV 2006 Ekonomiadministrativa bestämmelser för statlig verksamhet.

I verksamhetsavsnittet används 1 500 timmar för att mäta arbetsproduktivitet. Det anges att det motsvarar ungefär en årsarbetskraft. Med det avses att en årsarbetskraft motsvarar 1 500 arbetade timmar. Mätetalet måste vara detsamma varje år för att utvecklingen ska kunna studeras. Måttet utgör sålunda inte en bestämning av begreppet årsarbetskraft.

Polismyndigheternas adresser

Polismyndigheten i Blekinge län

Box 315
371 25 Karlskrona
polismyndigheten.blekinge@polisen.se

Polismyndigheten i Dalarna

Box 739
791 29 Falun
polismyndigheten.dalarna@polisen.se

Polismyndigheten i Gotland

Box 1153
621 22 Visby
polismyndigheten.gotland@polisen.se

Polismyndigheten i Gävleborgs län

Box 625
801 26 Gävle
polismyndigheten.gavleborg@polisen.se

Polismyndigheten i Hallands län

Box 1031
301 10 Halmstad
polismyndigheten.halland@polisen.se

Polismyndigheten i Jämtlands län

Box 707
831 28 Östersund
polismyndigheten.jamtland@polisen.se

Polismyndigheten i Jönköpings län

Box 618
551 18 Jönköping
polismyndigheten.jonkoping@polisen.se

Polismyndigheten i Kalmar län

Box 91
391 21 Kalmar
polismyndigheten.kalmar@polisen.se

Polismyndigheten i Kronobergs län

Box 1211
351 12 Växjö
polismyndigheten.kronoberg@polisen.se

Polismyndigheten i Norrbotten

Box 50135
973 24 Luleå
polismyndigheten.norrbotten@polisen.se

Polismyndigheten i Skåne

205 90 Malmö
polismyndigheten.skane@polisen.se

Polismyndigheten i Stockholms län

106 75 Stockholm
polismyndigheten.stockholm@polisen.se

Polismyndigheten i Södermanlands län

Box 348
631 05 Eskilstuna
polismyndigheten.sodermanland@polisen.se

Polismyndigheten i Uppsala län

Box 3007
750 03 Uppsala
polismyndigheten.upsala@polisen.se

Polismyndigheten i Värmland

Box 157
651 05 Karlstad
polismyndigheten.varmland@polisen.se

Polismyndigheten i Västerbottens län

Box 463
901 09 Umeå
polismyndigheten.vasterbotten@polisen.se

Polismyndigheten i Västernorrlands län

Box 720
851 21 Sundsvall
polismyndigheten.vasternorrland@polisen.se

Polismyndigheten i Västmanlands län

Box 9
721 03 Västerås
polismyndigheten.vastmanland@polisen.se

Polismyndigheten i Västra Götaland

Box 429
401 26 Göteborg
polismyndigheten.vastragotaland@polisen.se

Polismyndigheten i Örebro län

Box 1804
701 18 Örebro
polismyndigheten.orebro@polisen.se

Polismyndigheten i Östergötlands län

Box 345
581 03 Linköping -96
polismyndigheten.ostergotland@polisen.se

Rikspolisstyrelsen

Box 12256
102 26 Stockholm
rikspolisstyrelsen@polisen.se

SKL – Statens kriminaltekniska laboratorium

581 94 Linköping
skl@skl.polisen.se

Bilagor

Antal anställda, årsarbetskrafter och medeltal anställda

	Antal anställda ¹ 31 december 2007				Antal årsarbetskrafter ² jan–dec 2007			Medeltal anställda		
	Totalt	Poliser	Civila	varav civ tillsvidare- anställda ²	Totalt	Poliser	Civila	2005	2006	2007
Stockholm	6 524	4 966	1 558	1 456	5 622	4 285	1 337	5 881	6 067	6 369
Uppsala	693	495	198	166	611	432	179	712	695	676
Södermanland	682	447	235	219	660	440	220	625	638	662
Östergötland	921	671	250	232	850	620	229	877	862	897
Jönköping	676	472	204	187	615	435	180	637	641	656
Kronoberg	376	267	109	104	336	240	96	348	347	361
Kalmar	495	354	141	136	454	326	128	490	490	491
Gotland	132	96	36	35	123	89	34	128	127	130
Blekinge	323	242	81	70	286	217	69	317	323	326
Skåne	3 169	2 285	884	834	2 830	2 057	774	2 989	3 040	3 119
Halland	682	489	193	181	597	439	158	582	610	655
Västra Götaland	3 971	2 943	1 028	905	3 527	2 639	888	3 728	3 762	3 870
Värmland	582	431	151	139	538	405	132	523	547	572
Örebro	654	482	172	151	603	455	149	634	640	646
Västmanland	670	478	192	185	612	439	173	638	650	660
Dalarna	616	448	168	137	564	414	151	609	614	617
Gävleborg	584	444	140	138	524	404	120	595	583	581
Västernorrland	535	390	145	131	492	363	129	517	522	530
Jämtland	280	202	78	74	254	182	71	261	263	272
Västerbotten	568	416	152	130	488	360	128	502	527	552
Norrbottnen	608	439	169	160	530	391	139	575	575	593
Polismyndigheterna	23 741	17 457	6 284	5 770	21 115	15 632	5 483	22 162	22 516	23 231
Rikspolisstyrelsen	1 295	153	1 142	1 081	1 128	140	988	853	1 008	1 215
Polishögskolan	318	168	150	120	268	143	125	230	255	295
Rikskriminalpolisen ³	844	686	158	143	582	454	128	822	814	824
Statens kriminaltekniska laboratorium	288	0	288	275	259		259	240	252	273
Anställd även vid annan mynd. inom Polisen	-648	-598	-50					-514	-558	-603
Totalt	25 838	17 866	7 972	7 389	23 352	16 369	6 983	23 792	24 286	25 235

1 Med anställd avses person som avlönas med månadslön.

2 Definition tillsvidareanställda: anställda med anställningsform tillsvidareanställning, provanställning, lönebidragsanställning samt tidsbegränsade chefsanställningar.

3 Av totalt 686 poliser tjänstgör 193 vid Ekobrottsmyndigheten och 97 vid Utlandsstyrkan.

Åldersstruktur vid myndigheterna inom Polisen

Polisen totalt

Ålderskategorier	–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	65–	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor	8	153	390	635	687	689	624	731	963	626	32	5 538
Män	3	110	263	358	342	319	261	273	278	203	24	2 434
Total	11	263	653	993	1 029	1 008	885	1 004	1 241	829	56	7 972
POLISER												
Kvinnor	0	72	650	715	705	646	754	433	251	84	3	4 313
Män	0	39	1 064	1 462	1 720	1 561	1 629	2 131	2 169	1 654	124	13 553
Total	0	111	1 714	2 177	2 425	2 207	2 383	2 564	2 420	1 738	127	17 866
Samtliga anställda	11	374	2 367	3 170	3 454	3 215	3 268	3 568	3 661	2 567	183	25 838
Andel av anställda (%)	0,0%	1,4%	9,2%	12,3%	13,4%	12,4%	12,6%	13,8%	14,2%	9,9%	0,7%	100,0%

Myndighet: Stockholm

Ålderskategorier	–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	65–	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor	4	35	96	145	122	114	98	141	196	150	6	1 107
Män	2	23	54	87	64	59	42	35	38	43	4	451
Total	6	58	150	232	186	173	140	176	234	193	10	1 558
POLISER												
Kvinnor		12	177	219	269	261	243	131	78	27	2	1 419
Män		10	322	419	558	536	436	498	425	310	33	3 547
Total		22	499	638	827	797	679	629	503	337	35	4 966
Samtliga anställda	6	80	649	870	1 013	970	819	805	737	530	45	6 524
Andel av anställda (%)	0,1%	1,2%	9,9%	13,3%	15,5%	14,9%	12,6%	12,3%	11,3%	8,1%	0,7%	100,0%

Myndighet: Uppsala

Ålderskategorier	–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	65–	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		17	4	10	16	18	20	23	16	12		136
Män		4	11	10	14	6	8	5	1	3		62
Total		21	15	20	30	24	28	28	17	15		198
POLISER												
Kvinnor		4	16	33	29	15	11	13	6	1	0	128
Män		1	40	56	45	49	39	59	52	24	2	367
Total		5	56	89	74	64	50	72	58	25	2	495
Samtliga anställda	0	26	71	109	104	88	78	100	75	40	2	693
Andel av anställda (%)	0,0%	3,8%	10,2%	15,7%	15,0%	12,7%	11,3%	14,4%	10,8%	5,8%	0,3%	100,0%

Myndighet: Södermanland

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		3	19	18	23	23	14	19	32	15	1	167
Män		7	7	13	12	8	8	4	5	4	0	68
Total		10	26	31	35	31	22	23	37	19	1	235
POLISER												
Kvinnor		1	14	15	16	18	17	16	7	2	1	107
Män		3	28	37	46	32	42	51	57	42	2	340
Total		4	42	52	62	50	59	67	64	44	3	447
Samtliga anställda	0	14	68	83	97	81	81	90	101	63	4	682
Andel av anställda (%)	0,0%	2,1%	10,0%	12,2%	14,2%	11,9%	11,9%	13,2%	14,8%	9,2%	0,6%	100,0%

Myndighet: Östergötland

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor	1	2	18	16	22	23	17	20	44	26		189
Män	0	1	12	10	9	10	4	5	7	3		61
Total	1	3	30	26	31	33	21	25	51	29		250
POLISER												
Kvinnor		6	23	27	22	11	20	12	11	1	0	133
Män		2	46	49	46	51	63	94	107	71	9	538
Total		8	69	76	68	62	83	106	118	72	9	671
Samtliga anställda	1	11	99	102	99	95	104	131	169	101	9	921
Andel av anställda (%)	0,1%	1,2%	10,7%	11,1%	10,7%	10,3%	11,3%	14,2%	18,3%	11,0%	1,0%	100,0%

Myndighet: Jönköping

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		0	9	16	15	10	23	18	30	15	4	140
Män		3	8	15	8	2	8	8	7	5	0	64
Total		3	17	31	23	12	31	26	37	20	4	204
POLISER												
Kvinnor		2	13	19	16	13	11	9	7	1	0	91
Män		1	28	34	42	34	48	56	68	66	4	381
Total		3	41	53	58	47	59	65	75	67	4	472
Samtliga anställda	0	6	58	84	81	59	90	91	112	87	8	676
Andel av anställda (%)	0,0%	0,9%	8,6%	12,4%	12,0%	8,7%	13,3%	13,5%	16,6%	12,9%	1,2%	100,0%

Myndighet: Kronoberg

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		1	9	9	12	7	6	11	22	3		80
Män		1	1	6	3	2	5	3	5	3		29
Total		2	10	15	15	9	11	14	27	6		109
POLISER												
Kvinnor		0	20	10	12	11	5	5	2	0	0	65
Män		2	11	26	21	13	29	28	33	37	2	202
Total		2	31	36	33	24	34	33	35	37	2	267
Samtliga anställda	0	4	41	51	48	33	45	47	62	43	2	376
Andel av anställda (%)	0,0%	1,1%	10,9%	13,6%	12,8%	8,8%	12,0%	12,5%	16,5%	11,4%	0,5%	100,0%

Myndighet: Kalmar

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		2	2	10	16	12	17	12	14	17		102
Män		0	0	1	4	8	9	5	7	5		39
Total		2	2	11	20	20	26	17	21	22		141
POLISER												
Kvinnor			10	7	14	9	10	6	3	0	0	59
Män			12	30	37	31	27	51	54	48	5	295
Total			22	37	51	40	37	57	57	48	5	354
Samtliga anställda	0	2	24	48	71	60	63	74	78	70	5	495
Andel av anställda (%)	0,0%	0,4%	4,8%	9,7%	14,3%	12,1%	12,7%	14,9%	15,8%	14,1%	1,0%	100,0%

Myndighet: Gotland

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor	0	0	1		5	6	1	2	5	5		25
Män	1	1	0		4	1	1	1	2	0		11
Total	1	1	1		9	7	2	3	7	5		36
POLISER												
Kvinnor			0	5	5	3	4	1	3	0		21
Män			4	9	19	9	12	3	12	7		75
Total			4	14	24	12	16	4	15	7		96
Samtliga anställda	1	1	5	14	33	19	18	7	22	12	0	132
Andel av anställda (%)	0,8%	0,8%	3,8%	10,6%	25,0%	14,4%	13,6%	5,3%	16,7%	9,1%	0,0%	100,0%

Myndighet: Blekinge

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		2	5	8	9	3	6	7	15	2		57
Män		4	5	1	2	1	2	1	4	4		24
Total		6	10	9	11	4	8	8	19	6		81
POLISER												
Kvinnor		2	8	9	8	5	6	1	0	0	0	39
Män		1	17	18	18	16	20	34	40	36	3	203
Total		3	25	27	26	21	26	35	40	36	3	242
Samtliga anställda	0	9	35	36	37	25	34	43	59	42	3	323
Andel av anställda (%)	0,0%	2,8%	10,8%	11,1%	11,5%	7,7%	10,5%	13,3%	18,0%	13,0%	0,9%	100,0%

Myndighet: Skåne

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor	3	20	42	53	57	75	76	105	125	56	3	615
Män	0	23	40	20	30	33	27	38	34	18	6	269
Total	3	43	82	73	87	108	103	143	159	74	9	884
POLISER												
Kvinnor		14	101	95	55	76	96	46	30	12	0	525
Män		6	149	191	204	185	216	315	279	207	8	1 760
Total		20	250	286	259	261	312	361	309	219	8	2 285
Samtliga anställda	3	63	332	359	346	369	415	504	468	293	17	3 169
Andel av anställda (%)	0,1%	2,0%	10,5%	11,3%	10,9%	11,6%	13,1%	15,9%	14,8%	9,2%	0,5%	100,0%

Myndighet: Halland

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		3	13	14	30	23	17	18	23	13	1	155
Män		0	2	7	4	7	3	6	6	3	0	38
Total		3	15	21	34	30	20	24	29	16	1	193
POLISER												
Kvinnor		7	25	25	10	18	25	9	6	2	0	127
Män		1	34	46	47	37	45	60	52	38	2	362
Total		8	59	71	57	55	70	69	58	40	2	489
Samtliga anställda	0	11	74	92	91	85	90	93	87	56	3	682
Andel av anställda (%)	0,0%	1,6%	10,9%	13,5%	13,3%	12,5%	13,2%	13,6%	12,8%	8,2%	0,4%	100,0%

Myndighet: Västra Götaland

Ålderskategorier	–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	65–	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		41	52	78	93	78	84	116	149	99	7	797
Män		24	37	20	23	25	25	25	30	20	2	231
Total		65	89	98	116	103	109	141	179	119	9	1 028
POLISER												
Kvinnor		8	115	107	117	88	141	96	38	12	0	722
Män		7	149	235	259	251	289	355	371	292	13	2 221
Total		15	264	342	376	339	430	451	409	304	13	2 943
Samtliga anställda	0	80	353	440	492	442	539	592	588	423	22	3 971
Andel av anställda (%)	0,0%	2,0%	8,9%	11,1%	12,4%	11,1%	13,6%	14,9%	14,8%	10,7%	0,6%	100,0%

Myndighet: Värmland

Ålderskategorier	–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	65–	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		1	2	11	8	15	13	14	24	17		105
Män		4	1	8	8	7	6	5	5	2		46
Total		5	3	19	16	22	19	19	29	19		151
POLISER												
Kvinnor		3	9	14	16	8	16	16	5	7	0	94
Män		0	20	32	28	28	27	81	52	64	5	337
Total		3	29	46	44	36	43	97	57	71	5	431
Samtliga anställda	0	8	32	65	60	58	62	116	86	90	5	582
Andel av anställda (%)	0,0%	1,4%	5,5%	11,2%	10,3%	10,0%	10,7%	19,9%	14,8%	15,5%	0,9%	100,0%

Myndighet: Örebro

Ålderskategorier	–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	65–	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		3	10	18	13	8	12	15	23	23		125
Män		5	9	4	5	3	7	5	2	7		47
Total		8	19	22	18	11	19	20	25	30		172
POLISER												
Kvinnor		0	20	19	9	21	13	10	7	2	0	101
Män		1	41	38	46	39	45	55	71	44	1	381
Total		1	61	57	55	60	58	65	78	46	1	482
Samtliga anställda	0	9	80	79	73	71	77	85	103	76	1	654
Andel av anställda (%)	0,0%	1,4%	12,2%	12,1%	11,2%	10,9%	11,8%	13,0%	15,7%	11,6%	0,2%	100,0%

Myndighet: Västmanland

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		5	13	25	29	21	12	10	20	25	2	162
Män		0	3	4	4	2	3	1	6	7	0	30
Total		5	16	29	33	23	15	11	26	32	2	192
POLISER												
Kvinnor		4	19	20	15	15	24	9	5	2	0	113
Män		3	37	42	47	38	39	46	69	40	4	365
Total		7	56	62	62	53	63	55	74	42	4	478
Samtliga anställda	0	12	72	91	95	76	78	66	100	74	6	670
Andel av anställda (%)	0,0%	1,8%	10,7%	13,6%	14,2%	11,3%	11,6%	9,9%	14,9%	11,0%	0,9%	100,0%

Myndighet: Dalarna

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		1	13	10	9	12	9	19	31	15		119
Män		2	4	6	6	6	5	9	10	1		49
Total		3	17	16	15	18	14	28	41	16		168
POLISER												
Kvinnor		1	8	15	11	13	20	9	17	4	0	98
Män		0	15	23	45	24	42	66	73	56	6	350
Total		1	23	38	56	37	62	75	90	60	6	448
Samtliga anställda	0	4	40	54	71	55	76	103	131	76	6	616
Andel av anställda (%)	0,0%	0,6%	6,5%	8,8%	11,5%	8,9%	12,3%	16,7%	21,3%	12,3%	1,0%	100,0%

Myndighet: Göteborg

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		1	2	7	11	17	15	11	17	18		99
Män		0	2	3	11	4	5	9	3	4		41
Total		1	4	10	22	21	20	20	20	22		140
POLISER												
Kvinnor		2	17	19	14	5	19	8	3	2	0	89
Män		0	24	30	33	31	43	51	69	69	5	355
Total		2	41	49	47	36	62	59	72	71	5	444
Samtliga anställda	0	3	45	59	69	57	82	79	92	93	5	584
Andel av anställda (%)	0,0%	0,5%	7,7%	10,1%	11,8%	9,8%	14,0%	13,5%	15,8%	15,9%	0,9%	100,0%

Myndighet: Västernorrland

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		2	4	13	11	8	14	17	30	20	0	119
Män		1	5	1	1	4	1	3	4	5	1	26
Total		3	9	14	12	12	15	20	34	25	1	145
POLISER												
Kvinnor		2	21	13	8	10	14	8	6	2	0	84
Män		0	22	39	35	27	42	34	57	49	1	306
Total		2	43	52	43	37	56	42	63	51	1	390
Samtliga anställda	0	5	52	66	55	49	71	62	97	76	2	535
Andel av anställda (%)	0,0%	0,9%	9,7%	12,3%	10,3%	9,2%	13,3%	11,6%	18,1%	14,2%	0,4%	100,0%

Myndighet: Jämtland

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		0	1	7	6	8	7	8	9	6	1	53
Män		1	1	4	7	4	2	3	2	1	0	25
Total		1	2	11	13	12	9	11	11	7	1	78
POLISER												
Kvinnor			11	6	10	7	11	5	3	0		53
Män			11	25	22	13	14	24	23	17		149
Total			22	31	32	20	25	29	26	17		202
Samtliga anställda	0	1	24	42	45	32	34	40	37	24	1	280
Andel av anställda (%)	0,0%	0,4%	8,6%	15,0%	16,1%	11,4%	12,1%	14,3%	13,2%	8,6%	0,4%	100,0%

Myndighet: Västerbotten

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		2	3	8	11	13	24	18	16	19	1	115
Män		1	6	5	9	5	2	3	2	4	0	37
Total		3	9	13	20	18	26	21	18	23	1	152
POLISER												
Kvinnor		3	13	22	17	10	13	2	6	1	0	87
Män		1	32	53	44	41	13	44	61	38	2	329
Total		4	45	75	61	51	26	46	67	39	2	416
Samtliga anställda	0	7	54	88	81	69	52	67	85	62	3	568
Andel av anställda (%)	0,0%	1,2%	9,5%	15,5%	14,3%	12,1%	9,2%	11,8%	15,0%	10,9%	0,5%	100,0%

Myndighet: Norrbotten

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		4	3	12	12	15	18	18	27	23	2	134
Män		0	3	4	3	4	7	8	6	0	0	35
Total		4	6	16	15	19	25	26	33	23	2	169
POLISER												
Kvinnor		1	10	16	17	15	14	6	3	5	0	87
Män		0	25	31	46	38	30	45	68	65	4	352
Total		1	35	47	63	53	44	51	71	70	4	439
Samtliga anställda	0	5	41	63	78	72	69	77	104	93	6	608
Andel av anställda (%)	0,0%	0,8%	6,7%	10,4%	12,8%	11,8%	11,3%	12,7%	17,1%	15,3%	1,0%	100,0%

Myndighet: RPS

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		4	45	95	88	118	73	60	57	22	0	562
Män		4	41	105	83	97	67	65	71	42	5	580
Total		8	86	200	171	215	140	125	128	64	5	1 142
POLISER												
Kvinnor			2	1	4	8	9	6	3	1	0	34
Män			1	0	15	14	18	28	31	11	1	119
Total			3	1	19	22	27	34	34	12	1	153
Samtliga anställda	0	8	89	201	190	237	167	159	162	76	6	1 295
Andel av anställda (%)	0,0%	0,6%	6,9%	15,5%	14,7%	18,3%	12,9%	12,3%	12,5%	5,9%	0,5%	100,0%

Myndighet: PHS

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		0	1	12	10	16	12	17	12	8	3	91
Män		1	1	5	9	10	7	8	7	9	2	59
Total		1	2	17	19	26	19	25	19	17	5	150
POLISER												
Kvinnor			2	5	8	13	7	3	2	0	0	40
Män			3	11	21	24	26	16	17	9	1	128
Total			5	16	29	37	33	19	19	9	1	168
Samtliga anställda	0	1	7	33	48	63	52	44	38	26	6	318
Andel av anställda (%)	0,0%	0,3%	2,2%	10,4%	15,1%	19,8%	16,4%	13,8%	11,9%	8,2%	1,9%	100,0%

Myndighet: RKP

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		2	9	18	16	15	17	12	19	8	1	117
Män		0	5	4	8	3	8	5	4	3	1	41
Total		2	14	22	24	18	25	17	23	11	2	158
POLISER												
Kvinnor			1	4	30	23	41	27	16	6	0	148
Män			10	17	64	74	92	133	82	52	14	538
Total			11	21	94	97	133	160	98	58	14	686
Samtliga anställda	0	2	25	43	118	115	158	177	121	69	16	844
Andel av anställda (%)	0,0%	0,2%	3,0%	5,1%	14,0%	13,6%	18,7%	21,0%	14,3%	8,2%	1,9%	100,0%

Myndighet: SKL

Ålderskategorier	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totalt
CIVILANSTÄLLDA												
Kvinnor		2	19	27	45	35	24	23	8	9	0	192
Män		0	10	18	15	11	7	13	11	8	3	96
Samtliga anställda		2	29	45	60	46	31	36	19	17	3	288
Andel av anställda (%)	0,0%	0,7%	10,1%	15,6%	20,8%	16,0%	10,8%	12,5%	6,6%	5,9%	1,0%	100,0%